

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Euphrosyne.

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Vol. 1

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn, 1796-1803

Fysiske størrelse | Physical extent:

12 bd. :

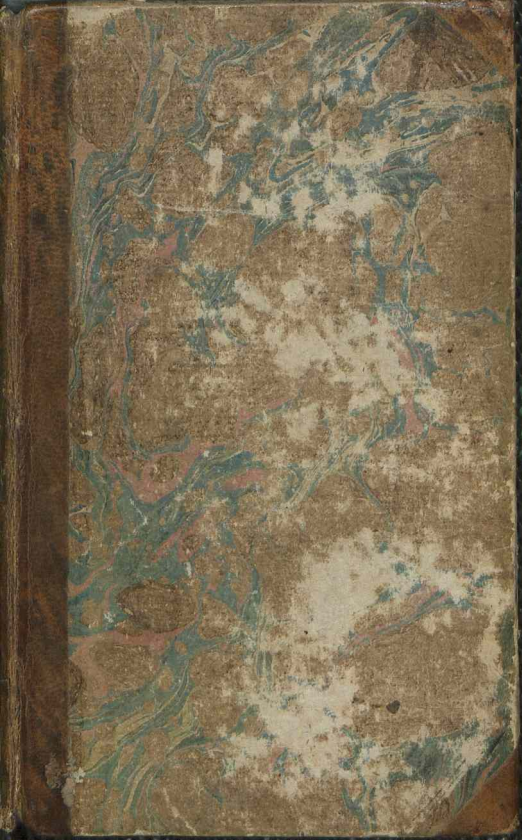
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57-8

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

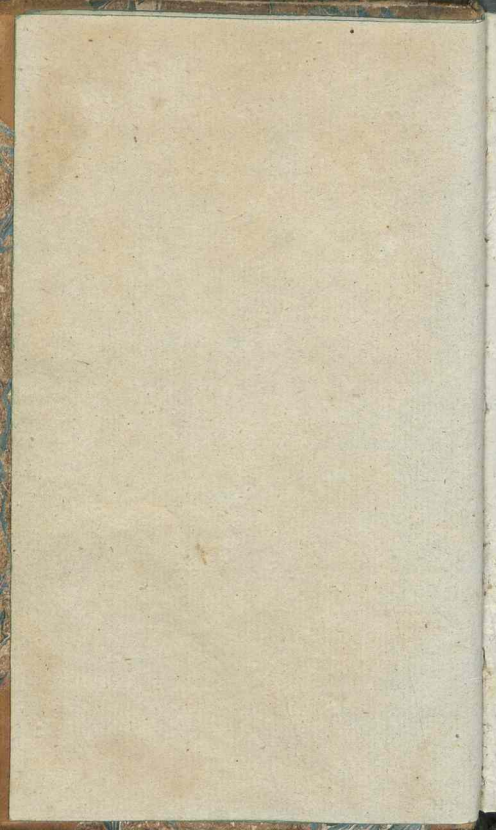

1 1 57 0 8 00044 7

+Rex

June

Euphrosyne.

Første Bind.

S. Schreyer del. J. G. Schreyer sculp.

I Mangel af en Aphrodite
man noies maac med en Charite.

Baggesen.

Kjøbenhavn, 1796.

Købt paa N. Goldins Forlag, hos
Sacharias Dreum.

Frue E. M. Nyerup

tilegnet.

"Thi lovet være den Vennevio god,
de danske Hustruers Smykke,
ret aldrig den Egtemand's Haab hun forlod;
Hun leve Hr. Rasmus til Lykke!"

J. K. Søst.

311

1790

1790

1790

1790

1790

1790

I n d h o l d.

Første Hæfte.

	Side
Det lykkelige Egetskab, af Weiss, overs. af Fransø — —	I
Sang paa Fru Lavæhes Fødselsdag, af Hr. Sekr. Pram — —	20
Himmelsynet, Sonnet, af Hr. Schack Staffeldt — —	22
Paa Hannas Fødselsdag — —	23
Bort Jægs Magt, en Fortælling, overs. af Tyss ved C. G. — —	24
Eloises Klage ved Abeldards Grav, af Lidner, overs. af Svensø — —	57
Beskrivelse over Paraklet, af Engelsø ved Hr. Lundbye — —	59
Brødrene, en Tildragelse, af det Fransø ved Hr. M. C. Bruun — —	70
Den siberiske Ceder, af Bergius, overs. af Tyss — —	76
Af Dagens Historie — — —	77
Dameliteratur — — —	78
Dødsfald — — —	88
Til Aphrodite, af Hr. S. G. Sveistrup	93

Andet Hæfte.

	Side
Husligt Liv, af Weiss, oversat af Fransø — — —	97
Fortsættelse af Rahbeks Bise ved Myerups Bryllup, af Høst — —	109
Sang paa Frue Myerups Fødselsdag, af samme — —	110
Lil den Troløse, af Hr. S. Staffeldt	112
Lil et Træe, af Hr. Heber — —	117
Ekvolduen og Søgen, af Hr. Prokur. Al- bertsen — —	118
Vien og Sommerfuglen, af samme	119
Hunden og Vien, af samme —	121
Bise i Anledning af Hiskalens Daastand, at Bakkereen misundte Kongen hans Værdighed, af Hr. M. C. Bruun	122
Armidas Koketterier, efter Tasso, af samme	124
Gravsang, efter Matthiisson, af Høst	129
Rosentræet — —	129
Cecilie og Pierre Blondel, af Pollin, oversat af Fransø —	143
Edvin og Emma — —	166
Trøst og Mistrøst, af S. E. —	168
Anvisning til at blege Lærred i faa Minuter, oversat af Tyss — —	168
Om vor Klædedragt o. s. v. af Herder, oversat af Tyss — —	172
Scener af Kozebues den ædle Løgn, ov. af Tyss, ved S. S. — —	178

Tredie Hæfte.

	Side
Om det Latterlige, af Weiss, oversat af Fransk — — —	197
Om Anstændighed, af samme — — —	201
Bilhelms Høstfang, af Hr. Zeber — — —	205
Buggevise, af samme — — —	207
Bækken, af Pollin, oversat af Fransk — — —	209
Rosenknoppen, af samme — — —	216
Hvorfor jeg synger om min Pige, af L ^{*r} — — —	219
Balvise, af samme — — —	225
Om Trang til at elske, og hvilke Fruentimmer man bør være hengiven, af Ninon de Lenclos, ov. af Fr. ved Hr. v. Gyldenpalm — — —	227
Vise af Hr. T. Mørk — — —	232
Om Forsængelighed og Modesyge, med en Historie indblandet, oversat af Tyff ved C. G. — — —	234
Balvise, af Høst — — —	262
Paa Frue Kalbes Fødselsdag, af Hr. v. Gyldenpalm — — —	263
Sang paa en Bryllupsdag, af S. C. M. — — —	265
Ziggersang for et Hiccebarn, af Hr. Prof. Albertsen — — —	267
Til Vinteren (da Laura var syg), af Hr. Zeber — — —	268
Minna ved Bilhelms Grav, af samme — — —	270
Anakreons 35 Ode, efter det Græske, ved samme — — —	271
Syndfloden, af Lidner, ov. af Svensk ved C. G. — — —	272
Akademisk Nytt — — —	276
Literatur — — —	277

Fjerde Hæfte.

	Side.
Egteskabslove i Naturens Folkecodex, af Volkmar, overs. af Tyll ved C. G. — — —	293
Løgnens Forsvar, af Grev Creutz, overs. af Svensk ved C. G. — —	296
Julegaven, udaf Engels Philosoph für die Welt, overs. af Tyll ved C. G. —	312
Over det gamle Ordsprog: mange Bakke smaa gjør' en stor Na, af Hr. Prof. Albertsen — — —	316
Balvise, af Hr. Haste — — —	323
Eil et Ideal, af Hr. Seber, (Ideen af Stollberg) — — —	325
I en Stam bog, af samme — — —	326
Sialeroe, af S. C. M. — — —	327
Det er ikke sandt, af Hr. Prof. Albertsen —	328
Hagelveiret, eller Trøst i Ulykke ved en ædel Kone, overs. af Tyll ved C. G. —	329
Drømmen — — —	344
Om den gode Tone, af Weiss, overs. af Fransk ved Høst — — —	346
Hvorpaa bør Egteskaber bygges, af Frizsch, overs. af Tyll ved C. G. — — —	352
Om Mesalliancer, af samme — — —	356
Hjogemoderens Rede, af Pollin, overs. af Fransk ved Hr. Sveistrup — —	359
Petrarcas Ideal af Laura, af Herder, overs. af Tyll ved C. G. — — —	372
Litteratur — — —	375

Det lykkelige Egteskab.

af Weiss.

Oversat af Frank.

Edmunds og Lucilles, skönt af en Art over det almindelige Begreb, kan i adskillige Henseender tiene til Mynster. — Tilbøielighed og Fornuft forenede sig i Edmunds Valg. Han havde seet Ungdommens Hidsigthed svinde, og besad den modne Alders hele Styrke. Tilbagekommen fra Selvebraget lod han sig ikke mere forlede af Glimmer; hans rensede Tilbøieligheder førte ham tilbage til det Simple; hans følsomme Hierte fordrede endnu den Fornødenhed at elske og elskes; hans Retssindighed stred imod Forsørelser, hans Stolthed

A

imod

imod smaa Omhyggeligheder, og hans Delikatesse mod Ryggesløshed. Han troede, det var Tid at faae sit eget Huus; men han søgte mindre en Elskerinde end en Ledfagerinde. Lucilte syntes ham fikket til at forene dem begge: hun var endnu ingenlunde det, hun kunde vorde, men hun besad Anlæg til at vorde det. — Uden afgjort Tilhøielighed for Edmund agtede hun ham; forenede Ynde, Godhed, og Forstand nok til at forstaae ham: der behøvedes ikke mere, det Dørlige maatte være hans Sag. — Han foresatte sig uden Videnskab, blev imodtagen uden Modbydelighed, dulgte en Deel af sin Omhed, og satte den meer i Fremgangsmaade, end i Ord. Aldrig havde hans ivrigste Omhyggeligheder noget Flaunt eller Krybende i sig: det var Benskab, Hengivenhed, Opmærksomhed, ikke Underdanighed. Han tog fra Begyndelsen den Tone, han altid vilde bevare, og i det han forbandt Kræfte fylde med en vedligeholdt Høflighed, prydede han den ene ved den anden.

Overdrivelse af lav Smiger kan kildre et Fruentimmers Forsængelighed, men hun ringeagter tidlig eller sildig ham, der yder hende den.

Hun

Hun søler imod sin Villie det beskyttende Rigns Fortrin, og hun finder med Fornøielse Bevæg- grunde, det end mere overtale hende til at troe det. Hersker hun, betegner en bestandig Tvivlraadighed og Urolighed hendes misstillede Tilstand. Paa den anden Side, hvad sødere for en Kone, end i den Mand, med hvem hun for Stedse er forbunden, at erkiænde en Raadgiver, en Stygte, en Forsvarer, en Veileder!

Lucilie var i Førstningen, som de fleste unge Mennesker, forsængelig, letsindig, ustadig, og troede ikke at være noget af alt det; mere vittig end fornøstlig, mere behagelig end grundig, tæn- kende lidet, følede meget; mindre ledet ved Be- tragting, end af sine Tilbøieligheder, Lunet, Exemptet eller Moden; uden Erfaring, undtagen Romanernes, uden at see Verden, undtagen igien- nem en forhidset Indbildningskrafts Blændverk, eller efter Bildfarelserne af en falsk Verhøidighed for Brugen. Hun vidste at gribe en delikat Sø- lselser, hun vurderede et fint Udtryk; men en stærk Tanke undgik hende. Hendes Hensigter vare rene, men hun manglede Lys og den for-

ugodne Styrke til at udføre dem; hun var ikke i Stand til at imodtage et vedligeholdt Indtryk, endnu mindre til at fatte en modig Beslutning eller at lægge en sammenhængende Plan.

Edmund søgte fra Begyndelsen at danne hendes Forstand: uden Pedanteri forenede han Læreren med Vennen og Elskeren. Hver Dag blev een eller to Timer helligede til Studering, hvoraf han ikkun tilbød Blomsterne og udrev Teruene. Han vilde ikke gjøre en Lærd af hende; men hun erholdt Kundskaber nok til at sætte Priis paa dem, og at nyde sin Mand's. I det han fremmede hendes Fornøielse og smilede ad hendes Forsængeligheds Spil, gav han dem usformærkt en mere grundig Rettelse. Han blandede Munterhed med alvorlige Betragtninger, med interessante Træk, og gjorde hende lidt efter lidt fortrolig med disse Hovedgrundsætninger, der forbinde Begreberne, rense Dømmekraften, og fremstille Gienstandene under deres rette Synspunkt. Deres Samtaler bleve ligesaa afvejlende, som de menneskelige Kundskabers uhyre Mark. Oste gav en usformodentlig Tildragelse, eller en særdeles Bedrøgt Anledning, til at sammenligne de
for

forforskellige Folkeslags, de forskjellige Aarhundre-
ders Skikke, og bestride deres Fordomme. En
Spadseregang indviede Lucilie i Naturens hellige
Hemmeligheder; hun havde ikke seet uden dens
Virkninger, hun beundrede dens Marsager, og
hvert Skridt frembød for hende nye Undere. En
Kløn Aftenstund rev hendes Indbildningskraft hen
midt igiennem Stiernehimlens uhyre Strækning-
ger, og med sin Ledsagers Hjælp tydede hun i
denne Umaalelighed de lysende Tegn, hvormed
den store Ophavsmand indskrev Beviserne for sin
Tilværelse. . . En ny Verden fødtes under hendes
aabnede Øie; hendes Fornuft fik Styrke; hen-
des Hjerte udviklede sig; hendes Nydelser bleve
mere delikate; hendes Ønsker mere ophøjede;
hendes Pligter forvandlede sig til Fornøielser,
og hendes Hjerte slog sagteligen under Velgjøren-
hedens Stille. . . Hun erfoer inden søie Tid, i
sine Selskabsystres Omgang, Oplysnings Over-
legenhed, og blev derved ifkun mere blid og mere
beskeden; hun lærte ogsaa at stille en Nar fra en
fornuftig Mand, et falsk Snille fra et sandt,
og en svag Siæl fra en kraftfuld. Uden at rin-
geagte sit Kløn foretrak hun vort; hendes Mand's
Ben-

Men saa fuldkommen man end monne være, har man ofte Uret og Glemsels Dieblikke; de fræve intet umuligt af hinanden, og ere altid stemte til at bære over med og tilgive hinanden. Ved Udgangen af deres mest levende Uenigheder hører man dem aldrig offentlig udgyde deres Lune: hvad vedkommer en huslig Tvist det Almene? De komme Dieblicket efter sammen igien med ligesaa megen Rolighed, som om Intet var foregaaet imellem dem: Freden er giort uden Forklaring. Denne simple Tone er en taus Tilstaelse, at man erkjender sin Uret, eller at man undskylder den, og denne Tilstaelse blev altid vel imodtagen. — Det er sieldent, at hun fortrønes i deres smaa Stridigheder, endnu sieldnere, at hun søger at pirre ham. Hvad maatte hun vinde derved? uden det at bringe ham i endnu værre Stemning. Taushed er hendes Forurettelse, Blidhed hendes Baaben, og en god Fremgangsmaade hendes Vebreidesser. Hun kan bevidne ham Bedrøvelse, ikke Brede; den første kommer af Følelse, den anden af Stolthed. Men i det hun undviger Yderlighederne, indeholder hendes Estergivenhed hverken Flaahed eller Frygt, eller

eller Slaveri. Den som fornædret sig for dybt smigret ikke mere Egenkiærligheden, og den som ikke veed at bevare sin Værdighed indbyder til Ringeagt.

Edmund har ikke vundet mindre end Lucilie ved deres gjensidige Meddelelse. Hendes Sagtomodighed stiller hans Ufærdighed, hendes Munterhed dæmper hans Alvor, hendes Yndigheder give hans Fornuft Glæde, hendes Svaghed holder hans Driftighed tilbage; og af deres Samling fødes Klogskab. Hun gjør ham elskværdig, han gjør hende agtværdig; hun skaffer ham Ærbødighed, han hende Yndest; hun formilder hans Kummer, han forhøjer hendes Følelser. Han trøster sig i Barmen af deres Venkab, og hun hviler blideligen under Beskyttelsen af hans Styrke, af hans Duellighed, af hans Mod, og af den Agtelse, man tilstaaer ham. Hun underkaster sine Grundsætninger hans lyse Mand, hun veed at han kan seile, men fiendnere end hendes Mangel paa Erfaring. Lad en Gud fordre Regnskab for hendes Handlinger, hun vil svare: jeg har fulgt den Veileder, du havde givet mig.

Har det at befale sine Behageligheder, saa har og det at lade sig styre sine: det forjager Tvivlræddighedens Marter, en af Livets største Plager. — Undersøgte man nærmere den største Deel Sorger, Fulde man finde, at de udspringe af Tvivlræddighed. Det er Kampen imellem stridende Villier, som, i det de i vort Underste støde mod hinanden, der indbringer Urolighed, Tvivl, Uengstelse. En af disse Villier faae Magten over de andre, da fødes Rolighed igien, og at være lykkelig er som oftest ikke andet end at være enig med sig selv. — Det er ikke sjeldent at bemærke hos de Diger, hvis Stilling synes at være skabt til Afhængighed, at de, saasnart nogen Hændelse udri-
 ver dem derfra, ikke vide hvad de skal gjøre med denne Frihed, der forekom dem som et saa ønskeligt Gode. De foruroilige, de tumle dem; de ere Børn, hvis Arme man løser, efter i lang Tid at have holdet dem indsvøbte, og som, da de ikke kiænde deres Brug, gebærde sig reent overgivne, støde sig paa Buggen, eller slaae sig i Ansigtet; siden græde, blive vrantne og synes at anklage alt det der omringer dem.

Lucilie pønser paa at gjøre sit Huus behageligt. Edmund kommer stedse hiem med Fornøvelse; det er ham som om han gaaer ind i Havn. Hun hører med Deeltagelse hans Vrekfærheds Planer, fører ham ofte tilbage paa de Gienstande, hvorom han gierne taler, underretter sig stundum om de Sager, hvormed han syffelsætter sig, bevidner Verbødighed for hans Forretninger, Agtelse for hans Evner, og end meere for hans Retssindighed. Imidlertid vil hun ikke vide alt: hun vilde endog lukke Dinene for nogen Bildfarelse i Kiærlighedssag; hun veed at Følgernes Forstikellighed ikke gjør de gienfidiqe Forpligtelser aldeles lige; men Edmund sætter aldrig denne Overbærelse paa Prøve.

Hun efterforsker hans Tilbøieligheder, forekommer dem ved smaa uventede Opmærksomheder, vaager over hans Sundhed, og i det hun udstrækker denne Omhu indtil Selvopoffrelse, veed hun med Tække at frastige sig Fornøielsers Misbrug, ligesom hun veed at forhøie deres Pris ved en sm Eftergivenhed, ved Delikatessens Yndigheder, og Følsomhedens Kraft til at røre. Intet af hvad som kan bidrage til hans Lykke synes hende uværdigt at stræbe efter.

Alvor

Alvorligen paa Vagt for sit gode Navn *Sker*
Lucilie endog *Skinnet*. Hun veed, det ikke er nok
 for hendes egen og hendes Mand's *Wre* at være
 tro; men hun maa og ansees derfor. — *Faren*
 er forbi, *Mindet* af hendes *Opførsel* er tilbage. —
Ungdommens rivende *Fart* har taget hendes
Skønhed med sig. Hendes *Tænder* fordærves,
 hendes *Haar* gaaer af, hendes *Farve* har intet *Liv*
 mere, hendes *Barm* er salmet, hendes *Skabning*
 bliver kluntet; hun kan endnu synes smuk; men
 hendes *Mand* veed, at hun ikke er det mere, og
 hun er uvidende om, at han veed det. I øvrigt
 synes enhver *Skønhed*, der forlader hende, at være
 et *Baad* mere til at erstatte den ved nogen *Andens*
Behagelighed, eller *Hjertets* *Egenskab*. —
 Hun forener ikke med *Narenes* *Udelæggelser* *Skis-*
desløsheds *Bæmmeligheder*; hendes *Pynt*, altid
 omhyggelig, er ligesaa langt under *Pragt*, som
 udmærket ved *Smag* og *Renlighed*.

I deres *Huus*, prydet en *Grad* under deres
Formue, hersker en *sund* og *bequem* *Overflodig-*
hed: alt sigter der til at glæde og intet til at
 glimre. — *Udvidelsen* af *Kundskaber* har ikkun for-
 søgt hendes *Iver* og *Uerbødig*hed for sine *Pligter*
 som

som Huusmoder. Det er ved at iagttage i sit Huusvæsen megen Orden og en viss Sparsomhed, at hun tildels erholder sin Indsyndelse paa sin Mand. Denne OrdensAand i Smaating synes at være lidet betydelig; men hun kiender Mandfolkene, og da de ikke ere i Stand til visse finaa Omhyggeligheder, behage de dem og giøre Indtryk paa dem; og i Henseende til Sparsommelighed, da er den Bellevnets saavelsom Garmildheds Strytte; hun udstrækker den indtil over sig selv, og frasagde sig ofte alt for kostbare Gaver. Simpelsked er hendes Prunk, Viisdom hendes Prydelse, og Fred hendes Belønning.

En helligere Pligt, hvis Ubehageligheder de dele, eller rettere som de have forvandlet til Fornøielse, er deres Børns Opdragelse. For at giøre sig mere duelige dertil, læse de sammen de bedste Afhandlinger om denne Gienstand, men underkaste Theorien Erfaring og Kunsten Naturen. Den sidste lade de handle i Henseende til de omtvovlede Regler, og føre de andre til den Hovedgrundsaetning, at opdrage sin Søn, som man selv vilde have været opdragen, og "sin Datter, som man kunde ønske at En's Kone havde været det."

De

De søge at lede dem til Lykken paa Dydens
 Bei, allerede fra deres Barndom stræbe de at for-
 søde dette Liv, de have givet, som alt for ofte
 er ifkun en sorgelig, og altid en saare farlig Gave.
 Men denne Omhue gaacr ikke til Svaghed, og
 opoffrer ikke uden Undtagelse det Tilkommende for
 det Nærværende. Ingen Omhed er mere falsk,
 mere hensigtsfribdig, end den som danner hvad
 man kalder fordærvede Børn; et af de rigtigste
 Udtryk med Hensyn til Følgerne, som ere meere
 eller mindre Uduelighed, Svaghed, Indbilds-
 hed, overdrevne Fornødenheder af alle Slags,
 Uselvstændighed, Misforøielse, Tungfindighed,
 og Uselfæbelighed i Almindelighed: — Saasom
 man bestandig har udrevet dem fra den Nødvæn-
 dighed at tænke, at handle selv, blive deres Siæle
 og Legemer i en Slags Barndom, som medfører
 for Stedse Vissheden af det Onde, hvis Mulig-
 hed for nogle Dieblikke man søgte at undgaae.
 Alt for vante til at følge deres Nykker, at opvar-
 tes og forekommes, vorde de sære, fordringsfulde,
 urolige; andres Tienstagtigheder forekomme dem
 som Pligter, de mindste Modsigelser som For-
 nærmelser, de mindste Anstød af Lune som skæls-
 felige

felige Optrin, hvortil den yderlige Utaalmodig-
hed, de vise ved denne Siensidighed, virkelig
bringer dem. Man veed ikke, hvorledes man
skal behandle dem: vil man s ie sig efter det, det
kan være dem behageligt, udstrække de Fordrin-
gerne over Grændserne; og vil man unddrage
sig derfra, kaldes de fornuftigste Afslag opr -
rende Forurettelser. Ufikkede til at giøre deres
egen Lykke, forgifte de deres, med hvem Ski b-
nen forbinder dem. Mættede for Nydelsernes
Alder, pirres deres yderlige Følsomhed for Smer-
ter i Forhold til deres Afsmag for disse alt for
 dslede Forn isler.

Uden Overdrivelse, er det godt at Barnet
tidlig føler Nødvendighedens Nag og Trangens
Brod; man danne ham til Slæb, til Selvforn g-
telser, til Smerte og til Taalmodighed. Det er
godt, at han nødes til at f ye hen til egne Kræfter,
til egen Duellighed, egen Smidighed, eget Mod
for at trække sig ud af Forlegenheder, for hvilke han
i Fremtiden kan vordre udsat. Det er nyttigt, at
han tidligen veed, hvorlidet han b r vente af Men-
neskerne og at han, i det Høieste, ikke af dem vil
faae meere, end det tilbage, han selv monne til-
staae

staae dem. Det er nødvendigt, at han bereder sig for Kampen, til Lidelser, til Modsigelser, til Siensvordigheder, til Forurettelser, som mere eller mindre forurolige den hele menneskelige Tilværelse.

Men leder en ildesforstaaet Godhed vor Opdragelse til snarere at gjøre os til Offer for dette Onde end til at lære os at overvinde dem, har den anden Yderlighed ogsaa Farligheder, som ere den egne: den vælger Delikatessen, Glædeligheden og Snillet. Blidhed maa dæmpe Alvorligheden, Kiærlighed og ikke Brede straffe, Nos opveie Daddel, og Fornæielse igien optrække denne unge udgangne Machine, forspændt ved en alt for vedholdende Opmærksomhed, som, skjønt i adskillige Henseender nødvendig, imidlertid er en af de mindst naturlige for Børn, hvis Forstand lider mere ved disse Overdrivelser, end den vinder; da intet fast Velbefindende har Sted, i Moralen som i Physiken, uden ved Begges Overeensstemmelse.

Edmund og Lucille lægge sig mere efter at danne deres Hierte end deres Snille, deres Fornuft end deres Huskommelse, mindre efter at gjøre dem lærde end retsindige, rige end lykkelige; og i det de lære dem Kunsten at gjøre Lykke, lære de

de dem overhoved den Kunst at ngies med hvad man har. Man formilder deres Følelser ved Venfkab, man fremfkynder deres Forftand ved fmaa Forretninger over deres Alder; man opløf- ter dem i deres egne Dine ved Tillid, og dem Agtelfe, man beviser dem, indbyder dem til at fortiene den. — Ingen Befaling, hvis Hensigt man ikke angiver; ingen Grettetfættelſe, hvis Narſag man ei anfører; Exemplet føies til Budet, og Faftthed til Sagtmodighed.

Man øver deres Mod, hårder dem imod Folkemening, gjør Hoffærd latterlig, og fortro- liggjør dem med Tanken om Trang, Smerte og Død. Man udvikler deres Dømmekraft ved Gienftande til at ſammenligne, Handlinger til at vurdere, og ſmaa Opgaver i Sædelæren til at opløſe. Deres Opdragelſe har fornemmelig til Diemed at danne dem en Viſdom, en Rolighed, og en Færdighed i Dyden, der, forenede med en dyb Underkaftelſe under Forſynets Beſlutninger, ere i Stedet for Philoſophie, ſaavel over Pligterne ſom i Lidelſerne her i Livet.

Indtil da kunne de ſamne Grundſætninger være næften fælles for begge Kiøn. Naturen vil

altid bringe nogen Forskiel i Virkningerne. — Den offentlige Opdragelse synes mere beqvem til Drengene, den private mere indrettet for Piger; den ene fremskynder Erfarenhed, den anden beredder til det siddende Liv. Brugen tilsteder at Fruentimmerne mindre behøve Kundskaber; og virkelig, det synes at deres underordnede Stilling kræver mindre Oplysning. Man kan altid vædde Fire mod Een, at en Mand bliver en Tosse, eller endnu værre; ulykkelig den Kone, som veed alt forvel at vurdere ham! Mere Skabte til at følge end til at lede, synes Beskedenhed, Blidhed, Estergivenhed at være de Egenheder, der ere deres egen og deres Kredses Lykke mest gunstige. Ellers kunde for høit et Syn give dem Affmag for adskillige huslige Omsorger, som, uagtet deres saa synende Ubetydelighed, ikke ere mindre uundværlige til Familiens Vedligeholdelse.

Edmund og Lucilie have delet deres Forretninger. Den Første styrer det nyttige, den Anden det Behagelige; den Ene befaler i det Store, den Anden vaager over det Smaa. Hun er mere elsket, han er mere frygtet; men man agter dem begge

begge. Myndigheds Slagene komme fra ham, og hans Villie er mere afgjørende; han synes at være Herren; hun er Veninden, den Fortrolige, Mæglerinden; hun hersker mere ved Hengivenhed end ved Magt; hun giver snarere Raad end Bud; hun forestiller en Smule Svaghed, tillader at man misbruger den, veed alle de smaae Taabestregere, lader som hun dølgger dem, paatager sig at undskyldte dem, tilveiebringer Udsoning. — Lucilie siger til sin Søn: Buk dig, frist lige, vask dine Hænder, vær besteden, høflig, delikat. Edmund siger til ham: Vær ulastelig, erhverv dig Kundskaber, elsk dit Fædreland, og skielv aldrig. Lucilie siger til sin Datter: Studeer Yndighederne, dølg dine Sølelser, og frygt Menneskene. Edmund siger til hende: Bliv god Husholderke; øv dig i Taalmodighed; og faaer du nogensinde en Elsker, saa erindre dig at din Fader er din bedste Ven.

Saaledes rinde deres Dage i Ro og Uskyldighed. De velsigne deres første Forenings Time, see med et kiækt Haab den i møde, der skal ad-

skille dem, og en religiøs Tølelse, der opsvin-
ger sig til Himlen, bringer ofte did den fælles
Yttrelse af deres Erkiandlighed, som de over-
alt bevidne ved at gjøre sig hver Dag værdigere
til dens Begiæringer.

J. K. S.

Sang paa Frue M. E. Lamøtjes
Fødselsdag.

Du rinder, du rinder
saa ilende bort!
O Klar, og forsvinder,
og varer saa kort;
Nys kom du at savne
Og blid som en Ven;
Alt nu vi dig savne!
O hie! o hie!
Vend om! kom tilbage igjen!
Vend om! kom tilbage!
Saa snart du ei flye!
Kom, giv os de Dage,
Du bragte, paa nye!

Var

Var' end af dem somme
for Skyer ei frie;
O, nu er' de omme!
Held os! Held os!
Os droge de Skyer forbi!

Men glade vi nyde
de blideste Kaar;
At frydes og fryde,
den Lykke blev vor!
O — Dage som denne,
hvi ile de hen?
Tilbage de vende!
O stands, o stands!
Vend, flygtende Aar, hid igjen!

Og langsom du rinde,
men yndig og blid;
Før jevnt vor Beninde
fremilende Tid!
Ehi længe hun være
sin Elskedes Fryd!
Og Mønster og Væe,
som nu, som nu,
i quindeligg Ynde og Dyd!

Og stedsse hun nyde,
som nu, saa tilfreds,
den Himmel, at fryde
paaskjønnende Kreds!
Af Døttre saa lignet,
mangfoldig i dem,
i alting Belsignet,
som nu, som nu,
Hun skue sit yndige Hiem!

Pram.

Himmelsynet.

Sonnet.

Naar Matten med sin Stjernekrone svæver
høitidelig om drømmetryllet Jord,
med Savn og Længsel jeg paa vante Spor,
Forklarte Mina, til din Gravhøi bæver.

De svundne Glæder jeg tilbage kræver
her, hvor med dig og Fortid Mindet boer;
Og see! til meer end Lise, deres Chor,
Et Himmelsyn, paa Gravens Bred sig hæver.

Dit

Dit lyse Blik, dit fromme Englesmil,
Din Favn og Svanebarm, din Læbes Ild,
Dig og din Elskov, Tabte, jeg gienfinder.

Dog snart det søde Trylleri forsvinder;
Kun døde Blæders Skygger af! jeg seer
og sukker dybt: du var — jeg er ei meer!

Schack Staffeldt.

Paa Hannas Fødselsdag.

D Hanna! dette Qvad dig sig,
hvor dyrebar din Carl du er,
at Jorden eier ingen Dige,
Der er som Du hans Hierte kjær.
3 Dag for femten Somre siden,
Du Lyset saae for første Gang;
Det Held man ønsked' dig i Tiden
man frydsfuld ved din Bugge sang.
Du smiled' fro ad dem og Livet,
Du kjændte Livets Smerter ei,

Du

Du vidste ei, det faae blev givet
 at vandre rosenstrøte Vei.
 I Sorgløshed og Spøg og Glæde,
 Din Morgenrøde skion hengled;
 Thi Himlens gode Engle frede
 om elskværd Yndlings svage Fied.
 Din Ynde haabende jeg skued',
 O Hanna! ømt ieg elsked dig;
 Og i dit ædle Hierte lued'
 uskræmtet Kiærlighed til mig.
 Fev længe længe gode Dige
 til Held, til Salighed for mig!
 Al Kummer fra din Siel bortvige!
 Dig gjøre Himlen lykkelig!

Bort Jeg's Magt.

Oversat af Lyff.

I en italiensk Søstad levede engang en Handelsmand, der fra Ungdom af udmærkede sig ved Virksomhed og Klogskab. Han var tillige en god Sømand og havde erhvervet sig store Rigdomme,

domme, da han pleiede selv at seile til Alexandria, for at købe eller tilstufte sig kostbare Varer, som han vidste igien at affætte hiemme eller at forsende til Europas nordlige Egne. Hans Formue tiltog med hvert Aar saa meget meer, som han i sin Virksomhed selv fandt den største Fornøielse, og der ingen Tid blev ham tilovers til be kostelige Udspredelser.

Indtil sit halvtredsindstyvende Aar havde han paa denne Maade flittig arbeidet fort, og kun faa af de selskabelige Fornøielser hvormed rolige Borgere forstaae at krydre deres Liv, vare blevne ham bekendte; og ligesaa lidt havde det smukke Rion, uagtet hans Landsmændinders mange Fortrin, opvakt hans Opmærksomhed videre end for saavidt han saare vel kiendte deres Lyst til Stads og Kostbarheder, og vidste til rette Tid at nytte den.

Hvor lidet tænkte han derfor paa den Forandring, som skulde foregaae i hans Sind, da en Gang hans rigt ladte Skib løb ind i hans Fødestads Havn, just paa en aarlig Fest, der især for Børnenes Skyld høitideligholdtes. Drengene og Piger pleiede efter Gudstienesten at vise sig
i alle

i alle Slags Forklædninger, snart i Optoge, snart i Flokke at skiertse giennem Staden, og saa paa Marken paa en stor fri Plads at drive allehaande Lege, at vise Kunststykker og Færdigheder, og i artig Beddestrid at vinde udsatte smaae Priser.

I Begyndelsen bivaanede vor Sømand denne Høitidelighed med Fornøielse; men da han længe havde betragtet Børnenes Livlyst og Forældrenes Glæde derved, og fundet saa mange Mennesker i Nydelsen af en nærværende Glæde og af den allerbehageligste blant Forhaabninger, maatte hans ensomme Tilstand, ved at see tilbage paa sig selv, falde ham yderst i Dinene. Hans tomme Huus begyndte for første Gang at blive ham ængsteligt, og han anklagede sig selv i sine Tanker.

O jeg Ulyksalige! hvorfor aabnes mine Dine saa sildig? Hvorfor erkiænder jeg først i Alderdommen hint Gode, som alene gjør Menneskene lykkelige. Saa megen Nøie! saa mange Farer! hvad have de forskaffet mig? Ere end mine Pakhuse fulde af Varer, mine Kister fulde af ædelt Metal, og mine Skabe fulde af Prydel-

ser

ser og Klenodier; kan dog dette Guds Hverken opmuntre eller tilfredsstillende mit Sind. Jo mere jeg opdynger dem, desmere Selskab synes de at forlange; Et Klenod fordrer det andet, Et Guldstykke det andet. — De erkiænde mig ikke for Huusherren; de tilraabe mig hæftig: gaar og til, Skaf endnu mere vore lige herhid! Guld fryder sig kun ved Gullet, Klenodiet ved Klenodiet. Saaledes byde de over mig alt min hele Livstid, og for sildig føler jeg at der i alt dette ingen Nydelse er mig beredt. Desværre nu, da Aarene komme, begynder jeg at tænke og sige til mig selv: du nyder ikke disse Skatte, og ingen vil efter dig nyde dem! Har du nogensinde frydet en elsket Kone dermed? har du dermed udstyret en Datter? har du sat en Søn i Stand, til at vinde og befæste sig i en god Piges Tilhøielighed? Albrig! Af alle dine Besiddelser har du, har ingen af Dine besiddet noget, og hvad du mæsommelig har sammenbragt, vil efter din Død en Fremmed forøde.

O hvor ganske anderledes vil i Aften hine lykkelige Forældre samle deres Børn om Bordet, prise deres Færdighed, og opmuntre dem til gode

gode Handlinger! Hvilken Glæde tindrede af deres Dine, og hvilket Haab synes at udspringe af det Nærværende. Men, skulde du da slet intet Haab kunne fatte? er du alt en Olding? er det ikke nok, at indsee Forsømmelsen, nu, da endnu ikke alle Dages Aften er kommen. Nei, i din Alder er det endnu ikke taabeligt, at tænke paa Frieri, med din Formue vil du erhverve og lykkeliggiøre en brav Kone, og seer du endnu Børn i dit Huus, saa vil disse sildige Frugter give dig den største Nydelse, istedet for at de ofte vorde dem, som alt for tidlig erholde dem af Himmelen, til Byrde og geraade dem til Forvirring.

Da han ved denne Enetale havde fast besluttet sig, kaldte han to Skibsfolk til sig og aabnede dem sine Tanker. Disse som vare vantelig, i alle Tilfælde at være villige og rede, feilede heller ikke denne Gang, men de ilede, for i Staden at erkjendige sig om de yngste og skønneste Piger, thi deres Patron, som nu engang var i Lysten for denne Vare, skulde og finde og besidde den bedste.

Han selv hvilede lige saa lidet, som hans Sendebud. Han gik, spurgte, saae og hørte, og fandt snart, hvad han søgte, i et Fruentimmer, der den Gang fortiente at kaldes Stadens første Skønhed, omtrent sexten Aar gammel, vel skabt og godt opdraget, hvis Skabning og Bæser viste det Behageligste, og lovede det Bedste.

Efter en kort Underhandling, ved hvilken den Skønne forsikkredes den fordeelagtigste Tilstand, saavel i Mandens Levetid som efter hans Død, holdt man Bryllup med stor Pragt og Lyslighed, og fra denne Dag af sølede vor Handelsmand sig for første Gang i virkelig Besiddelse og Nydelse af sine Rigdomme. Nu anvendte han med Glæde de skønneste og rigeste Stoffer til at beklæde det skønne Legeme, Juvelerne straalede ganske anderledes paa hans Elskedes Bryst og i hendes Haar, end tilforn i Juvelskrinene, og Ringene beholdt en uendelig Værd af Haanden, som bar dem.

Saa sølede han sig ikke alene ligesaa rig, men rigere end hidtil, da hans Formue syntes ved Deeltagelse og Anvendelse at formere sig. Paa denne Maade levede Parret næsten et Aar i den

den

den største Tilfredshed, og han syntes ganske at have ombyttet sin Kærlighed til et virksomt og omstreifende Liv mod Følelsen af huuslig Ulyfsalighed. Men en gammel Bane lægges ikke saa let af, og en Nættelse, som vi tidlig have taget, kan vel nogen Tid afbøies, men aldrig ganske overbrydes.

Saaledes havde og vor Handelsmand ofte, naar han saae andre gaae om Bord eller lykkelig vende tilbage i Havnen, igjen følet Mindelser af sin gamle Lidenskab, ja han havde selv i sit Huus, ved sin Kones Side, mangen Gang fornummet Uroe og Utifredshed. Denne Attraae formerede sig med Tiden og forvandlede sig tilfildst til en faadan Længsel at han maatte føle sig yderst ulykkelig, og han tilfildst blev virkelig syg.

Hvad skal der nu blive af dig? sagde han til sig selv, du erfarer nu hvor daarligt det er i fildige Klar at ville ombytte en gammel Levemaade med en ny. Hvorledes skulle vi igjen bringe ud af vore Tanker ja af vore Lemmer, det vi bestandig have drevet og søgt, og hvorledes gaaer det mig nu? jeg der hidindtil som en Fisk elskede Vandet, som en Fugl den frie Luft, da jeg i en

Byg

Bygning har indspærret mig hos alle Skatte og hos alle Rigdommes Viomst, hos en smuk ung Kone? I Stedet for at jeg derved haabede at vinde Tilfredshed og at nyde min Formue, saa synes det mig som jeg mister alt, da jeg intet mere erhverver. Med Uret holder man de Mennesker for Daarer, som i hvileløs Virksomhed søge at dvinde Guds paa Guds; thi Virksomhed er Lykke, og for den der kan føle en uafbrudt Strøbens Glæde, er den erhvervede Rigdom uden Betydning. Af Mangel paa Syffel bliver jeg elendig, af Mangel paa Bevægelse syg, og naar jeg ikke fatter en anden Beslutning, er jeg i kort Tid paa Gravens Bredder.

Rigtig nok er det et voveligt Foretagende, at forlade en ung elskværdig Kone. Er det billigt at frie til en indtagende og indtagelig Pige, og efter en kort Tid overlade hende til sig selv, til Riedsomsheden, til hendes Følelser og Lyster? Spadsere disse unge Sikkeherrer ikke allerede nu op og ned forbi mine Vinduer. Sæge de ikke alt nu, i Kirken og i Haverne, at drage min lille Kones Opmærksomhed til sig? og hvad vil først skee, naar jeg er borte? Skal jeg troe, at
 min

min Kone kunde reddes ved et Under! Nei, i hendes Alder, med hendes Konstitution var det daarlige at haabe, at hun kunde afholde sig fra Kierlighedens Blæder? Reiser du bort, saa vil du ved din Tilbagekomst have tabt din Kones Tilbøielighed, og hendes Troe tilligemed dit Huses Væ.

Disse Betragtninger og Tvivl, hvormed han en Tidlang quælede sig, forværrede til det yderste den Tilstand, hvori han befandt sig. Hans Kone, hans Slægt og Venner vare bekymrede for ham, uden at de havde kunnet opdage Marsagen til hans Sygdom. Endelig gik han endnu engang i Raad med sig selv og udbrød efter nogen Overlægning: Daarlige Mennecke! du lader dig det blive saa surt, at bevare en Kone, som du dog snart, ifald dit Onde vedvarer, døende maae lade efter dig og for en anden. Er det ikke i det mindste klogere og bedre, om du søger at opholde Livet, kommer du endog i Fare for hos hende at miste det, der agtes for Konernes højeste Gode. Hvor mangen Mand kan ved sin Nærværelse ikke hindre denne Skats Tab, og mister taalmodig, hvad han ikke kan beholde.

Hvor

Hvorfor skulde du ikke have Mod, til at affige dig et saadant Gode, da dit Liv hænger af denne Beslutning?

Med disse Ord tog han Mod til sig og lod sine Skibsfolk falde. Han paalagde dem som sædvanlig at fragte et Fartoi, og holde alt i Beredskab, at de ved første gunstige Vind kunde udløbe. Derpaa erklærede han sig for sin Kone paa følgende Maade:

Lad det ikke falde dig fremmed, naar du i Huset seer en Bevægelse, hvoraf du kan slutte, at jeg laver mig til en Afreise; bedrøv dig ikke, naar jeg tilstaaer dig, at jeg atter tænker paa at foretage en Søfart. Min Kærlighed til dig er endnu stedse den samme, og den vil vist blive det i mit hele Liv. Jeg erkjænder den Lykkes Værd, som jeg hidindtil nød ved din Side, og vilde endnu føle den renere, naar jeg ikke ofte i Stilhed maatte gjøre mig Bebreidelser for Uvirkomhed og Efterladenhed. Min gamle Tilbøielighed opvaagner igien, og min gamle Bane trækker mig igien til sig. Tillad mig at jeg igien seer Forvet i Alexandria, som jeg nu med større Iver vil besøge, da jeg tænker der at vinde de kosteligste Stoffer og de

E

ædleste

ædleste Kostbarheder til dig. Jeg lader dig i Besiddelse af alt mit Gods og af al min Formue, betien dig deraf, og fornøi dig med dine Forældre og Slægtninge. Fraværelses Tiden faaer og Ende, og med forøget Glæde sees vi igien.

Ikke uden Taarer gjorde den elskværdige Kone ham de sømmeste Vebreidelser, forsikkrende: at hun uden ham ingen munter Time vilde tilbringe, og bad ham kun, da hun hverken kunde holde eller vilde indskrænke ham, at han og i sin Fraværelse vilde tænke paa hende til det Bedste.

Efterat han derpaa havde talet adskilligt med hende om nogle Forretninger og huuslige Anliggender, sagde han efter en liden Pause: jeg har nu endnu noget paa Hjertet, hvorom du maae tillade mig at tale frit, kun beder jeg dig paa det hjerteligste, ikke at mistyde hvad jeg siger, men og selv i denne Omsorg at erkiænde min Kiærlighed.

Jeg kan giette det, svarede den Skionne derpaa, du er paa mine Vegne bekymret, da du paa Vændernes Viis een for alle Gange holder vort Rign for svagt. Du har hidtil kiændt mig ung og munter, og nu troer du at jeg i din Fraværelse

relse skal vorde letsindig og forsørelig. Jeg harmes ikke over denne Tænkemaade, da den er sædvanlig hos Eder Mand; men som jeg kender mit Hierte, tør jeg forsikre dig, at intet saa let skal gjøre Indtryk paa mig, og intet muligt Indtryk virke dybt nok til at aflede mig fra den Vej, hvorpaa jeg hidtil vandrede ved Kiærligheds og Pligts Haand. Vær uden Bekymring, du skal ved din Tilbagekomst igien finde din Kone saa om og tro, som du om Astenen fandt hende, naar du efter en liden Graværelse vendte tilbage i mine Arme.

Dette Sindelag tiltroer jeg dig, blev Manden ved, og beder dig forblive deri. Men lad os tænke paa de yderste Tilfælde, hvorfor skal man ikke og være betænkt derpaa? Du veed hvor meget din skionne og yndige Skabning drager vore unge Medborgeres Dine til sig; de vil i min Graværelse endnu mere end hidtil lægge an paa dig; de vil paa alle Maader søge at nærme sig dig, ja behage dig. Ikke stedse vil din Mand's Billede, som nu hans Nærværelse, bortjage dem fra din Dør og dit Hierte. Du er et ædelt og godt Varn, men Naturens Fordringer ere retmæs-

fige og voldsomme; de ere bestandig i Strid med vor Fornuft og gaae sædvanlig af med Seiren. Afbryd mig ikke. Du vil vist i min Fraværelse selv ved den pligtmæssige Erindring om mig føle den Attraa, hvorved Konen drager Manden til sig og drages af ham. Jeg vil en Tidlang være dine Duffers Gienstand; men hvo veed hvad for Omstændigheder der vil indtræffe, hvad for Leiligheder der vil gives, og en anden vil i Virkeligheden høste, hvad Indbildningskraften havde tiltænkt mig. Bliv ikke utaalmodig, jeg beder dig, hør mig ud.

Skulde det Tilfælde komme, hvis Mulighed du nægter, og som jeg heller ikke ønsker at fremskynde, at du ikke længer kunde blive uden en Mand's Selskab, ikke vel kunde undvære Elskovs Glæder, saa lov mig kun, i mit Sted ikke at vælge nogen af de letsindige Drengene, der, saa artige de end monne see ud, ere endnu farligere for en Kones Ære end for hendes Dyd. Beherskede mere af Forsængelighedssyge end af Kiærlighed, gjøre de sig Umage for enhver, og de finde intet naturligere end at opoffre den ene for den anden. Føler du Tilbøielighed til at see dig om efter en Ven, saa opsig En, som fortjener dette

dette Navn, som besæden og tavs veed at forhøie
Kiærligheds Glæder ved Hæmmeligheds Belgier-
ning.

Her dulgte den smukke Kone ikke længer sin
Smerte, og Taarerne, som hun hidtil havde holdt
tilbage, styrtede rigelig ud af hendes Øine. Hvad
du og tænker om mig, udbød hun efter et
lidenskabeligt Favnetag, er dog intet saa langt fra
mig, som den Forbrydelse, du i visse Maader
holder for uundgaaelig. Gid, ifald nogensinde
og kun en saadan Tanke opstaaer hos mig, gid
da Jorden aabne sig og opsluge mig, og gid jeg
tabe alt Haab om den Salighed, der lover os en
saa henrykkende Vedvarelse af vort Liv. Vort
med Mistilliden af dit Bryst, og lad mig beholde
det ganske rene Haab, snart igien at see dig i
mine Arme.

Efterat han paa alle Maader havde søgt at
berolige sin Kone, gif han den anden Morgen
om Bord, hans Reise var lykkelig, og han naaede
snart Alexandria.

Imidlertid levede hans Kone i rolig Be-
siddelse af en stor Formue efter al Lyst og Be-
quemmelighed, dog indgetogen, og pleiede for-
uden

uden sine Forældre og Slægtninge ikke at see nogen, og medens hendes Mand's Forretninger bleve fuldførte ved troe Betientere, beboede hun et stort Huus, i hvis prægtige Værelser hun med Fornøielse daglig fornøede sin Mand's Erindring.

Men saa meget hun og holdt sig stille og levede indgetogent, vare dog Stadens unge Mennesker ikke blevne uvirksomme. De forsømte ikke, at gaae hyppig forbi hendes Vindue, og søgte om Aftenen ved Musik og Sange at drage hendes Opmærksomhed til sig. Den skønne Eensomme fandt i Begyndelsen disse Bestræbelser ubekvemme og bebyrdende, dog vænnede hun sig snart dertil, og fandt de lange Aftener Serenaderne at være en behagelig Underholdning, uden at bekymre sig om hvorfra de kom, og kunde derved ikke tilbageholde mangt et Suk, der galdt hendes Fraværende.

I Stedet for at hendes ubekjendte Tilbedere, som hun haabede, efterhaanden bleve trætte, syntes deres Bestræbelse at formere sig og tegne til at være evig. Hun kunde nu alt skielne de gienkommende Instrumenter og Stemmer, de gientagne Melodier, og snart ikke længere modstaae Nys-

Nysgiærrigheden, at vide, hvem de Ubekjænte, og især hvem de Bestandige maatte være? Hun torde vel til Tidsfordriv tillade sig en saadan Deeltagelse.

Hun begyndte derfor Tid efter anden gien- nem sine Gardiner og Vinduesflærme at see ud paa Gaden, at lægge Mærke til de Forbi- gaaende, og især at gjøre Forskiæl paa de Mænd som længst hæftede Vinene paa hendes Vinduer. Det var for det meste smukke velklædte unge Mennesker, men som rigtig nok i Gebærder saa- vel som i deres hele Udvortes lode see ligesaa megen Letsindighed som Forsængelighed. De syntes mere at gjøre sig bemærkelige ved deres Opmærksomhed paa den Skønnes Huus, end at ville bevise hende en Art af Tilbedelse.

I Sandhed, sagde Damen mange gange kiertsende til sig selv, min Mand har havt et klogt Indfald! Ved den Betingelse, under hvilken han tilstaaer mig en Elsker, udelukker han alle dem, som bestræbe sig for mig, og som i alt Fald kunde behage mig. Han veed vel, at Klogskab, Beskedenhed og Tavshed ere en rolig Alders Egenstaber, dem vor Forstand vel skatter,
men

men som paa ingen Maade ere i Stand til at sætte vor Iddbildningskraft i Bevægelse, eller opvække vor Tilbøielighed. For disse, som beleire mit Huus med deres Artigheder, er jeg sikker, at de ingen Tiltro vinde, og dem som jeg kunde stienke min Tiltro, finder jeg ikke det ringeste elskværdige.

I Sikkerhed ved disse Tanker tillod hun sig stedse at nyde Fornøielsen ved Musikken og ved de forbigaaende Ynglinges Skadning, og uden at hun mærkede det, voxede efterhaanden i hendes Bryst en urolig Attraa, som hun kun for sildig tænkte at stræbe imod. Ensomhed og Lediggang, det magelige og rigelige Liv vare et Element, hvori en uregelmæssig Begjærighed tidligere end det gode Varn tænkte, maatte udvikle sig!

Hun begyndte nu, dog med stille Suk, iblandt sin Mand's Fortrin og at beundre hans Verdens- og Menneſke Kundskab, især hans Kundskab om Qvindehiertet. Saa var det altsaa dog muligt, hvad jeg saa levende nægtede ham, sagde hun til sig selv, og saa var det altsaa dog nødvendigt, i et saadant Tilfælde at tilraade mig Forsigtighed og Klogskab. Dog hvad kunne

For:

Forfigtighed og Klogskab, der hvor det ubarm-
 hiertige Tilfælde kun synes at spille med en ube-
 stemt Attraa. Hvorledes skal jeg vælge den,
 jeg ikke kiænder, og bliver ved nærmere Be-
 kiendtskab endnu et Valg tilovers?

Med flige og hundred andre Tanker forøgede
 den smukke Kone det Onde, som hos hende alt
 havde grebet vidt nok om sig. Forgæves søgte
 hun at adsprede sig, enhver behagelig Gienstand
 fatte hendes Følelse i Gang og hendes Følelse
 frembragte, og i den dybeste Ensomhed, behage-
 lige Billeder i hendes Indbildningskraft.

I saadan Tilstand befandt hun sig, da hun
 blandt andre Stadsnyheder fik af hendes Slægt-
 ninge at høre, at en ung Lovkyndig, som havde
 studeret i Bologna, var just kommen tilbage til
 sit Fædreland. Man kunde ikke sige nok til
 hans Berømmelse. Med overordentlige Kund-
 skaber besad han en Klogskab og Smidighed som
 ellers ikke er Ynglinge egen, og med en meget
 yndig Skabning den største Beskedenhed. Som
 Prokurator havde han snart vundet Borgerens
 Tillid og Dommerens Agtelse. Daglig indfandt
 han

han sig for Retten for der at besørge og fuldføre sine Forretninger.

Den Skønne hørte Skildringen af en saa fuldkommen Mand ikke uden Længsel, efter nærmere at lære kiænde ham, og ikke uden det stille Ønske, i ham at finde den, hun selv efter hendes Mand's Forskrift kunde overgive sit Hjerte. Hvor opmærksom blev hun derfor, da hun erfoer, at han daglig gik forbi hendes Huus; hvor omhyggelig passede hun Timen, hvori man pleiede at forsamle sig i Retten. Ikke uden Bevægelse saae hun ham endelig gaae forbi, og maatte hans smukke Skabning og hans Ungdom nødvendig indtage hende, saa var hans Beskedenhed paa den anden Side det som satte hende i Bekymring.

Nogle Dage havde hun hemmelig iagttaget ham og kunde nu ikke længere modstaae det Ønske, at drage hans Opmærksomhed til sig. Hun klædte sig med Smag, gik paa Balkonen, og Hjertet slog i hende, da hun saae ham komme henne i Gaden. Men hvor bedrøvet, ja beskæmmet blev hun, da han som sædvanlig med eftertænksomme Skridt, fordybet i Tanker og med

ned

nedslagne Dine, uden endog kun at bemærke hende, paa det stieligste fortsatte sin Wei.

Forgiæves forsøgte hun flere Dage efter hinanden paa selvsamme Maade at blive bemærket af ham. Bestandig gik han sine sædvanlige Skridt, uden at slaae Dinene op eller vende dem hid eller did. Men jo mere hun saa paa ham, desmeer syntes han hende at være den, hun saa saare behøvede. Hendes Tilbøielighed blev hver Dag mere levende, og da hun ikke modstod den, tilsidst ganske og aldeles voldsom. Hvad! sagde hun til sig selv, efterat din ædle forstandige Mand har forudseet den Tilstand, hvori du i hans Fraværelse vil befinde dig, da hans Spaadom indtreffer at du ikke kan leve uden Ven og Yndling, skal du nu fortære dig og harme dig til døde, paa en Tid, da Lykken viser dig en Yngling, fuldkommen efter dit Sind, efter din Mands Sind, en Yngling, med hvem du kan nyde Elskovs Glæder i en ugiennemtrængelig Hemmelighed. Taabelig, hvo der forsømmer Leiligheden, taabelig, hvo der vil modstaae den voldsomme Kiærlighed!

Med

Med flige og mange andre Tanker søgte den smukke Kone at styrke sig i sit Forsæt, og kun kort Tid blev hun endnu dreven hid og did af Uvisshed. Men som det tilsidst gaaer, at en Lidenkskab, den vi længe modstaae, endelig paa eengang river os hen, og saaledes opløfter vort Sind, at vi med Foragt see tilbage paa Bekymring og Frygt, Tilbageholdenhed og Skam, Forhold og Pligter, som paa ubetydelige Hindringer; saa fattede hun paa eengang den raske Beslutning, at sende en ung Pige, som tiende hende, til den elskede Mand, og det koste nu hvad det vilde, at naae hans Besiddelse.

Pigen ilte og fandt ham, som han just sad til Bords med mange Venner, og til Punkt frembragte hun den Hilsen, hendes Frue havde lært hende. Den unge Prokurator undrede sig ikke over dette Budskab; han havde i sin Ungdom kændt Handelsmanden, han vidste, at han for nærværende Tid var fraværende, og endskjønt han kun langt fra havde hørt om hans Giftermaal, formodede han dog, at hans tilbageblevne Kone, i sin Mandes Fraværelse, sandsynlig i en vigtig Sag behøvede hans juridiske Bistand.

Han

Han svarede derfor Nigen paa det forbindtligste og forsikrede, at han, saasnart man var staaen fra Bordet, ikke vilde forsømme, at opvarte hendes Frue. Med uudsigelig Glæde hørte den skønne Kone, at hun nu snart skulde see og tale med sin Elskede. Hun ilte at pynte sig paa det Bedste og lod hurtig sit Huus og sine Værelser paa det reenligste pudse. Orangeblade og Blomster strøedes omkring, Sophaen blev overtrukken med de kosteligste Betræk. Saaledes gik den korte Tid, som han udeblev, syffelsat, da den ellers var bleven hende utaalelig lang.

Med hvilken Benægelse gik hun ham imøde, da han endelig kom, med hvilken Forvirring bød hun ham, i det hun nedlob sig paa Loibænken, sætte sig paa en Taburet, der stod ved den. Hun tabte Mælet i hans ønskede Nærværelse, hun havde ikke betænkt, hvad hun vilde sige ham, ogsaa han var stille og sad beskeden forved hende. Endelig tog hun Mod til sig og sagde ikke uden Bekymring og Beklæmmelse:

Det er endnu kun kort siden De igjen er ankommen til deres Fødestad, min Herre, og De ere allerede overalt bekjændt for en talentsfuld

og paalidelig Mand. Ogsaa jeg sætter min Tillid til Dem i et vigtigt Anliggende, der, naar jeg ret betænker det, snarere hørte til Skriftefaderen end til Sagsføreren. Det er et Aar siden jeg blev gift med en værdig og rig Mand, der, saalænge vi levede sammen, viste den største Opmærksomhed for mig, og over hvem jeg ikke vilde beklage mig, naar ikke en urolig Attraa efter at reise og handle havde for nogen Tid siden revet ham ud af mine Arme.

Som en forstandig og retfærdig Mand følede han vel den Uret, han gjorde mig ved sin Bortreise; han begreb at en ung Kone ikke kan forvares som Juveler og Perler. Han vidste, at hun meget mere ligner en Have fuld af skønne Frugter, der vare tabte for enhver, saavelsom for Herren, naar han egensindig vil paa nogle Aar tilslutte Døren. Før sin Afreise tilsalede han mig derfor meget alvorlig, han forsikrede mig, at jeg ikke vilde kunne leve uden Ven, han gav mig dertil ikke alene Tilladelse, men han trængte ind paa mig og ligesom afsnødde mig det Løfte, at jeg frit og uden Opsættelse vilde følge den Tilbøielighed, som vilde indfinde sig i mit Hjerte.

Hun

Hun holdt et Dieblif inde, men snart gav et meget lovende Blik fra den unge Mand hende Mod nok til at fare fort i sin Bekiendelse.

En eneste Betingelse svævede min Mand til sin i øvrigt saa estergivende Tilladelse. Han anbefalede mig den yderste Forsigtighed og forlangte udtrykkelig at jeg skulde vælge mig en sat, paalidelig, klog og tavs Ven. Spar mig for at sige det øvrige, min Herre, spar mig for den Forvirring, hvormed jeg maatte bekiende Dem, hvor meget jeg er indtagen for Dem, og slut af denne Tillid til mine Forhaabninger og mine Ønsker.

Efter en kort Pause tog den unge elskværdige Mand med god Betænkksomhed Ordet: hvor meget er jeg Dem forbunden for den Tillid, hvormed De i en saa høi Grad bærer mig og gjør mig lykkelig. Jeg ønsker kun inderlig, at overbevise Dem, at De ikke har vendt Dem til en Uværdig. Lad mig først som Lovkyndig besvare Dem, og som saadan tilstaaer jeg Dem, at jeg beundrer Deres Mand, der saa tydelig har følet og indseet sin Uret: thi det er vist, at en saadan, der for at besøge stærne Verdens egne lader en ung Kone til-

tillbage, er at ansee som En, der fuldkommen derelinqverer nogen anden Besiddelse og ved den tydeligste Handling frasalder al Ret dertil. Som det nu er den første den bedste tilladt igien at gribe en saadan fuldkommen til Bemægtigere overladt Ting; saa finder jeg det saa meget mere naturligt og billigt at en ung Kone, som befinder sig i denne Tilstand, atter bortskænker sin Tilbøielighed, og uden Betænkning overlader sig til en Ven, der synes hende behagelig og paalidelig.

Men indtræffer nu endog, som her, det Tilfælde, at Egtemanden selv, sig sin Uret bevidst, med udtryffelige Ord tillader sin efterladte Kone det, han ikke kan forbyde hende! saa bliver stet ingen Tvivl tilovers, saameget meer, som den ingen Uret skee, der har erklæret sig villig at taale det.

Naar De nu, blev den unge Mand med ganske andre Blik og med det mest levende Udtryk ved, i det han tog den smukke Veninde ved Haanden, naar De nu vælger mig til Deres Tiener, saa gjør De mig bekendt med en Lyksalighed, hvorom jeg hidindtil ikke havde noget Begreb. Vær forsikkert, udbrod han i det han kyskede Haanden, at De ikke
 havde

havde kunnet finde nogen hengivnere, æmmere, mere troe og tavs Diener.

Hvor beroliget sølede den smukke Kone sig efter denne Erklæring. Hun tog ikke i Betænkning paa meest levende at vise ham sin Æmhed! hun trykte hans Hænder, trængte sig nærmere til ham og lagde sit Hoved paa hans Skuldre. Ikke længe blev de i denne Stilling da han paa en blid Maade søgte at unddrage sig fra hende, og ikke uden Bedrøvelse begyndte at tale: Kan vel noget Menneske befinde sig i en selsommere Forsatning? jeg er tvungen til at trække mig bort fra dem og gjøre den største Bold paa mig, i et Dieblik: da jeg skulde overlade mig til de sødeste Følelser. Jeg tør for nærværende Tid ikke tilegne mig det Lykke, som ventor mig i Deres Arme. Ak! om kun ikke Opsættelsen berøver mig mine sødeste Forhaabninger.

Den Skønne spurgte ængstelig om Marsagens til denne besynderlige Uttring.

Just som jeg i Bologna, soer han fort, var ved Enden af mine Studeringer og greb mig an paa det yderste, for at gjøre mig skicket til min tilkommende Bestemmelse, faldt jeg i en

svær Sygdom; der truede med om ikke at gjøre Ende paa mit Liv, saa dog at nedbryde mine Legems og Aandskraefter. I den største Nød og under de heftigste Smerter gjorde jeg Guds Moder et Løfte, at jeg, ifald hun lod mig blive frisk, vilde tilbringe et heelt Aar i streng Fasten og afholde mig fra al Nødelse, det være af hvad Art det vilde. Alt ti Maaneder har jeg paa det troeligste opfyldte mit Løfte og de ere, i Betragtning af den store Begierning jeg erholdt, slet ikke blevne mig lange, da det ikke blev mig besværligt, at undvære maangt et tilvandt og bekjendt Gode. Men til hvilken Evighed bliver mig nu de to Maaneder, som end ere tilovers, da først efter sammes Forløb en Lykke kan blive mig til Deel, der overstiger alle Begreb. Lad Tiden ikke blive dem lang og unddrag mig ikke Deres Gunst, den De saa frivillig har tiltænkt mig.

Den Skionne, ikke synderlig tilfreds med denne Erklæring, fattede dog igien Mod, da Vennen efter nogen Betænkning blev ved at tale. Jeg vover vel neppe at gjøre Dem et Forslag og vise dem Middelstet hvorved jeg tidligere kan løses fra mit Løfte. Ifald jeg sandt nogen der paatog

fig, saa strengt og sikkert som jeg, at holde Løftet, og deelte med mig det Halve af den endnu øvrige Tid; saa vilde jeg saa meget snarere være fri, og intet vilde modsætte sig vore Ønsker. Skulde ikke De, min søde Veninde, for at fremskynde vor Lykke, være villig til at bortrydde en Deel af den Hindring, som staaer os i Veien. Kun den paalideligste Person kan jeg overdrage en Andeel i min Løfte; det er strengt, thi jeg tør kun to Gange om Dagen nyde Vand og Brød, tør kun tilbringe faae Timer af Natten paa et haard Leie og maae uagtet mine mange Forretninger forrette et stort Antal Bønner. Kan jeg, som det i Dag er hændtes mig, ikke undgaae at være tilstæde ved et Gæstebud, saa tør jeg derfor dog ikke tilside sætte min Pligt, jeg maae tvertimod søge at imodstaae Tillokkelserne af alle Lækkerbidskener, som gaae mig forbi. Kunne De beslutte dem til en heel Maaned ligeledes at følge alle disse Love; saa vilde De da selv desmeer fryde Dem i Besiddelsen af en Ven, som De i visse Maader selv ved et saa prisværdigt Foretagende har erhvervet ham.

Den skønne Dame erfoer ugierne de Hindringer, som lagde sig i Veien for hendes Tilbøielighed,

bøielighed, dog var hendes Kierlighed til den unge Mand ved hans Nærværelse saaledes forøget, at ingen Prøvelse syntes hende for streng, naar hun kun derved kunde forsikkres Besiddelsen af et saa dyrebart Gode. Hun sagde ham derfor i de elskeligste Udtryk: min søde Ven! det Under hvorved de igien har erholdt deres Sundhed, er mig selv saa dyrebart og tilbedelsesværdigt, at jeg gjør mig det til Glæde og Pligt, at tage Deel i Løftet, som de herfor er skyldig at opfylde. Jeg glæder mig at give Dem et saa sikkert Beviis paa min Tilbøielighed; jeg vil paa det næste rette mig efter Deres Forskrift, og førend De giver mig frie, skal intet drage mig fra den Vej, hvorpaa De fører mig ind.

Efterat den unge Mand paa det næste havde aftalet med hende de Betingelser, under hvilke hun kunde spare ham for det Halve af hans Løfte, gik han bort med den Forsikkring at han snart igien vilde besøge hende og spørge til den lykkelige Bestandighed i hendes Forsæt, og saa maatte hun lade ham gaae, da han uden Haandtryk, uden Kys, med et knapt betydende Blik skiltes fra hende. En Lykke for hende var den

Syffelsætning, dette besynderlige Forsæt gav hende; thi hun havde meget at gjøre, for fuldkommen at forandre sin Levemaade. Først bleve de smukke Blade og Blomster udseiede som hun til hans Modtagelse havde ladet strøe, derpaa kom i den velhyndede Løvbanks Stød et haardt Leie, hvorpaa hun, for første Gang i sit Liv, kun af Vand og Brød neppe mat, om Alstenen lagde sig. Den anden Dag var hun syffelsat med at tilskære og sye Skiorter, hvoraf hun havde lovet at gjøre et bestemt Antal færdigt for et Fattiges- og Sygeshuus. Ved denne nye og ubekvemme Syffel, underholdte hun sin Iudbildningskraft stedse med Billedet af sin søde Ven og med Haabet om tilkommende Lyksalighed, og ved netop disse Forestillinger syntes hendes smalle Kost at forunde hende en hiertestyrkende Næring.

Saaledes gif een Uge, og allerede ved Enden af samme begyndte Roserne paa hendes Kinder at falme. Klæder som ellers passede hende saa got, vare blevne for vide og hendes ellers saa raske og muntre Lemmer matte og svage; da Vennen igjen lod sig see og ved sit Besøg gav hende nye Styrke og Liv. Han formanede hende til at
vedblive

vedblive i sit Forsæt, opmuntrede hende ved sit Exempel, og lod langt fra Haabet om en uforstyrret Nydelse fremskimte. Kun kort Tid opholdt han sig, og lovede snart at komme igien.

Det velgjørende Arbeide gik paa nye muntert fort, og fra den strænge Diæt afveg man aldeles ikke. Men og desværre! havde hun ved en stor Sygdom ikke kunnet blevet mere udtømt. Hendes Ven, der ved Ugens Ende atter besøgte hende, følede den største Medlidenhed med hende, og styrkede hende ved den Tanke, at det Halve af Prøvelsen nu alt var forbi.

Nu blev den uvante Fasten, Beden og Arbeiden hende med hver Dag mere byrdefuld, og den overdrevne Afholdenhed syntes ganske at nedbryde et til Rolighed og rigelig Næring vandre Legemes sunde Tilstand. Den Skionne kunde tilsidst ikke mere holde sig paa Benene, og blev nødt til, uagtet den varme Aarstid, at indhysle sig i dobbelte og tredobbelte Klæder, for nogenledes at holde den næsten ganske forsvindende indvortes Varme sammen. Ja hun var ikke længere i Stand til at blive oppe, og endog i den sidste Tid nødsaget at holde Sengen.

Hvilke

Hvilke Betragtninger maatte hun gjøre over sin Tilstand? hvor ofte gif denne besynderlige Begivenhed om i hendes Hoved, og hvor smertelig faldt det hende, da ti Dage forgik, uden at Bennen, der kostede hende disse yderste Opoffringer, havde ladet sig see. Men derimod forberedede sig i disse sorgfulde Timer hendes suldkomne Helbredelse, ja dem blev afgjort. Thi da hendes Ben snart derpaa kom og satte sig ved hendes Seng netop paa samme Taburet, paa hvilken han havde modtaget hendes første Erklæring, og venfabelig, ja i visse Maader omtiltaalede hende, standhaftig at udholde den korte Tid til, afbrød hun ham ved et Smil og sagde: der behøves ingen videre Tilskyndelse, min værdige Ven, og jeg vil disse faa Dage opfylde mit Løfte med Taalmodighed og med den Overbeviisning, at De har paalagt mig det til mit Bedste. Jeg er nu for svag til, at jeg kunde udtrykke dem min Tak, saaledes som jeg føler den. De har opholdt mig for mig selv; De har givet mig mig selv, og jeg erkjender, at jeg fra nu af Skylder Dem min hele Tilværelse.

Min Mand var sandelig forstandig og klog og kiendte en Kones Hierte; han var billig nok til ikke at fordømme en Tilbøielighed som ved hans Skuld kunde opstaae i hendes Barm, ja han var stormodig nok, til at tilside sætte sine Rettigheder for Naturens Fordringer, Men De min Herre, De er fornuftig og god; De har ladet mig føle, at foruden Tilbøieligheden er der endnu noget i os, som kan holde den Ligevægten, saa vi ere i Stand til, at affige ethvert tilvant Gode og selv affige vore hedeste Ønsker. De har ført mig i denne Skole ved Vildfarelse og Haab, men begge ere ikke meer nødvendige, naar vi først have gjort os bekendte med det gode og mægtige Jeg, som saa stille og roligt boer i os, og saalænge, indtil det erholder Herredømmet i Huset, i det mindste ved ømme Erindringer uophørlig lader os mærke sin Nærværelse. Lev vel: Deres Beninde vil for Fremtiden see dem med Fornøielse; virk De paa Deres Medborgere som paa mig; udvikle ikke alene de Forvirringer, som kun for let opstaae over Besiddelser, men viis dem og ved mild Anviisning og ved Exempel, at i ethvert

Mennes

Menneske spirer i Løndom Dydens Kraft; den
almindelige Agtelse vil være deres Løn og de vil
meer end den første Statsmand og den største
Helt fortjene Navn af Fædrelandes Fader.

Eloises Klage ved Abelards Grav.

af Lidner.

Oversat af Svensk. *)

J Midnattens Skød bærer en blodig Sky over
den skumle De, hvor Klosteret staaer, ligt en
Gienfærd. Ak! der have J elsket, ulkksaligste
blandt Dødelige. Imellem Gravene fremglimte
Nonners Skygger, og imod Flodbreddens Ruiner
flaer en fraadende Vandvaage. En Grotte
(Kiærlighed selv havde fordum lagt dens Grund-
vold) var Eloises Bolig. Fra denne saae hun
imod Havet, tabt i Nattens Taage, og sagde med
sukkende Røst: mit Liv ligner dig, af Stormvins-
de kastede Bølge!

Mørk

*) Eloises og Abelards ulkkselige Kiærlighed er vel
alt for bekjendt, til her at burde videre omtales,
og

1790 Mørk er hele Naturen; mørkere et min
 Siel. Dog snart kommer Dagen igien, og Mors-
 genstjernen skal tindre paa en lysnende Himmel.
 Men naar skal en Straale af Glæde oprinde i dette
 Hierte? Dybe, gyselige Mørke, som nu omgi-
 ver mig, maatte du vorde det sidste, evig fort-
 sat af Dødens Aft omsavnende Nat! Ja, i Gra-
 ven er No, og den Fortvivlede's sidste, eneste Ven
 er Døden. Kom, evige Søvn! luk mit Die
 for Lyset, mod hvis glade Blik du dog altid taa-
 refuldt opløstes! Allerede er jeg død for hele Na-
 turens Skønhed. Blot for min bortgangne Ven
 staaer dette Hierte endnu. Han er min eneste,
 evige, qvalfuldt henrykkende Tanke! En staaer
 jeg i Matten. Intet Bæsen er til, da Abelfard ei
 mere aander. Skabningen er et Rahos, en Af-
 grund, foruden ham. Jeg vilde fra den — flye
 umaaleligen langt bort. See der den Elskedes
 Grav. — — — Af strømmer, mine Taarer! u-
 udsigeligen bittere og søde ere J. Af! der ligger
 dens

og det er vel kun saa, som behøve i saa Hen-
 seende at henvises til Hr. Provst Basts temme-
 lig hørdige Etertigning af det Papiske Brev.

dens Støv, som med en Engels Skionhed forenede en Engels Dinhed; Og jeg hviler ei endnu, et Støv, ved hans Side! Gud! hvad seer jeg? min Bens, min Abelards Gienfærd nærmes mig. Og hvad hører jeg? Hans Røst! — som fordem rørte mere end tryllende Melodier. Er det en Gndbildningsvildfarelse? Er det et virkeligt Syn? ja, det er et virkeligt. Gyseligen kiære Skygge! Jeg vilde omfavne dig; men flyer isnende af Rædsel. Og Du selv — forsvinder. Ene staaer jeg i Matten. Engstelsens, Forfækkelsens Billeder bestorme mine Sandser. Vinden tuder i Taarnene under Natfugles Skrig. Vandvaagen brøler imod Klipperne, oplyst af stumme Lynglimt, og den dødblege Maane forsvinder bag kulsorte Skyer.

J. K. S.

Beskrivelse over Paraklet.

uddragen af et Brev i Annual-Register 1768.

— — Abelards virkelige Grav var i Chalons i et Benedictiner-Kloster, helliget St. Marcel, der lig-

ger

ger opad imod Alleen, som pryder Soanes Bredde, henimod en Mill *) fra Byen — endelig hans Lig blev bragt til Parallet, af Medynk med den saa ulykkelige Cloises Lidesser.

— Prioren, en indfødt Irlander, var til Uheld i Paris; men Fader *** modtog os i hans Frærværelse som Vert, deels paa sin Foresattes Begne i Gærdeleshed, og deels paa Klosterets i Almindelighed, paa en fortræffelig Maade.

Broderskabet er ikke talrigt; men dets Formue er, som jeg hørte, meget betydelig. Derfor synes Gæstfriheden her forunderlig stor ved det blotte Syn af saalidet et Kloster.

Da jeg kom om Morgenen var Kirken efter Sædvane aaben. — Graven jeg søgte fandt jeg ved første Diekast. Den er i en tilbagehældende Stilling; og Bildhuggerarbeidet overgaaer Kunstens øvrige Arbejder fra den Tidsalder i Almindelighed, jeg mener i Frankrige; thi Italiens Smag for Meiselsens Værker var ikke da, som nu, kommen paa denne Side Alperne; — de tal-

rige

*) En engelsk Mill er en dansk Gierdingvei.

rige og skønne Mindesmærker efter den Tid ere fremkomne ved Fyrsternes almindelige Opnuntninger.

Abelard var paa et Besøg i dette Kloster, maaskee til et Slags dengang brugelige Disputeer-Dweller. For hans virkelige Hiem erkjændes nu det bekjendte Carthauserkloster, mellem Biergene ved Beaujolais, hvorfra man faaer en Viin, der kun staaer lidet neden for Burgunder; og som nu stiger i Priis — takket være Engelskmændene, der finde den mere overeensstemmende med deres Smag, end mange andre, da den er mere stærk.

Der er en skøn Indgang til det nederste Stokværk i dette Benedictinerkloster, hvor man ved Hiølp af de lange Vinduer, der naae lige ned til Gulvet, har en overraskende Udsigt over omtalte Bierge (Beaujolais); Munkenes forskjellige Dørre vende ud til denne Indgang; og da de ofte gaae frem og tilbage til deres forskjellige Værelser, bliver denne Udsigt mere behagelig; — ellers vilde det kun være, hvad Malerne kalde det stille Liv. —

— Da jeg landede ved Nogent sur Seine,*) var det meget naturligt, at jeg ønskede nogen Bevægelse, efterat have været indspærret i en Baad (le coche d'eau) henimod tre Dage; og da jeg spurgte: hvor langt Klosteret Paraklet laae derfra, svarede Kapitainen mig: "Den Mand
" med Purpurlivreet er Abbedissens Tiener;
" han kommer her efter Breve, Pakker og an-
" dre deslige Sager fra Paris, som sædvanlig-
" viis skeer, naar vor Baad kommer hertil; og
" han vil føre Dem derhen."

Maanen skinnede saare klart, og da det var nær ved Viinhøsten, tilstaaer jeg, jeg ingen Af- ten har spadseret med større Fornøielse end denne. Jeg fandt snart, det vilde være umuligt at undersøge nogen Ting den Aften, da Klokken slog ti, i det vi nærmede os Klosteret, — men min Gang havde dog saa megen Nytte, foruden Bevægelsen derved, at Tieneren omhyggelig havde udspreidt den Efterretning, at en Herre var kommen fra England, ene og alene, som han tænkte

*) Paa Grændsen af Champagne og Brie.

tænkte og sagde, for at gjøre en Pillegremsreise til Paraklet, saa at jeg næste Morgen fandt enhver Ting i Beredskab til at modtage en Fremmed efter de Vedtægter, der ere fastsatte i alle Kloostere, hvilke ofte ere Hospitaliers; *) thi de udøve tilfulde enhver af Gæstfrihedens Pligter.

— — Selv Egnen omkring Paraklet fornøjede mig, endskjønt jeg ikke kunde faae Udgang før end Dagen derpaa. — Den lille Flod Ardusson glindsede langs ned igiennem Dalen; og da Viinbierge i Almindelighed frembringe mange St. Hans Orme, er det intet Under, at Nattergalene havde slaaet deres Boelig op der, da de ere deres kæreste Føde, og det kan tiene forgængelig Skjønhed til et Vink, at just denne Orms Klarhed er et sikkert Skridt til dens Udelæggelse.

Da jeg kunde Hr. Papes skønne Digt udenad, (jeg er overbevist om, mange vil sige, jeg kunde have anvendt min Tid bedre — men dertil kan jeg svare som Cæsars Hoffolk, der sagde om
deres

*) Hospitalier, Hospitaliere er en vis Ridder-, Munke- og Kvinne-Orden, som opvarter og pleier Syge og Fattige.

deres Herre, hans Sukommelse var saa stærk, at han glemte intet uden Fornærmelser) morede jeg mig ved at gjentage det ganske langsomt, da jeg vendte tilbage til Nogent, som er lidet over en Miil derfra, og ved denne Oekonomie varede det netop til Enden af Byen.

Endskjønt jeg kom meget tidlig til Klosteret næste Morgen, fandt jeg dog en nydelig Sommerfrokost besørget i Fader St. Romains Værelse; han selv holdt samme Tid Morgenmessen. — Jeg valgte heller at gaae ind i Kirken, og blev forundret over at finde det store Alter lige i Vesten, tvertimod alle Kirke-Arkitekturens Regler, og kun understøttet af en i Lombardstreet, som ligger mod Nord og Syd.

Medens jeg stod ved Gitterværket (som adskiller Choret fra Kirken), spurgte en af Søstrene (hvis Pligt er at tage imod Almisse, og besørge de Budskaber, Forretninger angaaende, der indløbe til Enhver i Særdeleshed; saaledes som det bruges i de fleste Nonneklostere) mig om jeg ønskede at tale med nogen Enkelt. — Jeg fortalte hende, mit Værende var blot at see Kirken, — hvor-

paa hun vendte tilbage til sin Stol og fortsatte sine Andagtsøvelser.

Efterat Fader St. Romain havde endt Tjenesten, og afført sig sin Ordensdragt, — jeg bemærkede, at da han lagde den lange Kiol i Sakraftiet, gientog han visse Formularer, som sigtede til alle Klæders Afslæggelse i Graven, — tog han mig ved Haanden og førte mig ind i sit Værelse, hvor jeg fandt en anden Kapellan, der dog hverken var saa høflig eller lærd som han selv; thi hans Rygte, selv endog i Paris, stemmer overeens med hvad jeg fandt al den Tid jeg opholdt mig der.

Efter de sædvanlige Forfriskninger fortalte han mig, at Abbedissen var i sit 82de Aar, og at hun derfor stelden stod op førend Middag, men at hun bad, jeg vilde biev, indtil jeg havde tallet med hende — thi hun var min Landsmandinde, skiondt tidlig kaldet som Novitse fra England, — og at hun stod i Forbindelse med de uddøde Familier Lifford og Stafford.

Hun var Tante til den nu værende Hertug Rochefaulcault, Syster til den store Kardinal,

og da hun i Slægtfølgen var den femte Abbedisse for dette Kloster, smigrede hun sig selv med Haab om at det vilde blive et Slags Familiearv, og at hans Maiestat — thi det er et kongeligt Abbedie — naadigst vilde skænke det til En af samme Navn, naar hun engang blev bortkaldt, hvilket hun hver Time ventede og hver Dag ønskede.

Til en nærmere Prøve herpaa, er det Hofaulcaultske Familievaaben opstaaet over enhver Indførsels-Port; og naar nogen Reparation foretages eller Nytt sættes til Bygningerne, iagttager man det samme.

Førend vi gif til Bords, gjorde St. Romain en Tour med mig rundt omkring Klosterets Eiendomme. Papes Beskrivelse er idealisk, og let bragt over i en poetisk Indbidningskraft; men jeg saae hverken Klipper, eller Graner, ikke heller var det en Egn, der nogensinde synes at kunde frembringe Gienstande af dette Slags; tvertimod det var i en Dal, og det er i Almindelighed Bierge som Alperne, der frembringe deslige Udfigter.

Jeg maae her tillige erindre, at den Linie:

”I Cellen udstrakt Eloise sad” *)

Skulde være: tæt ved Cellen; Dørene til alle Cellerne gaae ud til det almindelige Kloster. I dette er ofte Begravelser; og man kan vel formode, at hun har forladt sin Celle — saa meget mere, da det var i saa heed en Deel af Frankrige — for at tage frie Lust, skifte Plads og forfriske sig.

Den øverste Deel af Bygningerne paa Paraklet er ikke saadanne som vi kunde forestille os dem fra det tolvte Aarhundrede; men Hvalvingerne derimod maae uidentvivel være fra denne Tidsalder, da Buerne alle ere tilspidsede.

Tæt dertil støder en lav Bygning, som nu beboes af en Møller, og som har nogle Tegne paa virkelig Alderdom, til hvilken Mening St. Roman ogsaa hældede. Det synes at have været den offentlige Sal, hvor Abelard holdte sine Forelæsninger; thi i Bæggen er der smaa Abninger paa hver Side, saa horizontale, at den seer ud

*) See in her call sad Eloisa spread.

næsten som Vænke, da den ellers ikke stiger saa theatermæssig opad i andre Bygninger.

Efter Middagsmaaltidet havde jeg den Tre en Time at underholde mig med Abbedissen, som forsikrede, at hun i de 32 Aar, hun havde opholdt sig her, endnu ikke havde seet nogen Engelskmand; men at hun troede, en Equipage, som hun havde Grund til at ansee for engelsk, havde holdet stille nede paa Sletten, foran den store Port, som gaaer ind til Forkanten, men førend hun kunde tilkiændegive dem sit Ønske at see og underholde sig med bemeldte Selskab, vare de allerede tagne bort med mine Landsmands alt for sædvanlige Posthurtighed, efterat de netop havde aftegnet Udsiden af en Bygning, der behagede dem; endskiønt ikke en eneste Steen maaskee var taget ud af Gruben i Abelards og Eloises Dage.

Systrene kiendte kun lidet den rørende Deel af Historien der gav Anledning til vor udødelige Papes over al Efterligning skønne Digt: "Et Brev fra Abelard til Eloise."

Da Abbedissen gav mig Tilladelse at see de indvendige Dele af Klosteret, erindrer jeg, at nogle Geistlige fra Landet, som havde spist med

os, gjorde sig megen Umage for ligeledes at faae Udgang, men fik til Svar: "ce n'est pas utile;" og deraf saae jeg, at den Fornemste i Klosteret har en vilkaarlig Magt til at bevilge endogsaa vort Kion Udgang, naar det behøves, som f. Ex. Læger, Chirurgur, Kunstnere af ethvert Slags og Fremmede, som komme for at undersøge Oldsager, og allerede have nogen Indsigt.

Levningerne af disse, saa saare ulykkelige Elskende, Abelard og Eloise, hvis Lig endnu bestandig ere hele, findes bisatte i en Niche i Hvalvingen under Abbediet; men da det var Skinnet af Vorfakler, der oplyste den, kunde jeg næststikke ikke see noget tydelig uden at Eloise lod til at have været meget høiere end Abelard. En lille Afkats af brændte eller hugne Steen satte dem i Sikkerhed for at blive traadte under Fødder, og Hvalvingen lod til at være pakket meget fuld, da den kun er lille.

Førend jeg kom til disse de Dødes Boliger, viiste man mig alle Hvalvingerne under den forrige Kirke og særskildte Kapel, der nu vare velfyldte med Vin. Man opretter ofte deslige Magasiner, endogsaa til Salg, hvor Klosterne ikke besidde

besidde Rigdomme nok enten af liggende Grunde eller af offentlige Kapitaler til at kunne ernære sig selv. Og i de Egne, hvor der ikke groer Viin, tager man sin Tilflugt til Kostgængere eller Pensionærer for at underholde sig, siden Pengenes Værdie er forandret der, saavelsom overalt. I dette Kloster er kun to og tyve Søstre. — — —

Fader St. Romain fuldendte sin Godhed med at følge mig paa Veien til Trøyes, en af Hovedstæderne i Campagne. — — —

S. W. Lundbye.

Brødrene.

En virkelig Tildragelse.

Abbediet La Trappe i det forhenværende Normandie er bekendt for sin grusomme Strænghed i sine pinesulde Dveller, hvormed en indbildt Fromhed troede at behage Godheds Gud. Til denne Strænghed søjede man endnu den utroligste Ufælsed i Levemaade og troede ved at nedbryde sin Sundhed her i Verden at tilkøbe sig Salighed hifset. Skuespillet, Greven af Comminges er maaskee alt dette Naanedsskrifts Læserinder bekendt; her var det rædsomme Theater

ater, hvor den deri indeholdte rørende Eildra-
gelse virkelig foregik. Jeg vil paa følgende Blade
meddele en til de gode Sieles Taarer maaskee
ligesaa værdig Anekdote, uddraget af Voyage dans
les departemens de la France par une société
d'artistes & des gens des lettres. 34me Cah.

To Brødre af Familien Deschamps havde
fra deres Ungdom af været Medbeilere, og kom
tilsidst saavidt i deres Fiendskab, at hine Bro-
derkærligheds blide Følelser, Menneskeslægtens
Kjønneste Trøst i alle Lidelser, omsider reent ud-
sluktes hos dem. Begge vare rasende forelskte i
et Fruentimmer, som viiste dem begge ligemegen
Kulde, da hun hemmeligen havde bortgivet sit
Hierte til en lykkeligere Trediemand, om hvem
hine To ikke engang drømte. Den ene saae i den
anden Ophavsmanden til sin Ulykke, den ene
saae i den anden Nyderen af den misundte Lyk-
salighed, som begge vare lige langt fra. Længe
nædkuet, brød omsider deres rasende Had ud i
fordoblet Rædsomhed og selv Navnet, Broder,
syntes kun at forstærke deres Afsky for hinanden.
Forgiæves forsøgte en grædende Moder, en for-
tvivlende Fader, omme Venner forsøgte forgiæ-

ves at formilde deres Harm og læge de sønder-
revne Hierter. Hundrede Gange vare de forligte,
men hundrede Gange var deres Had igien stedse
vildere, stedse mere truende udbrudt i Dieblig-
ket derpaa. Alting bebudede den sørgelige Op-
løsning af Knuden, som snart fulgte.

Det ulyksalige Dieblig kom. Det var en
Jagt-Dag. De to Brødre, som havde omfav-
net hinanden Dagen forud, toge om Morgen
ud. Jagten adspredte dem; Hændelsen fører den
Yngste det Fruentimmer, der har saaret dem begge,
imøde. Hun var Ene; den hendes Rion fældte
Opmærksomhed byder ham nærme sig hende, og
hun imodtager hans Arm. Den ældste kommer
til; han formoder en aftalt Sammenkomst.
Hans Harm stiger, og udbryder i Voldsomhed.
Den Yngste paa sin Side indbilder sig, at hun
er der for at søge hans Broder. De ere begge
bevæbnede; et Dieblig — begge strømme i deres
rget Blod.

Bævende, afmægtig, aandeløs slæber det
unge Fruentimmer, som imod sin Villie havde
foranlediget dette rædsomme Oprin, sig hjem til
Forældrene; hendes Gulken, Forvirrelse, af-
brudte

brudte Ord give omsider Bink om hvad der var foregaaet. Man styver til Pladsen. Den Ældste trak endnu sin Klæde, man bærer ham bort; men hvor er den Klæden? Et Kar henvinder, ikke det allermindste Nys om hans Skæbne. Den Ældste kommer til sig selv; han læges; Gienstanden for hans Lidenskab aabner hans Dine ved at indgaae Forbindelse med ham, hun hidtil i Løndom havde elsket. Nu erkjendte han, hvor ugrundet hans Mistanke havde været; Samvittighedens Nag paaførte ham en Tungstindighed, der truede med at lægge ham i Graven. Han haabede at finde Rolighed i la Trappe og flyer did fra Faderens Huus. Han fremstiller sig for Abbeden, fortæller sine Ulykker, imodtages. Ordensreglernes hele Tyngde falde nu tungt over hans Hoved.

Femten Kar tilbragte han i denne Tilstand. Endelig kommer en Fader for at see sin Søn; men — der satte man Vere i at trodse Naturen. Man bød Faderen tilbords i Spisesalen, medens Sønnen liggende paa Maven paa Gulvet, med Hænderne over Kors, ikke torde høre Blodets Stemme, ikke slaae Dine op til ham, som gav ham
ham

ham Livet, og som man om Eftermiddagen affærdigede, uden at unde ham den Trøst at have omfavnet sin Søn. Den Virkning, saa forførdelig en Prøve havde paa den uheldige Søn, var saa voldsom, at han Klokken Ti om Aftenen ikke var mere. Man hensætter Liget i Kirkens Kor. To Munkke udnævnes til at vaage derover, og vor ældste Broder er den Ene.

Du ere de ene med Liget, begge tie, begge bede de, ukjendte med hinanden, thi der havde ingen Munk, indsvøbt i sin Hætte, Lov til at see paa endog den ligegyldigste Ting. Der er en Tuv i det ene Borlys; vor ældste staaer op for at redde det. Han taber sin Hætte, og — hører i det samme en Stemme: Det er ham. Min Broder! det er Dig! Jeg døer. Det var den uheldige Yngste, som den Gang, mindre saaret end han, havde reist sig, og forfulgt ligesaa meget af Angest som af Mag, havde taget sin Tilflugt til dette Huus. I femten Aar havde de boet under Tag sammen. I feraten Aar havde de hver Dag været sammen, og aldrig seet hinanden: i femten Aar havde Abbeden, som havde forbeholdt sig den Ret at kiste sine Munkke for desfikere at tyrans

tyrannifere dem, vidst deres Tildragelse, og ikke tænkt paa at forlige dem.

Bed denne Stemme slaaer den Ældste Dinene op. Han seer sin Broder bleg, skælvende, forstenet, udstrække sine Arme; han styrter sig i dem. Hvilket Dieblik. Henrykkelsens Dieblik! Smerternes Dieblik! Overraskelse, Glæde, Nag, Stedets Rødsomhed, deres svækkede Sandsereffaber, deres ved den lange Spøgelse hentærede Legemer: Alt gjorde den Bevægelse, de sølede, forførdeligere. Deres Saar havde aabnet sig: de laae i hinandens Arme: de vilde tale til hinanden, kunde ikke mere. Deres Blod, som randt strømmeviis, berøvede dem paa eengang Mæle, Kraft og Liv: de besvimede i hinandens tætte Favn. Vedetimen slaaer. Man kommer: man finder dem døende. De kunde ikkun sige nogle faae Ord. Du kiændte os: sagde de til Abbeden: Du seer den Tilstand hvor vi ere. Saa dan er Eders Kiærligheds Religion. Du kiændte os! og — de udaande.

M. C. Bruun.

Den Siberiske Ceder.

Af Pet. Jonas Bergius.

Den Siberiske Ceder (*Pinus Cembra* L.), som og pleier at kaldes den hvide Ceder, er i Sverige en ubekjendt Træart, hvis Indførelse, for Esterlægten, da den rigtig nok vorer ikkun saare langsom, vilde være en stor Begjærning. Efter Pallas's Yttring kan man intet Træ forestille sig, der havde en skønnere og høiere Bært, end de gamle Træer af dette Slags, hvis Top Diet neppe kan naae. Deres Styrke kommer overeens med deres Høide; thi en fuldvoren Stamme leverer Bræder, der ofte ere over fire Fod brede. I Siberien bruger man Træet til Bygninger, især til Gulve, da det er ikke krumt og tillige overordentlig hvidt. Desuden yde dette Træes Frugter Indvaanerne en god Næring. De bestaae i et Slags Nødder eller Kiærner, som sidde i store Topper, der, naar Modenhedens Tid er kommen, i August falde af Træet, og springe op, saa at Nødderne falde ud. De blive i Siberien og overhoved i Rusland hyppigen samlede og spiste, uden at man har fundet dem usunde; mestendeels

stendeels spises de, som de ere, og sættes især paa de Fornemmes Bord til Desert, da de have en vel noget harpiragtig, men dog i øvrigt behagelig Smag. Desuden presser man deraf Olie, som de Fornemme i Fastetiden betiene sig af i Stedet for Smør. I Rusland udgiøre disse Cedernødder en indbringende Handelsvare, og S. J. G. Gmelin fortæller, man pleier i Berchoturje, hvor han saae Pundet betales med 15 Kopeker, i Naringer, naar disse Cedere bære rigelig, midt om Høstens Tid at lade alt andet, selv Kornet ligge og fordærves paa Marken, og springe i Skoven for at bierge sine Cedernødder.

J. K. S.

Alf Dagens Historie.

Den franske Borger Bonneau opfordrede i September offentlig alle Folk af Smag til at besvare det vigtige Spørsmaal, hvem Prisen burde gives blandt de tre Damer, om hvis Fortrin den offentlige Mening i Paris var deelt: Juno Loiska (Repræsentanten Louvets Elskede), Venus Tallien

Tallien (Repräsentantens Kone) eller Minerva Stæel (den svenske Gesandts Kone)? "Mythologerne heder det, have aldrig ræsoneret saa meget om de tre Gratier, Parcer eller Jurier, som der nu tales om disse tre Damer. Man vilde give Juno Prisen, om man ikke maatte befrygte at vække Jupiters Skinsyge, han, som stedse staaer Skildvagt, (Louvet udgiver en Tidende kaldet Skildvagten, le sentinelle. De, som ønske at skue Cybeles Barm, vilde tildele Minerva den. Belønningen bliver Samlingen af Cheniere Sørgeespil og Dubois Trancees Hyrdedigte. Prisfristerne maae indsendes inden Maanedens Udgang."

J. K. S.

L i t e r a t u r.

I.

Schreibtafel zum täglichen Gebrauch für Damen. 1795. Leipz. bey Bosh und Comp. i Lommeformat med et Titelskobber, et Maleri paa huuslig Lyksalighed, tegnet af Chodowiecki, og stukket af H. Lips, koster 20 Gr.

"Fuld af sund, almeenforstaaelig Philosophie og Levenisdom over qvindelige Forhold og qvindelig

delig Bestemmelse i en kunstløs men dog indtagende Dragt. Der er i lang Tid intet populært Skrift kommet Rec. for Dine, hvori alle Grundsatninger vare saa moralsk ægte og rene, hvor alt var indrettet saa svarende til sin Bestemmelse og tillige foredraget med saamegen æsthetisk Fuldkommenhed som her." Saaledes i Jacob's Annalen der Philosophie i N. 599 f., og enhver Upartist vil formodentlig sande denne Dom. Som Bogens udmærkede Hensigt og Bestemmelse angives i Forerindringen; at henvise til uskyldige, huuslige og Familie-Glæders Værd, og deres Fortrin for hine berusende og kostbare Lystigheder og formeentlige Glæder, og saaledes ved Lære og Exempel bidrage til den sande og ægte huuslige Lykkes Besordring.

Indretningen er denne: Først Almanach for i. A.; dernæst 9 Opsatser paa ligesaamange Ark: 1) Om Inddelingen af Huusholdnings Udgifter (S. 18). 15 Almindelige Regler meddeelte af den bekjendte Forfatterinde til en yndet Huusholdningsbog: Unterricht für ein junges Frauenzimmer. 2) Om Fordom og Dom efter det Udvortes (S. 19 — 36). 3) Violerne (S. 37 — 47).

— 47), 4) Egtestands Huusgeraad (S. 48 — 56), en Fortælling. 5) Mandeklager over qvindelig Kunstfærdighed og qvindelig Værdom (S. 57 — 83), to venstabelige Breve. 6) Ogsaa Menneskekundskab hører til et Fruentimmers Uddannelse (S. 82 — 94), et fundet Brev. 7) Hagelvæiret eller Trøst i Ulykke ved en ædel Qvinde (S. 85 — 108), mærket F. D. 8) Om Forsængelighed og Modesyge (S. 109 — 35), med en Historie indblandet, underskrevet R. Og 9) om Fruentimmerlæsning (S. 136 — 44). Num. opholder sig ikke her ved disse Stykker, da endeel af dem, oversatte, med en original Tilgift snart udkomme paa Boghandler Liunges Forlag, og Resten leveres heri. Det øvrige Num er bestemt til Skrivertavle, og særdeles beqvemt til at optegne Numærkninger i for hver Aarets Dag. Her ansøres og hvormeget en vis aarlig Indtægt udgiør dagligen; endelig: Anledning til Notitser og Udgifter for qvindeligt Lyende.

J. A. S.

2.

Nye og fuldstændig Huusholdnings Bog for driftige Huusmødre eller Anviisning til alle
Cor.

Sorter fine, velsmagende, men tillige so-
 lide Netters Tillavning; samt om Bag-
 værk, Syltning, Martnering ic efter Over-
 fiskkenmesterens i London Francis Colling-
 woods og John Wollams's nylig udgivne
 universal Kogebog, hvortil er lagt en fuld-
 stændig Underretning om den hidtil ubrugte
 saare nyttige Lørring af allehaande Riøf-
 kenurter til Brug som friske, udførlige Af-
 handlinger om Riødsaltning og Røgning,
 om Smør og allehaande fine Ostes Tilbered-
 ning og Behandling, om Maltgiøren og
 Ølbrygning, alt efter bedste engelsk Maade
 og andre Kundiges Erfaringer og Grund-
 sætninger, samt tydelig Anviisning til at
 skionne Tingenes Godhed ved Indkøbet. —
 Kiøbh. 1796. Paa Boghandler N. Sol-
 dins Forlag. 316 Sider. 8. foruden 15
 Sider Register. —

Dette er den fuldstændige Titel paa en Bog,
 som, skjønt den ikke har sit uegteslige Værd, dog
 ikke saa ganske ubestemt fortiener at anbefales:
 Hvad den i Artikel angaaer, Kogebogen nemlig,
 S
 som

som gaaer til S. 247. da, uagtet det ikke kan negtes at efter samme tillavede Netter jo maatte blive fine, velsmagende og solide, have de dog alle den Feil at de ere alt for uoeconomiske og formedst alt for stærke Kryderier ikke gavnlige for Sundheden, egentlig er dette og kun en Røgebog for de høieste Stænder, de øvrige Artikler derimod fra S. 247. til Slutningen fortjene i alle Henseende at anbefales til Læsning og Overveielse af enhver fornuftig Huusmoder. For disses Skyld alene vil vijt ingen blandt saadanne fortryde, at hun anskaffer sig Bogen. — Den lille Anviisning til at vælge det bedste ved Indkjøbet er især mærkelig. Huusoeconomiens Varekundskab, om jeg saa maa kalde den, er uagtet dens Almeennyttighed hidtil slet ikke bearbejdet hos os, megen Tak fortjener derfor Udgiveren for det han her har gjort, som, det vi ikke rettere skionne, er meget Got, og opvækker hos os det Ønske at han snart vilde skienke vore driftige Huusmødre noget Mere Lignende.

H. H.

4.

Morgen und Abend Gedanken eines jungen
Frauenzimmers. Berlin, bey Felisch,
1795, 4 Ark, i 8. 27 Kr.

Shv Morgen-, og ligesaamange Aften-Betrægt-
ninger, alle skrevne i en reen og sand Gudsdyr-
kelsens Aand, og i Stand til i et ungt dannet
Hierte at opvække og vedligeholde religiøse Ideer.
Udaf nürnberg. Vel. Zeit. i. N. S. 558 f.

5.

J. Burtons Vorlesungen über weibliche
Erziehung und Sitten. Aus dem Eng-
lischen. 1 Band. Leipzig, bey Gräff.
1795. 18 Ark i 8. Koster 18 Gr.

Forelæsningerne ere henvendte til unge Fruen-
timmer, og, efter Overs. Fortale, i England
af nogle den quindelige Opdragelses Venner vir-
keligens brugte i de der sædvanlige Søndagskoler.
Indholdet er i sig selv fortræffeligt; Grundset-
ningerne rigtige, selv og vel giennemtænkte.
Reflexionerne sande og overlagte, og alt samlet

med Balg. Sproget er en kjærlig, rolig og alvorlig Faders.

Men hos Børn fra 10 — 14 Aar kan man ikke forudsætte den Opmærksomhed, der fordres til at høre paa, og det Overlæg, der fordres til at forstaae og nytte et saadant Foredrag, og for unge Fruentimmer er i Følge af den qvindelige Indretnings Natur en ganske anden Tillavning af disse Retter nødvendig. Bogen kan derfor ikkun anbefales Mødre, som ville underrette deres fuldvorne Døttre i Læren om Pligterne, som Døttre, Koner og Mødre; disse ville deri finde meget og brugbart Stof til deres Samtaler, og da vide paa deres Maade at forarbeide og gjøre det behageligt for unge Fruentimmer.

Indholdet er: 1) Om Flid, om Underviisnings og Skoleferiers Hensigt; 2, 3, 4) Om Udfold. Ydmyghed, Lørvillighed og Oprigtighed som Egenskaber ved et Barns Charakter; 5) Om Qvindelighedens Indflydelse paa det selskabelige Liv; 6, 7) Om Hustruens og Moderens Pligter; 8) Om qvindelig Opdragelse; 9) Om qvindelige Duelligheder; 10) Om Skionhed og Pynt; 11) Om nogle psykologiske Beskaffenheder hos Fruentimmer.

Fruentimmerne; 12) Om Fruentimmernes Læsning; 13) Om qvindelige Sæder; 14) Om Fornøielser.

Overføttelsen synes ikke at udmærke sig meget frem for de sædvanlige. — Det andet Bind loves med det Første og skal prydes med fire Kobere forestillende Fruentimmeret i fire dobbelt Tilstand.

Udaf Jacob's Annalen der Philosophie i. A. S. 231 f.

6.

Paul und Virginie von J. B. S. de Saint Pierre, aus dem Franz. mit Anmerk. 1795. 218 S. i 8.

Denne nydelige Roman, hvoraf Originalen 1789 udkom, har i Hr. Sadermann fundet en Mand, der rigtig og fint har kopieret dette skønne Naturmalerie. Kun faa Steder fattes det paa Tydelighed.

Udaf Allg. Lit. Zeit. i A. 415. S. 128.

7.

Moralische Vorlesungen über die Pflichten der Keuschheit und des ehelichen Vertrags,

trags, vornemlich von Seiten ihrer Wichtigkeit für junges Frauenzimmer betrachtet, von Fr. Aug. Sritsch, öff. Lehrer und Pred. bey dem Freyadelichen Magdalenenstift zu Altenburg. Altenburg, bey Richter 1795. 9½ Ark i 8. Koster 12 Gr.

Indholdet er: Kydskheds Begreb og Nødvendighed, Bevæggrunde til samme og Følger af det Modsatte. Egteskabs Begreb, Forpligtelse til samme, Indvendinger, Hindringer at bortrydde. Naar bør Mennesket indgaae dette Fordrag? Hvor mange Personer kunne paa een Tid træde i dette Forbund med hinanden. Hvilke Personer kunne og tør gifte sig? Beslutningen til Egteskab være velbetænkt, grunde sig ikke paa blotte Følelser, heller ikke paa Raasonnemang alene (Klogskabspartier), men paa fornuftig Tilbøielighed. Destinéé. Saderligt Samtykke. Mesalliance. Offentlig Slutning af det ægteskabelige Forbund. Samvittigheds Egteskab. Concubinat. (Hvorfor ikke og Egteskab til venstre Haand, hvorved Konerne
 fun

Kun ikke nyde de til dem viede Mænds borgerlige Rang?) Ægteskabs Pligter, som Kone, Moder, Huusmoder og Mændens Veninde. Ægteskabs Uopløselighed. Skilsmisse.

Indholdet er, som man seer, temmelig fuldstændigt og Udførelsen ogsaa saadan, at man faa Steder undtagne, kan være tilfreds dermed. — Forf.s Skrivemaade er blomstrende, ofte selv noget søgt og tillige for almindelig, hvilket dog i visse Materier har sin Fordeel; ikke sielden ogsaa opluende og rørende. Uden Betænkning og tilvisse heller ikke uden Nytte tør dette Skrift gives de fuldborne Skionne i Hænderne.

Udaf Allg. Lit. Zeit. i. N. 413. S. 133.

8.

Anmuthige Erzählungen für junge Freundinnen der Lektüre. Ein Beitrag zur Bildung des Herzens. Nach 2 Ausg. des engl. Originals. Nürnberg. Baur und Manne, 1795. 7 Ark. 8. koster 30 Kr.

De anbefale sig ved en flydende og let Fortællingsmaade, en reen og sund Sadelære, og en
tro

troe Tegning af Naturen. Overskrifterne ere:
1) Landhuset. 2) Midlet. 3) De to Esker. 4)
Buxken. 5) Udflugten. 6) Amalia og Emma. 7)
Drømmen. De ere og saare sirligen trykte paa
Skrivpapir.

Udaf neue närnb. Gel. Zeit. i. A. S. 559.

Dødsfald.

”Den 14 August i Aar døde i Stuttgart den,
ved sine for en stor Deel paa Aand og Erfaring
rige Skrifter berømte Frue Marianne Ehr-
mann, født von Brentano i en Alder af hen-
imod 40 Aar; — hun var fød 25 Nov. 1755.
— Ved ulykkelige Levnetsperioder og utallige
virkelige Lidelser blev hendes Sundhed efterhaan-
den nedbrudt; men især leed hun næsten uden
Ophold i de sidste to Aar af adskillige farlige An-
stød. Den afgjørende Sygdom, der først 9
Dage før hendes Død indfandt sig, var Krampe,
hidsig Gallefeber og Lungeantændelse. Mand,
Onkel, Benner see med stumme Taarer efter
den tidlig Forevigede. Denne fortræffelige Kones
over-

overordentlige Mand, dybe Følelse og til høieste
 Opoffring skabte Hierte lærte hendes Fortrolige
 bedre Kiænde, end det var muligt for den blotte
 Læser af hendes Skrifter. Hun skrev lidt af
 Tilbøielighed, og klagede ofte med den bitterste
 Bedrøvelse over, at hendes Skrifter ikke kunne
 udarbejdes med den Nøilighed, hun troede at
 være sig selv og den tyske Almenhed skyldig.
 Desuagtet lod sig, naar hendes i Nar anmeldte
 samtlige Skrifter ere udkomne, giøre et Valg af
 fortræffelige Stykker, som ere den tyske Berøm-
 melse værd, og fortjene, som et værdigt Mindes-
 mærke om hendes Mand, at komme til Ester-
 verden. Skade, at hendes til Digtekunst lige-
 som skabte Siel ved Omstændighederne ikke fik
 denne Retning. En skion og brændende Ind-
 bildningskraft, en stor Magt over Sprogets
 Kiærne, opløstet Sands for Sielens det Høie
 og Skionne, og en ligesaa om som levende og
 ved den høieste Ild henrivende Følelse, som var
 hende egen, lode formode, at Syssland havde
 havt en, om muligt endnu ildrigere Digterinde
 end Sappho at beklage i hende. I øvrigt vil
 man, naar det engang er Tid at skrive hendes i
 psycho

psychologisk Henseende mærkværdige Levnetsbeskrivelse, først indsee, hvormeget denne ulykkelige Døde leed, hvorledes hun i selv hendes Feil var værd Deeltagelse, og i hendes Dyder Beundring; og da først overbevise sig om, at i hende brækkedes ved Skiæbnens og følesløse Menneskers Storme et af den tyste Aands skønneste og kraftfuldeste Blomster." Til denne Nekrologi, udaf Münch. gel. Zeit. i. Nar S. 559 f., troer man det ikke upassende at føie Oversættelsen af et Stykke, som paa hendes Fødselsdag blev hende tilsendt af en, hende høit skattende tysk Lærd:

Amalia.

En Obelisk

opreist Tænkerinden Marianne Eymann.

Amalia

sit Kions Prydelse!

Det Godes og Edles

Lærerinde og Mønster!

Dybtforskende over Mennesker,

dybtfølende, hvad hun tænker,

fuld af Vrefrygt for det Store,

fuld

fuld af Kiærlighed for det Skønne,
fuld af Kiærlighed for alle Mennesker
udaf Skaberens Næsterhaand!

Om for Egtemagen,
inderlig for Vennen!
Tro i Kiærlighed,
tro i Venſkab,
Dyden tro,
Religionen tro,
sin Religion!

Anderrig, ikke lærd!
Hiertelig, ikke ſælſom!
Ingen Talerſke, men veſtalende!
God, ikke ſandhedsſkye,
ſæielig, ikke ſmigrende,
ſtor, ikke ſtolt.

Hendes Pen
ſklder vort Fædreland
herlige Skriſter,
fulde af egen Eſtertanke,
fulde af ſtor Erfaring,
fulde af elegant Videnſkab,

ſkrevne

skrevne

med henrivende Fld,
med overtalende Kraft,

i et skönt Sprog,

i Hjertets Sprog,

i Naturens Stil!

i den ædle Hensigt

at udbrede

Storsind og Visdom

iblandt Niger,

at smykke

deres Forstand

med hver skøn Kundskab,

deres Sierte

med hver quindelig Dyd!

at opreise de Faldne,

at lede de Vildfarende,

at bevare Uskyldigheden,

at advare

for

den overalt travle Forsørelses

Snarer!

Hun kaldes

af adle Niger
Lærerinde og Veninde,
af Deilerne
Menneskehedens Velgjørerinde!
Løn hende, løn hende,
Du, mit Fædreland!
Løn Fortienesten!
Vær kun retfærdig, retfærdig i dine Gaver!
det er nok,
for
stedse fuldkommen at lykkeligjøre
denne Fortreffelige!
Vær med hende, Du de Edles Gud!
Beskyt, bevar, ophold hende!
Ophold hende længe!
ophold
hendes Aand for Verden,
hendes Visdom for Ungdommen,
hendes Omhed for Egtemagen,
hendes Kiærlighed for Bennen!
Og giv, Du Livets Herre!
(tilgiv det dristige Onske!)

at
hendes Vens Die aldrig seer
Amalias Grav!
Amalia aldrig seer
sin Vens Grav!

J. K. S.

Til Aphrodite.

Blodstænkede dese, paa phrygiske Sletter,
Blandt Saar og Tropeer, Mæoniens Muse
Og Kampens Enyo de Laurbær som dræbe!
Tungt storme i Harpens hensmeltende Toner
Epopæens Hexameter.

Mig gav Narcen—Held Nattens alvorlige Datter!
Mig gav hun Taarer for Mandefald.
Tre Gange hørtes Lyd som af Sittren
Fra Bierget, og ilende sukede Myrten,
Og faldt, og jeg blev.

Men i Myrten var Skiebne—alt tidligen syntes
Mig Skovduens Kurren fra Hvidtjørnen venlig;
Jeg

Jeg gittede barnlig Druen med Elmen
Og hørte saa gierne, skönt grød, naar jeg hørte,
Om Thisbe og Hero.

Dog Taaren flød stille; saa nedbrændt paa Urnen
Artemisias sidste svagtglimrende Taare.
Og tavst var min Fryd, som naar ukjendt og salig
Man redder sin Uven, og skaanende flygter
Hans bluende Tak.

Men da saae jeg Heloise og mit Hierte svoer Elskov
Og sværmede Haab og raste Fortvivlen;
Og ynkende gav Mnemosynes Erato
Min Harpe at røre og gød paa min Læbe
Beltalenheds Dug.

"Cythere" da sang jeg, og Sukke som lindre
Og vemodsfuld Blidhed opfyldte Barmen;
"Bær hilset Velsignelsens Hilsen, Cythere!
Med dit skønneste Navn — maaskee Aphrodite
Maaskee Heloise."

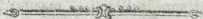
"I hoppende Maanskin om sølvklare Kilder
Dædalians Roser tildufte dig Lovsang;
Lovsang tilrulle dig ventlige Bølger;
Og Himmelen smiler, blaa som dit Die
Dig Lovsang imod."

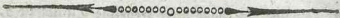
"Hvor

”Hvor sene Trioner vælte sig evig
Og evig forgieves at naae Oceanet;
tilbedes dit Alter — hvor Lybiske Tigre
Fræadende hvæse i gloende Drkner;
Paakaldes dit Navn.”

”Før Lilien aabner sig, Morgenens Lærke
Besynger din Godhed; og Mattens Favoner
Omsprede din Lov i Nattergaltriller.
Dig toner min Harpe og hele Naturen
Gientoner kun dig.”

H. G. Sveistrup.

Huusligt Liv.

af Weiss.

Oversat af Franck.

Alt henviser os naturligtvis til vor Families Middelpunkt. Det er den første og sidste blant Forbindelser. Der fødes man, der døer man: uheldig den, som ikke veed at leve der! Sygdomme, Gienvordigheder, Alderdommen fæste os der. Jo mere man gaaer frem i Alder, desmere føler man Trangen dertil; jo mere fornuftig man er, desmere føler man Værdien deraf. Det er et til Bane blevet Selskab, en simpel Tilflugt, et Fristed imod den store Verdens Affmageligheder, og, Daarer som vi ere! i Stedet for at forskig-
ne,

ne, udvide, betrygge dette frebelige Tilflugtssted, vanhelde vi det, givre det øde, og Afdgangen dertil mere og mere vanskelig.

Det fæleste Træk af vor Tids Fordærvelse er den Foragt, man paatager sig imod huslige Nydelser. Den foregivne gode Tone qvæler Naturen, og i det den vil sætte sig over den, stiller den sig neden for den. Uagtet alle de Væsners Sarkasmer, der ere døde for det Ukunstlede, og som misunde Andre det, de ikke mere kunne smage, blive Huslivets stille Glæder stedse Lykkens den naturligeste Kilde. Men saadan er Skæbnens strænge Lov, at de største Nydelser koste mest Umage at erhverve.

Den bestandige Bemærkelse, hvorunder man lever i det private Liv, afmasker nødvendigvis en Mængde Skrøbeligheder, som formindskede dens Ugtelse, der blotter dem, og dens Tillid, der udframmer dem. Siælen ligesom Legemet viser sig ikke offentlig uden efter at have pyntet sig; da man derimod, i det private Liv, vanskeligen skjuler sine Rynker, sin Blegthed, sin skaldede Pande, og sit flave Udseende. Fra den ene Side har man mindre Afsledninger til at beun-

blive tilbage, er en uædel Grundfætning, men som er iblant de mest overensstemmende med det største Antals Tænkemaade, og hvori det uegenlyttigste Menneske undertiden imod sin Villie er nødsaget til at tage Deel.

Ogsaa her, som ellers, er en rigtig Middelvei Fornuftens Valg. Ikke at raadspørge uden Lykken, er at mangle Delikatesse, med mindre man opoffrer sig for den Attraa at være nyttig: ikke at bestemme sig uden for Personen, er at mangle Klogskab og ofte at priisgive sin Esters flægt, som man imidlertid, strængt taget, ikke kjælder uden en god Opdragelse og det blot Nødvendige. O! at min Fader, siger man, havde taget en anden Kone! men om saa havde været, skulde han have frembragt andre Bøfener og Du ikke været til.

Skisshed er kanske i Egtteskabet mere at frygte, end at hige efter. Man veed, at Besiddelsen deraf snart formindsker Prisen. Man udsætter sig derimod for Tilboielighed til Overdaad, for Odselhed, for romanagtige Grundfætninger, og for Modens Fordomme, som i Almindelighed ledsage den: eller, endnu værre,
for

for den Brantenhed, der afløser dens visnede
 Yndigheder. At ægte en deilig Kone er at gjøre
 sig til hendes Bogter, at omringe sig med Ena-
 rer, og ofte at berede sin Skændsel: det er at
 forandre sine Venner til Medbeilere, sine Be-
 kiændter til Misundere, og næsten hele Kønnet
 til Fiender; thi for at nedsætte Konen vil de bag-
 tale Manden. — Denne Skionhed er saa kort,
 at den ikke fortjener saa store Offere. Ufkylds for-
 ste Blomst er plukket i et Dieblik, og tre af en
 Kones mest forsørende Yndigheder imodstaae
 ofte ikke en eneste Barselseng. — Imellem hende
 som er blot Skion, og hende som er blot elskvær-
 dig er der kun den Forskiel, at den Enes Seier
 begynder hvor den Andens ender.

Bellyst er ikke Egtefolks fornemste Vaand:
 der er andre af et mere delikat og fastere Slags,
 som grunde sig paa Mands og Hjertes Egenfaber,
 dem ene det tilkommer at frembringe varige Viden-
 skaber. Forstode Fruentimmerne deres sande For-
 dele, saa vilde de, for den Alder, da det Udvor-
 tes holder op at behage, anskaffe sig Tilflugts-
 kilder til Dyrkelse, Retfærdigheds Hertedomme,
 og det Rørende af lykkelige Erindringer. Ven-
 skab

skab vilde erstatte Kiærlighed, Høiagtelse afløse Smiger; de skulde vinde deres Kynker Erhødig-
hed, og gjøre deres Alberdom elskværdig.

En væsentlig Betragtning for dette betyde-
lige Skridt er den Families Charakter, hvori
man indlemmer sig. Man gifter sig en Smule
med alle Slægtningerne; og deres gode eller slette
Egenskaber have mere eller mindre Indflydelse
paa Lyksaligheden; desuden beroe en Piges mo-
raliske Evner endnu mere end vore paa det sæd-
vanlige Exempel.

Ligheden i Vilkaar og Lykkes-Omskændig-
heder er ogsaa Vorgen for huslig Fred. Den
som giver for meget fordrer for meget. At gjøre
et saare fordelagtigt Giftermaal er ofte at slutte
en Slaveries Kontrakt. Denne Ulighed i Rang
er især farlig for Fruentimmerne, som det i Al-
mindelighed er bedre for at stige ned end op, og
at forsikre sig Erkiændligheds Herredømme end
at udsætte sig for en Mand's Fortrydelse, der kan
fke hver Dag vil gienkalde dem, at han betrag-
ter dem som den fornemste Hindring for sin Er-
gierrighed eller sin Lykke. — Følgende Træk kan
ansøres

anføres som Exempel paa Visdom i Maaden at tænke paa i denne Henseende.

En schweizerst Bonde, som efter Brug og Skik blev i sin Stand sine Rigdomme uagtet, havde en eneste Datter, som en Mand af Byrd troede værdig at anholde om. Han gjorde Bekjendtskab med Familien, bragte det til at behage, og endte med at begiere hende til ægte. Jeg agter Dem, svarede Faderen; og kunde jeg give min Datter til en Mand af Deres Stand, vilde jeg foretrække Den for enhver Anden: men uden at kende den store Verden, kender jeg den nok til at vide, at hun ikke skulde vorde lykkelig! O man vilde ingentunde glemme, at hun ikkun er en Bondes-pige; hun skulde uden Ophør ydmyges af Deres Slægtninge, af det Redsomme og Ubehagelige ved en Levemaade, hun ikke er opdragen til. Jeg ønsker hellere, at hun er den første af sin Stand, end den sidste af Deres. — Han underrettede sin Datter om Afslaget, og lagde til: Du er, Gud være Lovet, i en Stilling, at Du ikke behøver at see paa Penge. See der er Martin (saa hed den første blant hans Folk); det er en brav Dreng, stærk, fløgtig, arbeidsom og gudfrygtig. Han er næsten opdragen med Dig, ud-

rev

rev Dig i Din Barndom af Ilden, har altid elsket, altid tient Dig. Han har ført mine Øren paa Græs, bearbejdet mine Marke, bragte troligen Torvepengene hjem; vore Fordele vare hans og han kiendte dem ligesaa vel som vi. Lyder Du mig, saa vil Du foretrække ham for nogen Anden: han vil aldrig glemme, at Du gjør ham lykkelig, og han vil hver Dag i sit Liv søge at bevidne Dig sin Erkiendlighed. — Elzeli fulgte sin Faders Raad, ægtede Martin og fortrød det aldrig.

Lovgivningen kunde komme denne Mangel paa Klogskab i en Ledfagerindes vigtige Valg til Hielp. Det vilde være nok at bestemme, at Pigerne skulde være uden Medgift. Denne ene Lov vilde forandre en Stats Udseende; Kvinnets Opdragelse vilde stige i Fuldkommenhed, Mændene vilde mere søge Fortienesten, og denne søgte Fortieneste vilde fremme sig selv. En gienfædig Tilbøielighed skulde vorde Foreningens Knude: det skulde ikke mere være en lav Handel, men et sødt Bytte af gienfædige Glæder og Understyttelser. Den kvalte Sierrighed skulde forkomme Savn; Fruentimmernes Dyder skulde
oplive

oplive vore; Børnene skulde være mere kraftfulde, mere elskede, mere pleiede; Egteskabet skulde finde færre Hindringer, Stillingen skulde være mindre uafgiort, og alle Lykkens Kilder flyde med mere Læthed. — Denne Naade at see Tingene paa er ingenlunde ny. Medgifter bleve forbudte af Lykurg, og af Solon; fraraadte af Plato; indskrænkede af Mose og hos adskillige Folkeslægt, hos hvem de vare i Brug; de gifte Fruentimmer havde imidlertid ingen Deel i deres Fædres Arv.

Den i Familien herskende Tone beroer altid paa Hovedet, og, naar den første er lidet agtværdig, kan man antage, at den anden ikke er det mere. En Fader, som ikke forstaaer at skaffe sig uden Frygt og Lydighed, kiænder ikke Livets sødeste Kornstælfser. En Herre, som ikke hersker over sine Undergivne eller Husfolk uden ved Myndighed, har ikke Begreb om en behagelig Tjeneste; og en Mand, som forsømmer sin Kone, forsømmer sig selv: at forringe hende er at berede sig tilkommende Ydmygelsler, er at berøve sig en Stytte, en Selskabsstøtte, en stedse rede Trøst; at beklage sig derover offentlig er at gjøre sit eget Navn latterligt

terligt, men tværtimod at bevidne hende Hengivenhed og Tillid er af et de sikreste Midler til at forbinde hende til at gjøre sig værdig dertil. — Hvilken sandere Ven end den, som i Følge af Stand, Pligt, Religion, Fordel, deler al vor Modgang og Medgang; hvis Skiæbne er for altid bunden til vor; som paa Grund af Fællesskab i Ære, Rigdomme og Afkom, alt det angaaer, der egentlig vedkommer os . . . Ngtelse, Glæde, Slægtskab, alt bidrager til at knytte dette kostelige Baaud, og vi kunne saa ofte forsumme dette Venfæb!

Man kan tildeels dømme om den Naade, hvorpaa Hovedet for en Familie vilde opføre sig i et offentligt Embede, af den hvorpaa han forholder sig i sit Huses Jnderste. Det er temmelig sandsynligt, at den som ikke forstaaer at bestyre nogle Personer, endnu værre vilde styre nogle Tusende. — Gid Enhver, som ikke kan udstrække sin Velvillighed langt, i det mindste vil udøve den rundt omkring sig: har han end ikkun bidraget til En eller Nogle's unægtelige Lykke, saa har han ikke forsømt Livets Brug. En Fader, som ikke havde gjort anden priselig Handlung end opdraget sine

sine

sine Børn til Retfærdighed, kan med en vis Dristighed gjøre Regnskab; han har opfyldt en af sine første Pligter imod Selskabet; han har Deel i alt det Godde, som maatte frembringes ved dem; han erstatter en Deel af sine egne Forseelser, han efterlader Repræsentanter paa Jorden, som afløse ham, som retfærdiggjøre ham, som han gav Tilværelse Søder, Kundsaber, Fred, og som, efterat have været hans Alderdoms Hæder, skulle vorde hans sidste Times Trøst
Ja; han dør rolig, naar han efterlader sig en retfærdig Familie.

Fra sin Side skylder Barnet, "som ikke bestaaer uden ved sin Fader og Moder, som kommer fra dem, som skylder dem alt", ogsaa Erkiændtlighed, Hengivenhed, Underkastelse og i deres Affældighed Siengjæld for den Hjælp, han modtog i sin Ungdom. Kommen til Fornuftens Alder, kan han bestemme sig i Henseende til det som egner ham: Underkastelsen ophører med Trangen; men de andre Forhold ere uforanderlige. — Det beroer ikke paa os at føle en indvortes Hviagtelse, siden den grundes paa Erkiændelsen af en Fortieneste, man sielden finder; men det er altid i
vor

vor Magt at bevidne Erbødighed, Opmærksomhed, Overbærelse med deres Svagheder, og ædel Opførsel. Vore Forældres Forurettelser udspringe almindeligviis af Uvidenhed, og Deres Belgieringer af Kiærlighed, da der ikke i Naturen er nogen saa oprigtig.

En af vore mest forsømte Forpligtelser er den som angaaer vore Husfolk. Deres Lykke er for en Deel betroet os, og vi ere ansvarlige for enhver smertelig Følelse, som vi uden uundgaaelig Nødvendighed lade opkomme hos dem. — Man bør (sige de sokratiske Samtaler) leve med dem som med Folk, der ere os lige af Naturen og som imidlertid ved den borgerlige Indretning ere os underordnede; som ere skikkede til at tiene os og ikke til at give Raad. De ere Mennesker, glem aldrig det! og Menneskeden fortjener altid Agtelse og Opmærksomhed. Altsaa intet Ringeagts Udtryk, ingen Haanen, intet Hovmodis Træk, ingen Overfusen! Tal skikkeligt til dem, hav Omhu for dem, gjør dem vel, irettesæt dem med Sagtmodighed, og uden Høftighed. Man nedsetter sig ved Forbittrelse og Skieldoord. Hør dem og tal med Godhed til dem om de Ting, som

som angaae deres Forretninger; men i øvrigt ingen Samtale med dem, ingen Spøg, ingen Skæmt, ingen Friheder. Vær dem en god Herre, men vær ikke deres Kamerat. Befaler intet af Nykke; lad Eders Ordre altid synes at have til Hensigt en virkelig Nytte. De ville elske og agte Eder, naar I holde denne rigtige Middelvei". —

J. K. S.

Fortfættelse

af

Rahbeks Vise ved Nyerups Bryllup.

Den 28 Maj 1795.

Alt ottende Sommer saa rap henvandt,
men langt fra den Glæde at svække,
den Glæde i Styrke, i Livlighed vandt
ved Timernes skiftende Række.

Saa lover den Mand sin Hustru.

Herr Rasmus ei meer sidder forrigsfuld,
alt siden sin Grete han eier;
ei tryggede Titler, ei sammenskrabt Guld
et Gran mod den Elskede veier.

Saa o. s. v.

Nu

Ei mere med Uroe til frugtbart Syn
hans Tanker sig monne henvende ;
med Fryd, stedse ung, svæve nu for hans Syn
de Egne, der skænked ham hende.

Saa o. s. v.

Did han med sin Grete drog skundom hen,
den skønne Natur ret at nyde ;
tit den dem saa klare Tid komme igien ;
end tit dem Landskvet fryde !

Saa o. s. v.

Og takket være den Venneviv god,
de danske Hustruers Smykke,
ret aldrig den Egtemands Haab hun forlod ;
Hun, leve Herr Rasmus til Lykke !

Saa o. s. v.

J. K. Søst.

Sang paa Frue Myerups Fødselsdag.

Den 22 Nov. 1795.

Met. Lykonster mig I Danneqvinder.

Det Dulle, elskede Veninde,
vi her frembære, simpelt er ;

hver

hver Stund, hver Dag for Dig henrinde
saa blid, saa skøn, som Du er værd!

Var end det Nar, Du saae henglide,
ei Himlen fri for hver en Skye;
da fandt Du ved Din Nyerups Side
mod Storm og Uveir sikkert Lye.

Forgiæves, her at ville kræve
en Himmel stedse ganske blaae;
men gid paa den maa altid svæve
kun Skyer lyse, lette, faae.

Gid Dine Børn af Dig maae lære
hvad udgior sand Lykzalighed!
hvor let man Flitter kan undvære
med huslig Fryd, med Hjertes Fred.

Dog ei blot de af Dig kan lære
hvad udgior sand Lykzalighed;
Du ei blot Dem kan Mynster være
paa huslig Fryd, paa Hjertets Fred.

J. K. Høst.

Til den Troløse.

Naar paa dit Skjød en Anden troer
bestraaet af dit Dies Ild:

Naar ei for Jordens tusind Kroner
han bytted' bort din Vellysts Smil;

Naar da i dobbelt Favn forenede,*
med Mund paa Mund, med Bryst mod
Bryst,
som til et Støttepar forstenede,
I daane, dve i Elskovs Lyst;

Og nu, du med gientændte Blikke
af Glædens Dvale vaagne maae —
da, lig en Afdøds tomme Skygge,
mit blege Billed for dig staae.

Hvi visner nu paa dine Kinder
i Vellysts Smil dit Hjertes Hæld?
Siig, hvi, af Rædsel pidsket, rinder
dit Blod tilbage til sit Væld?

Før,

*) Hvorfor skulde vi ikke stundom torde bruge disse,
af Italienerne tidt brugte, rime scrucciole?

Før lig en Gæst fra Engles Rige,
mit Billed du velkomment bød,
og Phantasten Engles Lige
til Himlen løstet' fra dit Skjød.

Af Fordums Baggrund nu det træde
med Sygdoms Blegghed, Sorgens Træk,
ei meer med Engelkommes Glæde,
men fulgt af Anger, Skam og Skræk.

Som naar om lukte Dielaage
et Natstyn varsler Nød og Bæe,
saa du i Mindets qualme Laage
end slukte Dages Skygger see.

Din Elsker paa sit Skjød dig vugge
og spotte Skræk og Anger bort,
dog viid, Erinnerne oplukke
alt Orkus' *) tunge Kobberport.

Naar jeg min matte Aand udsukker,
naar Jorden tager mod mit Leer,
og Veemod ved min Gravhøi klukker:
Han sover — muldrer — er ei meer!

Da

*) Den græske Fabellæres underjordiske Rige, bestaaende af Elysiun og Tartarus, Himmel og Helvede.

Da — gys! — Erinnerne *) oprive
min Grav, og danne paa dens Bred
af Ligdunst mit Phantom og drive
det derfra til dit Leiested.

Med visnet Læbe, udsuft Nie,
med standset Hierte, lodsløst Bryst,
saa staaer jeg for dit tause Leie
ved Taarnets hule Midnatstræst.

Du svømmer trygt i Søvnens Taage
med Rosen lig udsprungne Mund,
og veed ei at Erinner vaage
hos trygge Troløshed i Blund.

Dit Hierte sig af Fryd forstørrer,
din Haand til Skiebnet's Urne naaer,
thi Phantasi, de Drømmes Fører,
blid ved dit Hovedgierde staaer.

End hviler du bag Søvnens Dække,
end male Drømme sig derpaa,
men snart skal Søvnens Forhang sprække
og Gravens Søn i Risten staae.

Mundt

*) Furierne.

Rundt Livets Skueplads er øde
og Hielpens Haand er Svønnens Træl —
Nu du for Svig og Meneed hode
med rædselgiennemboret Siel.

Fortvivlende, du sønderlide
de silkebløde Pockers Baand!
Fortvivlende, til Blod du vride
den rene Snee paa krympet Haand:

End ei for Dagens Komme svinde
opbrukne Liighois' søle Søn;
men ved din matte Tinding binde
Erinnen ham til Meneeds Løn. —

O grumme Systre, holder inde
og daaner, stivnede til Steen!
Til Graven du igjen forsvinde,
Banfæbning, Dunst af skøre Been!

Mit Hierte smelter, Taaren flyder.
Mig smitte ikke Hævnens Lyst.
Min Haand jeg til Forsoning byder,
Troløse, Dig, med sonet Bryst.

Mit Billede sig ikke trænge
ind i din Elskovs Helligdom,
og ved din Tinding aldrig hange
Erinnens Grumhed mit Phantom,

J Tungfjnds hellig stille Mørke
Dit Billed' jeg opstille skal
og af! med Taarers Offer dyrke,
tro i mit gladeløse Kald.

Jmens hver Morgens Purpur dugge
ny Glæde paa dit Leie ned;
hver Aften kun i Blund dig vugge
til sødt Bedrag og Glemsels Fred.

Naar mørkt mit Blik ved Himlen hænger,
en Fryd nedsynke i dit Sind;
naar af! min Taare frem sig trænger,
et Smil udspringe paa din Kind.

J Kreds af alle Aldres Glæder
du sildig staae paa Gravens Rand;
naar Dødens Skugge for dig træder,
da giennemstraale Haabets Land.

Schack Staffeldt.

Til et Træ

Helliget Troken D. E. K.'s Minde.

See Morgensolen kysser dine Toppe
og straal'er paa dit mørkegrønne Løv;
snart blinker den saa mild, saa skielmsk deroppe
ned til det Navn vi paa din Stamme skrev;
O dette Navn gi'er dig en evig Alder,
det skytter dig mod Stormens vilde Magt,
men mangen Slægt fremstaaer og Slægten falder
og bli'er i Gravens tause Skygger lagt;
En Rose, i hvis Dug først Morg'nen smiler,
hvor Solen glad sit lille Billed' seer,
i Aftenstjernens Glands henfaldet hviler;
ved Maanens Skin er Rosen ikke meer.
Selv vi, som her saa muntre om dig dandse,
og signe frøe den bedste Piges Navn,
og pynte dig med Floras favre Krandsse,
vi synke og i Jordens kolde Favn.
Kun du, du skal i stolte Seklers Række
hver Vaardag lystklædt her i Lunden staae,
og i din Skygge sig en Olding lægge,
og Filomele for den Olding staae;

Maar

Maaskee ved Midnats Tid, naar Maanens
Straaler

en eenlig Bardes kælne Harpe naaer,
Kamoenen ham sin Digterild tilmaaler ;
og til dig, elskte Bøg, den Barde gaaer ;
o siig ham da, du er en Piges Minde,
hvis Siel var ædel, skøn som Harpens Klang
og Barden vil end signe Pogens Minde,
hvis Siel var blid, som gyldne Harpers Klang.

Seber.

Skovduen og Gøgen.

I eensom Skov der stod en Bøg, saa rank,
saa høi ;
et kærtigt Duepar der havde deres Rede,
saa travlt i nære Mark den samme Moder fløi,
for til den kære Yngel om Mad at lede,
og naar med velbetyngt Kroe
hun kom igien til elsket Boe,
saa blidelig, saa glad hun saae
snart paa den elskelige Mage,
snart paa de kære Smaae,
og hastede igien i Marken ud, at bringe meer
tilbage.

Hvit

Høit kuffende og overende
en Gøg sig Skyndte efter hende.

”Forlad, Madam! forlad, jeg spørger,”

saa sagde han, i det han foer forbi,

”jeg troer saamen de selv besørger

den hele huslige Oeconomie.”

”Det gjør jeg, som de seer,” hun svared’ ham:

”Maaskee de holder det for Skam.”

”For Skam! nu det just heller ei saa lige,

jeg vilde kun alene sige:

Blandt Skovens store Fuglestof

der gives Døbelqvinder nok,

lad dem forrette det, dem slikt desuden bedre sømmer,

tilgiv Madam, saa frit jeg dømmmer;

saa elskelig, saa skøn, saa god,

o de fortiente sikkerlig en bedre Lod.”

”En bedre Lod!” hun rødmande udbrød

”mon nogen bedre Lod vel nød,

forskaan mig for dit Smigrerie og mærk dig noie:

mod huslig Fryd opveier ingen huslig Noie.”

* * *
O Viger mærker mærker noie:

mod huslig Fryd opveier ingen huslig Noie.

Albertsen.

Bien

Bien og Sommerfuglen.

Glad summende, men uden Støi,
en liden Bie arbeidsom fløi
blandt Blomsterne i Haven om
og sanked Honning hvor den kom.
En Sommerfugl i Høitidsdragt
vor Bie der sthye saae, som sagt,
og udbrød stolt og taabelig:

"Ha! Staffel, hvor jeg ynker dig;
fra Morgen indtil Aftenen
du trækker dine Dage hen;
og sig, hvad har du vel derfor?"

"Det skal jeg sige dig:" var Biens Ord,
"De Godes Agt og Kærlighed,
"den Fryd, den blide Sielesfred,
"som er opfyldte Pligters Løn;
"see den er min, og den er skøn;
"forgieves tænker du min Ven!
"ved daarlig Glitterstads at vinde den."

* * *

I Nager! mærker Biens Ord:
"Opfyldte Pligters Løn er stor."

D tænker ei ved Fias og Pragt,
 at vinde Kiærlighed og Agt;
 nei, vil J vinde den, da viid:
 den vindes kun ved Dyd og Flid.

Albertsen,

Hunden og Bienen.

Den høivelbaarne Junker Lays
 i Haven gif en Middagsfund,
 med ham hans Hund,
 den stemme uopdragne Snaps.
 Som i saa meget andet, saa i det desværre
 han signed' paa et Haar sin høie Herre:
 at hvor han kom, saa var det galt,
 om han sin Næse ikke fik i Alt.
 Som de nu gif og stentred' om
 snart hist snart her,
 til Bierne tilsidst de kom,
 strax Snaps sin Næse ogsaa maatte have der.
 Han til et Stade render hen,
 til Flyvehullet Snuden sætter;
 en Bie snart Die fik paa den

og jammerligen stak den arme Fætter.
 Fortvivlet, rasende udbrød han: "Skælv,
 skælv Usling for min Heren, den gshelig skal være."
 Men Dien loe, og gav ham denne Lære:
 "En anden Gang, Moses! hold smukt din Næse
 hos dig selv."

* * *

Hvo sig ubedt i andres Ting vil blande,
 maae altid gjøre Regning paa en brodden Vande.

Albertsen.

Bise

i Anledning af Fiskalens Paastand, at Vækkeren
 misundte Kongen hans Værdighed.

Melod. En Slut brunoiet.

Ja, Venner, ja, jeg troer det vel;
 de Demokrater skrige,
 kun for at blive Konger selv,
 og styre Land og Rige.
 Jo, jo, man sige hvad man vil!
 Dalderi, daldera, den Kronelid
 staae deres Tanker til.

Jeg

Jeg selv min Svaghed maae tilstaae;
den stak mig nys i Diet.

”En saadan Ting jeg have maae,
før bli'r jeg ei fornøiet.”

Jeg ærlig det bekiende vil:

Dalderi, daldera, den Kronelild
stod al min Tanke til.

Tokaterviin jeg drak hver Dag;
jeg kunde Penge gjøre,
min Krigshær vinde manget Slag,
og jeg Tedeum høre.

Jo, jo, man sige hvad man vil:
Dalderi, daldera, den Kronelild
stod klog Mands Tanke til.

Men! som i Vaand jeg skulde gaae,
mig Sabler rundt omgive,
ei Pigen, som jeg mig udsaae,
min Kone kunde blive.

Nei, nei, jeg skyldigst takke vil,
Dalderi, daldera, den Kronelild
staaer ei min Tanke til.

Nei, hulde Laura, naar du mig
en Krands af Myrther giver:

ei nogen Konge, stor og riig,
af mig misundet bliver.
Dæk mig din Krands med kærligt Smil!
Dalderi, daldera, sig Kronelild
staaer al min Tanke til.

M. C. Bruun.

Armidas Roketterier.

af Tassos Gierusalemme liberata, 4 Sang.

Til J. R. Søst.

Min Ven, kun ei bevæges lad dit Hierte
ved Pigetaarer eller Pigesmil;
thi tidlig alt en Piges Dine lærte
at lyve Gunst og Brede, som hun vil.

87de Stanze.

Hun bruger hver en Kunst, som Skionhed
eier,
at lokke fleer og fleer i Garnet hen.
Ei seer hun eens til alle, ei til een;
hun efter Tiden klog sit Ansigt's Træk afveier.

Du

Nu hviler Diet kydste, nu graadigt efter Seier,
i Kredsen rundt det slagver om igien.

Hjirtsporer Svøben an, men denne Tømmen kuer;
alt som hun langsom eller rask ham skuer.

88.

Naar En hun seer, der Hjertot drage vil
fra hendes Elskov og ved Mistroe Lysten tvinge,
strax aabner hun mod ham et kjærligt Smil;
om ham sig milde Blik i søde Kredse svinge.

Saa veed hun, bange Dnsker at bevinge,
og Haabets spæde Gnist at lægge Tønder til.
Snart giennem skuffet Bryst sig spreder Længsels-
flammen,
og smelter bort den Jis, som Frygten drog til-
sammen.

89.

Men hiin, der, ledet af en blind Forvoenhed,
for hurtig farer frem, hun koldt tilbagekrækker:
kun fældne Smil til ham hun sender ned
og i hans Hjerte Angst og Vrefrygt opvækker.
Dog midt af Vredens Skye, som hendes Nason
dækker,

fremlyse Glimt af huld Medlidenhed,

saa

saar at han skælver vel, men ei fortvivler,
og brænder meer, jo koldere hun fra ham iler.

90.

Hun træder stundom til en Side hen
for Mine, Blis og Lader at forstille,
søm om hun sørgede; nu frem i Diet spille
Hun byder Taarerne, nu standser dem igien.
Men loffede derved i hendes Snarer hilde
sig tusendvis de uerfarne Mand.
Hun hærder Elskovs Piil i Medvands Flamme,
at med fordoblet Kraft den Hjerter rammer.

91.

Derpaa, som vilde hun den skjulte Sorg undflye,
hvoraf man nys saae hendes Hierte bløde,
som fødtes Haab i hendes Bryst paa ny,
hun flyver Elskerne saa let, saa blid imøde;
af Glædens Purpur hendes Kinder gløde;
fra Diet svandt hver taaresvanger Øye;
og frem af Smertens Nat, der trint om hende
hvilte,
den himmelklare Fryd med dobbel Solglands
smilte.

92.

Wens nu med søde Ord, med søde Diekast
hun Sindet i en dobbelt Ruus nedsenker:
det glade Hierte, som paa Ewig ei tænker,
hun stæler ud af Varmen i en Hast;
ja, grumme Amor, lige giftig fast
den Malurt og den Honning er, du skænker.
Din Sygdom mangen Mand har ledet til sin Grav,
men selv din Lægedom os ofte Døden gav.

93.

Med saa forskiellig Kunst, med Latter og med
Læarer
med Frygt og Haab, med Kulde og med Ild,
Armeda alle Heltene bedaarer
og spiller Volt med Hierter, som hun vil.
Naar En, fortolkende den Qual, hans Hierte
saarer,
med bange Røst sig hende nærmer til;
saa staaer hun, som en ung eenfoldig stakkels Pige,
der ei forstaaer et Ord af alt, hvad han vil sige.

94.

Undseelig staaer hun ogsaa Diet ned,
og digtet Blyhed end forskønner hende;
Blandt

Blandt Roser, som paa hendes Kinder brændte
frempipper nu et Blimt af nysødt Rimsfrost med.
Saa naar i Ost Aurora Dagens Fakkell tænder,
med sølvgraa Flor bedækt er Dalens Blomsterbeed.
Saa farve Brede, Frygt paa eengang hendes
Kinder,
til i den enes Ild den andens svinder.

95.

Ifsald hun mærker En, der gjerne tolke vil
den Kiærlighed, hvoraf han martret bliver;
Hun nu undviger ham, nu nærmer sig saa mild,
han tale vil, og strax hun sig igien bortriver.
Saa fører længe ham en Drom omkring, indtil
han standser mat og alt sit Haab opgiver,
lig Jægeren, der seent paa Aft'nen stille staaer,
og har af Synne tabt forfulgte Daadyrs Spor.

M. C. Bruun.

Gravsang.

(Efter Matthiſſon).

Selv den Edles Been, som Stummer nyde,
Kiuler Glemſomhedens tætte Slør;
Døes bedækker Ord, som Ligſten pryde;
ſnart hans Navn i Tidens Løb hændger.

Naar frembryder vel hin Morgenrøde?
O! naar ſpirer evigt Foraars Løv?
Dybt er Søvnens Leje for den Døde;
trangt og mørkt hans Hvileſted af Støv.

End omkrandſe Roſer mine Lokker;
alting ſmiler Elſkov trint om mig.
Efter ſidſte Lyd fra Dødens Klokker,
gode Yngling, ingen mindes dig.

J. K. Høſt.

Roſentræet.

Det var om Eftermiddagen paa den kortefte Dag
i Maret, da den ligesaa ædle ſom lærde og bergmte
Baſton, der i ſex Maaneder havde nyttet og glim-

ret som Lærer i Philosophien ved en offentlig Lærestanstalt, stod utaalmelig og ørkesløs to hele Timer ved Vinduet. Vel syntes han at være sysselsat, thi der laae en temmelig Mængde lærde Tidender og Journaler for ham, men han læste hiertelig lidt i dem, og den til bestandig Arbeide vaante Mand havde egentlig slæbt dem sammen, fordi han ikke kunde synes sig selv ledig. I Grunden var det dog af samme Aarsag, af hvilken han paa nogen Tid mængengang var i stand til, at glemme sin kiære udvalgte Philosophie hele Timer.

En anden Philosophie nemlig, Kiærlighed, Hiertets Philosophie havde blandet sig med-hiin i hans hele Væsen. Begge beherskede ham meget fortrolig og endrægtig med hinanden, og naar de undertiden i Henseende til Tiden, som enhver fordrede til sin Tjeneste, ikke begge tillige kunde tilfredsstilles, fordi Hiertets varmere Philosophie her sædvanlig forlangte noget meget, saa for Freds skyld gav Mandens roligere og koldere Philosophie meget forstandig efter. Dette var Tilfældet, da Baston dvælede et par Timer ved Vinduet, for at see sin smukke Naboerske med sin Moder gaae ud i Selskab, hvor han vidste hun var bunden.

den. Han havde den hele Tid over ikke engang tænkt paa Philosophien.

Endelig klingede Naboens Dør, hastig tog han en Nøis op, over hvilken han meget opmærksom saae ud paa Gaden, og see! Amalie saae allerede langt horte til hans Vinduer, og da hun var ligesfor ham, nejede hun tidligere end hendes Moder, meget venlig og sødelig. Hun havde oftere gjort det, naar hun gik forbi, men saaf skøn, saa fortryllende skøn som i Dag havde Baston endnu aldrig fundet hende. Saa hiertevørende havde hendes store sorte Dyne endnu aldrig skinnet, saa frisk havde Ungdoms og Ufskylds Blomst endnu aldrig forekommet ham, som nu, da det hævedes af den hvide Dragt, paa hvilken det bølgede. Nu da hun var forbi, og Vinduet, der varligen var aabnet for at see efter hende, var lukket igien, tænkte han heller ikke paa Philosophie eller Nøes, men — paa et Rosentræ.

Baston havde to gange, desværre kun to gange! i en Samtale med Amalie fundet den almindelige Nøes over hendes Forstand og hulde Sæder bekræftet. Da han sidste gang i Bes

gyndelsen af Høsten nød den Lykke, havde den Skionne under Samtalen yttret, hvor meget hun ønskede sig et Rosentræ, der om Vinteren blomstrede i en Potte, men at det aldrig havde villet lykkes for hende, at opelske saadant et Træ. Baston havde lagt Mærke dertil, og strax gjort Anstalter, uventet at tilfredsstille sin Dyrbares Ønske. Nu veed enhver, der ikke just som Gartner grundig kender den bedste Fremgangsmaade, at saadan Opelsning ikke altid lykkes, og maaskee er der mange iblant mine Læsere, der, der længe slittig og omhyggelig har baaret en Blomsterpotte fra et Sted til et andet, og efter flere Maaaneders Forløb dog kun saae tørre Qviste, eller i det højeste nogle matte Blade. Vor Baston gif det ikke meget bedre, endskjønt han havde efterseet adskillige Bøger om at pleie et Rosentræ, der skal blomstre ved Julerider. Af flere plantede Qviste stod de fleste saa tørre og stive, som om de til Trods for den Vold, der var gjort paa dem, aldrig mere vilde blomstre, et Par havde udtømmet alle deres Kræfter paa Løvet, de skøde frem, og kun eet skönt lydigt Skud prangede med unge grønne Grene og med

en eneste stor Knop, der, naar alting gif vel, kunde være udsprungen om fjorten Dage.

Da vilde han sende Amalie Blomsterpotten, da vilde han selv gaae derhen, for at undskyldte sin Driftighed, tillige vilde han knytte den første Traad til Omgangs søde Vaand, og ved dette efterhaanden Kiærligheds endnu sødere Vaand. Han vidste allerede, hvad han skulde sige, naar han traadde ind i hendes Værelse, han vidste allerede hvad han skulde sige til hendes Taksigelse, og hvad siden efter, og hvad han endnu ikke vidste, haabede han, vilde nok finde sig i de to Uger; thi han var meget ivrig i at blive ret stærk i den Rolle, han vilde spille. Endskjønt nu enhver, der først begynder paa noget, lærer paa sin Rolle, fra Gesandten af indtil det ringeste Sendebud, fra Dronningens Fortrolige indtil den nye optagne Tiggerkiælling, der lader sin ældre Veninde nynne de Vers for sig, hun skal synge for Dørrene, saa betænker og udarbejder dog vel ingen sin Rolle mere hiertelig og omhyggelig end Elskende, endskjønt disse ved Omstændighederne som oftest sættes i den Nødvendighed, at opgive den forberedte Rolle, og at handle paa staaende Fod.

Det

Det Sidste betænkte Baston ikke, han troede ganske at oversee sin Rolle, og at have det Væsentlige af samme fuldkommen i sin Magt, derfor ilede han nu mere henrykt end nogensinde til Rosentræet, han saa kjærlig havde opelsket, som Forældre kan opdrage en Kælebægge. Det var om Eftermiddagen blevet kiændelig varmere, end det havde været om Morgenen, Rosentræet skulde altsaa nyde noget frisk Luft, som det ikke havde faaet før i Dag. Egenhændig bar Baston det ind i Forstuen; da Gaarddøren stod aaben, saa aabnede han for den frie Træks Skyld Gadedøren lidet, og gik derpaa tilbage i Stuen med den glade Tanke, hvormeget det vilde bidrage til hans kiære Træes Trivelse.

En halv Time omtrent var dette luftet, Aftenstemningen blev alt sortere, og Baston besluttede just, at hente Blomsterpotten ind i Stuen igien, da han pludselig, hvor lyttede han! hørte noget rasle ved Rosentræet. Hastig river han Døren op, og seer, — man tænke sig hans Følelse, — et Lam meget flittig og i al Magelighed at spise paa det dyrebare Løv. Til Ulykke stod just en Ildtang ved Indgangen til Værelset;

Bærelset; at see den, tage fat paa den, og slaae til det forslugne Dyr, var et Diebligs Arbeide. Hvorledes, vil man maaskee sige, en Philosoph og en ædel Mand, som Baston skal være, kunde saaledes glemme sig selv mod et stakkels ufornuftigt Dyr, der i al Uskyldighed æder, hvad der forekommer det. En Philosoph var Baston vist, men han var tillige et Mennecke, og at han var et got fortræffeligt Mennecke, det havde han beviist baade i Gaar og i Dag. I Formiddags havde han meget velgiørende understøttet en trængende Olding, og i Gaar havde han erhholdet den Seier over sig selv, høimodigen at tilgive, da han kunde skade, en Mand der af Jalousie havde sværet ham paa høiere Steder for at skille ham ved Bre og Brød. Hans sidste Handling havde Philosophien nu rigtig nok ingen Deel i; men man sætte sig i hans Sted. Han holdt jo dette Slag for det eneste Middel, at frelse Blomsterknoppen, og dog angrede det ham allerede, i det han slog, endnu førend han vidste, at det var forgieves. Thi først da han havde slaaet, bemærkede han med Forsærdelse, at Rosenknoppen allerede var fortæret, — og til hans Forstækkelse styrte

styrkede i samme Dieblig Lammets tumlende om-
kuld, og en lydelig Ringlen lød igiennem For-
stuen.

En Ringlen? — — o Ven! Ven! Amalie
havde et Døggelam, det bar altid en Bielde om
Halsen, hvad om det var Amalies Lam? —
Ak! det var Amalies Lam, og det fromme Dyr
var slaet ihjel. Bastons Forvirring og Beskriv-
telse var ubeskrivelig. Vel havde han kun seet
Lammet et par Gange paa Gaden, men han
elskede det saa meget, i det mindste ligesaa meget,
som alle øvrige Lam i Verden tilsammentagne,
fordi det tilhørte Amalie, og han vilde have
modtaget det meget venlig og gæstfrit, som veder-
fores der ham en stor Ære, om det nogensinde
forhen havde villet besøge ham. Virkelig havde
han for nogle Dage siden forgieves viist det
Brød, for at lokke det til sig. Og nu havde
det villet værdige hans aabne Huus et Besøg,
til Ulykke havde Bielden ikke klinget, eller den
sværmende Mand i Stuen ikke hørt det, saaledes
havde Lammet til al Uheld maattet træffe Rosen-
træet, og ak! til endnu større Uheld maattet
finde sin Død. O Bee! tænkte Baston, hvad
skal

skal der nu blive af? hvorledes skal Amalie faae det at vide, og hvor vil hun blive vred paa mig, naar hun faaer det at vide? hvad vil hun nu tænke om mig og mit Hjerte og min Philosophie?

Han var misfornøiet med sig selv og med den hele Verden, altsaa og med Opvarterstjen, der just kom ind fra Gaarden. Der seer hun nu, raabte han til hende, da hun endnu var langt borte, her er død et Lam, og deri er intet Menneſke Skyld, uden hun. Hvor ofte har hun ikke ladet ſine Kreaturer gaae her ind i Forstuen! Nu da der kommer et Lam til mit Rosen-træ, kan jeg da vel tænke andet, end at det er her fra Gaarden? Nu maa jeg opleve den Fortrædelighed, at have ſlaaet et fremmet Dyr ihjel. Bring mig i Dieblikket Lys. Stiltiende tænkte hun Lys, og ſatte det hen til ham med det pludselige Udraab: O Skade, Skade! det tilhører jo endog vor ſmukke Naboerſke Amalie, der er de ret kommen galt afsted. Netop ſaadan Snak udfordredes endnu, for paa nye at paadrage ſig vel en roligere, men deſlangvarigere Strøm af Vebreidelſer. Slemt nok, naar ikke engang et Lam og en Philoſoph kan forliges ſammen, —

og naar Philosophen slaaer Lammet ihjel, saa maa Opvarterken bøde derfor. Saa omtrent tænkte hun ved sig selv, og med stærke Skridt, der gave at forstaae, at hun var bleven stødt, gik hun ud af Huset at forrette et Errende, han forhen havde givet hende. Lad sig ikke mærke for nogen, raabte han efter hende, jeg vil først see, hvad der er ved at gjøre, jeg vil overlægge alting.

Nu stod han der og overlagde, derpaa gik han tankesfuld frem og tilbage, nu saae han atter medlidende og med Armene over kors paa Lammet, og gjorde eet Forsøg efter det andet, at bringe det til Live igien. Han undersøgte det, han klappede det, han vilde reise det op, — men det var og blev død. I den Bedrøvelse vidste han ikke mere, hvorledes det var fat med ham. Skulde vel, tænkte han i sin Forvirring, Halsbaandet være bundet for fast? — og hastig løste han det. Da faldt noget klingende paa Gulvet, og hvilket Under! for hans Fødder glimrede en herlig Ring. Hvad er nu atter det? skal da alting i Dag være mig ubegribeligt? Jeg maa miste et Rosentra, slaae et Lam ihjel, og nu finde en Ring, hvø kan vel finde Sammenhæng
deri,

deri, sagde han halv sagte, og betragtede Ringen, hvilken han, uden just at være Kiøndet, dog maatte ansee for meget kostbar.

Imidlertid kom Opvarterstjenesten hjem igien. Tænk engang, raabte hun allerede langt horte, og med en Stemme, der lod formode noget Usædvanligt: den smukke Amalie, fortalte hendes Pige mig nys, har mistet en meget kostbar Ring, hun er ganske utrøstelig. Da hun gik ud, har hun sagt, havde hun den paa, først i Selskabet var hun bleven var, at den er borte. Hun løb da strax hjem, uden at sige Moderen noget derom, fordi hun er bange for, at hun skal blive vred, og nu løber hun omkring i hele Huset, vender op og ned paa alting, og søger overalt, og har ikke fundet den, og kan slet ikke giette, hvor og hvorledes hun kan have mistet den.

Den gode Amalia var, da hun gik, noget forvirret, ellers havde hendes Tænker maaskee faldet paa Lammet, som hun nu ikke engang huske paa. Hele Sagen forholdt sig egentlig saaledes: Det gode Barn havde i Dag pyntet sig noget længe. Nu ere Mødrene altid raslere
til

at klæde sig paa, end Døttrene, og det er nu saa en Bane hos dem, at de da altid skynde lidt paa. Er du da endnu ikke færdig, Vige? hebb' det endelig. Dette Rald fulgte Amalie hastig med Handskerne under Armen. Uden for Dørren mødte hun sit Døggelam, det klappede hun i det hun gik forbi, og rykkede Halsbaandet tilrette. Og Halsbaandet havde strøget Ringen af Fingerringen, og til Lykke ikke ladet den falde. Amalie havde da strax i den mørke Forstue trukket Handskerne paa, og derved skinte for sig selv sit Forliis, som hun nu nylig var bleven var med megen Forkrækkelse over sit Tab og endnu mere over sin Moders Brede. At Moderen vilde blive vred og skændte, det var afgjort, thi hun var en meget huslig Kone. Og huslige Mødre pleie ikke at see det ret gierne, naar Døttrene tabe kostbare Ringe.

I den skrækkeligste Forlegenhed sprang Baston ind i Stuen, løb nogle Gange urolig frem og tilbage, og raadførte sig med sig selv, hvad han skulde gjøre og hvorledes han skulde forholde sig. Den Rolle, han saa smukt havde udtænkt og lært, var desuden reent fordærvet ved

ved Rosentræets og Lammets Død, og det var
 siensynligt, at han nu maatte handle paa staaende
 Fod. Og hvor Hjertet handler, der handler
 man sædvanlig bedre og virksommere paa staaende
 Fod, end efter den længste Forberedelse. Hvi
 dvæler jeg? tænkte han, det gode kiære Barn er
 i Angest, det maa hun ikke være et Dieblik læn-
 gere, jeg maa derhen. — — Og han stødte
 sig derhen.

Et par mere forlegne unge Mennesker er
 vel neppe nogensinde blevet samlet. Pigen var
 i den yderste Bestyrrelse for Ringen, Ungtingen
 for Rosentræet og Lammets. Til overraskende
 Glæde leverede Baston stammende og skælvende
 over sit hele Legeme Amalie Ringen. Hans
 Forklaring, hvorledes han var kommen til den,
 gik naturligvis ud fra hans Kiærlighed og fra
 Rosentræet, og aldrig havde han talet saa utyde-
 lig og forvirret og tillige saa lykkelig. Amalie
 havde allerede for længe siden havt Hviagtelse for
 den unge Mand formedelsk nogle af hans Skrif-
 ter, som hun læste, og efterhaanden, som hun
 lærte at kiende ham, tog denne Hviagtelse til,
 og hans hele nærværende Forhold, hans Vedem
 om

om Forsædelse, hans Kjærligheds og Angestes uimodstaaelige Sprog, hans Ugtelse og Forvirring, hans Frygt og hans Omhed rørte hendes Hjerte saaledes, at hun ganske sagte tilstod sig selv, hun kunde nok elske den Yngling, der elskede hende saaledes, der slog hendes Lam ihjel, og frelste hendes Ring.

Waston havde et meget lykkeligt Kvarteers Tid, thi den hulde Skisnne fortørnedes ikke, og hvert Blik, hver Mine vinkede Mildhed og Fred. Føielig tillod hun ham endog at ledsage hende tilbage til det Huus, hvor man ventede hende, og da han til Afsked med Hestighed kyskede hendes Haand, forekom det ham endog, som hun belønnede hans Varme med et beskedent Haandtryk.

Følgende Dag maatte han nu naturligviis ogsaa søge Moderens Tilgivelse, og efter Tingenes Forsatning ogsaa her begynde sin Undskyldning med en bestemt Erklæring. Og denne Undskyldning og denne Erklæring erhvervede ham den salige Glæde, at blive hele Eftermiddagen indtil om Aftenen i den retskafne Enkes Huus, — og
førend

førend den korteste Dag atter kom, hørte Amalie og Baston til de gladeste Ægtefolk i Byen.

Anmærkninger vilde dog nu ingen mere læse efter saadant Udfald, og hvo er ikke, endog uden al Anmærkning, overbevist om, at, — naar en god Pige bærer en kostbar Ring paa Fingeren, og ikke omhyggelig vaager over sin Haand, naar en ung Mand opelsker et Rosentra, og ikke vogter det for slugne Dyr, naar Videnskab tager til Jldtangen, der i det mindste kan koste et Lam Livet, — at alt dette ikke stedsse fører til et Giftermaal.

Cecilie og Pierre Blondel.

Oversat af Franck

Af J. B. Pollin.

Cecilie hvilede i Skyggen af et Larketra paa Sassenages høle Bierg; hun betragtede Chablais og det hele Savojiske Land; hun havde giennemsinet denne paa Underværker saa frugtbare Dal,
kanskæ

kanskee den første paa Kloden ved de utallige Skjønheder, den indslutter.

Hun havde ladet sin Hiord og sine unge Faar gaae frem paa Skrenten af en Klippe, hvorunder ligger hint saa navnkundige Taarn, som aldrig noget Kryb har nærmet sig til. Det var uden Tvivl fordom et til Guddommen helligt Sted, og kanskee den boer der endnu, saasom den ved sin Nærværelse holder de skadelige Dyr borte, uden at nogen Rejsende, det jeg veed, har gjort denne Anmærkning og i det mindste forkyndt en saadan Begiærning.

Hun saae for sine Fædder Grenoble, tilføren det gamle Cularo, lænende sig til Mont-Rabat, Guipapes Fædested, en Bye besættet ved den sidste Connetables Skinsyge, navnkundig især i Gaulernes Tid, da Annibal der lod sine Tropper hvile, før de overstege Alperne. Men! hvorfor opholde sig ved Vergierrigheds Gienstande!

Cecillie kunde i Ro betragte Pladsen og Taarnene af den Humberts Palads, der skænkede Frankerige Dauphins, af Græmmelse over Tabet af sin eneste Søn, der døde i en lav Alder. Saa udaander det Blomst, en alt for barsk Nordvind

vind angriber, i de første Stunder af Kærlig-
heds Tid. Ak! er Livet andet, end en Dimring
og en svag Straale afreven fra en skøn Dag!

Fra den Hvide, hvor Hyrdinden sad, fulgte
hun uden Bamskelighed med Diet den uhyre Ræde
af Bierge, der omringe Dalen, betragtede deres
Krumninger og stolte Omrids, og de dunkle
Skove, som beskygge deres ærverdige Tindinger;
hendes Blik kunde endnu, langt henkastede, tabe
sig i Montmelians Afgrunde, beliggende ved
Savoien, for at forsvare Indgangen dertil; o at
der altid vare Hindringer i Veien for Odelæg-
geren, naar hans Urolighed fører ham ind paa
fremmed Grund! Hun saae Iserefloden, frugt-
bar i sine Oversvømmelser, nærme sig hende;
den nedstyrtede med lydeligt Brusen fra Bierge-
nes Top, forstorret ved utallige Vandfald, som
forskjønne dens Løb. Det var Middag; og
de paa Saint-Ewards steile Klipper udkastede
Skjgger bebudede Landmanden Hvilens Time.
Nordvinden bevægede Kornmarkerne, og Fugle-
nes Sværm hvilede taus under Bladene.

I Betragtningen af et saa henrivende
Skuespil, da Gressivaudans Dal alene forestiller

Billederne af dens Indvaaneres Lykke smagte Cecilie, henrykket af Beundring, hin varme og usigelige Bløde, som man føler paa ophøjede Steder, og jo mere man nærmede de Steder, hvorfra man opdager den himmelske Vaaning.

Nær ved hende vogtede Blondel, hendes trofaste Elsker, ogsaa sin Hiord; han tabte hende ikke af Syne, og hans Hierte bankede, hver Gang Cecilie opløstede sine Dine til Himlen, eller slog dem til Jorden. Han saa intet i Naturen saa skönt og saa rørende, som Gienstanden for sin Kiærlighed, og han vilde have bortgivet Stjernehimlen, den glimrende Bjørn og de øvrige Himmellys for et eneste af sin Elskedes Blik.

I nogen Tid havde Cecilie ikke mere nydt en rolig Søvn. Hendes Ansigtssfarve var ikke mere levende. En stille Blegghed forenede sig med hendes Yndigheders Uskyld. Hun lignede Rosen, som taber sin Farve og bøier Hovedet, saasnart en grusom Haand river den fra Stilken.

Da hendes Moder en Gang fandt hende tankesfuld, ensom affides, gik hun til hende og spurgte med Deltagelse om hvad der foregik i hendes

i hendes Hjerte. Jeg sover aldrig, svarede Cecilia; rædsomme Drømme forurolige mig hele Matten. Moderen formodede Kiærligheds Sygdom. Hun havde i nogen Tid bemærket sin Datters Tilbøielighed for den unge Blondel; jeg sagde hun til sig selv, jeg sov heller aldrig da jeg elskede min Kiære Dominique. Drømme og Syner henrev mig alle Søvnens Timer. Jeg reiste mig undertiden skielvende, og det forekom mig, som Ulven fra de sorte Skove havde ranet det yngste af mine Saar. Hun lovede sig at fremskynde sin Datters Lykke, og saasnart muligt at forene disse to Kiære Børn. En Moders Omhed er opmærksom og deltagende. Det er en Følelse som er fød i Kiærligheds Barm.

Dominique, Cecilies Fader, var reist hertil Maurienne og Savoien's høie Bierge for at imodtage en liden Arv, som En af hans Farbrødre, død i en saare høi Alder, havde efterladt sig som Frugten af stadig Husholderskhed og lange Reiser. O! hvo veed ikke, at de ydmyge Judo-vaanere af en Deel af Maurienne og Savoien, forjagede af Vintrene og Ulveir, komme til vore

Hovedstæder for at fremstille os Mønstere paa Afholdenhed og Arbeide.

Gode Savojarde! I ere mere værd i den Bises Dine, end vore Stæders unyttige Borgere, og jeg; jeg fryder mig mere ved at høre eders Orgelkassers harmoniske Lyd, og ung Nabots Sang paa Spidsen af Skorstenen, end vore Damers forpinte Stemme.

Cecilie, utaalmodig, da hun ikke sees sin Fader komme tilbage; thi han havde været borte i mere end to Maaneder, meddelte sin Kummer derover til sin Elsker Joseph, som søger at berolige hende. Cecilie, urolig, kan ikke begribe, hvorledes man i saa lang Tid holder hendes Fader tilbage. En ung Piges Hierte flyver den imøde, som hun elsker. Hun sagde til Blondel, med taarefulde Dine: i hvad ulykkelig Skæbne end truer mig, saa har jeg ikke længe nydt Søn. Mine Faar æde ikke som sædvanlig, De gaae med Uvillie til den Klippe, hvor jeg saa gjerne møder dig. Det er meer end en heel Maaned siden Modrene fødte, og jeg har i al den Tid ikke havt i min Jord mere end tre Lam. Guillot, min elskede Bede, som du holder

der

der saa meget af, som kysser din Haand, flygtede for mig forgangen Dag. Forgæves kalder jeg paa den; den synes døv for mine Kiærtegn. Jeg løber efter den. Jeg vilde fæste det Baaud paa den, jeg havde fundet i Granskoven. Den vender Hovedet bort, og seer ikke paa mig. Joseph, kiære Joseph! en Ulykke, som jeg ikke kiænder, er rede at styrte ned paa mig. Imidlertid kan jeg ikke tilskrive enten dig eller mig Anelsen af min Ulykke; thi jeg kan ikke elske dig i høiere Grad, ligesom du ogsaa stedse vil elske mig. Nei, Joseph, jeg vil ikke, at du sværger derpaa. Ja, Solen skal holde op at bestraaale Jorden, den skal slukkes om Natten, før du et Dieblisk holder op at elske mig. Jeg kiænder dit Hjerte. Ak! hvorledes kunde jeg leve uden dig, naar du ikke var min Styrtrestav! Alle Dage gaaer jeg til den lille Eneboligs Kapel at frembære Ønsker for begge; og siden min Faders Vortreise gaaer jeg derhen to Gange om Dagen.

Cecilies Bedehus laae en halv Fierdingvei fra hendes Faders Bolig. Man gik did igiennem Veie og Stier, indhægnede af Hasselbuste. Et lille Aflukke, i Skikkelse af Tabernakel,

nakel, og et Bord ligt en Grav, dannede et
 Alter, af Naturen inskaaret i Hulheden af en
 Klippe. Ved dets Sider vorede en ung Fyrr,
 ved dets Foder randt en Bæk. Ingen Rovfugl
 nærmede sig dette hellige Sted; men en Natter-
 gal var i nagle Aar kommen did for at nedlægge
 Frugterne af sin Kiærlighed og opdrog der i Fred
 sin Familie. Dette fredelige Tilflugtssted var
 kiændt af Engelen Sturiel, da han efter Sagnet
 kom at besøge en Hellig, som havde flyet did i den chris-
 stelig Andagts og Enfoldigheds første Aarhundreder.
 Et lidet forladt Huus, et Stykke Mark, en Straa-
 hytte vare i nogen Afstand derfra. Tre vilde Eble-
 træer og et Rosentræ beskyggede det; de udgjorde
 Gienstanden for Cecilies Vergierrighed, og der
 ønskede hun at leve og døe med sin trofaste Elsker.
 Hun frydedes ved den Drøm, at hendes Fader
 kunde købe den, naar han kom tilbage fra sin
 Reise. Hvilken Lykke hun lovede sig i dette Hægn
 med sin elskede Blondel! Tilflugtssted ukændt
 af Mennesker, hvortil ingen Lastesuld endnu
 havde nærmet sig; Uskyldigheds Fristed, hvi er
 Du saa langt fra mig!

Ingen

Ingen Jæger kiændte denne Enebolig, som Guddommen havde forbeholdt sig; Cecilie ene besøgte den, stelden førte hun sine Selskabsystre did. Af Erhødighed betragtede de unge Hyrder den kun langt fra. De sagde imellem sig, hvad de tilforn af en god Præst havde lært, at man maatte være trefold hellig for at nærme sig dertil. Lykkelige Enfoldighed! elskelige Trofsydighed! Søde Læresætninger! I ere mere værde end Philosophernes Videnskab.

Saaledes henglede Cecilies første Aar i Kiærligheds og Omheds Dyrkelse, i hendes Families og Naturens Slød. Alt tiente hende til Mønster. Bederne vare hende Uskylds og Blidheds Sindbillede. Skovenes Fuglene talede til hende om Omhed, og Hunden, som vogtede hendes Hiord, gav hende Underviisninger i Hengivenhed og Trofskab.

Saadan er Forsynets Indretning. Den almindelige Underviisning er skreven for alle tænkende Skabninger i Verdens den store Bog. Retfærdighedens Grundtræk ere indgravede i vort Hierte. Himlen forkynder Guds Herlighed; og Jorden, overvældet med hans Velgierninger, indbyder

indbyder os til Erkiændlighed. Det er alle Føl-
 feflages Religion, og hele Naturen er det Alter,
 hvorhen alle Hjertes bår henvende sig, hvorved
 alle Døfter opløste sig.

For at fuldende Materiet af Cecilie, hun er
 blid, arbeidsom, deltagende; man ansørte hende
 for andre Piger af hendes Alder som et Wønster
 paa Fornuft og Godhed; man fandt hende ved
 Arbeide fra Morgenrødens Frembrud. Ene pass-
 fede hun de Smaa. Ene bar hun Omsorg for
 sine unge Brødre. Hendes Moder betragtede
 med Glæde hendes Lærvillighed i Omheds og
 Husholdnings Pligter. Hun forudsaa med Grund,
 at hun vilde udgiøre Blondels Lykke, og vare sit
 Kions Hæd, Landsbyens Hæder. Smidlertid
 svandt denne elskværdige Pige Dag for Dag hen,
 og hendes Moder torde ikke sige hende det.

Læseren, som tager Deel i det Onde, et
 ulykkelig Hjerte lider, ønsker at see det endt,
 og spørger om Kilden dertil.

Cecilies Moder havde nogle Dage forhen
 faaet et Brev fra sin Mand Dominique, som
 mældte hans snare Hiemkomst. Ak! hvorfor
 seer jeg mig dømt, til at lette Sløret for hans

Datters Kummer! Skalde mine Taarer blandes med hendes ikkun for at gjøre dem end mere bittere? O, Skiebne, som berøvede mig det kiæreste paa Jorden; var det da ikke nok for mig at begræde min egen Ulykke.

Min Broder Barthelemi, jeg kaldte ham aldrig uden ved sit Døbenavn, var den lønlige Gienstand for Cecilies Lidelser. Man maa vide, at han, saavidt jeg huser, for en fem sex Vintre siden, var kommen til Sassenages og Mont-de-Lan-Biergene for at jage der; en Fornoielse, som aldrig har smagt mig, og som jeg endog finder affkyelig. Alle Grenobles unge Folk indfinde sig ogsaa der for at nyde denne Forlystelse henimod Høstens Ende, naar Kulden allerede begynder at vorde følelig paa Spidsen af Biergene i Dauphinee, og især af Mont-de-Lan. Men Jageren udstaaer den gjerne i Haab om Seiren. Der møde de hine ensomme Fugle, som beboe de mørke Fyrreskove. Jeg mener, de hvide Algerhøns, og Lynghanerne; foruden den trædske Stenbuk, som selv paa disse steile Klippee ikke formaaer imod Menneskets Efterstræbelser at værne om sin gamle Uafhængighed.

Paa

Paa disse Steder havde min Broder Barthelemi forvildet sig, da han af en lykkelig Hændelse mødte den gode Dominique, som bragte ham i sit Huus. Man fornam allerede de første Anstød af Vinteren; neppe kunde man see i nogen Afstand. Aldrig tilbragte min Broder behagligere Dieblkke end dem han nød i denne Bollig, omringet af denne lykkelige Familie. Ofte talede han, saalænge jeg havde den Lykke at leve med ham, til mig om deres gode Modtagelse og ædle Omhu. O! kunde jeg en Gang vise mig erktændlig, sagde han til mig, i den Tone, som saavel maler Ektændlighed! Gæstfrihed, tilføiede han, er en saare sød Glæde. Barthelemi fandt fremfor alt Fornøielse i for mig at gientkalde Erindringen om den unge Cecilie. Hendes Billede var levende i hans Hierte. Hvor hun var elskværdig! hvor jeg fandt hende tillokkende og hvor jeg saae hende fortryllende og skøn i hendes simple Pynt! gientog han hvert Dieblkk for mig, næsten uden selv at mærke det. Hvilken god Husmoder hun engang vil blive! hvor hendes Mand vil være lykkelig ved hendes Side! Paa den Tid var Cecilie ni Aar. Det var et frem-

skydende

fydende Blomst. Det var den kjædefarvede
 Hvasint, naar den aabner sine Knopper ved So-
 lens første Straaler. Efter den Naade at slutte,
 hvorpaa min kære Bartholemi talde om dette
 elskværdige Barn, var det, om ikke Kiærlighed,
 der da beaandede ham, dog noget der saare
 nærmede sig dertil, det var dens Billede.

Regnen vedvarede paa Bierget al den Tid,
 min Broder opholdt sig i sin Værts Huus, og var
 det endog blevet smukt Væir, havde han uden
 Tvivl neppe tænkt paa Jagten. Han tilbragte en
 heel Uge og nogle Dage oven i Rixbet hos den gode
 Dominique og hans dydige Kone; han nævnedes
 dem ikke uden med en hellig Erhødighed. Hans
 Opholds Stunder forekom ham saare dyrebare
 og saare korte formedelsst hans nye Venners Nær-
 værelse. De forskionnedes ved den Fornsielse,
 han havde at bivaane et nydeligt Bryllup. Det
 var Philippines Broderdatters, den rigeste Pige
 i Egnen, thi hun tilbragte sin Brudgom firehun-
 drede Rigsdaler i rede Penge, en Sum som
 aldrig hidtil var seet paa disse Steder.

Jeg vil ingenlunde beskrive dette landlige
 Bryllups Behageligheder og Glæder, og den rene
 Fryd,

Fynd, hvorved det oplivedes, vilde være et Skilderie, som man maatte lade haant om i den store Verden. Men jeg vil for at tilfredestille den, som maatte tage nogen Deel i denne Beretning, lægge til, at min Broder var lykkelig nok, under sit Ophold paa Bierget, at finde en Leilighed til at vise sit gode Hierte. Jeg havde længe kiendt den.

Da han paa den beramte Dag for Dominiques Broderbatters Bryllup forsoiede sig til Kirken tilligemed alle Byens Indvaanere, som vare budne til Bryllup, mødte han paa Veien to unge Fæstefolk, fulgte af en Hob af samme Byes fattigste Bønder. Den gik ganske glad tilbage, da Notarius, Hr. Kolland, en meget godsigrende Mand, der ogsaa var bekjendt derfor rundt om i Egnen, ikke af det tilkommende Brudepar havde villet modtage sit Gebyr for Kontraktens Opsatelse. Min Broder havde kastet Diet paa den unge Fæstems, som hed Margareta, straalende af Sundhed og Ungdom. Uden at sige nogen et Ord derom sendte han en Morgen saare tidlig til Andreas, hendes Brudgom, i en af sine Jagthandsker, som han havde sammenviklet det bedste han kunde

kunde, fire eller fem Louisd'orer, — saavidt jeg erindrer mig — uden at beholde mere i sin Børs end han behøvede til Hjemreisen.

En ung Kuss havde Erindret. Stolt deraf sagde han til Andreas at han kom fra en deilig Herre, hvis Navn han ikke vidste, men som han vidste, opholdt sig hos den gode Fader Dominique, saaledes betegnede man ham i hele Herredet. Han vilde gjerne have rettet sin Bremsfusenhed, men det var for seent. Rødmænd steg ham til Ansigtet. Andreas giettede sat at den Hjemmelighed, man havde anbefalet ham, var undsluppen ham. Smidlertid søgte han at fritte ham paa ny, men den unge Besuldmægtigede, som havde mærket sin Feil, vilde ikke mere svare.

Man gietter sagtens hvor forundret han, den lille Pakke var til, blev, da han aabnede den. Min Broder havde under Omslaget skrevet: de Penge, der ere indsluttede i denne Pakke, tilhøre den retfærdige Andreas; han gjøre sig ingen Umage for at udforske, hvem den er fra; det maatte være forgiæves.

Den fattige Andreas indsaae ikke, hvorledes han skulde bære sig ad for aldeles at opvække den
lille

lille Pakke, i Form af en Dulle. Han blev
 rent ude af sig selv, da han saae fem Louisd'orer
 i en Handske af Stenbukkeskind. I sin Glæde
 lignede han Archimedes, der løb op og ned af
 Syracusas Gader da han havde løst sin Opgave.
 Han ilede i Margaretes Arme, for at underrette
 hende om denne Gave af Skiebnen, eller, rettere
 talet, denne særdeles Godhed af Forsynet. Skjønt
 det endnu var tidligt paa Morgenens, vare alle
 rede to Naboerster hos den unge Margrete, og
 gave hende Raad og Underviisning, i Henseende
 til hendes Bryllups Nærmelse. Der befandt sig
 ogsaa en retsindig Riibstædmand, lidet bemidlet,
 af en moden Alder, og hvis Galtskab bestod i at
 regne sig af den gamle Slægt Conard. Han tog
 Deel i den unge Fæstemøes Lykke. Han havde
 trukket sig tilbage fra Verden, som han troede i
 endeel Aar at have havt at beklage sig over, og
 levede paa en liden Gaard, hans Forsædre havde
 efterladt ham. Som Landboe saae han sig nu
 mere lykkelig.

Ham var det som sagde: en saa ædel Hand-
 ling kan ikke komme uden fra en ung Kongs af
 Familie. Nagtet min Broder var over den Al-
 der

der, da Sielen finder Fornøielse i at udvide sig og staae den Ulykkelige bi, var derfor den floge Riids-
 stædmands Anmærkning ikke mindre rigtig, i Al-
 mindelighed tagen. Kanskee er det en Svaghed,
 der er fælles for de Gamle, at prise og forstørre
 de Unges skønne Handlinger i den Tanke at de
 ikkun langt fra monne følge og efterligne dem.
 Disse Jagttagelser røbe nærmere, end man troer,
 den særdeles Kundskab om det menneskelige Hierte.

Det være nu hermed som det vil, en saa simpel
 og for et velopdraget Menneske saa naturlig Vels-
 gierning rygtedes strax iblant alle den fattige
 Bøndehyses Indvaanere. Alle styrtede sig til Mar-
 garetes Baaning. Man kappedes om at komme
 først. Snart indfandt sig en Skare af smaa Dreng-
 e og Piger; imedens de Gamle skyndede sig paa
 det Bedste, Margarete midt iblant dem, saa
 fattig, men saa interessant; hendes Fæstemand
 Andreas, som den unge Commissionær havde fundet,
 da han før Dag slog Korn i Laden; med
 den værdige Præst i Spidsen, en af de første
 som havde saaet denne lykkelige Tidende, kort
 sagt, alle kom for at yde min Broder Barthe-
 lemi den billigste Erkiændligheds Taksigelser. Et
 Besøg,

Besøg, han vist ikke havde ventet sig, og hvis Grund han forgæves stræbte at synes uvidende om. Af Beundring over en saa hæderlig og ædel Handling kaster Dominique sig om sin Broders Hals og holder ham omarmet uden at kunne rive sig løs fra ham. Man skulde have taget Bartelemi for en Yngling hjemkommen fra en lang Reise, styrtende sig i Armene af en aldersstegen Fader, der trykker ham tæt til sit Bryst, da han troede for evig at have tabt ham.

Dominiques Kone, og alle Tilstedeværende faldede Glædestaarer. De fæstede Dinene paa min Broder, og betragtede ham som en Engel fra Himmelen. Under saa rørende et Operin var Cecilie, som saa Dage forhen havde fyldt sit tiende Aar, gaaet hen til Eneboligen at søge sin Turteldue for at vise min Broder den. Da hendes Systre saae hende komme heel aandeløs, med sit Fugl i sit Forklæde, sprang de af Glæde. Man skulde, da Cecilie lod Halsen see sin bange Due, som hun neppe torde røre med Haanden, have taget hende for en af Hyrdinderne fra Templet paa Suidos, naar hun frembærer sit Offer paa Erkiøndligheds og Venkabs Alter. Disse smaa Begivenheder,

som

som for adskillige Aar siden have tilbraget sig, gienkalder jeg, fordi Mindet om dem er mig sødt, fordi de skulle være mine sidste Dages Fryd og sandsynligviis min sidste Tankes Gienstand.

I øvrigt har jeg ikke denne Historie fra min Broders Mund; han sølede alt for fint til uden en drivende Bevæggrund at fortælle mig det Gode, han stundom maatte gjøre.

Den er bleven mig fortalt af en Yngling fra Egnen om Grenoble, som selv den Gang havde været paa Fasanjagt, og saa befandt sig i Nærheden af Dominiques Huus, da den hele forsamlede Landsbye var rede til at gaae derind. Han var af en Hændelse midt iblant alle disse erkiendlige og sølende Personer. Han kiænde den Gang slet ikke min Broder. Jeg glemmer aldrig hvad den elskværdige Yndling i den Anledning sagde mig, og det var, at dersom han engang fandt en Leilighed til at gjøre ligesaa, vilde han ikke lade den gaae ubrugt forbi. Siden den Tid har jeg bestandig beholdt Agtelse for ham.

Endelig saae min Broder ugierne det Dierblif nærme sig, da han maatte forlade sin gjæstfrie Bært. Han sov ikke Matten før sin Afreise-

Han favne dem, uden at tørde see paa dem, med en Hiertekeklemmelse, han ikke kunde forklare sig selv. Det vilde være alt for smerteligt at skildre dette Farvel.

Den fattige Bondebyes Indvaanere ventede ham paa hans Bet. Han havde seet sig nødsaget til at mælde sin Afreise for en af Dominiques Naboer, som artig havde lovet at laane ham sin lille Mule for at komme tilbage til Grenoble. De unge Piger, underrettede om en saa overilet Afreise, omringede ham og kunde ikke blive trætte af at betragte ham, og Mødrene rakte ham om Kap, til at kysse, deres spæde Børn, som de holdte i deres Arme. Anraabelserne til Himlen, Ønsker fremsendte af disse ydmyge Skabninger, giennemtrængte af de reneste og ærbødigste Følelser, rystede hans Dre og fandt let Indgang til hans Hierte. Hvilken Fornøielse man føler ved at giorre vel! Den brave og godgjørende Herre, raabte disse gode Folk til ham fra alle Kanter. Himlen lade ham længe leve! han rev sig ud fra deres Omfavnelse og BenskabsHenrykkelser, som ikke mere fik ham at see.

Cecilies Fader kommer endelig, efter halvtredie Maanedes Graværelse, fra Savojen. Han seer forrigfuld og nedslagen ud. Hans Kone og Datter sturte sig i hans Arme; de frygte for nogen stor Ulykke. De fritte ham; Dominique tier, med Dinene snart løstede mod Himlen, snart slagne til Jorden; og efter nogle Dieblikke, der forekom dem saare lange, sagde han til dem med en Stemme, som gienlød i min Siæls Junderste, der hvor jeg endnu lever: Barthelemi Pollien er ikke mere.

Hans Kone var nær ved at besvime; det var ikke uden Møie at hun samlede sine Kræfter. Grædende ved sin Moders Barm sagde Cecilie: "Hvorledes min Fader! denne Herre som var saa god, som vilde kjøbe til mig det lille Huus ved Eremitboligen, hvis Baand jeg fandt i Syrrestoven, og som jeg endnu har; det er vist denne ædle Herres Død, der har voldet alle mine Nlemme Drømme i Din Graværelse.

"Deri har Du Ret, min Datter; sølende og gode Vaseners Hierter holdes sammen ved usynlige Baand og ved en evig Kæde, som er i Guds Haand. Detrækte hinanden til sig og

gaae hinanden imøde, ligesom man seer Markens
Pilier bryde sig mere for at nærmes Solens Straaler”

”Barthelemi Dollin,” blev han ved ”spurgte
mig ofte, min Datter, til Dig; naar Du skulde
giftes? hvem der skulde være din Mand? han
ønskede oprigtig vores Alles Lykke. Hvilke Lid-
fer jeg nedlagde i hans Barm! hvilke Tienester
han gjorde Mine, og mine Venner, blot paa min
Begiering! Havde Du, min Datter, været i den
Alder da at have kændt ham, som jeg siden har
lært at kændt ham, vilde han døende have taget
din hele Hviagtelse med sig. Cecilie, glem
ham aldrig. Du har tabt en god Belynder, og
jeg den sidste Ven, jeg havde tilbage, og som jeg
skal begræde alle mine Dage. Endelig udsagde
han med en Stemme, man neppe kunde høre:
den gode Hr. Dollin har ved sin Død efterladt
dig min Datter en Sum til at kiobe det lille
Huus ved Siden af Eneboligen”.

Cecilie fornam i dette Dieblif en Følelse,
som Erkiændelighed for en Velgierning, man ikke
kunde forudsee og som man ikke tør gjøre Fordring
paa, tilsiges. Hendes varme og sølende Siel
vilde udtrykke sin Taknemmelighed, da Moderen,

i det hurt fæstede sine Blik paa de sidste Straaler af Solen, som skulde sig bag Sassenagebierget, sagde til hende: "Saaledes svinder den Dydige af Jorden. Livets Bugge staaer nær ved Graven, min Datter; Afstanden er saare kort. Jeg vil ikke modsætte mig din Lykke, Cecilie; lad os imidlertid udsætte dit Bryllup til en anden mere gunstig Tid. Sorgen over din Belgisrers Vortgang foreskriver os denne Pligt."

Joseph Blondel var nærværende, og taug hele Tiden. Han delede, uden at sige et Ord, de Personers Følelser, med hvem han snart skulde forenes for Etedse. Han fældede Taarer ved at see Cecilie græde.

Hvad den unge Pige angaaer, da holdt hun i ni Dage Bøn i Bedehuset; did gik hun, fulgt af sin elskede Bede, Guillot; han bar det Vaand, min Broder for en fem sex Sommere siden havde tabt i Grankoven. Cecilie var femten Aar ved Bartelemis Død. Nu hun er gift, forsømmer hun ikke den første Dag i hver Maaned paa dette hellige Eted at frembringe hede Bønner til hans Mindes Hæder.

Maar

Naar jeg er ikke meer og mit Støv er blandet med mine Fædres, skal jeg da finde nogen dydig Cecilie, som værdiger at mindes mig, og bede paa det Sted, hvor jeg hviler?

J. K. Søst.

Edvin og Emma.

Svøbt i Balmie gled Nattens Engel taus over Jorden. Hele Naturen sølede hans Komme, og flumrede. Sørgelig hang mørke Regnskyer over Grantoppene. Nu og da afbrøde blege Lyn fra Østen Natuglens klagende Toner.

Paa Stammen af en henvisnet Hyr sad endnu den nylkkelige Edvin. Fortvivlelssens Sved flød kold over hans Pande; imellem brændende Krampetræk loe han vilde, og svedte og loe.

Da tudede Landsbyehundene fiernt, rødligere glintede Lynene og Skoven lugtede af Liig; og nu gik Emmas blege Skygge forbi Edvins brisfende Die.

Mat

Mat og ømt og vemodsfuld saae hun paa sin
Efter; med de smaa klaanende Fingre vinkede
hun mod Himlen og sukede og forsvandt.

"Emma!" raabte rasende Edvin og huult
gientog Skoven hans Stemme; "Emma" du
forlader mig atter" — "ogsaa jeg kan" — døde,
sagde han ikke, og døde.

Gode, uskyldige, begge i Livets Foraar
elskede Edvin og Emma hinanden; begge vare de
Kjønne, han som den unge Eg paa Dovre,
hun som Herats halvaabne Rose.

Men da viftede Døden Forraadnelses Vinge
over Emma, og hun var ikke mere. Saaledes
blomstrer beskeden og yndig Vaarens tidlige
Anemone; Vandreren gaaer den forbi, han
aendser det ikke og træder — ah! træder evig
Naturens Yndling i Støvet.

Trøst og Mistrøst.

Mangen God mit Hjertes Værd erkjender;
veed, det høit for Dyd og Sandhed brænder;
denne Trøstens Tanke høved' mig,
føled' jeg mig tit uløffelig.

Men den Bedste aldrig Gunst mig smiled,
Hendes Blik vaa mig kun aldrig hviled:
denne Smertens Tanke nedflog mig,
drømte jeg mig eengang lykkelig.

S. R.

Anviisning til at blege Lærred i faae Minuter.

Af Aehrenleie' vom Calenderfelde for 1794

Da Kunsten at blege Lærred i faa Minutter, og
det endog bedre og uden at det taber saameget
af sin Fasthed, som ved den sædvanlige langz
sommie Maade, endnu stedse finder Vantroende,
især blant Damerne, saa staaer maaskee Anviis-
ningen dertil ikke saa ganske paa det urette
Sted her.

Den

Den første Idee dertil har nok den berømte Scheele givet. Denne fandt nemlig, at den almindelige Saltsyre, naar den taber sine brændbare Deele ved Afstrækning over Brunnssteen (dephlogistiseret Saltsyre), borttager mange Farver. Disse Forsøg gjorde den franske Chemiker Berthollet, der ligeledes behandler Chemien med Scheeles Aand, efter i det Store, og foreslog først at blege Lærred med denne Syre. Til en Deel af disse Syrer tager man fire, fem til sex Dele Vand, Lærredet dypes deri og bliver nogle Minutter liggende; derpaa vaskes det ud, saa er det bleget: og naar det skeer med Behændighed (og hvad hører der ikke Behændighed til?) saa taber det intet af sin Styrke, da det efter den sædvanlige Fremgangsmaade, skal miste en Trediedeel deraf. Det er egentlig at tage Pletter af. Saa vilde man kalde det, hvis det gjaldt om at tage en graa Plet paa en Kvadrattomme af Lærredet. Hvad vilde man derimod tænke om et Menneske, der for at tage en Plet, saa stor som en Kvadrattomme af Manskiatten, spændte den hele Sommeren igiennem ud paa en grøn Eng, holdt

holdt Vagt ved den om Matten for Gavthve og om Dagen for Vender, Glæs og Sviin, idelig giød den over, undertiden lagde den iblød i heed Luud og under den forskrækkeligste Slud-dren tærskede, hvem veed hvor ofte, paa den? Og dog bestaaer Overfladen af det ublegede Lær-ret af lutter saadanne Quadrattomer, og Mæng-den af dem kan ingenlunde have nogen, endog kun ringe, Indsydelse paa Tiden til at tage dem af i, da de nødvendigen alle maae tages un-der Behandling paa een gang. Den dephlogisti-ferte Saltsyre har meget lidet Vedende, men den faaer det igien ved at trække Farvematerien ud af Lærredet, hvorfor man maae behandle det for-sigtig. For at give den saamegen Styrke, der skal til, behøver man kun at gjøre Forsøg paa en Klub, man skærer af det Stykke, man vil blege. Ifølge sikke Efterretninger er Hr. Valette, en Fransk-Mand, nu beskæftiget med at oprette saadan en Fabrik i England ved Liverpool. Da denne Syre, forenet med Mineral-Alkali, ud-giør vort Røkkensalt og Svøfsalt, og der følgelig er en tilstrækkelig Mængde deraf til at blege alle Skiorter og Manskiøtter i hele Verden, naar

Chemien

Chemien kun først finder paa Midler til at skille det fra Svæfalter, der ikke ere kostbare; ja da Mineral-Alkali desuden paa den anden Side vil blive vore Glaspusterier til usigelig Nytte, naar de ere godt fraskilte: saa vil man for Fremtiden gierne tilgive det salte Vand at det ikke kan drikkes, naar man tænker at det til Vederlag ogsaa indeholder det eneste Mineral, der kan spises; desuden synes det at ville levere et kraftigere Slags Krud heeester, hvorved saamangen en Nationalproces vil blive forkortet; og endelig, (og det er det fornemste) indeholder en Materie, hvorved man kan blege et heelt Dækketoi i fem Minuter.

Om ikke ogsaa den dephlogistiserede Salthsyre tilsidst kunde bruges til at blege Huder, og formelige Ansigts-Blegdamme grundes derpaa, som man aarlig reiste til, omtrent som Sundhedsbrønde; det overlader Udgiveren ganske til de Herrer Berthollet og Vallette. Fruentimmerne i deres Land behøve ogsaa gemenlig denne Blegen mere, end de af Himlen, uden Salthsyre, blegede Damer i hans eget Fædreland.

Om vor Klædebragt, vore Stillin-
ger, vort Sammenværen.

sammenlignet med den græske Kunsts Forstillinger.

Auf Herders Briefe zu Beförderung der Hu-
manität. 6 Samml. S. 83 — 8.

Den græske Kunst bør besidde os, og det
paa Siel og Legeme.

Overalt s. Ex. gif Folkene i Klæder, og
flammede sig ved den Gudsstikkelse, som de om-
hullede; Grækerne vovede at vise Mennesket i den
Herlighed, hvormed Gud skabte det. Hvilken
Fader, hvilken Moder ønsker sig ikke sunde, vel
dannede Børn? hvo fryder sig ikke ved Synet
af dem, og føler sit Bryst udvidet, naar han
seer en blufærdig Yngling, en ærbar Pige? I
denne Ungdomskraft, som, født af en lykkelig
Natur, med Naadelighed og Dvælse alene
trives, føler Enhver Anlægget til et virksomt,
glædeligt Liv; og beklager den Leilighed, som
nøgtedes ham til denne Skabnings og disse Kræf-
ters Uddannelse. Sammentrykkede au en uven-
stabelig Demon vort Bryst, skulde vi ikke unde til-
kommende Slægter en lykkeligere Dæmon; og da
meget,

meget, saare meget af Menneskestiæbnen ligger i Menneskernes Haand, i deres Villie, i deres Forsætning og Indretning: kunde vel en Grønlænder, der blev trukken ud af sin Hule, eller ikke snarere en Græker, der var et Menneske som vi og staaer der liigt et Guds billede, vække og lokke os til siige Anstalters Befordring? —

I Henseende til Legemeerne betragte man Grækernes Klædning. Borens har Penia, Armod selv opfundet, og en Overdaads, Ufornufts Megera fuldendet. Borens Qvinders Klædning udsprang fra det fattige Skiørt, man endnu seer hos Negre og Wilde. Da det endelig rundt omgav Hosterne, blev den til en Kiøle, der af trykkende Armod kun liden høiere op sammensnørede Livet. I Naartusender have disse Hosterkiørter vedvaret; og for at vise deres Nidom lagde mange nordiske Folkedragter endog syv deslige Hosterkiørter tæt over hinanden, at den eventyrlige Skabning efter Anscende måtte hvile paa en Tønde. Man vovede ofte ikke, at forlænge dette Skiørt ned til Fædderne, end siige, man Kulde have dristet sig til at opløste sig til en Rappe, og viste heller sine uvelskabte Lemmer.

Den

Den nordiske Qvindes Beklædning paa Brystet havde sin Oprindelse af et Belte som man efterhaanden sammensatte med flere Dele, hvorefter da undstod hin usalige Side og Bryst-Harnisk, der har kostet tusende Mødre og Børn deres Beskabning, deres Liv, deres Sundhed, deres Fryd i Moderforretninger, og enddog vedvarer. Da man engang var paa Misfæbningens Vei, saa bleve mangehaande Klædninger optænkte, for at dølge denne eller hin enkelte Misfæbning, dem da efter Modens Bydende ogsaa den mest blomstrende Skabning maatte efterligne. Ved enhver urimelig Dragt nemlig kan man vise, til hvilken legemlig Feils Veste den er opstaaet, saa at ikke kan tænkes nogen legemlig Feil, som vor quindelige Dragt jo mon næsten maatte dølge.

”Er alt det Dig?” sagde hin Grækerinde til et Europæisk Fiske neskigt og hvad Fiskebensskigt havde kunnet svart, har Lady Montague frit sagt. Europæernes mandlige Klædning har en ligesaa barbarisk Oprindelse. Til at ride ere vi bestemte; det viser vore Venes Beklædning. De øvrige Stykker have vi efterhaanden, især for Sommerens Skyld, sagt os til, og, som om vi uophørlig skulde erindres

dres

dres om Strikken, især jammertlig sammensnøret vor Hals, en Klædning, hvori vi vorde alle Jordens Nationer latterlige. Man see en Muse, en Juno, ja kun en påaklædt græsk Nymfe og rødme. Man betragte en græsk Mand, han være Yngling, Helt eller Vis, i sin Dragt; og see skamsuld paa sig selv. Følede begge Rion deres Skabnings Værdighed og holdt deres Bestemmelse for Pligt; havde de da ikke længe siden brudt disse barbariske Armodis Lænker?

Paa Statuer saavel som paa alle græske Mindesmærker have Personer, af begge Rion, som ikke ere Støttere eller Fauter, en beskeden, fast, rolig Stilling; Winkelmann har desangaaende rigelig udtømt sin for Skønheden saare aabne Siæl, og uovertræffelig skildret den samme Sinds karakter, denne Rolighed forraader. Man sammenligne dermed vore gamle Malerier i spansk Dragt med deres Ridder- og Helte-Trin, eller alle hine sædvanlige Gebærder, som Selvkabets Etiket paalægger os. Begge Rion have i deres Klæder næsten ingen naturlig Stilling mere; Hænder og Fødder ere os kun til Dyrde, og hin
rolige

rolige Inderlighed, som ikke veed af nogen Repræsentation, som ogsaa i Bevægelsen er ganske for sig; vi see den neppe endnu hos nogle lykkelige Undtagelser, hos hvem vi have for Stik at falde den Mangel paa Opdragelse, eller Måivetæt. Og dog er denne bestedne Inderlighed Grundlaget for al sand og rolig Estertanke hos Mennesket, ligesom den er Kiædetegn paa en reen Fordringsfrihed, en rigtig Følelse, en dybere Medfølelse, kort den eneste og ægte Humanitet. Hvo der i sine Bevægelser viser, at han ikke har Tid til, to Dieblis at dvale i sig selv og uden Hensyn til de Ting, der ere uden for ham, at drive sin Eysel, er en unoden Menneskhedens Skabning. Kun Andrister uden fra, Storm og Evang kunne byde ham; han føler intet af hiin indvortes Sialeroe, som ogsaa i levende Kræfters Modvægt og Kamp, i Kraft af Symmerien og Eurythmien hos Legemet og den deri mildtindgydede Sial, hænger fast ved sig selv.

Men hvorledes skal jeg betegne de græffe Lege-
mers og Siales venstabelige Sammenvæ-
ren,

ren iblant og med hinanden? hin Rolighed, hvormed de anskue og høre hinanden? Overtællsen boer paa deres Læbe, endskiønt man intet Ord fornemmer; det er en nærværende Aand, der binder den Hørende og Talende. Og naar deres Hænder berøre hinanden, naar denne bløde Arm hviler paa den andens Skulder, eller kun Diet paa den andens Blik; hvilken sød Harmonie, hvilken elskende Hengivenhed viser sig da mellem Begge. Aldrig har jeg bemærket en græsk Gruppe, man kalde dem Orest og Pylades, eller Orest og Elektra, Biblis og Caunus, Pætus og Arria, Amor og Psyche, eller hvad man vil uden at føle denne elskelige Sammenstemning, som forener begge til Eet. Aldrig har jeg i de saa Malerier, som ere tilovers fra dem, eller i deres talrigere Vas-Reliefs seet et græsk husligt Selskab, hvorover ikke hin Rolighedens Aand var udgydet, der saa ofte fattes vore tumultfulde Compositioner.

J. K. S.

Til Udg.

Rosebues Menneskehad og Anger er saa almindelig yndet, at jeg ikke kan andet end troe, at enkelte Scener af hans Fortsættelse — Den ædle Løgn — vil være dine Læserinder kjærkommne. En Oversættelse af det hele Stykke troer jeg derimod ikke vilde behage. Mejnau, Eulalia, tilligemed deres Børn, og Franz ere reiste hen til en De i Constanzer Søen, hvor Mejnau lever tilfreds i sin Families Skød; men er ikke fuldkommen lykkelig, fordi han undertiden læser Anger og Besdrøvelse i Eulalias Dine, saa ofte Erindringen om de forbigangne Dage oplever i hendes Siel. Det er Mejnaus Fødselsdag, og Eulalia har i den Anledning foranstaltet en lille Høitidelighed; og indbudt Horst til at tage Deel i den for at glæde hendes Mand med dette uventede Besøg.

Tredie Scene.

E u l a l i a, ganske paaklædt men meget simpelt.
 Eulalia (seer udaf Vinduet). En skøn klar Dag. Nu Eulalia, vær ogsaa engang ret munter og glad, forglem, dersom du kan, forglem kun i Dag, at Nydelsen af slige Dage

Dage kun skulde være Uskyldighedens og Dydens Løn. O disse Torne, som allevegne saare mig saa ofte jeg vil brydde den mindste lille Rose, der blomstrer paa min Vej! Bort! Bort! At Morgenstunden ikke graver Spor af Samvittigheds Nag paa mine Kinder for den hele øvrige Dag. I Dag er det min Mand's Fødselsdag! Naturen smiler rundt omkring mig. Det Nærværende er saa venligt, bort med det Forbigangne!

Fjerde Scene.

Horst kommer ind.

Horst. God Morgen, naadige Frue. Jeg har ikke sovet meget. De glade Scener, som De i Gaar Aftes tegnede med et Par Penselstrøg, har svævet for min Phantasie den hele Nat.

Eulalia. Jeg lover mig megen Glæde, og den største, naar han uventet kan omfavne sin kæreste Ven.

Horst. Gjør de mig bekendt med den Rolle, jeg har at spille.

Eulalia. O intet, aldeles intet: De bliver i deres Kammer og lytter lidt ved Døren.

Saa vil de høre hvorledes mine Børn modtage ham med Pykønskainger, og naar det er forbi, og han har vendt sig lidt til Siden, saa kommer De ind og styrter ham pludselig i Armene.

Om Middagen spise vi i det Grønne, om Eftermiddagen roe vi paa Søen, og om Aftenen danse Bønderne paa den grønne Plet, og vi illuminere med Vegkranse. Nu veed de alt. Jeg hører mine Børn sige Gaae De nu til Side. (Han gaaer i sit Kammer) Jeg er saa glad over at han er kommen, og dog krænker hans Nærværelse mig. Synet af ham sætter mig igjen paa Minderne, og skærper paa ny enhver lille Braad, Tiden havde sløvet. Nei, jeg blev ikke født Forbryder: jeg kan slet ikke vanne mig til den Tanke, at jeg er det. Altid er den mig fremmed og jeg forskrækkes altid for den, og selv midt i de gladeste Forretninger, hvor man ofte i hele Timer glemmer enhver Rummer, er den en Edderkop, som pludselig kryber frem af det Blomst, jeg trofskyldig brød.

Femte Scene.

Den gamle Franz fører begge Børnene ind. En Pige bringer en Kurv fuld af Blomster og Blomsterguirlander.

Begge Børnene. God Morgen, kære Moder.

(De kysse hendes Haand.)

Eulalia. God Morgen Børn! God Morgen Franz. Har du gjort alt i Stand til i Dag?

Franz. Alt! O jeg har allerede 14 Dage nu og da stiaalet et Kvarters Tid, fordi der intet skulde mangle i Dag. De veed, naadige Frue, Herren lader mig sjelden gaae fra sig, fordi vi altid har noget at bestille sammen i Marken og i Haven, der maatte jeg ordentlig lyve og bedrage paa mine gamle Dage, naar han spurgte: Min Franz! hvor har du været henne saa længe? Bønderkarlene ere bestilte, Baandene uddeelte, Malkepigerne vil ret pynte sig, og jeg selv — ja jeg vil i Dag slaae en lille Dans af med.

Eulalia. Gjør det lille Franz. Vi vil føre en op sammen.

Franz. O min naadige Frue! (Han vil kysse hendes

hendes Kiole, hun rækker ham Haanden). Nei! om et saa velsignet Liv, som vi her føre paa denne lille Ø, havde jeg aldrig drømt. Saa dan en Dag som denne — O kun een saadan Dag om Aaret, som man kan glæde sig 12 Maaneder til. — (himmelig og fortrolig) Jeg har ogsaa en lille Present til min Herre, jeg har forskrevet den af min lille Sparekasse, den er ankommen for faa Dage siden: en Skiæppe Vase = Mug fra Sverige; han har længe ønsket at anstille Forsøg dermed.

Eulalia. Du gjør mig næsten misundelig. Nu Børn, har I ogsaa bedet for Fader i Dag?

Wilhelm. O ja!

Malle. For Fader og Moder.

Eulalia. Men veed I ogsaa, at I i Dag, paa Faders Fødselsdag, maa takke Gud endnu inderligere fordi han gav jer en saadan Fader? kom! tak ham nu med mig! (hun knæler, og begge Børnene med foldede Hænder ved hendes Side.)

Wilhelm. Vi takke dig Gud, at du gav os den gode Fader!

Malle

Malle. Og bede dig, at du endnu længe, længe vil lade ham leve.

Eulalia. Gud! hør disse Umyndiges Bønner!

Franz. (Meget bevæget) Bønhør det, gode Gud!
(Eulalia og Børnens staae op.)

Eulalia. Nu hurtig! lad os bringe de friske Blomster i Orden. (Hun tager Kurven, Franz hjælper hende, Børnene hoppe munter omkring. Døren til Mejnaus Sovestue befrandses. De sætte en Lænestol midt paa Skuepladsen og bestrø den rundt omkring med Blomster.) Løst dig nu ind Franz, og giv os saa et Bink naar han vaagner. (Franz gaaer).

Eulalia. Der Børn, tag hver en stor Krands — den overleverer I eders Fader. I veed nok naar.

Wilhelm. O, vi veed det nok.

Eulalia. I har dog ikke glemt eders Vers?

Malle. O nei! Vil du høre dem Moder?

Wilhelm. O kiære Fader! —

Eulalia. Stille, stille! Jeg troer jer nok. — mig synes, jeg hører nogen komme.

Franz (stikker Hovedet ind af Døren). Han kommer.

Eulalia

Eulalia og Børnene (paa eengang). Han kommer!
(Hun tager et Barn ved hver Haand, og
gaaer mod Dørren til Sovekammeret, hvoraf
Meinau træder ud i dette Dieblif).

Siette Scene.

Alle (omringe ham). God Morgen. God
Morgen.

Meinau (glad forundret). Du? hvad er det?
Hvad skal det være? (Han beseer Dørren til
sit Sovekammer, kaster et Blik paa Læne-
stolen, som er bekrandsset med Blomster, og
paa hans Børn som er i Hvitidsdragt).
Bedste Eulalia forklar mig —

Eulalia (grædende af Glæde). Din Fødselsdag,
bedste Mand!

Meinau. Min Fødselsdag! I gode Sieler! (han
omarmer den ene efter den anden, de føre
ham ømt hen til Lænestolen).

(Wilhelm stiller sig paa den ene Side, Walle paa
den Anden).

Meinau. Du hvad skal det betyde!

Wilhelm

Wilhelm. O kiære Fader;
Din Wilhelm er nu her,
for din Faderhaand at kysse
og venlig dig at hilse.

Malle. O kiære Fader!
See Malle er og her,
for din Faderhaand at kysse
og venlig dig at hilse.

Wilhelm (rækker ham sin Blomsterkrands).
Tag disse Blomster
fra os begge.
O gid din Glæde
maae stedse grønnes,
som disse Blomster her.

Malle. Tag og fra mig!
Vi bringe dig,
faa godt vi have.
Men lad vor Gave
og denne vor Stammen
dig et mishage.

Begge (med foldede Hænder).
O Verdens Herre!

Kan vor spæde Kæst
behagelig dig være,
saa lad mange Fædselsbæge
komme fro og glad tilbage
til elskte Moders Glæde
og til vort Held og Lyst.

Franz (tørre sine Diue). Amen.

Mejnau (omt bevæget, omarmet stum sine Børn.
Derpaa springer han op og trykker Eulalia
hæftig til sit Bryst).

Syvende Scene.

Horst kommer ind fra Kabinettet og omarmet Mejnau.
Mejnau. Gode Eulalia! hvilken Glæde har du
beredet mig. (Taus Omfavnelse). Gode
Horst! For længe siden lod du mig haabe
at see dig igien, men saa snart havde jeg
ikke ventet dig.

Horst. Det var ikke heller mit Forsæt, thi jeg
har over Hals og Hoved maattet bringe mine
smaa Forretninger i Rigtiighed. Jeg vilde
været her to Maaneder senere, men din kiære
Kone — har allerede for et halvt Aar siden
frevet mig til og befaleet mig at være her paa
denne

denne Dag, fordi hun haabede min Nærværelse vilde forhøje denne Dags Glæde. Din gamle Ven har ventelig været saa forfængelig at troe det, og see her er han.

Mejnau. Tilgiv mig, I Gode, dersom min Glæde er stum. I har saa skønt overrasket mig — I har rørt mig — Gamle Franz — (han ryster hans Haand) Ogsaa din Taare blev mig ikke ubemærket. Gaae Børn, gaae! lad mig være et Dieblif alene. Bliv du alene hos mig først. Vi har ikke seet hverandre saa længe, men vil du tilgive mig, naar jeg tilstaaer dig! jeg har stelden savnet dig?

Hørst. Aldeles! Man kan nok undertiden undvære en Ven, men tilovers er han aldrig.

Mejnau. Nei, I Sandhed ikke!

Eulalia. Vi spise til Middag i det Grønne, dersom du synes om det.

Mejnau. Ja vist synes jeg om det, min bedste Eulalia.

Eulalia. Gaa kom Franz! lad os bære Bordet did under de tre store Linde.

Børnene (hoppe). Vi med bedste Moder! vi vil ogsaa hielpe. (Eulalia, Franz og Børnene gaae). Ottende

Ottende Scene.

Mejnau og Horst.

Mejnau. Kom endnu engang til dette Hjerte!

Kun du har endnu manglet i min Lykke.

Horst. Kjære Mejnau! Saa finder jeg dig igien ganske den Gamle.

Mejnau. Mit Navn og min Kummer har jeg ladet blive tilbage i Tyskland. Ja Broder! jeg er igien den, du kjendte i Elsas. O Gud ske Lov! jeg er mere end hiin! Har du nogen sinde i Elsas sete Glædestaar paa mine Kinder? See her! O det er ikke de første jeg udgyder i denne lykkelige Eensomhed.

Horst (betragter ham tavs, men en inderlig Glæde lyser af hans Dine).

Mejnau. Men nu gode Horst, hvordan har du levet i disse to Aar, vi har været adskilte? Du har taget af, er bleven mager; har du haft Fortrædelighed?

Horst. O ja, som det gaaer i disse feberagtige Tider. I Orienten raser Pesten, og hos os Friheden. Af Friheden er endnu ingen i vore Dage bleven feed. Vi bære kun Navnet i Munden; paa dig har Gudinden

skrevet

skrevet sit Navn med læselige Træk paa dine
runde Kinder, i dit muntre Dje. Du er
mere blomstrende end du nogensinde har været.

Mejnau. Ja jeg er lykkelig! O meget lykkelig.

Sorst. Saa havde jeg dog sagt engang sandt.

”Bed Eulalias Side kan man dristig hellige
sit Liv til Eensomhed?”

Mejnau. Vist har du sagt sandt. Paa denne
lille De er jeg Konge! og i min Kones Hierte
er jeg Konge! meer end Konge! thi for mig —
skeer alting af Kiærlighed — intet af Pligt.
O hvor er mit Hierte i dette Dieblik fuldt!
Ja Glæden forlanger endnu hæftigere at med-
dele sig end Kummer. Min Kummer kunde
jeg en gang indslutte i mig selv, ikke saale-
des min Glæde, min grændseløse Lykfsalighed!
Broder! hvor skal jeg begynde? hvor skal
jeg ende? O Gud hvad kan du endnu give
den hisset, som du her gav en god Kone?

Sorst. Søde Henrykkelse!

Mejnau. Naar jeg om Morgenen opvaagner
efter en rolig Slummer, saa vaagner med
mig Tanken om en glad Dag. Eulalia er da
som oftest allerede staaet op, og har bragt sine
smaa

smaa huslige Øyler fra Haanden, imedens jeg slumrede. Jeg aabner mit Sovestue — og hun kommer mig i møde nydelig og reenzlig klæd — i hver Haand et af mine Børn, som hun selv har vasket og paaklædt.

Engang pleiede jeg, saa snart jeg slog Øinene op, altid først at see igiennem Vinduet om Himlen var klar og Solen skinne. O hvor der er en god Kone i Huset, der skinner Solen bestandig. Naar hun gaaer mig i Møde med et sødt Smil, saa seer jeg ikke den mørke skyfulde Himmel; og hører ikke at Regnen slaaer paa mine Vinduer. Der sætter jeg mig paa Sofaen bag ved Thebordet, tæt ved mig sidder Eulalia, der min Wilhelm, og der min Malle. Saa drikker og spiser vi — og pluddrer — og forglemmer os selv, lige som hele Verden tilhørte os, og vi alene boede i den. O Broder! du kan ikke troe hvor fjer den Plads er mig — der sidder vi ogsaa i de lange Vinterastener, og læser, og spiller Schach, og spøger med vore Børn, eller spøger barnagtig med os selv. Saa meddeler vi hinanden saa mange Tanker, saa mange Følelser.

Følelser. Altid fandt jeg min Siel igien i hendes, kun blidere, og mere dannet.

Horst. I Sandhed Weinau! du kan holde Forelæsninger for Fruentimmerhadere.

Weinau. Efter Frokosten gaacr jeg ud i Marken; thi jeg er bleven Landmand. Min Franz og jeg er begge et Par store Oekonomer. Alt hvad der skrives i dette Fag, lade vi komme til os fra Zürich, og læse det, og anstille Forsøg, som da ogsaa ofte mislykkes os ganske jammerlig; men meget lykkes ogsaa, og det skaffer os Glæde. O jeg kunde hele Dage igiennem fortælle dig! hvorledes vi staae og disputere over Tegning til nye opfundne Ploug eller til en Dreiemaskine, til vi endelig troe at have udfundet det; saa tomre vi selv og bygge selv, og har saa travlt, har vel ogsaa ofte bygget Casteller i Lusten; naar Tingen er færdig, duer den ikke, o det volder os megen Kummer, vi begynder for fra igien, og har ny Glæde. Eulalia staaer da ofte ved Siden af os og strikker paa sin Strømpe, leer eller smiler af os, skiender
paa

paa os eller roser os. O Horst! trød ind i vor Kreds, dersom det er dit Alvor at leve.
 Horst. Det vil jeg Broder! det vil jeg.

Mejnau. Om Middagen venter et landligt Maaltid paa os! tillavet af hendes Hænder, og enhver af os bringer et glad Ansigt, og brav Hunger med til Bordet. Saa tales der i det første Qvarteer lidet eller intet, fordi Kaalen eller Kartosterne stoppe Munden, men naar Schweizerosten saa kommer paa Bordet, og min Walle presenterer mig et got Glas Viin, saa løber Tungen, og muntert Spøg, paa ingens Bekostning, frydres Frugeterne som Desertten tilbyder. Eller jeg pleier vel ogsaa at examinere mine Børn i hvad de har lært af hende — forstaaer du Broder! lært af Moderen! thi kun hun er deres Læremesterinde — og da finder jeg som oftest, at de for Exempel af Naturhistorien veed ligesaa meget som jeg, og af Verdenshistorie — mere end jeg. Eller de overrasker mig med de bedste Stykker af de tyske og franske Digtere, som de ikke plappre frem, thi Moderens fine Følelse forplantede sig tidlig paa Børnene. Ogsaa paa Klaveret

Kloveret klimprer min Nasse allerede ret artig
og dette har hun ogsaa lært af hende. O
de har alt af hende og jeg har alt i hende.
Hun har med Tryllebaand lænket mig til
Livet, hvortil jeg før kun hang ved svage
Traade. Jeg kiænder og veed intet bedre, end
at leve, og leve saaledes. Du kan vidne,
Hørst! hvor lidet jeg ellers, midt under vore
Glæder, frygtede for Døden, og nu bæver
jeg for den.

Hørst. Lykkelige Mand! Gud være lovet! at dit
gode raske Hjerte ikke førte dig vild.

Mejnan. Ja jeg skælver for Døden! Nu er det
vist otte Maaneder siden jeg paa Jagten ved
en hæftig Forkjølelse havde paadraget mig
en stærk Feber. Jeg sølede nok at jeg var
meget syg. To Aar tilforn havde Døden
været mig en velkommen Ven, og nu — O
Broder! Alt hvad jeg endnu har fortalt dig
er Smaating, naar jeg forestiller dig Eula-
lias Omhyggelighed for Syge. Lad Manden
kun i sunde og glade Dage mistkiænde en Kones
Dyder, hans Hjerte være saa haardt og saa
egensindigt som det vil, i syge Dag afsnøder

dog vist en Kones blide Mildhed ham den Tilstaaelse: det er ikke godt at Mennesket er alene! Naar Eulalia sad ved Siden af min Seng, og ikke veeg fra mig, rakte mig Medikamenter og varmede Servietter, og lagde min Hovedpude til Rette; naar hun i mit matte Blik angstelig forskede efter Død eller Helbredelse; naar en nedsvælgte Taare forraadte hendes Frygt, og en tvungen Latter foreløj mig Forhaabning; naar hun knæsende med sine Børn i en Krog med Inderlighed bad Gud om mit Liv. — O Broder, takke hende høit kunde jeg dengang ikke, thi selv et sagte Haandtryk var besværligt for mig Svage; men hvor det inderlig vægede mig, hvor det styrkede min Siel, og hvor denne Helbredende virkede paa Legeme. Nei, det lader sig ikke sige med Ord. (I det han tørrer sine Dine med Haanden). Her staaer det skrevet — (visende paa Hjertet) — og her! —

Sorst. Saaledes maatte det blive, det vidste jeg, ja derom var jeg overbevist, da jeg for to Aar siden raadete dig trods alt hvad der var foregaaet —

Mejnau

Wejnau (lidt fortrydelig). Hvorom erindrer du mig? Eulalia begik engang et Feiltrin i sin første Ungdom. Eulalia er dog skøn, ikke sandt? jeg har kun Dine for hendes Undighed, kun Følelse for min Lykke. Dog Eet — at du kan vide alt. — Eet mangler endnu, og blander undertiden en Draabe Veemod mit Glædesbæger.

Horst. Og dette Ene er?

Wejnau. at Eulalia ikke er saa ganske lykkelig som jeg, at hun nu og da vanker tungsindig omkring, og hendes Dine ikkeielden høre Spor af den Taare, hun udgyder. O det er mig saa meget pinligere, da jeg kiender hendes Kummer, og tør ikke dese den, fordi jeg ikke engang vover at spørge: hvad feiler dig, kiære Eulalia? fordi jeg stot intet Middel veed, til endelig engang at quæle denne Følelse af evig Anger.

Horst. Naar ikke Tiden —

Wejnau. Tiden? Nei Broder, Samvittigheden har intet Begreb om Tid. Hun føler sig at være mig ulig. Hun tilstaaer sig ikke

samme Net til alle vore Glæder. I enhver af mine Omfavnelser synes hende, der ligger en Tilgivelse. Viler du hvordan den arme Kone quæler sig? hvordan det ogsaa quæler mig? Troe mig, naar eg engang har ondt i Hovedet, saa vover jeg ikke at giøre et fortredeligt Ansigt, fordi jeg frygter hendes bange Samvittighed vilde læse en Bebreidelse deri.

S. 4.

Om det Latterlige.

af Weiss.

Oversat af Franst.

Det er en smertelig Sandhed, men som hører væsentligen til Kundskab om Mennesket, at et af de fornemste Tegn paa dets Svaghed og Ondskab har sit Sæde i det almindeligste Glædens Udtryk. — Enhver veed, at Latter er en Organernes Mystelse frembragt ved den pludselige Bevægelse af en uventet Fornøielse: men saa Mennesker gaae tilbage til dens Kilde, indsee dens lønlige Bevæggrunde, og bemærke dens sædvanligste Anledninger.

Man leer sjelden, uden af Forfængelighed, Uforstand eller Ondskab. — En ædel Følelse, en nyttig Tanke, en priselig Handling kunne ikke frembringe

frembringe denne Virkning, som har intet tilføles med dem, da den næsten altid opvækkes ved et hurtigt Anstod af tilfredsfillet Hovmod, eller Misundelse. Man kan forene den med Begrebet om en Skadefro Genius; men man kan ikke vel lade en Guddom skoggerlee: i det høieste tilføgger man denne et blid Smil. — Det er ganske disse Bemærkninger, som, ubestemt følede, satte Alvorlighed iblant de agtværdigste Egenheder hos adskillige Folkelag gamle og nye.

Karsagen til Latter er undertiden uskyldig. Den er Udbrudet af en indvortes Glædelighed, som søger at udbrede sig, behage, føle og opmuntre. Den er Modsetningen af en fremstaaende, fin Idee, eller af en behagelig Opdagelse, som udriver Sielen fra Uvirkksomhed, og frembringer hin Forsnielse, der er forbunden med alle vore tankende og legemlige Evners Dvesse. Det er ogsaa en Smule Pralerie, som vil paatage sig Skin af Lykke, og dølge sin lenlige Urøe, men almindeligviis er den en Bevægelse af Egenkærlighed, en fordringsfuld Sammenligning, et smigrende Tilbageblik paa sig selv, og endnu mere uheldigen en Nydelse af Ondskab.

Den Fornøielse, som fødes af det blot Latterlige, udspringer altid af en vanærende Kilde. Det er Glæde frembragt ved det at andre ere ringere, over Smaating, som i sig selv ere hverken Godt eller Ondt; det er det smigrende Billede om Andres Fornedrelse, hvilket, i Mangel af store Ting, tilfredsstiller sig med smaa. — Denne ynkelige Afsindighed, som er vort Aarhundrede mere egen end noget andet bekændt, laster mindre efter Fornuft, end efter Brug, mere for Svagheder, end for Laster, og tager Moden til øverste Voldgiftsmand.

Intet er urimeligere, end Maaden hvorpaa den uttrer sig. Ved Hiælp af visse Ord, fremsagte med en vis Mine, kaster man et skelende Dje paa de ærværdigste Ting. Er f. Ex. en rigtigtænkende Mand en Smule vel konsequent i sine Anmærkninger, og bestemte i sit Sprog, saa kalder man ham en Kong Salomon. At være en Smule mindre flau, end man almindeligviis er, at sige smukke eller gode Ting er, at jage efter Vittighed. At have Delikatesse, er at affekttere Solsomhed. At forsvare Uskyldigheden, er at lege Don Quichote; og i Almindelighed at tænke stærkt og adelt, er at være overspændt og ikke

Fiænde Verden. — Alle disse falske Tillægsord, ledsagede af et vist spodsk Smil, givse Indtryk paa de svage Siæle, og vedligeholde deres Lige-gyldighed. — — —

Alt for megen Tilbøielighed til at finde det Latterlige vidner om en overfladisk, forsængelig eller ond Siel: og en alt for stor Frygt for denne de Franskes Skræmsel nedbryder Kraftfylden, Egenheden, og givse os til matte Kopier af alt det, som omringer os; den kuer vore Tilbøielig-heder, undertrykker vore Talenter, lægger vore For-niøisler i Lænke. — Men som vore Svagheder selv altid frembringe nogen Nytte, danner denne et af de første gienfærdig Afhængigheds Baand, og tiener til at forbinde det selskabelige Legemes usammenstemmende Dele.

Man maa adskille Naturens Latter fra Verdensfolks kunstige Latter. De Store betiene dem deraf for at lege sorgløse, eller sætte en Smink paa deres Flaubed: Fruentimmerne for at vise deres Indigheder eller smukke Tænder. Det er ogsaa et lønligt Smigreri, en saa synende Deeltagelse i det man siger os, en Udbrammelse af Følsomhed, eller mindre endnu. — Man kan drage
temme

temmelig usigtige Følgeslutninger om de Charakterer, som det er magtpaaligende at kende, af de Anledninger, hvorved den sande Latter ytrer sig, saameget mere som den, da Driften dertil er frivillig, mindre modtager Kunstleri. — En Forfatter i det sextende Aarhundrede drev denne Bemærkning saavidt, at han paastod at kende Temperamenternes Forskiellighed paa Latterens Endevokal. Han deelte Menneskene i ha ha ha! he he he! hi hi hi! og ho ho ho. En dybtstueende Commentator tillagde hu hu hu! og sluttede saare analogisk, at de maatte have Uglens Tilbøieligheder.

J. B. S.

Om Anstændighed

af Weiss

oversat af Franck, og forfattet.

Et af de bedste Forebyggingsmidler imod det Latterlige er Anstændighed. Selv dens Definition beviser det Vilkaarlige og Ubestemte i dens Love, da den kun er vore udvortes Handlingers

Over:

Overensstemmelse med vedtagen Brug. Ethvert Folk, ethvert Aarhundrede danner sig i denne Henseende forskjellige Begreber, og er deri, som i andet, overbevist om, at dets Raade at see paa altid er den bedste. Denne Anstand afvexler fra Pol til anden, og ligner sig midt i Europa ikke selv. Den mest beundrede Sirligmand i Paris vilde i London frem for nogen tiene til Nar. I Frankrige nærmer den sig til Flaahed, i Spanien til Undægtighed, i England til Bondeagtighed, i Tyskland til Pedanterie, i Polen til Slaverie, i Norden til Theatervæsen, men den Italienske, en Sammensætning af alle, skulde kanske være den sandeste, saafremt den ikke krævede overdreven Varsomhed.

Erhødhed for Hovedsagen synes at være i Forhold til Ringeagten for Bitingene. Man kommer i det engelske Underhus i Morgendragt, med opkrøllet Haar, i Kavay, med nedslaaet Hat, Notting og Støvler. — — —

Renlighed er ikke blot Fordom, Vane eller Affektation. Modbydelighed er et Forebyggingsmiddel, indaadet af Naturen, for maskinmæssigen at afholde os fra endeel Ting, hvis Egenfæ-

ber

Der ikke kunne forliges med vore, eller som indeholde en Spire til epidemisk Foraadnelse. — Næsten alt hvad man kalder ureent er usundt, og det er farligt at bestride vore Sandsers Drift i saa Henseende. — Det der er vor Smag saare imod er et Slags Gift; men hvoraf en lempelig Dosis kan vorde mere nyttig ved den Giæring, den frembringer, som den største Deel af vore Læger bevidner. Hvad der støder Lugten kan gvale i saa Minuter; og hvad der saarer Diet, Dret, Følelsen, pirrer Nerverne og forðarver de flyvende Dele.

Den jødiske, mohamedanske, indianske og andre Religioner have opløstet Renlighed og idelige Baskninger til Gudstieneste; da de, foruden Indflydelsen paa Sundhed og Behagelighed, forudsætte en vis Sammenhæng imellem Legemets og Siælens Renlighed. — Asclepiades, en berømt Læge, paastod, at Omhu for Tænderne hidrog til Munterhed, ved Virkning af Vandens Renhed paa Hiernens Fibrer.

En høi Delikatesse ved alle Gienstande af dette Slags regnes næsten til de quindelige Dyr; den er Skønhedens rette Sminke, Grimhedens

hedens Skadesløsholdelse, Alderdommens Maske, og den eneste Kunstlen, som klæder den vel. Den yderste Simpeltid, forenet med den yderste Renlighed, er Natbordets største Hemmelighed; den er Oprigtigheds Afbildning, Beskedenheds Sindbillede, og Tegn paa en god Smag. — Maler jeg nogensinde Amor, sagde en Mand af sin Ælskelse, saa pynter jeg ham med en snehvid Dormøse, med en saare fin Chemise; jeg væbner hans Pilekogger med Landsstikkere, venstre Haand med et Baand, høire med en Svamp.

Hvad man kalder Belansthændighed hos Fruentimmer er ofte kun maskeret Frækhed. Den høie Tone, de paatage sig imod Mandfolkene, denne yderlige Opmærksomhed, de kræve, man veed ikke hvorfor, den store Pris, de sætte paa Smaating, saasom at hilse, af en Hændelse at røre deres Haand, at føre en forbindlig Samtale, og andre Tittheder af samme Slags: alt det er en Smule Guddoms Udsærd, der nedsetter dem mere end den hædrer dem; der gjør deres Omgang ligesaa pinagtig for dem selv som smagløs for det andet Køn, og som, istedenfor at bevise til Fordel for

en ung Persons Uskyldighed, vidner imod den; thi man maa være begavet med saare virksomme Sandser, og allerede have anstillet temmelig dybe Betragtninger over Velsksten, for at vide at hine Smaating have Sammenhæng dermed. En frygt som Tilbageholdenhed er uden Tvivl en af Kions nets første Prydelser: men Naturen udtrykker sig ikke saaledes og dens Sprog afviger ligesaa meget fra dette paatagne Vesen, som Knibstthed fra Naivitet. — —

J. K. S.

Wilhelms Høstfang.

Ah happy hills, ah pleasing shade,
ah fields belovd in vain! — —
Gray,

Hør Stormen sukker Klagehd,
svagt Elskovsstiernen blinker,
og Maanen kalder ei til Fryd,
naar den bag Høien vinker.
Seline flyer den kolde Dal,
og vore Vndlingssteder,
hvor Kys jeg tit fra hende stjal,
og søled' Minneglæder. —

See!

See! Engen, grøn og gul og blaae,
hvor tit jeg Roser plukked' ;

See! Lunden, hvor Seline laae,
og Matteredalen sukked'.

O skionne Eng! kontause Lund,
du har nu ingen Glæde;
ved mørke, søle Midnatsstund
ta'r Uglen her sit Sæde. —

Du gule Eeg, min Pige sang
saa ofte i din Skygge;

her spogte vi saa mangen Gang
og nødde Uskylds Lykke.

Her bandt hun skielmsk det hvide Baand,
som paa min Lyre bæved' ;

her trykked' jeg den bløde Haand,
og Linas Varm sig hæved'.

Du suser Stormen huul og vilb
i Skov og Mark og Have,

og Luna straal'er Sørgesmil
paa stille Landsbye - Grave.

See Korsene med Rosmarin!

O see kun! hvor de bave.

O see! ved Midnats-Maanestien

hvor let de Nander svæve!

Kom elskte Pige til min Varm!

lad Mattens Storme tude!

o kom dog til din Vilhelms Arm

fra Nanderne derude!

See! i din Faders Hytte os

en gæstfrie Luc vinker,

som byder Kulde, Storme trods,

o see hvor rød den blinker! —

Seber.

Buggevisen.

See! Maanen hvor den skinner fuld

og straaler paa din Bugge;

de Drenges smaae er hun saa huld,

naar de smukt Diet lukke.

Hun kysser dem med søde Smil,

hun gi'r dem Styrke, Mod og Ild.

O sov nu sødt du Lisse.

Men

Men Maanen smiler ogsaa huld
for Pigen at fornøie,
og hendes Kind bli'r rød og fuld,
og lyst det kælne Die.

Den Pige from og blid og skian
er skabt til ælde Ynglings Løn.
Sov derfor sødt du Lille!

Naar Maanen skinner paa din Vej,
hvor du som Mand fremtræder!
o glem da Dyd og Sandhed ei,
de udgjør Mandens Hæder;
Og Jorden er dig dobbelt skian,
den bedste Pige bli'r din Løn.
Sov sødt du gode Lille!

Og naar du engang gammel er,
naar Sølv din Jisse dækker;
de Børnebørn dig have kjær,
de glad mod Maanen rækker,
og kysse huld din blege Kind,
og signe dig i Maanens Skin.
Sov nu min ælskede Lille!

Seber.

B æ f f e n.

I d n l

af J. B. P O L L I N

oversat af Grank.

Villede paa den flygtende Tid, Bæk, rinder du i min ensomme Frugthave. Du udsprang i Himlene. Nymphen, som betragter dig og som vaager over dine Bredde, er ikke roligere end du. Narstidernes Uveir, Orkanen, som pidsker Havenes Side, skader dig ikke; og standser end Vinteren og opholder undertiden dit Løb, udsukkes dit Liv ingenlunde. Du aander stedse, ligesom Hjertet hos den Elsker, der ganske sagte sukker over sin Elskedes Strængighed. Hvor blid er din Skæbne! Langt fra Middelhavet, og Oceaners uhyre Sletter seer du aldrig Stormene, kiønder ikke Klipperne, og naar du møder Hindringer paa din rolige Vandring, er det smaa Elskovs Finter og Snarer.

Hvor jeg fryder mig ved at see dine Vandets Klarhed og igiennem den rene Bølge at læse dine

dine Dages Blidhed! o at de ikke foruroliges mere end mine Benner! Karsen og Vandarven som vore paa dine Bredde, fremskredde sig imod dig, som for at omfavne dig; og naar dine Tilflugtssteders Indvaaner, Krebsen glemmer sig i sin Celle, gaaer den mere tillidsfulde Forelle, liig en let Barkas, frem og leger rundt om dit Siv. Ufskyldige Dyr, intet skulde fattes i Eders Lykke, naar Mennesket holdt eders Fristed i Ere.

Svar mig, Væk! hvi foraniler du Morgensrøden? er det for at opsamle dens første Taarer? mere end eengang har Du modtaget mine. I dette Dieblif syde Taarer fra mine Dine. En sønlig Anelse nedtrykker mig. Kanskøe Døden er rede, ak! til at bortrive mig En af Mine. Allerede ere Stjernebillederne gangne over dit Hoved, og Du har i Martens Stunder tilbagekastet den himmelske Jomfrues Jld, som maledede sig paa din Barm. De have givet Plads for Straalerne af den opgaaende Sol, der oplyser Høienes Top. Den aarvaagne Hane har allerede tre Gange med en klinger Stemme bebudet Dagens Fremkomst. Vandringsmanden, der har feret kommet Morgengrøbet, seer paa dine blomsterklædte Bredde,

Bredde, ugiørne det Dieblif nærme sig, da han for evig skal forlade dem. Hyrderne uddrive deres Hiorde af Faarestalden, ved det første Tegn af Hyren, som vækker dem, for at lede dem til Græsgangene. De lykkelige Elskende komme og at besøge dine Bredde; og de, som Kummer fortærer, indfinde sig ligeledes der, for at meddele dig deres Lidelser.

Vidne om min Sorg, Du Bæk, min eneste Fortrolige, fortæll min Lidelse for Nabohøien og Hyrderne, naar de lede deres unge Tyre paa det Græs der groer ved dens Fødder. Ja, jeg kommer for at tale med dem om min Smerte, og blande mine Klager med deres klynkende Sækkpibers kælne Toner; og naar Mosa, den skønneste og ulykkeligste blant Lundens Hyrder, græder ved Amarantes Græs, skal han forkynde de Lidelser der sønderslide mit Hierte. Død, Du som jeg forgæves paakalder, fordrer Du et Offer, saa tag mit Liv, og spar mine Slægtninges og Venners.

Du Bæk, min Trost, mit eneste Haab, ene i Nærheden af dig, langt fra Lastefuldes Nærværelse, vil jeg betragte dig, naar du nedstiger fra Klippernes Top, hoppende som den unge Naabuk,

Maabul, beruset af Timianens Vellugt. Hvorfor kan jeg ikke paa din Vandring møde Landshyens Ældste i de Timer da de komme at varme sig i Sommerolen! De gienføge med Glæde de landlige Steder, hvor de forðum sukkede. Forlæng deres aftagende Aar, og gib de naae hin Elms Alder, der har seet Landshyens Hyrders Levetider forsvinde. Bevar dine Skygger kølige for de unge Piger, der i deres Siæls Fryd og deres Sæders Simpeltthed komme at besøge dine udspringende Kilder. Vær dem tro, vær dem gunstig, hør deres Ønsker; lad fremvoxe nye Blomster, at de dermed kan pryde deres Varm.

Gaae, elskede Bæk, intet standse dig! følg din skionne Bestemmelse; vandre frem imod Sletten; væd mine Naboers Marke og Agre; de tænke paa mig, jeg vaage for dem! Vær Vondens Haab og Hyrdens Tidsfordriv. Sid Janette og Claudine i dine Bænde bade deres Dine fulde af Omheds Ild. Bedæk dem med dine ensomme Bølger. Efter Nattens Dronnings Exempel, naar hun skinker sig bag de giennemstigte Skyer, der som Net udbrede sig over Himmels Blaa, unddrage de sig ogsaa de Ubekednes Dine!

Nær

Nær hos dig er det jeg vil leve; nær hos dig er det jeg vil døe. Fra det Dieblif, da jeg forlod dig, er der ikke mere Fred i mit Hierte. Ja jeg sværger dig det, og Himlen er Vidne paa min Eed, jeg vil ende mine Dage paa de Steder, som saae mig fødes. Lundens Fugle skulle der høitideligholde min Rolighed. Jeg skal see deres Elskovsprog og deres uskyldige Kiærtegn, før jeg lukker Dinene. Klynkende Turtelduer, Musviter, yndige Gøgemødre, kommer at beboe min sidste Vaaning! nær Eder skal jeg sørge mindre; og naar I med eders forelskede Neb bygger Nederne, Omheds fortryllende Bugger, vil jeg tage Deel i Eders Fornøielser, vil jeg dese Lidelser med Eder. Fredelige Skabninger, værere lykkeligere end jeg!

Jeg skal gienfinde Eder, Gienstande for min Høiagtelse og for min Høisomhed, min Landebøes Hyrder, og Eder, unge Hyrdinder, og dig, Candelle, min lille Systerdatter, som jeg saa inderligen elskede; og Eder, ensomme Lunde, smilende Dale, Bierge ved hvis Fod jeg modtog Livet.

Åh! om jeg ikke mere der skulde finde den dydige Adelle, min Vens tilbedelige Hustru.

Om jeg ikke mere skulde omfavne de to Børn,
 hun opanimede og som slumrede i hendes Arme . . .
 Mine sidste Dages Haab, Venskab, Trøst, mit
 Livs Fryd, omme Vaand, I brast snart!

Farvel da Storhed, Magt, Rigdomme,
 Skønhed, bedrageriske Billeder paa Menneskets
 Lyksalighed, I døe for ham. Farvel Forlystelser,
 forføriske Kunster, som have fornødret mig. En-
 somhed og Glemmel ere mere værd end Eders tro-
 løse Kiærtegn.

Men er Lykken andet end et Livets Blænder-
 verk? Hvad er det for en Skye, som nærmer sig
 over mig, og som udbreder sig stedse for mine
 Dine, liig den sorte Dødningskappe? Hvad hører
 jeg? hvilke Klage-toner gientager Ekkoet rundtom?
 Landsbyklokker kimer, og giennemlyder Lusten.
 Sukkende Stemmer opløste sig imod Himlen.
 Digterne istemme Mindesange, som gienlyde dybt i
 Skyerne og indbringe Tungvind i mit Hierte.
 Min Siæl gyser. Sorgesange giennemile Slet-
 terne, og Skovenes Træer bise sig og lade deres
 Grene synke mod Jorden til Tegn paa Smerte.
 Et blegt Lys udbreder sig over Horisonten. Lyn
 paa Lyn glimter i Østen. Isnende af Rædsel holder
 Land

Landmanden op med sit Arbejde. En sort Stillehed giennemfarer Dalen. Paa Høienes Top siner jeg Hyrder: deres Blik hvile paa Sletten. Jeg hører ikke mere deres Skalmeyer. Kragen bortflyer, opsvinger sig, og søger et Tilflugtssted i Luften. Hiordene bræge før Solen daler, og synes at varsele om nogen ny Ulykke. Er det en Drøm? Præsterne gaae med sene Skridt frem imod Bondebyens Alter; i Hænderne holde de Olivengrene. Jeg bliver en Ligkiste vaer. Hvo er den Dødelige, man stæder til Jorden? det er uden Tvivl et værdigt Menneske, saasom man synes at hædre hans Grav. Oldingene følge Optoget langt fra. Ynglinge bære Kisten paa deres Skuldre. Imedens hvidtflædte Børn langs med Veien strøe Blomster, naaer en Stemme mig; den siger mig min Broders Navn, og bebuder mig at han er ikke mere. Barmhiertigheds Gud, tilgiv hans Svagheder! Han var menneskelig, deestagende, ædelmodig; han elskede Dyden. Jeg Ulykkelige at jeg var skabt til at overleve ham! Godheds Gud, hør min Bøn, bøj Dret til min Smerte. Tillad, at jeg følger ham i Graven.

Og Du, Bæk, min tro Ledfager, nærmer
 jeg mig endnu engang dine Brede, skal det være
 for der at lade mine sidste Taarer rinde. Bevær
 Mindet om min billige Kummer. Henbær
 Barthelemi Pollins og mit Navn til en ukjendt
 Gensommelighed; og naar min bortsvundne Aand er
 vendt tilbage til Himlen, for der at nyde den
 evige Rolighed, og Herrens Retfærdigheds Dag er
 kommen, da blive mit Støv forenet med hans
 og intet adskille dem!

Før Du, o Bæk, naaer min Broders
 Grav, er jeg kanskee ikke mere.

J. K. S.

Rosenknoppen

af J. B. Pollin

oversat af Frank.

Vudige Blomst, som Hirdinden neppe nærmer
 at røre! Fortryllende Knop, som vorer under
 Zephyrs Vinge, i Floras Arme, aabn dig ikke
 for hastig; bliv paa din Stilk; hvil paa den
 ydmyge Bust. Naar Diademet, o Dronning,
 sættes

sættes paa dit Hoved, da er det til Dig at byde i Lunden.

Nu være Du Sindbilledet paa Themires unge Yndigheder, Ufbildningen af hendes Livelighed, Mynsteret paa hendes fremspirende Tælle.

Elskeren, som i Løn brænder for hende, skal kunne harme sig ved ikke at finde den paa hendes Bryst.

Kjærligheds Gud sig du ham: neppe har den unge Blomst, som udgjør Maalet for dine Ønsker, seet Dagen, før den er udsprungen.

Betragt forud dens fremspirende Skjønhed; den er ikke omværnet med Torne: en blød Uld beskytter dens svage Stilf. Hyrde, vær tilfreds med at beundre den. Skulde din Haand torde forgribe sig paa dens Yndigheder? dertil er du ikke grusom nok. Vær viis! Knoppen, som indslutter Rosen, vorer for dig ene.

Betragt dens elskværdige Rødme. See dens fortryllende Livelighed. Den ligner Didine, som slumrer i sin Bugge.

Man skalde tage den for Morgenrøden, naar denne, med en guddommelig Skjønhed, i Purpurkiole

purkiole fremstiller sig i Forsalen til Dagens Palads.

Hyrde, vær rolig. Snart skal Stierne, som fremskynder sit Løb for at modne Sommerens Frugter, udvikle dens første Indigheder. Blevet til en fuldkommen Rose før Dagens sidste Timer skal den udraabes til Dronning paa disse Steder.

Unge Elsker, skal Kiærlighed blive ved, vær ikke utaalmodig. Den Blomst, du tilbeder, da Kion i al sin Glæde, skal bedre lære at sætte Pris paa din Lue, skal være mere sølende for dine Kiærtegn; endnu nogle Dieblikke, den vorder dit Hiertes Eneherkerinde.

Snart nærmer Tiden sig, da du drages til den ved dens Bellugt, hvormed den fylder Dalen. Dens Torne skulle da være for dine Medbeilere. Hvad siger jeg? Som Konge, skal du ingen Fiender have. Du ene skal regiere over den.

Den Rosenknop, jeg her byder dig, elskværdige Delisle, er Sindbilledet paa den Lykke, der bier dig. Hav Taalmodighed, unge Mand! hvil dig paa den moderlige Omhed. Kiærlighed,
lighed,

lighed, jeg vover at forudsige det, skal krene
dine Ønsker i den Stund, da du mindst venter
der. —

J. K. S.

Hvorfor jeg synger om min Pige.

Dig helliges min Sang,
du Yndige, for hvem mit Hierte brænder,
for hvem — Nei alt for vanskelig
det er, at tolke hvad man end ei kender;
men synes du, at det forundrer dig,
at jeg saa tidlig vil, for dig, du Gode!
fremkunstle Harpens kælne Klang,
for dig som, skjønt jeg ganske dig tilbeder,
dog endnu ei har nydt de Saligheder,
der i dit lyse Blik skal møde mig;
Fort, jeg som endnu ikke paa vor Klode
har skimtet kun det mindste Glimt af dig,
som sagt, min elskte aldrig seete Pige,
hvis det dig falder underlig,

at du saa tidlig faaer en Sang fra mig;
saa bie, jeg om et Dieblik hvorfor skal sige.

En Nat nær Klokken tolv, mit Die aabned' sig,
og ganske ufornodentlig
en sagte Kassen jeg tæt ved mig hørte;
jeg kan ei nægte, at det jo
mig hen paa den profane Tanke førte,
en eller anden Guddom spielig
besøgte mig;

jeg med udstrakte Arme ventede en Gudinde,
da som en Christen det mig randt i Sinde
at paa sligt Hedenskab man ikke burde troe,
men heller ynke den som vandrer end i blinde,
og fra en christen Himmel vist nok ingen kom,
saa alt mit Haab besværre styrtes' om,
men hvis det er et Bæsen eller sligt,
saa tænkte jeg, er det meer rimeligt,
det hende er, hvis Fryd er at besvære
hver Vebersvend især, og fordem med Veer Ruus,
hin store Secretær, holdt syndigt Huus.
Men tænk hvor flau jeg blev, da — for det Bæsen
som aldrig i sit Balg er kræsen,
men vælger hver i flæng — jeg saae

Cytheres lille Søn midt for mig staae;
jeg blev ei bange, skjønt jeg ret fatalt
min Vantroec kunde have faaet betalt,
det var just ikke ret, thi for den lille Gud,
der aldrig blæser nogen Flamme ud,
men heller vil med nye den nære,
man burde dog lidt bange være;
Dog rigtig nok jeg blev lidt underlig,
da jeg, som forhen mig indbildte
at Siv' Cupido stedse smilte,
blev vaer, han vred og mørk saae hen til mig,
som naadig Frue til sin lille Mand
lidt efter otte Ugers søde Egestand.
Jeg vilde snakke, men han mig afbrød,
og med en Tone som just ei var sød
han taled' saa. —

Hør! sig mig er du gal!

Som driftig ønsker, Navn af Digter bære
og blindt arbejder til dit eget Fald;
men hvor kan det vel andet være?
du alle Ting besynger her,
men ei min Moder eller mig du hylder,
og dog alene os det er,
som Digteren sin Hæder skylde;

Var

Vær vis paa at jeg taler sandt,
 du troer mig dog, naar jeg hvorfor dig siger :
 du veed, at Muserne er raske Piger,
 men skrøbelige dog iblandt ;
 saa tidt de løbe til mig hen
 og sige : hør os kun min lille Ven !
 da skal vi gjøre alt, alt hvad du vil begiere !
 ja selv Apollo stundom favner mig
 og ei ufølsom beder mig at være ;
 alt dette jeg betroer nu dig,
 vil du kun Nytte deraf drage ;
 du aldrig har endnu i dine Dage
 en Madrigal, en Ode, Elegie,
 kort sagt : slet intet Rimerie
 til nogen Pige skrevet, har du ingen ?
 ih nu min Ven ! det ei forandrer Tingen,
 skriv kun alligevel, og du skal ikke klage,
 at jeg min Gunst berøver dig ;
 kom vælg, tag Cloer, tag Seliner
 og Amaryller, Liser, Vilhelminer,
 kort, hvilket Navn der best kan rime sig ;
 og syng min Moders Sværmerier
 i lutter kielne Elegier ;

og blander du lidt ind om mig og om min Pils,
jeg ikke skal see surt dertil.

Her taug han — retsom naar
en lille munter Dreng paa ti, tolv Aar
paa Skødet af to smukke muntre Piger
dem rask, saa godt han kan, Douceurer siger,
og de, maaskee til Løn, ham kjærlig kysser,
(o den er lykkelig som lille er,
han faaer hvad jeg da fik og faaer ei meer,
thi Ak! nu ingen med sig Spøg i Søn mig
dysser,)

og derhos listig ham vil nøde
at sige, hvo af dem der skionnest er.
Han bliver rød, forlegen — saadan her
jeg ogsaa blev og følede min Brøde.
Herr Amor, saa omsider stammed' jeg,
jeg er jo end ei dømt til din Gasei;
desuden synes mig at Chloë, Lydia,
Dorine, Lise, samt — et cetera,
er, naar jeg nøie overveier det,
i Grunden eet.

Og alle, alle kaldes de Gudinder,
den samme Skionhed, Yndighed og Dyd

og samme'Die, Smil og Trylle-Lyd,
 og — Haardhed man hos alle finder;
 det nu min Mening end bestyrker mere,
 at det er ikkun een. — Og da i mange Aar
 har denne Pige lægt, og givet Saar,
 hun derfor alt maae tandløs være;
 nu kiære Amor, døm mig ikke til
 for saadant Ideal at sukke;
 Betænk det var jo kun at haane dig,
 naar Sangen toned': han befalte mig
 af visne Torne Glædens Roser plukke.
 Forvovne! raabte Guden med et Smil,
 saa kald da ei det Ideal Gudinde
 og ei Guddommelig! — dog skal du finde,
 at naar min Bue først har rammet dig,
 min Moder mod din Pige taber sig;
 Du kun om hende syng med Smag og Bid,
 som Ufskyld og Natur dig hende viser,
 indtil ved mig hun, om en lille Tid,
 trint om dig skaber Paradieser;
 hermed Farvel!

Du svandt han hen
 og Sønnen favned mig igien.

O! derfor, Pige! jeg besynger dig,
Natur's og Uskylds gode sømme Datter!
med Venkabs Trylserie kom snart til mig,
fulgt af den Fryd som jeg endnu ei fatter;

og om du ei er skøn, om ei dit Smil
hver Yndlings Hierte Slag i Slag bevæger,
saa vær kun yndig, kærlig, god og mild!

Men hvis jeg kun med gylde Drømme leger,
hvis sildig Anger følger Elskovs Ild,
saa bort med Amor og hans Narrestreger!

L * r — —

Balvise.

Uf alles Dine Glæden smiler,
ei Diet kan fremhyfle Lyst,
og i fortrolig Række iler
vi hen til Vals med Bryst mod Bryst;
reen er vor Fryd, ei ved vort Vord
de Stores Hersker, Mistroe, boer.

Naaskee tit mangen Stor vil glemme
ved Dands sin Anger og sit Nag,

han

han sner forgiæves deres Stemme,
den følger ham til løse Dag;
han valser for at nyde Lyst,
men Martrer valse i hans Bryst.

I varig Tummel Andrel flyver,
og spilder deres faure Vaar,
forgiæves Sindssroe Læben lyver,
i Diet Tomhed malet staaer;
de pine sig og andre med,
og gabe hen til Gravens Bred.

Men vi, som Tomhed ikke nære,
som kiænde ei de Stores Nag,
tilfreds vi med vort Dagverk ere,
og dandse efter anvendt Dag;
for os er Glæden dobbelt skøn,
den er vor Flids Opmuntring: Løn.

Kom Brødre, Systre, Dansen hylde
med lette Trin og raske Sving,
vi Glassene til Randen fylder,
og klinker Bordet rundt omkring;
saa længe Dvd boer i vort Bryst,
bliv Dands vor Flids Opmuntring: Lyst!

L * r — —

Om

Om Trang til at elske og hvilke Fru-
entimmer man bør være hengiven,
et Brev

fra Ninon de Lenclos *) til Margreve de
Sevigné, af Fransk oversat ved
H. von Gyldenpalm.

Ja, min Herre, jeg vil holde Ord, jeg vil ved
alle Leiligheder være oprigtig, om jeg end skulde
være

*) Man beundrer ikke uden Aarsag den fine Smag
og giennemtrængende Forstand, som disse Brevs
forraade, naar man tænker sig blot en Dame,
der levede for et Aarhundrede siden i den Lu-
dovigste Tidsalder i Frankrige, Oberdaads og
Bellevnets Skueplads. Hendes Breve, som ere
Resultater af Selvkundskab og Erfaring, have
saa meget mere Gehalt i sig, som de med
Nytte kan læses af begge Kion. Den Grænd-
selinie, hun trækker imellem Venskab og Kiær-
lighed, er Opmærksomhed værd. Halvfemindst-
tyve Aar gammel døde hun, savnet af den
smagfulde Verden, beundret af sine Samtidige,
selv hendes Kions. Hun havde Elskere lige til
sit 20 Aar, og blev søgt af de bedste Selskaber
til sit Livs sidste Winter. Voltaire og Fon-
tenelle vare hendes Fortrolige: et talende Be-
viis

være det paa min egen Beføstning. Min Staa-
dighed strækker sig videre, end De troer; maa-
ske endogsaa Følgen af vor Brevveksling vil over-
bevise Dem om, at jeg driver denne Dyd lige
til en alvorlig Strengthed. Men erindre Dem
da, at jeg har kun det udvortes af et Fruentim-
mer, og at jeg af Hierte og Aand er en Mand.
See denne er den Læremaade jeg vil følge med
Dem. Ligesom jeg kun stræber at oplyse mig
selv, sørend jeg meddeler Dem mine Tanker; saa
er min Beslutning ogsaa at forelægge den
fortreffelige Mand, hos hvem vi i Saar-
spiste, samme. Jeg tilstaaer, at han ikke har
den

viis for det tiltrækkende de sandt i hendes Sels-
skab. *Christine*, Dronning af Sverige, brændte
af Pængsel efter at see hende, da hun reiste
igjennem Frankrige Aar 1656, og kaldte hende
stedse: den navnkundige *Ninon*. Hun
modtog aldrig Gaver af nogen, og offrede hun
end stundem paa Kiærlighedens Alter, da fulgte
hun blot deri Kiærlighedens Instinkt. I en
Gravskrift, som *St. Evremont* har sat over
hende, er hendes Karakter med disse sande Strog
fildret:

Hun forenede *Epicurs* Velleynet
med *Catos* Dyd!

den bedste Mening om den stakkels Menneſkes-
 hed. De veed, at han troer ligesaa lidet paa Dyr-
 der, som paa Mander, men denne Haardhed, for-
 mildet ved min Overbærelse med de menneſkelige
 Svagheder, vil, som jeg troer, give Dem den
 Slags Blanding af Filosofie, som passer sig i
 Omgang med Damer. Lad os komme til det
 følgende af Deres Brev. Efter Deres Indtræ-
 delse i Verden har der intet mødt Dem, ſige
 De, af det De har indbildt Dem at finde der.
 Ulyst og Reedsommelighed følge Dem overalt.
 De søger Eensomhed — og nyder De den, ſaa
 feeder den Dem; med et Ord — De veed ikke
 hvad De ſkal tillægge den Urolighed, som forføl-
 ger Dem. Jeg vil nu befrie Dem fra denne
 Bekymring — ja jeg, thi mit Kald er det at
 ſige Dem min Mening om alt det, hvorved De
 ſtudſer; jeg veed imidlertid ikke, om De ei ofte
 vil gjøre mig Spørgsmaale, der vil ſætte mig
 i ligesaa megen Forlegenhed, som de have været
 indviklede for Dem. Den Fortrædelighed, De
 er udsat for, har ingen anden Aarsag, end den
 Tomhed, i hvilken Deres Hierte befinder ſig:
 dette Hierte er uden Kiærlighed, og det er ſkabt

for at føle samme. Ja, Margreve, Naturen har, da den dannede os, givet os en Andeel af Følelser, hvoraf Fyrigheden bør yttre sig over en vis Gienstand. Deres Alder er just den, i hvilken Kierligheden tumler os, og saalænge denne Følelse ikke beskæftiger Dem, vil der altid mangle Dem noget. Uroligheden, hvorover De klager, vil ikke ophøre. Kierlighed er Hjertets Bevægelse, ligesom Varmen er Legemets. At elske det er at opfylde Naturens Ønske — jeg tager Bladet fra Munden — det er at fyldestgjøre en Trang. Men dersom det er muligt, da læg Vaand paa denne Følelse, at den ikke udarter til Lidenskab. Jeg kan gierne sige om denne, hvad man har sagt om Penge: den er en god Tiener, men en meget slem Herre. Vil De undgaa dens Herredømme, saa foretræk for anseelige Damers Selskab Omgang med dem, som gjøre sig til af at være mere behagelige end karakterfaste. Paa Deres Alder, naar man ikke kan tænke paa at indgaae en alvorlig Forbindelse, har man ikke nødig at finde en Ven i et Fruentimmer, man behøver blot at søge i hende en elskværdig Hersterinde. Omgang med Fruentimmer

mer af store Grundsetninger, eller med dem, som den alting ødelæggende Tid nøder til alene ved store Egenheder at signalisere sig, er anpriselig for en Mand, der, som De, er i Deres Alders Aftagende: men for Dem ville disse Damer være alt for godt Selskab, om det maae være mig tilladt at udtrykke mig saa. Vi behøve ikke Rigdom uden i Forhold til vore Nødvendigheder; De være derfor de Fruentimmer hengivne, der forene med en nydelig Skabning Beskuelighed i Omgang, Sindsmunterhed, Smag for Selskabets Fornøielse, og som et Hjertets Anliggende ikke gjør urolig. I en fornøftig Mand's Dine synes disse alt for forsængelige, vil De svare mig, men troer De, at De bør dømmes med saa megen Strængighed. Vær overbevist om, Hr. Margreve, at dersom de uheldigvis fik meere Fasthed i Karakteren, saa ville baade disse, og De tabe alt for meget derved. De fordrer faste Grundsetninger hos Fruentimmer, og finder de dem ikke hos en Ven? Skal jeg ud med sproget? Der er ingen af vore Døder, som De behøver, men vel af Sindsfrohed og vore Svagheder. Den Kierlighed, som De

vilde fatte for et Fruentimmer, der i alle Hens-
seender vilde være agtværdig, skulde blive alt for
fartig for Dem. Indtil den Tid kommer, da
De kunde tænke paa en Egetskabsforbindelse,
saa søg kun at underholde Dem med de Smukke:
en Fløvelyst bør ene binde Dem til Dem: vogt
Dem for at have noget alvorligere at bestille med
Dem: jeg spaaer Dem, det vil kun tage en ubø-
hagelig Ende.

Wise.

Melodien: Hvor Engen løvsuld Arm udbrøder.

I giennem Livets Torne bryde
de skønne Roser frem,
som milden Fryd hver Varm indgyde,
der veed at fatte dem;
den fiendske Torn ei føles meer,
naar Rosens Wellyst ad os leer.

Saa glemme vi hver Skiebne's Nykke,
som graver Sindets Noe,
vi Glædens Fader Templer bygge
og gierne i dem boe;
da Venner! for vor Dags Besvær,
vi plukke manges Rose der.

Ekue Broder hvor de venlig smile
trindt os i denne Stund,
og lokke her til qvægsom Hvile
i yndig Rosenlund.
For Glæde, mens den bydes Dig,
Dit hele Hjerte aabne sig.

Hver blandt os, Brødre! der i Livet
tit Roser fik af dem,
som det især af Gud blev givet
at trylle disse frem:
O kommer! lader bredfyldt Maal
bebude vore Elstes Skaal!

T. Mørk.

Om Forsængelighed og Modesyge,
med en Historie indblandet.

Af Tyff.

Hverken Fornuft eller Christendom byder os at være en Særling. Ogsaa i de indførte Sæder, Skikke, Sædvaner, ja selv i Klædedragter gjør den fornuftige Mand Moden med, naar den ikke overskrider Grændserne. Om Silkeormen har spundet mit Klæde, eller det er voxet paa Marken, eller paa Ryggen af et Saar, er Gud heelt ligegyldigt. Under en gylden eller silke Klædning er Mangen heel Ydmyghed og Venlighed, og under en Betlerkittel boer Stolthed og Trods. Med et advortes muntert og glad Væsen er Mangen en varm Religionstilbeder, tvertimod under hine Suk, hine Gebærders Fordreielser, under hine ufordragelige, evige Prækener om Verden og Forsængelighed, skulder Mangen Skalken og Hykleren, der hemmelig er i Stand til alle Skændigheder og Laster. Her afgjør kun Misbrug, Stand, Alder og Formue; — Religion ikke. — Rigtig nok er det latterligt, naar den tredsindstyveaarige Olding spiller Giækken og Straajunferen,

feren, naar han optaarner sit graae Haar, og lader sig see i et Kyrads med gyldne Djalter; men ligesaa latterligt er det, naar han træder ind med en Kiole med høie taarnagtige Knapper, med Opflage, som i to runde Fliger naae langt over Albuerne, og med Sløifer i Knæerne. — Naar den gamle Matrone, som Floras Gratier, under Flagren af Roser og Girlander, raver frem paa Dansesalen, og efter en saadan Strabase harker og hoster, saa Stølen maae gaae hende af Livet, da bliver man spimmel. Men er det ikke latterligt, naar hun i sin Brudeklædning, uforandret, som den for 55 Aar siden kom fra den forlængst forraadnede Skræders Hænder, med Knix til høire og venstre Side, vralter hen til Kaffebordet, som en Frøe i Waanskin. Enhver spørge ved sin Toilette sine Aar, sin Stand, især sin Formue til Raads; man holde sig inden for Anstændighedens Grændser; man overdrive det ikke indtil Udsvævelse, saa kommer det ved vor moralske Karakters Bestemmelse aldeles ikke an paa, hvorledes man klæder sig.

Men Misbrug, Udsvævelse i Moden er det, som fortjener Anklagelse; saa meget mere nu,

som den begynder at udbryde i et sandt Kaserie, og at blive yderst skadelig. Her hører jeg mangen Egtemand og mangen Huusfader af sit Hjertes Jnderste at udstøde det dybeste Ak. Modesygen er det Uhyre, der anretter saa uendelig megen Jammer i Familierne, hindrer Egteskaber, gjør dem uslykkelige, forgifter Livet, og udjager af ethvert Huus Campe med alle hans Opdragelseskrifter. Den gaaer nu omkring som en Løve, der opsluger alt. Den kniber Regenten i hans Kasse, ved dens Tilhængere, som den saa længe hudflætter, til de maae knibe, og napper Bonden ved alle Leiligheder i hans Læderpengepung, ved den tredie fjerde Haand, indtil han udtømmer den. Jeg har ofte undret mig over, at jeg endnu i ingen Galanteribod saae nogen Tiggerpose, og dog erindrer jeg mig saa mange, som der har klist og dyrt betalt den. Ofte klist Forældrene den, og Børnene maatte bære den. Det være mig tilladt, til Beviis paa det sagte, Kun at fortælle een Historie blant mange tusinde.

Karoline var eneste Datter af temmelig hemidlede Forældre. Med en god Bært, og et smukt Ansigt forbandt hun naturlig gode Mandens

dens og Hjertets Anlæg. Kun Skade, at disse bleve ubearbejdede og udannede, endskjønt man indtil det fiortende Aar efterhaanden havde anvendt i det mindste 2000 Rigsdaler paa hendes Opdragelse. Man var uløkkelig i Valget af Hofmesterinder; man troede dem heller ikke, naar de klagede, og Vennen, som raadede, hørte man ikke.

Fransk var det eneste Maal, hvorefter man freed og stræbte, og derfor blev Hoved, Hjerte og Haand forglemte. I det første fandt Barket ingen Smag, saa at et fransk Ord i det mindste, efter Beregnelsen af det, hun vidste, kostede en Rigsdaler; og til de sidste anførtes hun ikke. I al Fald blev der givet hende en Florstrimmel, for af Grimase at sje hele Aar derpaa i Selskaber. Hun var femten Aar gammel, sølede ingen Lust til nogen Syssel, og havde den mest drøbende Kedsommelighed. Nu opdagede hun i sit Speil, at hun var smuk, og der manglede ikke Sommerfugle og Vindhase, som bekræftede, besvor Speilets Udsagn, og som løi tusindgange mere til. Men i ethvert Selskab sølede hun, at dette og var det eneste, hvor-

ved hun i visse Maader kunde glimre. Naar andre af hendes Alder taledes indtil Beundring skönt, dømte med megen Imsigt og Kundskab, besvarede et vittigt Spørsmaal med ligesaa megen Salt, som det blev hende fremsat med; saa var hun stua, sad som paa Gløder under Sittren og Bøven, om maaskee Naden vilde komme til hende. Og — naar den kom, saa fattede hendes Dine et Som paa Væggen til Punkt, Hovedet dreiede sig bort fra den Side, hvorfra den søle Examen kom, og alle Sminker i Verden, hvid og rød, lagde sig uden Pensel paa hendes Kinder. Hun var sig bevidst, hvor mager og udyrket hendes Forstand var. En Lykke var det, at Himlen til Bedste for Verden havde velsignet hende med en rig Portion Andseelighed. Dumdristighed er i slige Tilfælde en sand Svøbe. For desuagtet at glimre, tænkte hun paa sine Yndigheds Forhvielse.

Nu opstod et rasende Hang til og Umaadelighed i Forsængelighed og Pynt, og det blev næret ved Moderens Exempel, hvis hele Livsløb bestod i Paa- og Af-Klæden. Forældrene bleve bestormede at anskaffe hende alt, hvad hun kun saae,
og

og disse vare taabelige nok til at give efter, da de indsaae, at dette maatte være det eneste Mid-
del, til at blive hende qvit.

Alt dette var dog ikke tilstrækkeligt, til at tilfredsstille hende. Der blev hemmelig kiøbt, og naar hendes Kasse var tom, gjort Siæld. En-
hver Lidenskab gix i Overdrivelsen ulykkelig, og tugter sin Besidder med Skorpionstik. Saa gik det her. Ved enhver Indbydelse til et Bal og Piknik begyndte det at rase i hendes Hoved, som Jordskiælvet i Calabrien. Hvad tager jeg paa! Kreg hun med ængstelige Haandvrielsler sin Kammerpige imøde, hende hun strax efter den indbydende Vertents Bortgang havde kaldt ind. Der blev raadspurgt og foreslaact, antaget og forkastet. Ofte endtes Sessionen med en Uenig-
hed, der fra begge Sider var garneret med de pøbelagtigste Skiældsord og Ceder. Det bedste var vel, at omhænge og optakle den hele Garde-
robe, paa det enhver af de Tilstedevarende kunde vælge sig det til sin Sigtepunkt, som behagede hende. Men da dog det dengang endnu ikke var Brug, saa befandt hun sig i den ængsteligste For-
legenhed. En Enetale begyndte da sædvanlig:
„den

„den og den kunde være der. — At jeg dog helse
 ler ikke har spurgt! — De har alt seet mig i den
 Dragt, kunde tænke, jeg ikke havde andet. Des-
 uagtet klæder den mig bedst; jeg taber altsaa igjen
 hos Fremmede, som ere nærværende, naar jeg
 ombytter den med en anden.„

Saaledes gif hun tvivlsraadig og fortrædelig
 til Toiletten, ved hvilken sædvanlig Herskerinden
 og Pigen ærgrede sig en Galdefeber paa. Og
 fandtes det endog, at Hatten ved det sidste Partie
 havde faaet en skæv Bøining, eller at ellers en
 liden Skade endnu ikke var gjort til Rette, saa
 flode Taarerne strømmevís; det første, som kom
 i Hænderne, oplevede sin sidste Dag, og nu var
 det for Kammerpigen Tid, at gjøre Dispositio-
 nen til en Slagtordning, i det mindste at sætte
 sig i den Stilling, for at kunde asparere de nære
 Drosigen. Saa forpustet steg hun i Vognen,
 under nye Frygt, i Selskabet at see en nye Mode,
 og dog ikke have den. En Ulykke som hun næsten
 altid oplevede. Hun kunde ikke forhindre, at
 man leirede sig omkring det nye Lusttegn, beun-
 drede det, roste det, løfede til Skyerne dets
 stedse ubetydelige Nytte, men paa hende saae in-
 gen,

gen, efter saa megen Arbeid og Sveed, ja Tve-
kampsfare; — det var til at blive rasende over.
En tilstødeværende Fremmed fandt Behag i hin
Dames Dragt; han priste med hundrede hjerter-
brækkende Haandkys den mirakuløse guddomme-
lige Smag; hun havde den samme hjemme;
men just i Dag ikke valgt den; havde heller ikke,
Gud skee Tak, det Hjerter, at sige det, maatte
altsaa saaledes fordsie sin Vergrelse; en Tilstand
til at hænge sig i!

Thi, kun da følede hun sig ganske salig, naar
hun i en lille Kjøbsted maaskee engang var til
Fadder, og af Frue Borgemæsterens, Frue Raad-
mandens, Madam Byssriverens, Madam Apothe-
kerens, — som i en Klup af Pyntemagerster den
første ankomne Modedukke fra Paris — blev
dreiet omkring, betragtet for og bag, fra øverst
til nederst henikket. Jeg overdriper intet. Jeg har
iagttaget og beklaget det arme Barn; men hun stod
ikke til at redde, fordi hun havde ingen anden
Resource.

I det attende Aar indfandt sig hyppigere alvorlige Partier, for at frie til hende. Fattige og Rige, af Civil og Militær Standen. Men Forældrene vare saa yderst delicate i Balget, og saa forblindede af Kiærlighed, saa at de udsatte paa Ordensbaand og Durchlauchtigheder. En ung Mand, elskværdig af Skabning og Karakter, viste sig blandt andre med alvorlige Hensigter, da han, formedelst sin Dueltighed og sine Fortie-
 nester, var sig bevidst sin Værd. Men kun mid-
 delmaadig bemidlet, uden hoi Rang og Titel,
 blev han reent ud forkastet. Det var førstegang
 i sit Liv, at han nedlod sig til krybende Bønner.
 Hvortil kan Kiærlighed ikke bringe? Han var
 bedaaret af hendes Yndigheder, og dette mislede
 hans Fornuftslutninger. Hendes Undselighed
 holdt han for Uskyldighed og Modestie, og deraf
 sluttede han til Huslighed og et got Hierte. Al-
 drig gives der vel en elendigere Logik, end ved
 Giftermaal; da er den en sand Bornæse. Han
 aabnede sig for Vigen, klagede ynkelig over For-
 ældrenes Haardhed, og bad om Bønhørelse. Naar-
 skee var Kiærlighedserklæringen tilskaaen efter
 et ganske nyt Mønster, siden den virkede saa
 hastig.

hastig. Kort, hun saae ham i Dinene, stænkte ham sit Hierte, og besluttede at sætte sit Balg igiennem, paa samme Maade, som hun alt havde sat mangan nye Klædning igiennem. Det lykkedes hende, efter mangt forgiæves Forsøg, endelig ved Trudsel, dem jeg ikke her gider anfært.

Bryllupsdagen blev bestemt, og i dette Forberedelsens Mellemrum havde hun Skulde lært at kiende sin Elsker. Men det var for sildigt, og han for blind. Kun saae Dieblikke stænkede hun Kiæresten, men alle øvrige Timer Pynen. Alle Daarligheder, al Galtskab, som Moden nogenfinde har frembragt, maatte herfrem. Bryllupsdagen var en Glædesdag for hende, blot fordi man havde indpakket hende i et saa prægtigt Futteral. Hendes Mand førte hende hjem, og hun fandt Bærelser, til hvis Siir han havde opfordret sin hele Smag, ja desværre og næsten sin hele Formue. Kun lidet fandt hun at dadle, hun syntes tilfreds, og det var allerede meget. Bryllupsugen forløb som sædvanlig under Larm, og Sorgen formedelst hendes Forældres Hedenfart gjorde nu Toiletten mindre riguros. Men
alt

alt det ophørte snart. Hun blev ked af den Stads, forglemte dem, hun havde mistet, og med den sorte Dragts Ende opvaagnede det gamle Hæng heftigere, end tilforn, lig en dæmpet Jld, som faaer Lust, og udbryder i fuld Flamme. I saa mange Maaneder var alt blevet meget for gammelt, og det var ufordrageligt. Hun opdagede det for sin Mand, og med forekommende Godhed og Omhed opfyldte han alle hendes Ønsker. Det gaaer got, tænkte hun, og gav alle sine Tilboieligheder frie Toile. Der kom Regninger paa Regninger, og Manden forskrækkedes over de uhyre Summer, som de indeholdte. Hvert til kom, at Faderen ikke havde holdt nogen Orden i sine vidtløstige Forretninger, og var af sin Kone bleven reven fra en Lystighed i en anden. Der fandtes de betydeligste Defekter, og Arven leed en stor Afkortning. I en eensom Time, da den lykkelige Besidder af en saa glimrende Kone, atter havde et Kaos af forbandede Papiere liggende for sig, overregneede han sine Finandsers Tilstand, og opdagede til sin yderste Forbauselse, at de ikke strækkede til sammes Betaling. Dine ne aabnedes ham, men fløde og over af Taarer.

Han

Han kastede sig i sin Lænestoel, og skrækkelige Fremtidsbilleder vriste sig for ham. Hun traf ham i denne Tilstand, spurgte ham om Aarsagen til denne Forandring, som hun mærkede hos ham, og efter nogen Bægning opdagede han hende den, vel skaanende og fiærlig, men dog med alle en Kummers Udbrud, som det var ham ganske umuligt at undertrykke. Det var at røre ved den ømsindeligste Stræng. Denne begyndte at lyde, og tonede hæftig med Underkraft, som en paa Orpheus's Lire; kun med den Forskiel, at denne satte livløse Skabninger i Bevægelse, men hin gjorde levende ubevægelige. Efter hendes Mening havde hun den største Diet af Verden. "Jeg kan dog ikke lade mig udlee af andre. Den bærer det, hin har det, og jeg, forud i Rang, skulde træde frem som en Nonne? Kunde Du ikke holde en Kone efter din Stand, skulde Du ikke have taget Dig nogen." Jeg vil paa ingen Maade lade af, at klæde mig ordentlig, Du maae saa gøre, hvad Du vil; det seilede endnu, at jeg gjorde mig til Rødsel." Med disse Ord slog hun Døren i. Manden havde seet Medusas Hoved, og blev til Sten.

Men da han igien nogenledes var kommet sig, besluttede han hellig, at giøre en Forandring, det koste og, hvad det ville. Han gjorde alle Anstalter dertil, men maatte endnu udsætte sin Plans Udførelse, fordi han ellers stod i Fare, for at dræbe Moder og Barn. Men under dette Frihedspatent drev hun det værre end tilforn. Til Barselstuen, Barnedaaben, paafølgende Besøg, og til Barnets Klæden bortødsledes store Summer, der overstege hendes Mand's Indkomster. Han havde ingen glad Time, og harmede sig hemmelig til et Beenrad. Det saae hun alt sammen, men uden Følelse. Før kunde hendes Mand astatke, førend hendes Florhat, og hans Stilhed holdt hun for Virkningen af hendes sidste Magtord: — Men nu brød det løs; hun var uden Fare, og nu gjorde han det saa eftertrykkeligt, saa hun forskrækkedes. Hun græd, skreg, truede — forgiæves. Hun vilde bortløbe; Manden, sagde han — behager De; i det han lukkede Stue- og Huusdøre vidt op. Hun vilde i Morgen — got, her vilde hun have en Strikke, der ikke gik itu, for at hun ikke skulde risikere, at gientage Operationen anden Gang. Hun und-

undveeg til en af sine Slægtninge, men kom af egen Drift igien, da hendes Mand var saa lidet galant, ikke engang at sende en Trillebør for at hente hende. Hun saae endelig, at hendes Planer for første Gang vare frugtesløse, derfor bekvemmede hun sig til Taalmodighed i sin Marter. Men her begyndte hendes Ulykke.

En rig Vellystling, saa mangen Ustylds Forsører, havde alt for længe siden gjort Anslag paa hendes Dyd, og alle hans Planer vare blevne frugtesløse. Man kan uden Koketterie være udsvævende i Pønt, og det var Tilfældet her. Hun havde en naturlig Afsky for utugtig Skamløshed, og for det ringeste Skin af ægteskabelig Utroskab. Hun kunde have blevet den bedste Kone af Verden, havde man ikke feilet i hendes Opdragelse.

W . . . saae begge Ægtefolkernes Misfornøielse, han vidste, hvorfra den kom, og benyttede det kun alt for lykkelig til sit diævelske Forehavende. Han begyndte med, at beklage hendes Indigheders Hensalmen, at anstille en Sammenligning af hendes nuværende Puds med den, for nogen Tid siden, lod iblandt indflyde

nogle bittre Satirer, og tilsidst med al Anseende af ængstelig Deeltagelse forskede efter Marsagen. Hvad Hjertet er fuldt af, løber Munden over med. Hun blev, til hans Glæde, indtil Forundring overtalt, at skildre ham sin ulukkkelige Forsætning. Han syntes knapt at kunne fatte sig for Smerte og Kummer, og lod ved et stille Haandtryk en Taare falde paa hendes Arm. Herved havde han alt halv vundet, og derfor lod han det for nu beroe derved. Den næste Gang blev han alt opsøgt som den i hendes Kummer deeltagende Ven, og nye Klager opløste. Gud" afbrød hende Belysningen, "hvor er det muligt! hvilken en Udfærd, hvilken Tyran! Men sig, hvor kunde De i al Verden saaledes forglemme Dem, at give Dem af med en Prakker, der ikke kan betale deres Udydighed! Det er den fattigste Dævel af Verden, han er nær ved at spille Bankerot og blive kasseret, thi jeg har hørt, under os sagt til deres Advarsel og Forsigtighed, at han skal have angrebet Kassen. Tag deres Forholdsregler, og regn paa min Bistand og Raad. De har ikke fortient, at blive en Latter for hele Staden, saaledes som det lader til; thi jeg maae sige dem,

alt

alt nu viser enhver med Fingre paa dem, og siger sig sagte i Dret, at en Dialekkræmmer maa besørge deres Toilette. Jeg har besluttet, med det første at gifte mig; men min Kone maae pynte sig daglig som en Duffe, og Gundersalighed vil det være for mig, at finde en som gierne og got klæder sig. I Hensigt til min Formue behøver jeg intet at spare." Ganske naturlig opvæktes her det Ønske, at være en saa estergivende Mandes Kone, dog var hun endnu langt fra, at gjøre det første Skiændselens Skridt. Men en Morgen da hendes Mand var fraværende i sine Forretninger, kom i hendes Bærelse en Modehandler med en fuldkommen pragtfuld Klædning, efter nyeste Smag. Madam, sagde han, efter Anviisning skal jeg indhændige dem dette. Her er Regningen og det qvitert. — Fra hvem? — Det er ligemeget; jeg har mine Penge; og anbefaler mig. Hun besaae det, og nu var det forfælsdig. Endnu kæmpede hun; men aldrig vant til at seire, uden undertiden over hendes Kammerpige, lagde hun under for de farligste Vaaben. Kort, hun sank ned til hine Forstuedes Tal. Manden erfoer det, trængte paa

Vgtes

EgteskabsSkilsmisse, og førte Beviser paa hendes Utroskab. Hun var tilfreds med Skilsmissen, da hun havde en anden Udsigt, og kun formodede sig alvorlige Hensigter hos sin Forsører. Hun blev advaret, men det hjalp intet, hun drog til ham, trængte fra Tid til anden paa en høitidelig Forbindelse, men den han stedsveeg. Man kiænder alt i dette Tilfælde Sprogget om Vielsesceremonien, som en indført Meneskeanordning, om Egteskab for Gud, om store Mænds Exempler, om Oplysning, der maae sætte sig hen over Pøbelens Grundsætninger. Over dette Sniksnak tabte hun efterhaanden den smule Forsigtighed og Mistroe og — sov ind.

Saaledes levede hun nogle Aar overensstemmende med sin Tilbøielighed, sjælesornøiet, indtil hendes Egtemand for Gud blev leed og leed af hende, og uden Ceremonie lod hende gaae, som han havde faaet hende. Hidindtil havde hun kiøbt, nu var Naden til hende at sælge; men det kunde ikke længe betrygge hende for Hunger og Elendighed. Et offentlig Huus i B... var hendes Tilflugtssted, og sidst traf jeg hende uden

uden for en Landsbyekro i det skrækkeligste Optog, som lader sig tænke. Hendes Træk vare mig endnu nogenledes kiædelige, forresten intet. Ved at see mig skulde hun sit Ansigt i Reliquierne af en fordums Envelope, og krøb ind under en Vognmandsvogn som just vilde kiøre bort. —

Vore gamle Forsædre ivrede fra alle Prækestole mod nye Klædedragter. De fortalte frygtelige Strahistorier til æiensynlig Kiændtegn paa den guddommelige Mishag deri. Saa langt behøve vi ikke at gaae; vi have Forsængelighedens og Modesygens Straffe nærmere; vi straffe os selv derved. Vore Fædres Modesyge havde ingen saa skadelig Indflydelse, ingen saa ufordeelagtige Følger, som deres Esterkommeres. Kom noget nyt op, saa bar man det klare igiennem, og lagde det ikke af, førend det var blevet gammelt og ubrugbart. Det kom altsaa ud paa eet, enten man lod en nye Klædning nok engang giøre efter den gamle Mode, eller dannede det efter et nyt Tilsnit. Soliditet var elles den første Regel, hvorefter man klædede sig, og Sparsomhed og Omhu for Børnenes Lykke og Velstand efter Forældrenes Død, var og blev stedse en hellig Lov. Derfor skadede de gyl-

ne

ne Klæder, som de omhang dem, de sølverne Knapper, kostbare Ringe og Juveler lidet eller slet intet Familiens Velstand. De bleve stedse en sikker Urv, og en Fremtids Nødhjælper for deres Børn. Men man sammenligne dermed de Materialier, især de mange Florfager, hvoraf vor Pynt bestaaer. Den koster mange Penge og og holder ofte kun een Dag for. Et Fruentimmer glimrer herlig, naar hun tager paa Val, og kommer hun hjem, saa er ikke sjælden hendes kostbare, men saa lidet varige Pynts hele Herlighed forbi. Sex Timers Stads har maaske kostet 10 Daler og meer — men naar Læreren for Datterens uvisomme Dannelse tager 8 Skilling for Timen, det er for meget. —

Saa ligegyldig Moden er, naar den bliver inden tilbørlige Skranke, saa fordævelig og skadelig er den i Misbrug og i Overdrivelsen. Da lider Religionen, Staten, og den huslige Lykke. Vil en Pige, som bestandig har en Galanteribod i Hovedet, tænke paa sin tilkommende Bestemmelse? Kan og vil hun søge at erhverve sig de Kundskaber, engang ganske at opfylde denne Bestemmelse? Lysten dertil mangler, og den skion-
 neste,

neste, ædleste Tid tilbringes med unyttig Narrerie.
 Hvori bestaae Anstalterne, man gjør til festlig
 Religionsdags Høitid? Blot i Valget af Pyn-
 ten. Derover forglemmer femtenaars Pigen,
 paa hendes Confirmations- og første Gudsbords-
 dag, det Hjertets Magtpaaligende, som hendes
 Siælesørger med Taarer søgte at gjøre hende
 vigtig. En Dag, som i det hele tilkommende
 Liv skulde have, ogsaa kunde have Indflydelse,
 gaaer derved forloren. — Hvor meget huslig Lykke
 og Velstand lider derved, føler enhver, Klager
 og sukker, men løber stedse med. Nolligere,
 færnt fra dette Onde, var vore Fædres Levnet.
 Slige Sorger, som nu forbittre mangen Hus-
 fader Dagene, kiændte de ikke. Selskabelig kom
 de undertiden sammen ved et frugalt Maaltid,
 og vare siæleforvøiede. Mødrene fortalte hin-
 anden deres huslige Indretninger, og det var
 for Døttrene en god Skole. Fædrene talede om
 deres Forretninger, kandestøbede iblandt, og naar
 de ved et Kruus kraftigt Æl bleve ret fortrolige,
 gjorde fælleds Planer til deres Børns Lykke.
 Kommer man nu sammen, saa er Talen om Pynt
 og nye Moder Yndlingsmaterien, hvorved Hang
 til Forsængelighed og nye Moders Efteraben ved-
 ligeholdes,

ligeholdes, ja end mere opildnes. Den lave Stand lider meest derved. Daglønnerne bestaares Løn: den Elendige og Fattige bliver kun for ofte uden Hiælp, fordi den Velhavende, formedelst de stedse tiltagende Udgifter for Pynt og nye Moder, ikke meer kan undvære saa meget som ellers, til Belgiæren, og de Rige borttage selv uden Skam for deres Børn mange Belgiærninger, som kun stiftedes for de Fattige. — Hvor finder man nu saa stærke Beviser paa ædelmodig Hiælp, som fordom? — Dette Aarhundredes første Halvdeel kiænde en fornem Kjøbmand i Magdeburg, som ved smaae Forretninger, ved Virksomhed, Orden, og Huuslighed, forbunden med en sand Religionskiærlighed, havde erhvervet sig en stor Formue. Jeg veed to Tilfælde, hvori han riskerede 50000 Rigsdaler, men derved har holdt fire Familier, der uden ham vare blevne Betlere, i de lykkeligste Omstændigheder. Man kunde dengang før riskere, thi en Bankerute var et sjældent Tilfælde.

Hvorledes maae saa mangen Huusfader paa Dødsengen, ved hvilken han seer den trøstesløse og forlødte Kone og uforsørgede Børn sorgelig vride

vide Hænderne, og svømme hen i Taarer, være til Mode naar den Tanke martret ham: Du kunde have samlet for dine, men Udgiften for Klædepragt og nye Moder medtog alt. — Ham vil man snart bære ud af Huset; men derimod vil Armod og Elendighed nu uopholdelig trænge sig ind i samme. Hans Døttre kunde været gifte, og Moderen kunde hos dem rolig have oppebiet sin Ende; men enhver var bange for deres Pynt — hvem kunde med 400 Dalers Indkomster, skaffe dem det alt? — De bleve siddende — Hvoraf skal Sønnen lære noget? thi den lille Rest af Formuen bliver nu givet hen til Sorgens Anskaffelse.

Men hvorledes kan man nu afhjælpe dette Forsængelighedens og Modesygens Onde? Mødrene maatte begynde, at give deres Døttre et bedre Exempel, maatte med Heltetmod sætte sig hen over Fordomme, over Ufornuftiges Spot og Haan. Med en Art af Foragt maatte hun for sine Døttres Øren tale om overdreven Pynt og nye kostbare Moder, lade mangan nye Mode gaae forbi, og kun da, naar en nye Dragt engang varede længer end sædvanlig, endelig dog med en Slags Modvillighed, beqvemme sig dertil. —

En Stads fornemste Damer, paa hvilke enhver anden seer, efter hvem de danne og klæde sig, kunde meget lette dette, naar de valgte den mindst kostbare og anstændigste Pynt, holdt længer ved den, end sædvanlig, og med nogle Tegn paa Kingeagtelse saae ned paa dem, der hver fiortende Dag vovede at lade sig see for dem i nye Sommerfuglsdragt; derved vilde de redde mange Huse fra Ruin og Fordærvelse; ved dem kunde en heel Stads, ja en heel Provindses gavnlige Reformation bevirkes. Thi Amtmænds- og Præstekerne paa Landet pynter og behænger sig med alle nye Moder for Bøndernes Dine, fordi det engang er det saaledes i Staden. Derfor forsumme de deres Husvæsen, hvori især paa Landet uendelig meget kommer an paa Konen, og ødelægger i Bund og Grund sin Mand. Den roesværdigste Patriotismus var det altsaa, naar Personer af høiere Rang her gave et gavnligt Exempel.

Dog, det er vel for meget begiært. Jeg vil hellere vende mig til enhver Kone og Moder især. Undersøg dog, om i dit Legemes Pynten ligger kun den mindste Fortieneste. Enhver Fornuftig seer hos en Kone hen over hendes pragtfulde

fulde Paaklædning, og veed en Time efter ikke, hvad hun har havt paa. Søg at erbyrde dig sand Fortieneste. Vær en tro og redelig Kone. Vær Omhu for at din Mand ved hans sure Arbeid ikke skal hungre og lide Mangel, og ikke efter svære og møjsomme Forretninger maae tage til Takke med et knapt Maaltid, blot for at Du kun kan behænge dig andre og høiere lig. Vil du engang kunne taale hans Visk i Liigkisten, naar den Tanke martrer dig; han blev Martyr for dine Daarligheder. At pleie ham, at lære inddele alt i dit Hushvæsen paa det bedste; estertænke, hvorledes dette og hint bedre kunne indrettes, er din Pligt — og at see hen i Fremtiden, hvoraf du, naar du bliver Enke, vil leve uden at blive andre til Byrde, din Skyldighed. — Enkekasser ere nyttige Indretninger, men de føre tilfældigviis det Onde med sig, at man forlader sig derpaa, og ødler løs derpaa. En værdig Kone beholder sin Værdighed, om hun end ikke gjør alle nye Moder med. En Masline, en Kofette og en Furie finner igiennem al hendes Dragts Glænde og Pragt, og bliver agtet for det hun er. Guld bliver Guld, om det end ikke er præget, men en
 Rego

Regnepenge agter man ikke, om den endog er
 firet med de skønneste Figurer. Gammeldags
 Dragter som falde i det latterlige, anbefaler jeg
 ikke, men Middelveien, som fordrer de mindste
 Omkostninger. I Moden maa man aldrig være
 den sidste, men heller ikke den første. Ikke strax
 bortkaste og omskiære alt, naar et nyt Pheno-
 men lader sig see paa Modehimmelen. Lad
 unyttige og kostbare Moder gaae forbi, og har
 du noget Nyt nodig, saa dan det efter den nye
 Mode, naar den er anstændig, og du kan for-
 mode, at den ikke maaskee i otte Dage igien vil
 forsvinde. Bryd dig ikke om dem som spotte dig
 derfor, de bevise derved ganske tydelig, at de
 selv ere Narrer.

Moder søg tidlig at bevare din Datter fra
 Forsængelighed og Modesyge. Unge Piger pynte
 sig gierne, men pas paa at det ikke bliver Hang
 og Lidenskab. Tilstød hende aldeles ikke, at gjøre
 enhver Mode med, og vær Døv mod slige Bøn-
 ner. Ansør hende til nyttigere Syssler, og for-
 bered hende til hendes tilkommende Bestemmelse.
 Lad hende lære at sye, strikke, spinde, og send
 hende i Kjøkkenet. Hun maae reent ud naae en
 Før-

Færdighed i alle disse Arbeider. Hvorledes, hun har det ikke nødig, siger Du? — Hvo veed da hendes mulige Skæbne? Tænk paa Ordsproget, det saa mange alt ved deres egen Erfaring have fundet stadfæstet: Det er ikke blevet mig foresaaget ved min Bugge. Naar nu i Fremtiden en anden Sang istemmes, end den ved Buggen, saa kan hun uden Taarer høre den, naar hun har erhvervet sig allehaande huslige Færdigheder, naar hun har lært at arbejde. Men sat, at hun i Fremtiden kan holde Folk til alt dette; skal hun lade sig bedrage af Tyende, og udlee af andre, som ganske uvidende i Husholdningsøger? Det er en jammerlig Tilstand, naar en Husmoder i Husholdningen aldrig seer med egne Dine, ikke selv anordner, maae lade sig alt binde paa Vermet. Holder man en Datter til anstændige Husholdningshøfler; saa forjaaer hende vist Lysten til Forsængelighed, i det mindste har den ikke den Næring, som Uvirkosomhed og Ledigang ellers giver. — Men jeg vil aldeles ikke ganske dadle og forkaste Pyntgiøven, Tegning, Dands, Musik, og gode Bøgers Læsning. — Til en velopdragen Pige er dette, vel ikke al-

minder

mindeligt, men dog i denne og hin Stand nød-
vendigt, kun maae det stedsse blive en Bisag.
Nogle Timer af Dagen ere tiltrækkelige dertil,
men bliver noget af nyttigere Forretninger for-
sømt derover, saa maae en haard Bebreidelse
paafølge. Anbefaler et Fruentimmer sig ved
reelle qvindelige Dyder og Fortienester, saa be-
høver det ikke den af Pyntgjørerens. Hvo der
vælger et saadant værdigt Fruentimmer til Kone,
vil fra alle Sider erholde den Lykønskning: De
er lykkelig; De fik en mild, tjenstfærdig,
flog og ferm Kone, og hvad endnu er mere,
en dygtig Husholderke. — Men hvem kan op-
rigtig lykønske til en blot Pyntdame? Den
anseligste Wedgift lider alt ved hendes Pynts
Anskaffelse et stort Udforag, og om Resten
tænker enhver Fornuftig: dermed vil det heller
ikke vare længe.

Vige lyd en god Moders Lærdomme, som
fører dig an til Arbeide og Huslighed, og bed
for hendes dyrebare Liv. Troe sikkert, den tid-
lige Vane til huslige Arbeider, og Bevaringen
fra Forsængelighed og Modesygge vil befæste din
tilkommende Lykke, og gjøre selv en sørgelig
Skiebne

Skiebne taaleligere. Du vil finde Veilere til dit adle Hjerter og din Forstand, medens mangen din forsængelige Selskabsyster forgiæves søger derefter.

Din Huslighed er en Medgift af mange Tusinde, og sikrer din og din Mand's Lykke i Fremtiden. Forsængeligheden derimod har stedse sorgelige Følger. Er du ikke smuk, desmeer stikker din Figur af imod din Klædebragts Pragt. Man siger Klæder gjør Folk. Ikke alletider — thi mange Moder gjøre skønne Ansigter hæslige og de mindre smukke affyelige. Besit dig paa sand Fortieneste, vær saa hæslig eller smuk — der gives endnu Kornstige, som see hen over Skonhedens sorgængelige Yndighed, og betragte den som Blomster, der blomstre i Dag, og visne i Morgen. Tænk undertiden ved dine Kinders Roser, dem dit Speil viser dig, paa Dødslegheden, som engang vil fortrænge dem — ved din prægtigste Paaklædning, paa din sidste Paaklædning i Liigkisten. I det mindste vil denne Tanke, naar Belanstandigheden byder dig at pynte dig, sikke dit Hjerter for Forsængelighed, og

S

hjalpe

hjælpe at befordre hos dig fornuftig Bedømmelse
og rigtig Burdering af dette Livs forgængelige
Ting. C. G.

Balvise.

Melodie: I Østen solvblaa o. s. v.

Om Himlens stolteste Gudinder
Adskilligt blev fortalt;
sely Fru Minerva man ei finder
med Hæder overalt.
Chariterne blev ene frie
for Jordens Skumleri.

De gave Dandsen Liv og Ynde:
dem helliget den var.
Sely Guder saaes ei Dands begynde
var' de ei første Par.
Og dog blev Gratierner frie
for Jordens Skumleri.

Vi Skumleri og trods tør hyde,
ei derfor føle Frygt;

da Gratiernes Bud vi lyde,
vort Hjerte glædes trygt.
Thi bringe vi vor Hylding hver
Chariters Yndling her.

J. K. Høft.

Til Frue Etatsraadinde Falbe paa
hendes Fødselsdag

Værdig Dagen er vor Fryd, og Hæder,
første Gang paa den Du Livet nød;
Du som skabtes at udbrede Glæder
paa den Bane, Gud Dig vandre hød.

Haand i Haand med samme elskte Mage
er din Vandel skion, som reen din Dyd;
at formilde hver hans Sorg og Klage;
at forsøde ham hver Lyst og Fryd.

Du, som god og værdig Danneqvinde,
leder dine Børn til Visdoms Daad
evig de velsigne vil dit Minde;
følge troe ethvert dit Moder-Naad.

Edel du anvender og de Gaver,
Herrens Godhed her tilbedte dig;
mange Armes Graad du stillest haver,
dæmpet de Forladtes Jammerfreg.

Ja en Id — saa skøn — fortjener Hæder;
den er stor — er den at virke Gavn;
og det Held, den trint om dig udbreder,
præger i hvert Bryst dig Hædersnavn.

O en Tid, som nyttes saa, hengslide
under Himlens Værn blandt idel Lyst;
ingen Sorg og ingen Livets Qvide
nogensinde nærme sig dit Bryst;

Mange vorde her end dine Dage;
længe virke end din skønne Daad!
Sildig ved din Dødsfeng lyde Klage;
sildig paa din Ligsteen flyde Graad.

S. v. Gyldenpalm.

S a n g

paa et hædret Ægtepars 2ode Bryllupsdag.

Mel. Vær du vort Selskabs Skytsgudinde ic.

Naturens Fader mild og naadig
den første Mand al Fryd lod tee,
han over alt ham gjorde raadig;
og Glæder lod trint om sig see;
dog savned' Adam endnu den,
han kunde kaare sig til Ven.

Alvisdom saae den Trang, og ilede'
med at opfylde Adams Bøn;
han hød! — og strax til Manden smilede'
en Qvinde, huld og god og skøn;
da knyttedes ved Herrens Haand
det første, faste Ægtebaand.

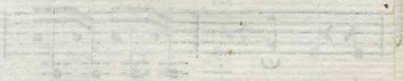
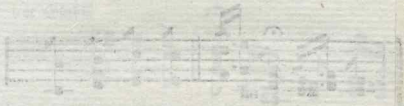
Da Jordens Børn blev' siden mange,
hver Mand en Eva valgte sig;
med Sammen, Strengseleg og Sange
drog man i Færd heel glæderig;
og overalt, i alle Land.
var Ønsket eet, var: Ægtestand.

Med Tiden blev det ogsaa Mode,
at minde sig den Bryllupsdag;
og rundt om paa den hele Klode
man samled' sig i Vennekag;
da Sangen lød fra Mand til Mand
om Kierlighed og Egtestand.

Til dette Maal vi samled' ere
ved bredden Bord i Vennekreds;
med Lyst vi Fædres Skikke ære,
i det vi synge vel tilfreds
om fromme Qvinde, ædle Mand —
om Jordens Fryd, den Egtestand!

Saa mange feire Nar henrunde
i ømme Venkabs trygge Lye; —
ved Kierlighed blier Dage Stunde
og let forjages Modgangs Ekte.
Hvo aldrig Mand og Hustrue var,
ei Livets Sorg forsødet har!

De nød den sieldne sande Lykke:
Med Gleer' at dele Livets Fryd;
den Børneskof til Varm at trykke,
og minde den om Pligt og Dyd.

Langsomt og bedende.

mf Ms. dre hav Med.

dolce li den hed med en Ulykke sig! mf En ringe Skier

fien ke mig! jeg ei af Wo. der veed.

Hvo aldrig Fader — Moder var,
ei Glødens Bøger tømnet har!

End vorde Eders Vinterdage
paa høie Oldingsglæder rig!
med Hjertets Fryd De see tilbage
til Sommeren og signe Dig,
som skabte Qvinde, skabte Mand
et Gløders Væld i Ægtestand!

S. C. M.

Tiggerfang

for et fattigt Hittedarn.

J Modre hav Medlidenhed
med en Ulykkelig;
en ringe Skierv J skienke mig,
jeg ei af Moder veed. —

J ringe Armods usle Dragt
forladt J her mig seer.
Imens maaskee min Moder leer
i kostbar Høitidspragt.

Maaske

Maaske mens jeg veemodelig
her tigger om lidt Mad ;
med Lækkerie paa gyldent Fad
min Moder gatter sig.

Og medens paa en smule Straa
jeg modig lagde mig,
maaske min Moder magelig
i Silkesengen laae.

O Madre hav Medlidenshed
med en Ulykkelig ;
en Skierv, kun een J skienke mig ;
Jeg ei af Moder veed.

Albertsen.

Til Binteren

(da Laura var syg).

Flyv paa dine kolde Flokker
venlig ned fra Himmelen !
kom med Jis i dine Lokker !
kom ! min Laura svinder hen,

see

See! hvor Høsten grusom dræber
disse kiælne Tryllesmiil,
aander paa de røde Læber,
sukker Diets blide Jld.

O! hver Morgen seer kun Rummer,
Alt'nen straalser ingen Fred,
Dødens kolde, tunge Slummer
svæver paa hver Jffe ned.
See! en Sørgeskare træder
paa den smalle Kirkestie;
See! en haabløs Yngling græder,
Choret stemmes langsom i. —

Siennem blaaligt Svøb af Skyer
dæmre nu de Stierner frem,
og bag fredelige Byer
hilser blegguul Maane dem.
Vestens Straaler rødlig bæve,
Stormen tier, Alt er Fred.
Vintergud! jeg seer dig svæve!
kom, o kom, til Laura ned!

Zeber.

Minna

Minna ved Vilhelms Grav.

Her hvor Glimmerguldet skimrer
 mellem Rosmarin,
og hvor Escuranken glimrer
 bleg i Maanens Skin;

her hvor Choret's Ruder bave
 mildt i Aftenrødt,
og hvor skumle Ugler svæve;
 stumrer Vilhelm sødt.

Nasler ei I lette Vinde
 med det gule Løv;
Ufset lad min Taare rinde
 paa hans kiære Støv!

Stiuler Minna for hvert Die!
 Stille! stiuler mig,
langt fra Dødens tause Hvie
 flye hver Lyffelig. —

Disse Vinterroser dække
 Vilhelms elskte Leer;
Morgensolen skal ei vække
 ham til Rummer meer. —

Aldrig skal hans lufte Die
skue Jordens Nød;
Graven lønner Livets Nøie
i sit hulde Skiod.

O i Dødens kolde Rige
er ukrænket No.

Vilhelm! maatte dog din Nige
i din Skygge boe. —

Snart! o snart maaskee jeg blegner;
svæv da til mig ned!
styrk mig Vilhelm, naar jeg segner,
med din Salighed. —

Seber.

Anacreons 35 Ode

Efter det Græske.

Cytheres gamle Gubbe
tog Staal i Lemnos Esse,
og smeded' Amors Pile,
den hulde Cypris dypped'
dem i et Honningbæger,
hvor Amor blanded' Galde.

Mars

Mars kom nu hjem fra Striden,
og svinged' høit sin Landsse,
og spotted' Amors Pile.

See denne, sagde Amor
den er saa tung, kom prøv den!

Mars tog nu fat paa Pilen,
og kiælent smilte Cypris;
den stærke Krigsgud raabte:

O! den er tung, o tag den,
behold den! svarte Amor. —

Zeber.

Syndfloden

af Lidner.

Neppe havde den spæde Morgenrøde purpurfarvet de af hvide Lilier skimrende Tøppe, før Adim med Myrter og Nelliker prydede det Altar, ved hvis Fod han for Jehovas Ansyn skulde sværge sin guddommelige Gima en evig Trofskab. Nerobar med sølvgraat Hoved og bævende Haand, ledede Alma, sin Sønnens Datterdatter, til den henrykte Adim, og velsignede dem

dem begge. Elma var skion, som hendes første Moder, da Adim for anden Gang aabnede sit Die, og, uagtet han havde skuet Gud, fortrylledes. Elma omsavnede sin Adim. Sundhed løste fra hans Kind, og af hans Blik tindrede Uskyld. Røgen af det lydeløse, finuldede Lams Blod ophvirvlede sig allerede mod Skyerne. End en Gang omsavnedes Adim af Elma. — Elma! hvor ubeskrivelig stor er min Lykke! — Adim! Utallige ere Stierneerne paa Himmelhvælvingen; utalligere ere mine Selighed aandende Sølesser. Nu brændte Adims Læber paa Elmas Mund, som syntes ene skabt for Kys og skyldløse Glæder. Nu . . . men almægtige Skaber! — Hvilket Mærke! hvilke lynende Taager! hvilke Byger! hvilke sturende Hagel! Be! Be! Oceanet bryder Naturens Bomme, og hæver sig over sine uendelige Grændser. Ak! — Der bortfører en hvinende Bølge de klagende Hiorder.

Der ruster sig en anden mod Adams ulykkelige Slægt. Altene og Hytter opsluges. Krig og Forstræffelse bestorme Himmelen. Beklagelsesværdi Adim! Jeg sees dig med din Brud i
Favnet

Favnet klattre op paa det høieste Bierg . . . Nu har du naaet Spidsen . . . Nu, af! — nu trøe Strømmene selv Bierget.

U d i m.

Elma! seer du Bølgerne stige?

Elma.

Vor Bryllupsdag! Udim!

U d i m.

Stiuler ikke Vaagen den stolte Egs Top?

Elma.

I Dag for evig forenes! . . . Udim! endnu har Du ei svoret mig den hellige Eed.

U d i m.

Gruelige Almagt! — Hvilken Straale raser imod os!

Elma.

Det er vor Bryllupsfakkell, Udim!
Hvor er jeg o mine Fædres Gud! hvor er jeg? Saa du Udim, hvor trøe Turtelduten var? Hun fulgte sin Mage i Dybet.

U d i m.

Saa følger og Udim sin Elma.

Elma.

Hvad! skal du omkomme? Nei, nei! Uerobbar kan ikke være falsk. Det er ham, som hver

hver Morgen sagde: Elma! elsk din Skaber; thi han er retfærdig. Nei, Adim kan ikke omkomme.

Adim.

Åh ja, min Elma! denne Skaber skulle vi elske. Han er retfærdig og mild. Alt berede Englerne en Bolig i deres himmelske Baaninger, hvor Adim uden Omskiftelser og uden Taarer kan evig elske sin Elma.

Elma.

Priset være Jehova, min Skaber!

Adim.

Nei, min Elma! nu . . . end et Afskeds-
kys. Vandet er over Biergets Top — alt løstes
vi af Bølgerne.

Elma.

Lad os knytte vore Arme tæt sammen, at
ei Vaagen skal adskille to Elskende. — Kiærlig-
hed er stærk. — Adim! Vi forenes.

Adim.

Ja! i Døden forenes vi, Elma!

Elma.

Nei, Bølgerne rykke mig . . . Farvel! O
Adims Gud . . . Adim, Farvel! Elsk evig din
El . . .

Adim.

Udim.

Elma! . . . Jeg seer hende ei meer —
Herre, mine Fædres Haab! forbarme Dig!

Saaledes begroves Udim med sin Elma ndt
eet Dyb, paa deres lange ønskede Bryllupsdag.
Men en Seraph mødte deres Staae, før de
naaede Solens Kreds. Derfra kastede de et
Blik paa den i Søer tumlende Jordklode, ud-
pressede for sidste Gang et Suk, og paa Engelenes
seraphiske Vinger fløi over alle de Millioner
Verdner, som svømme i det Høie, og med en til-
bedende Tavshed oppoebie deres evige Skabers
Løfter om Glæde og Salighed.

Akademisk Nyt.

Iblant Prisopgaverne ved Universitetet for inde-
værende Aar lyder den historiske saaledes: Hvor-
ledes var Qvindetjænstens borgerlige og huslige
Kaar hos de nordiske Folk før Christendommens
Indførelse? —

Literatur.

Dansk.

I.

Alytaarsgave for Damer 1796. Paa S.
Doulssens Forlag. 214 S. i 12. 5 Mk.

Saa let og klart det maa falde i Dinene, at denne
Krans er

”riig paa Blomster af forskjelligt Værd,,
saa fremlysende torde det og være, at de, Lovise
**** har rækket til den, ere — om just et
reent hen de skønneste, som Hr. Gaste og Mak-
ker sig med deres:

”selv af Lovise

”skionne nok vi dem ei kunde faae” —

dog iblant de skønneste. Gambaruk den ædle, vise
Dannerqvinde, som ved sit Raad reddede mange
Oldinge og Spæde fra Død, samt Danrigets
Sønner fra den unaturligste Forbrydelse, hvad
mere passende Væene for en Digterindes Sang?
og Udsørelsen er det ikke uærdig. Urnen er et
skönt og rørende Stykke; kun er den, ”som

Naturens Fødsel ei gjør glad," altid en Kold
Taabe? — Ulykkelig er han ofte, og ikke Haan,
"Medynk er han værd,, som Digterinden selv
siger. — Nancy og Mathilde træffe hinanden paa
Kirkegaarden, hvor deres for Fædrelandet faldne
Elskere hvile; Forskielligheden i deres Charak-
ter udtrykker Samtalen vel. — Iblandt hendes
øvrige Stykker er især den første Halvdeel af
Sangen ved Broderiet nydelig; Gretes Sang
om Vinteren og til den bedste Moder tage sig
mindre ud.

Sandelig! ikke Galanteri bevæger Anm. til,
blant Krandsens Blomster at udmærke end en
Digterindes: M. S. Buchholms. Hvor hier-
telige ere ikke de Erindringer, hvor ædle de Dn-
sker, til og for Systrene. Et Par Prøver:

"Held hver Pige, som nedtraadte
under Fodder Spradens Ord!
Som i Lersind ei forraadte
den, hun varig (evig) Elskov suor!"

og:

"Held, hvo Mæstens Fred ei krænkte,
ei hans bittere Dommer var,

gret

greb i egen Barm, og tænkte:

”Nok jeg der at dadle har”!

Bed Læsningen af hvad hun skrev i en Stam-
bog, hvo beklager ikke, at

”hun mod mange Sorger stred”.

Bed Siden af dem bør man vel indrømme
Pladsen til deres fælles Ven Hæste, der og i Ol-
dingens Valfart har leveret et værdigt Side-
stykke til Urnen af Louise. I en Epistel til
Denne forekommer blandt andet følgende ind-
holdsrige Sted:

”Lær os kun at virke, nyde, haabe,

O! saa har vi lært — Lyksalighed! —

Ikke mindre skønne ere Strykkerne til Dorine og
Balladen Maria af Catalonien og P. Gua-
rino. Og nu! i Balsangen den stundom des-
være ikke overflødige, den grundede Naamindelse:

” — i Fryden selv bevarer

Mindet om vor Artes Værd!

Glemmer ei, at lumste Farer

snige sig om Glædens Færd!”

Medens Frankenan vanker paa hin Side Elven,
vedligeholde nye Qvad hans Minde, enddog det
ikke trænger dertil. Hvor veemodigen sandt siger
Telynhard til sit Hierte: ”O, er

”O, er vor Jord dog ei et Sorgers Hiem,
at dydig Elskov tit sin Dyrker saarer,
at Livets første Glæde sæder Taarer,
og ingen kiærlig Haand afdærrer dem”.

Og Digteren til Adeline:

”Den (Maanen) saae, hvor mangen Pige,
Kønnetts Pryd
i uerfaren Ungdoms fulde Varme,
opoffred’ Held, og Rolighed, og Dyd,
omslunget af en fræt Forsørers Arme.
En maaneklar og sværmerisk Time var
den Talisman maaskee, som hende rørte;
saa mangt et Hierte Maanen daaret har;
O spar ei (o: spar ei paa) Taaren over den For-
førte.” —

At En leverede Rahbek en Hierterdame til
at skrive et Nytaarsvers paa, foranledigede
den Bittighed:

”at mod een Dame, der har Hierte,
der findes hele tre, som intet har.”

Hans Vennefang, og Sophie, efter det
Franske: den lykkeligere Jørgen af Guldberg,
den angrende Vilhelms Klage af Paveles, Er-
indrin

indringer af S. Staffeldt, og Skabellen af J. Smidth, bidrage og til Krandsens Skønhed.

Todes Bittighed spiller i Lille Hannas Nøgler, den gamle og den nye Tid, en poetisk Samtale mellem Bedstemoder og Sønne-
datter, og Kiærligheds Patristik, hvori Plato, Aristoteles, o. s. v. manes for at vise hvor lunde det,

” — hvad Modster Daarskab kalder,
var til, var kiændt, var Roes i Verdens spæde
Alder”;

under af denne Oldgrænsten vanker en net Finte
til — ja læs:

” at høre Pigers Røst giver Mandfolks Siæl
saa glad;

o hvem dog i en Ting, der seent, der aldrig ender,
i en Kommission med unge Smukke sad!” —

O, at hans det bedste Ønske var alle ædle Unglin-
ges! at de, saavel som de deilige, vittige og rige
Piger sølede det Sande i:

” Straalende Dine, og Indfald, og Muld,
kun lidet til Husfreden tiene.”

I en anden Krands havde maaskee Birke-
ners, G. S. Olfens, Ribers, og nogle af
S. Staffeldts Blomster givet sig bedre ud; til
denne

denne synes de neppe at passe. — End findes nogle af Horrebow, Liebenberg og Plum.

Iblandt de ukjendte Hænder som have indflettet Blomster udmærker sig M^{*ch}**I til sin Sophie, som en sin Kiænder endog har kaldet det Heles Kiønneste Prændelse. Et Sted:

”Guldets Glands gjør ingen lykkelige;
riig er den, som veed at være god. —
Bal og Assemblée vi ei begjære;
kunde de erstatte os vort Hiem?
de, som huslig Lykke maae undvære,
o de Arme! Klubber er for dem.

Men undtager man endnu en (i det mindste ikke u) fornøielig Vise, og maaskee et eller to Blomster, fattes de øvrige baade Lugt og Syn.

2.

Haandbibliothek for det smukke Kiøn.
Profaiske og poetiske Arbejder. Tredie
Bind. Et Tillæg til Nytaarsgave for
Damer for 1796. Kiøbenhavn, paa Hof-
boghandler Poulsens Forlag. Trykt hos
Christensen. 188 S. i lille 8.

Da denne lærerige Samling, i det mindste for en Deel, bestaaer af gamle Sager, vil Anm. ikkun berette, at det Prosaiske, for det meste indklædt i Breve og Fortællinger, har Hensyn til Sadelære og Opdragelse. Af sex poetiske Stykker ere de fire laante af Hiort, P. S. Frimann og Haste. — Der skal udkomme endnu et Bind.

3.

Zulma, Sylphen, Matilda, Donna Eleonora og Don Juan eller spansk Elskov, Ismael og Zora, og Prøven, Sex Fortællinger, tilligemed en lille Afhandling om Forskiønnelses Driften hos det smukke Køn. Ogsaa en Nytaarsgave for Damer. Kjøbh. 96. 180 S. i 8. hos Poulsen. 44 s.

Uagtet det i et Par Ord til Forerindring for denne behagelige Læsning siges, at der ved enhver Fortælling er anmærket, hvorfra den er tagen, savnes dog denne Efterretning strax ved første, hvori Oversætterten C. S. har gjort nogle smaa For-

Forandringer. Sylphen er af Marmontel, Matilda af Fr. West, den virkelige Tildragelse: Donna Eleonora o. s. v. af Grosse, en af Tysklands Modeskribenter, som maaskee især har Læserinder i de fornemmere Klasser, og Ismael og Zora, tildels taget af den eskelige Florians Gonsalvo af Cordova, hvoraf Anmelderen før har oversat en Episode, men som desværre! neppe heel kan ventes oversat. Afhandlingen er uddragen af Kletters paa Tysk forfattede Historie om Forskionnelsestriften, (hvortil er føiet en Anvisning til uden Sminke at forhøje Skønheden). I det originale Fragment: Prøven, af C. S., (S. 171:80), hvilket siges at være "ikke saa ganske en Fabel", synes Amalias Forhold til Peter fra Begyndelsen ei aldeles frit for Tvetydighed. Udtrykket er kun hist og her lidt søgt; Sproget for Resten ikke ubehageligt. For saare S. 173 L. 18, skulde uden Tvivl staaet svare; for Forretninger S. 176 L. 6 Forventninger.

4.

Lommebog for Fruentimmer. Ved Jens Kragh Høst. En Nytaarsgave. 140 S. i 12. Høst Klunge. 3 Mk.

Heri

Heri findes og ikkun eet originalt Stykke: Fors-
tegnelse paa danske Fruentimmerkrifter (S.
97-121), over 150 i Tallet, altsaa rigtig nok
"vel udstrakt" som Tode siger; men de Skionne
have jo Balget. S. 101 seer det ved en Tryk-
feil næsten ud, som Rahbeks prof. Forsøg,
som høre til vor skionne Literaturs Prydelser,
vare oversatte! Ved Müllers Romaner er S.
108 indløben en Sammenblanding — No. 1,
2, 3, 4, 6 og 9 af Schreiftafel für Damen
(s. forhen S. 76 ff.) ere her oversatte, (No. 6
ved Hr. Sveistrup); end findes: om Qvinder-
figners Kald, af Schlosser, og: om Aarsagerne
til Misforvielse i Egteskab, af Volkmar. —
Denne Nytaarsgaves Hensigt er altsaa mere at
undervise, end at underholde.

5.

Herr (!) Jardines Breve fra Paris, om
Fruentimmernes Indflydelse paa det
Almindelige, samt dets (deres, ikke det
Almindeltes) Opdragelse. (Oversatte
. . med . . Anmærkninger af Dr. B. P.
Kosod.

Kofod, Slotspræst). 1795 (men hæftet 1796.) 38 S. i 8 hos Poulsen.

Hr. Oversætteren har rettet og moderet hvad ham syntes Skævt og Overdrevent i disse Breve, uddragne af en ikke saa saare ypperlig Samling: Breve fra Barbariet, Spanien og Frankrige, paa Engelsk. I Noten S. 23 omtales de Pensionsanstalter, hvorved "sal. Frue Rosenstand, og Hfr. Stræterne tilforn have fortient megen Agrelse, som Mad, Plokhros o. a. fl. vedblive at fortiene."

6.

Sortællinger af August Lafontaine. Nytaarsgave for Aaret 1796. Oversat. Trykt hos Ceeft. 238 S. i 8. Hos Soldin.

Den Maderas Opdagelse, og Forsoningen, en Famillescene, har været indrykkede i Hr. Staals Maanedskrift; Kiærlighed og Redelighed paa Prøve ikke. De udmærke sig ved Interesse og Menneskekundskab. Bignetten er Euphrosynes. — I Hior udkom hos samme Forlægger et lige saadant Bind.

7.

Lommebog for Historie og Selskabelighed
1796. Udgivet af J. Smidth. Trykt
hos Breum. 171 S. 12, hos Soldin.

Den hører kun for en liden Deel til Fruentim-
merlæsning. I de historiske Efterretninger til
Dagene forekomme 31 Qvindenavne, hvoriblant
følgende danske: Sophia Amalia død 1685, Vir-
gitte Thoit fød 1616, død 1664, Charl. Amalia
fød 1650 død 1714, Karol. Matilde død 1775
(Hendes Fødselsaar kunde Forf. let have opda-
get), Dronning Margrethe kaldet Dagmar død
1212; Charl. Dor. Viehl f. 1731 d. 1788,
Kirstine Munk f. 1598 d. 1658, Eleon. Chris-
tina (Uhsfelds Kone) f. 1621 d. 1698, Virg.
Thott f. 1514 d. 1574, Kath. M. Woldike f.
1744 d. 1789, Dronning Lovise f. 1734 d.
1751, foruden det nulevende Kongelige Huus.
Blant de andre maatte den stakkels Dronning Phi-
lippa døe to Gange (5 Jan. og 5 Juli)! men dette
formaaer neppe at gjøre det Dvrigte Historiske
interessant for Fruentimmer. Iblant det Poetiske
hører mest hid M. C. Bruuns Selskabsfang;
især Venskabs Euesang;

"Jeg

”Jeg boer i Ufnslds Rosenlund:
mig kiænde Dydens Benner kun.
Min Syster Glæden følger mig
saa uadskillelig.

Vi kom fra Godheds Fader ned,
at lette Stavets tunge Fied.

Om Godes Kreds med kiærlig Haand
vi slunge sælles Vaand”.

Var kun det andet Liniepar Sandhed!—

I Verdens Vugger af Tode forekommer søl-
gende Strophe:

”Saa mangen tilbedt Næ der er,
saa mangen I og vugge seer.

En varm en evig Kiærlighed
den Frier luller med.

Men er han gift et Fierdingaar
den Elfkovsvugge stille staaer.

Paa Magen det nu kommer an,
om hun den rokke kan..

Resten, af M. C. Bruun, Haste, Heiberg,
Høst, Smidth, Sveistrup, og Thaarup,
samt Unavngivne, har dels mindre Verd, dels
mindre Qvindelighed, thi vel har Tode Ret, at:

”i alt

”i alt nu Frihed giver Tonen,
den er end unge Pigers Text”;
men det synes dog bedst, at Kvinde blev Kvinde,
ikke Amazone.

Fremmed.

1. Taschenbuch und Almanach zum geselligen Vergnügen, von W. G. Becker. Leipzig bey Voss und Comp. 294 S. i 12, foruden Almanak o. s. v.

Dette er siette Margatg, og fra Beckers Haand tredie. Den indeholder deels profaiske Stykker: Alpersisen, die Kirmse af Ballendorf, og Amphiteatret i Verona, af Udg., samt Bemærkninger, Anekdoter og Indsald af Kästner, Kretschmann og Martyni-Laguna; deels Digte, af 32 Bidragere; deels Charader og Gaader. I Stedet for Prøve meddeles Anm. en ham tilstillet

Efterligning
af
Gesundheiten für Geburtstäge
guter Mädchen.

Mel.

Mel. Bruder auf dein Wohlergehen.

En Stemme.

Gode Nige! længe nyde
du din lyse Vandring's Lyst!
stedse Vennefamqvem fryde
dit for Glæder aabne Dyrst!

Alle, alle her,
Store, Smaa, og hver,
som er glad og fri,
stemme med os i:

Alle.

Gode Nige! længe nyde
du din lyse Vandring's Lyst!

En Stemme.

Gode Nige! stedse være
Gud og os din Vandring kjær!
Engel i at overbære,
streng kun mod Dig Selv Du er!

Derfor alle her,
Store, Smaa, og hver,
som er glad og fri,
stemme med os i:

Gode

Alle.

Gode Dage! stedse være
Gud og os Din Vandring kjær!

En Stemme.

Gode Dage! Dine Dage
Naar til fiernest' Eftertid!
Godheds Gud Dig bød modtage
det: at være Klog og blid.

Som vi, disse to
vorde. Dig saa troe,
jublende da vi
ofte stemme i:

Alle.

Gode Dage! Dine Dage
naar til fiernest' Eftertid!

S. C. III.

Som Anhang følger (10 S.) Anvisning til et
Par selskabelige Lege: Kapellet og Hiertejag-
ten; end videre følger nye Dands af Siegf. fr.
Schmiedt, med Musik, og det Hele sluttet med
Engagementstabeller, hvis Brug ogsaa her
maatte være vore Baldamers Hukommelse til
den

en, især de Herrer Chapeauer saare beroligende, Letteelse.

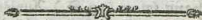
Et Bogens Prydelse bidrage, foruden et Landkort over Storbrittanien og Irland af Sogmann, et net Titelskobber, tegnet af Chodowiecki. og stukket af Kohl, samt 7 Blade, valgte af nogle bidragende Digtere og samtligen af Chodowieckis Opfindelse.

*

*

*

Af de Saint Pierres (forhen S. 85 anmeldte) Roman Poul og Virgitta udkommer paa Hr. Hofboghandler Poulsens Forlag's af Kritzsch (ogsaa s. S. anmeldte) Forelæsninger paa Hr. Liunges Forlag dansk Oversættelse.

Egteskabslove

Naturens Folkecodex.

1. Mennesket er først da det Væsen, det bør
er kan være, naar det handler overensstemmende
med sit Menneskehedsxiemed.

2. Menneskehedsxiemed er fysisk Vedligehol-
delse, sødelig Fuldkommengjørelse, og Harmor-
nien imellem sin og alle øvrige, levende og livløse
Naturlegemers Tilværelse,

3. Denne legale, d. e. naturlovmæssige
Eksistens maa ved enhver dets LivsHandling være
Maalet, hvortil det løber.

4. Dette dets Menneskehedsxiemed ere dets
for og Naturdrifterne underordnede, følgelig og

Stønsdriften og den ægtefabelige Forbindelse, der har Hensyn derpaa.

5. Denne Drifts naturlovmæssige Tilfredsstillelse er i Hensigt til Legemets Vedligeholdelse og Velbefindende beforderlig, altsaa naturlovlig.

6. Denne Drifts naturstridige Brug forstyrrer de Organer, som virke Sædelighedens Fuldkommengjørelse, er derfor nedensfor Menneſket.

7. Fornuften maae byde over Sandſeligheden, enhver Misbrug altsaa, hvorved den sædelige Fuldkommengjørelse lider, er Forsyndelse mod sin Tilværelse.

8. Efter denne samme Menneſkets Grundplaa til sit Væv er enhver Brug af denne Drift imod Naturen, hvorved andre Menneſker krænkes i deres Rettigheder, det være nu en tredie Person, eller den, med hvem den ægtefabelige Forbindelse selv indgaaes.

9. Ægteſkabet, en Forbindelse med en Person, paa hvem ingen anden har lige Rettigheder, er, fra enhver Synspunkt betragtet, den eneste i Sandhed naturmæssige Brug af denne Drift.

10. Polygamie, Polygyni og Forbindelser af anden Art have deres indvortes Skade, der snart ytrer sig mod det borgerlige Selskab; de ere derfor at ansee som skadelige Irringer af Indbildningskraften.

11. Menneskets Pligt: at medvirke til det store Verdensdiemed, frembringer den Pligt, i Egteskabet at handle overeensstemmende med Naturens Plan, altsaa og med dets Plan.

12. Naturens Plan i Egteskabet er Menneskeslægtens Forplantelse og Opdragelse.

13. Enhver Handling, som beforder denne Plan, er Pligt at gjøre, enhver, som forstyrrer den, er Pligt at lade.

14. Menneskeslægtens Opdragelse har samme tredobbelte Gienstand, der udgjør Summen af Menneskehedens Diemed.

15. Til dette Opdragelsens-Diemedes Opnaaelse er fælles Plan, Interesse og Overeensstemmelse uundværlig.

16. Mennesker, der alt som Mennesker have den Pligt, med forenede Kræfter at befordre deres Tilværelses Diemed, have, naar de staae i

niere selskabelig Forbindelse, endnu meere Leilighed og Anledning dertil.

17. Saa meget mindre fritager Naturen Egtfolk fra denne hellige Grundpligt, som Høgtækkabet, der skal have sin Styrkes Middelpunkt besættet i Kiærlighedens Sebeet, giver denne Pligt end nye Siærkraft, der ved den først bliver verdensnyttig.

Løgnens Forsvar.

Ironie.

Jeg forestiller mig, at det Almene tør med Opmærksomhed gennemlæse følgende Brev. Helst det er fra en Mand, som har søgt at gjøre sig fortiene til dets Gunst og Bevaagenhed.

M. S.

Jeg har alt fra Duggen brændt af Iver for at tiene Menneskeslægten. Alt i min spæde Barndom saae man mig aldrig i Selskab med andre Børn grave udi Asken, ride paa Kieppe, eller lege Fremmed; jeg var tværtimod ganske
tanke

tankefuld, stille og sædelig, og naar jeg een Gang slog mig løs, var det for paa en uskyldig Maade at hedse en Hund paa en Kat. Ingen kunde med større Opmærksomhed end jeg høre paa et gammelt Eventyr; og naar det anden Gang gientoges, havde jeg det alt heel og holben i min Hukommelse. Dette gav min Amme Anledning til at spaae, at jeg skulde komme høit op i Verden.

Da mine Aar toge til, og jeg begyndte at faae nogen Stadighed i min Estertanke, syffelsatte jeg mig den største Deel af Dagen med at stifte en gavnlig Uenighed mellem Tjenestefolkene, og om Natten grundede jeg paa Maade og Midler til at vedligeholde og udvide samme. Min Fader, som var en sagtmødig og grundærkelig Mand, uagtet han havde svoret alle sine Naboer et udsædeligt Had, saae mine fortreffelige naturlige Egenheder, forundrede sig over dem og besluttede at jeg skulde studere. Jeg gjorde uforlignelig Fremgang i Tyss Crudition, og i mit 14de Aars Alder havde jeg alt opslugt hundrede Romaner. Dette udspændte mit Begreb og bragte hos mig til Fuldkommenhed Kunsten at oppinde eventyrlige og utrolige Hændelser. Jeg fortalte allerede

allerede med al Tryghed de allerfrækkeste Usand-
heder. Hele Huset blev opfyldt af de Syner og
Spøgelsehistorier som mødte mig, og uagtet en
almeen Forfrækkelse var paa Færde, kunde man
dog umulig tilbringe Nften uden mit Selskab.

Tiden tilstundede endelig, da jeg skulde af-
sendes til Akademiet. Utilstrækkeligheden af
menneskelige Kundskaber faldt mig strax i Dine-
ne. Jeg foragtede derfor alle og lagde blot Vind
paa Veltaenheden. Efter nogen Tids Forløb
besad jeg al den Færdighed, som fordres, til ved
Paralogismer at indsvøbe Sandheden i det dybeste
Mørke, samt lyve med Vid i Række og Orden,
understyttet af alle rhetoriske Figurer. Kort sagt,
mine Løgne overtalede, henrykte og bevægede paa
een Gang. Indtagen af en fornuftig Fortræst-
ning til mig selv, udgav jeg min første akademiske
Læreprøve, en lærd Dissertats, hvori jeg grun-
dig beviste, at Petri Aretini satiriske og pane-
gyriske Arbejder vare den sundeste Tønde for Hiers-
tet og Forstanden. Hele Læresalen studsede over
den Styrke, hvormed jeg forsvarede mine Grund-
sætninger, over min flydende Tunge, min
dybe Indsigt og vidtstrakte Lærdom. Med et
saa

saa stort Snille forlod jeg Akademiet og gjorde
 min første Indtrædelse i Verden. Saa megen
 Overlegenhed kunde ikke længe blive dulgt i en
 Hovedstad, som vrimlede af nysgige Elskere af
 besynderlige Hændelser. De offentlige Samlings-
 pladser gave Gienlyd af mine Orakler, jeg blev
 indbudet i alle Selskaber, og det smukke Røn
 tilbad mig som en Afgud. Mine Dine læste i
 Sjælen hos Mennesker hvad de neppe torde tænke,
 mit Øre fattede hvad de endnu ikke havde kunnet
 fremvæse og min Mund udviklede med Tienstagtighed
 hvad de vare forundrede over at have kunnet frem-
 stave. Jeg kiendte for vel det menneskelige Hjertes
 Beskaffenhed til ikke at betiene mig af dets Svag-
 heder, og den menneskelige Sjæls Modsigelser,
 til ikke at anvende dem efter mit Diemed. Det
 første leder ei efter det Gode, men efter det Vir-
 rende, og det sidste søger ei efter det Sande, men det
 Besynderlige. Uden noget som kildrede vor Uvil-
 lie skulde man væltes af Orkesløshed, og uden
 noget som oppækkede vor Forundring skulde man
 dø af Redsomhed.

De Baaben jeg anvendte gjorde derfor en
 synderlig Virkning. Ingen Taler kunde med
 større

Større Glæde høre et alment overstemmende Ja, naar han ender Tælen, end jeg anhørte dette Udraab: "af det er gyseligt! af det muligt!" I største Hemmelighed fortroede jeg hele Verden det, som aldrig skee eller kunde hendes: men var ikke desuagtet altid den første som bekjendte mig at være til Ginds at ansee samme for et løst Nygte, og naar det til Slutningen fortaltes af hundrede Munde, blev det ikke mere tilladt at tvivle derpaa.

En vis En berettede mig i Gaar, sagde jeg til en Mand som havde en dydig Hustru, at Deres Kone trøster sig i Deres Graværelse med den Ungling, som nyder saa meget got i Deres Huus. Tænk hvor vidt Bagvaskelse kan gaae i Verden!

En Mand som besad og elskede Venner, beklagede jeg mig for, at vore Tiders Egennytte havde udrøddet al Venskab. Tænk! sagde jeg, alle Deres Fortienester hindre ikke Deres troeste Venner fra ubarmhiertig at sønderlide Deres Nygte. Og da jeg saae, at han ængstelig begjærede at vide deres Navne, sagde jeg at min Vre forbandt mig til at fortie det.

Cato, hvis Tanker aldrig fornægtede hans Glæminger, søgte jeg at gjøre mistænkte selv for Ustædighed. Hvilken Skade, sagde jeg, om denne Mand bliver aldrig meer at lide paa? Hvem skulde vel have troet saadant om denne Helt? Og da Cato viste sig, fortalte jeg den Forfælelse man havde udsprede om ham, samt at jeg havde været den eneste som forsøgte hans Sag.

Medens Baucis bragte sine forsaldne Indigheder igien i Orden, dablede jeg den Uansændighed, som den vakke Clarissa havde begaaet ubi et talrigt Selskab, og da jeg mærkede at Baucis drog paa Munden, sagde jeg til at denne uheldige Hændelse havde bortjaget alle den førstes Tilbedere.

Da man fortalte, hvorledes Turnus med megen Hurtighed ndmygede en Dritten, som havde villet bryde løs mod ham; berømte jeg høiligen den Sædelighed han havde vist ved et andet Tilfælde, da han med filosofisk Koldsindighed havde anhørt de skammeligste Beskyldninger.

Og da Adonis's lykkelige Forlovelse blev bekendt, beklagede jeg den unge Floras Skæbne, som skulde see sin Skønhed blive et Offer for en Gølesløs, og sine Rigdomme et Noo for hemmelige Skyldnere.

Ekshnere. Adonis, sagde jeg, er min Ven, men mit Venskab forblinder mig ikke. Jeg finder alt forvel at han ikke er skicket til at gjøre et Fruentimmers Lykke; han besidder alle Legemsfortrin, uden en god Helsen; al Forstandens Styrke, uden den at styre sine Lidenskaber; alle Siælens Egenheder, uden et godt Hierte; og alle Lykkens Fordele, uden en god Credit.

Men min Iver har ikke indskrænket sig ved disse smaae Emner. Man forsvinder for et politisk Folks Dine, naar man ikke tager Deel udi de store Tildragelser, som angaae Styrefunsten. Jeg har derfor udforsket Egenheder af Menneskers Snille.

Allmeenhedens Had og de Misforstaaedes Galde udgydes sædvanligen mod dem, som sidde ved Rigs-Roret. Der spørges egentligen ikke efter, hvorledes der regieres, men hvilke der regiere. De, som brændende af Iver for Fædrelandet, have stræbt at frelse et sunket Folk, omstøbe fordærvede Sæder, bortrense indgroede Misbrug, ophæve skadelige Indretninger og med Drift vedtage saadanne Foranstaltninger, som tiene til Landets Opkomst, Styrke og Anseelse; disse bevæbne

bevøbne sig forgiæves med Standhaftighed: Mængdens Murren, de Kvindsyges Daddel og de Egennyttiges Anlag seire vorelvis over den kraftigste Bestræbelse, samt affræmme og dræbe i sin Tver som begyndte at vaagne hos nogle Velmenende.

Jeg har seet dette og troet mig forpligtet, saavel for min egen som mine Liges Hæder og Sikkerhed, at skildre de Fornævntes Udsærd som latterlig for deres Dine, en overdreven Nyssighed driver til at antage alle de Indtryk, som gives dem. Hvilken Galsskab, sagde jeg, at ville omstabe et Folks Sæder! bliver et Menneske lykkeligere fordi han kaldes dydig? og skal man berøve sig behagelige Bequemmeligheder, for at antage vore Forsædres Vildhed med deres uslebne Enfoldighed? Yppighed, siges der, forarmer alles Kaar og tvinger de fleste til at lade sig Fiske; men dersom Retfærdighed ikke undertiden solgtes, saa skulde skikkelige Folk trampes under Fødder af næsvise Tiggere. En for meget udmærket Upartiskhed er ikke andet end et Skjærm, bag hvilket de Slugere udøve

udøve med Sikkerhed en langt skadeligere Egennytte.

Det, aflægger eders Høihed for at smigre dem, hvis Laster have Beskyttelse i deres Rigdomme; undviger at støde de Mægtige, viser Fortrolighed til Kunstnere, der vove alt, da de ere frygtede, og træder under Tødder en beskeden Fortieneste, medens den trykkes af Ulykker: saa kunne J med samme Koldfindighed høre paa Folkets intet formaende Murren, som man hører fra Stranden Havbølgenes Balder.

Paa denne Maade har jeg tilbragt min Livstid indtil mit 30 Aar; opoffret mine Fornøielser og min Høe, for at giøre mig Ekket til noget vigtigt Embedes Forvaltning, og tvivler ingenlunde paa det Almenes oplyste Omtanke paa min Befordring. Jeg vil imidlertid meddele samme eftersølgende Forslag.

Arcanum politico-morale, eller nogle velmeente og usorgribelige Tanker om Nødvendigheden og Nyttten af Løgnens og Sladdrens hurtigere Udbredelse i vort Fiære Sædreneland.

Den Attraa, som findes hos alle Mennesker, til Lykkelighed, beviser tydeligen at vi ere bestemte dertil, og at alle Midler, som kunne forskaffe os samme, ere ei alene tilladelige, men endog priselige, ihvor skadelige de og maae være for andre. Men da al Lykkelighed udsleder sit Udspring fra vor Indbildning, og Erfarenheden viser, at naar vi nsie udforske vor Natur og alle Ting's indvortes Værd, fører det os paa bedrøvelige og ydmygende Tanker om os selv; thi paaligger det hver og een at beslitte sig paa, at sætte paa alle forekommende Omstændigheder, den Gehalt og Værdie, som ere meest overensstemmende med hans Ønsker og Tilbøieligheder.

Naturens første Bud bliver dette:

Menneske Iyv for dig selv.

Dette iværksættes, naar du opløster dig til din egen Gud, den du alene ærer og tilbeder, overbevist at hele Naturen bør være et Offer for dig, isald saa fornødiges. Men at ikke dit Alster skal blive uden Nøggelse, saa giv andre det, som du fordrer af andre: en fælleds Hofmod fordrer et indbyrdes Bedragerie; pirt, smigr og løst til

til Skyerne deres meest kitslige Tilbøieligheder, tillæg dem alle moralske og politiske Dyder, du bliver ganske sikkert giengjældt paa lige Maade. Det er det eneste Tilfælde, ved hvilket Utafnemmelighed aldrig har Sted; thi Mennesket tilbøder indtil de Medskaber som bidrage til dets Bildfarelse. Opsyld derfor det andet Naturens Bud:

Menneske lyv for andre.

Ingen Nedrigheder, ingen saa falskede Unaturligheder bør affrække os fra at naae et saa ædelt Diemed: Last og Samvittighed kunne aldrig forsærde dem, som betragte hvilket rigeligt Lod Menneskeheden er tildelt af det første og hvor saa der raadspørge det andet. De fleste have erkjendt den første for deres Skytsgud, og saa fare suarere vild end mange. Man har alligevel mærket at den magre Hob, som man kalder dydige, har, jeg veed ei ved hvilken Trokunnst, erholdt en almen Myndighed i den godtroende Mængdes Sind; samt at de styre og tugte med et ubetvingeligt Overmod alle Løgnens troe Tilhængere. Man bør derfor, for igien at tilveiebringe Sigevægten, ved Medsættelser hindre disse

diffe Tyranner i deres eneældige Foretagende,
og saaledes udøve det tredie Naturens Bud:

Menneske belyv andre.

Diffe tre Grundsætninger, paa hvilke hele
Sædelæren støtter sig, burde med gyldne Bogstaver
klifres paa alle Torve og Gade-Hjørner, at de
velsindede Nyhedsmagere, som mødes der for at
overlægge om Rigets Bedste, kunde hvert Dieblif
erindre sig sin Pligt og sine Skyldigheder. Man
maa ei gjøre mig den Indvending, at Sand-
heden beforder for en Stat de Fordele og den
Velstand, som Løgnen aldrig kan tilveiebringe;
lad os allene betragte dem særskildt i deres Wirk-
ninger, saa vil vi snart finde Urimeligheden af
denne Mening. Den første, jeg mener Sand-
heden, saasnart den opdages for dem som ikke
have besiddet dens Bekjendtskab, opvækker Undseelse
og Mistillid; den anden en frydende Dristighed
og Tillid; den første lader alt i en farlig Røe
og Scille; den sidste opilder og sætter alt i en
nyttig Rystelse. Thi Staten ligner et rheu-
matisk Hoved, og Løgnen en spansk Tobak som
kommer det til at nyse. Sandheden er en Senop,
ubehagelig i Smagen, naar den ikke blandes
med

med en Gaandsfuld Sukker; et Peberkorn som brænder naar man bider det itu; en lapis infernalis som fortærer det døde Kød, men tillige gaaer løst paa det friske. Lognen verimod er en Pudderkvass som gier det sorteste Haar hvidt; en Salve, som lindrer Smerten, uagter den skulde bidrage til Gaarets Foraadnelse; en Kran hvormed man ophidser plumpe og grove Materialier til høie Vresposker; og endeligen, et Gaand hvormed man sammenbinder og leder til eet Diemed, Kvind og Egeennutte, Hævn og Galenskaber.

Efter at jeg tydeligen har beviist Lognens Nødvendighed og Nytte i en Stat, vil jeg og tale noget om Maaden og Midlerne til dens Udvi- delse og Vedligeholdelse.

Den klogeste Lovgiver skulde forgæves arbeide paa at vedligeholde det Hovedstempel, han eensgang har sat paa et Folkesslag, dersom han ikke ved sunde Anordninger søgte at indpræge samme hos den vokende Ungdom. Det synes derfor at være af en uundgaaelig Nødvendighed, at udsee nogle værdige Mænd, paalidelige i Logn og vidberømte i Gladder, til hvis omme og samvittighedsfulde Omsorg Ungdommens Un-
der-

berviſning blev overdragen. Diſſe, blandt hvilke jeg, uden Pral og uden Sammenligning, ſynes at fortjene den fornemſte Plads, burde modtage de almindelige Nygter, ſom den ſtuderende Hob leverer dem, for at giennemſee, forøge og forbedre dem paa en Maade, ſom meſt ſtemmer overeens med det Had, den Avind og den Stridighedsaaud der opblæſer Aſſkummet af Folket i Staden; ſamt for alting ſee til at intet Skandſkriſt udfpredes, ſom ei opvarmer Løgnen med en Sauce af Bitterhed og Galde, tienlig til at pirre Almeenhedens Smag. Men i Synderlighed den vidberømte Merkur fra Altona, ſom med en ſaadan Upartiskhed forkynder hvad Mængden med Begierlighed troer, og hvad de indbildſke Fornuftige lee over; ſom veed at opdyngge de ſtørſte Løgne paa et lidet Octavblad, ſamt iklæde dem den ægte Frekthed, der udgiør deres anſtændigſte Dragt; dette fortreffelige Arbeide, ſiger jeg, bør fornemmeligſt blive et Vemne for Læremesternes Commentarer. Og at al den Anſeelse og Hiælp, ſom en ſaa prisværdig Indretning fortjener, kunde ſkænkes dem; er jeg af den Tanke, at man burde opføre en prægtig Bygning,

ning til deres Værefal just der, hvor fordum et Kaffehuus trodsede baade Ridder- og Raad-Huus. Frontispicen kunde krones med Vasquins Billed, med følgende Overskrift: Vox populi, vox dei. End videre burde en Buegang naae omkring hele Torvet med omdelte Kaffeborde i vis Afstand fra hverandre, thi Erfarenheden viser, at denne østerlandske Drik opliver Indbildningskraften, naar Hukommelsen mangler, og med sin sorte Influence virker paa Sielene. Midt paa dette Torv burde staae en Kobberløve, som i Benedig, i hvis Mund man kunde indputte alle de Underretninger, som sandtes nødvendige at give det Almene, og som Dagen derpaa kunde afhandles i de sædvanlige Forelæsninger. Hver og en af dette vittige Selskab burde det staae frit at indsnige sig i alle Selskaber og ved alle Borde, en Rettighed som saa meget mindre kan bestrides dem, som nogle alt fra fjerne Tider har været i Besiddelse af samme.

Man burde og være betænkt paa, hvorledes man kunde tilveiebringe en Fond til Stipendiens Uddeling iblandt de Dreng og Tjenestefolk, som anvendte den meste Umage paa at give de

tid:

tidligste Efterretninger om hvad der har tilbragt sig i deres Herrers Huus eller hvad der er talet over Bordet.

Den som med megen Arbeidsomhed har stiftet Fiendskab mellem Hustrue og Mand, et Par Venner, eller Forældre og Børn, burde fødes paa det Almenes Bekostning.

De derimod, som have opvakt et udsædeligt Had imellem nogle Familier, skulle under aaben Himmel for alles Nasyt krones af den Ældste i dette Samfund med en Krands af Næller den de burde bære den øvrige Deel af deres Livstid, som et ærefuldt Tegn.

Men de som i denne Videnskab have bragt det til den Høide, at de have opvakt Adspaltelse i Rigselegemet, sammenhidsset Stand imod Stand, Undersaatter imod Regiering, Dyrighed imod Undersaatter; de have fortjent den største Belønning; dog, som de have overgaaet, hvad af den menneskelige Natur billigen fordres, saa have de og overtruffet hvad samme Natur kan bringe tilveie til deres Giengældelse. De bør derfor have den højeste Tilbedelse og sættes inter deos et deas minorum gentium, deres Villeder med Ærbødighed og under Folke-

hobens gamle Lykønskuinger opreises paa de anseeligste Steder. Da skal man snart faae at see Verden antage en nye Skikkelse, den guldne Tid nærme sig, og Dyden, kronet med Bahmie, svøndyffes af den Larm, Tvedragten forarsager, naar hun med samme Hurtighed hvormed hun opilder Hierter, tager sin Fart over Phlegeton, og adskiller den taagede Lust med sine vidtstrakte Vinger.

Julegaven.

Jeg tog paa et ungt Fruentimmers Toilette en Bog, og begreb ikke, hvorfor hun saa ilskerdig bortsnappede den. Hun rødmede over den Mistanke, hun syntes at opvække, og forelæste mig til sin Retfærdiggjørelse, de første Sider, som vare fra hendes Faders Haand. Jeg bad hende om en Afskrift, og hun var god nok, til at give mig en. Her er den:

”Saa uberydelig en Gave nogle tomme Blade maatte synes, saa ere dog tilviffe paa denne Karots Dag, paa hvilken selv Stærrighed og Armod vorde gavmilde, saa giorte af saa godt et Hjerte, og maaskee intet, der var den

Beskænkede saa nyttigt, som du kan gjøre dig dette.

Jeg har alt oftere sagt dig det. En smule Nænde eller et Par Pennestrog, som vi bekoſte paa vore Tanker, saa vanskelig ogsaa ofte begge maa komme os, indbringes igien rigelig ved den Tydelighed, den Orden og det Liv, som juſt disse Tanker detved erholde. Det er beſyn- derligt, at man af en ſaa liden Åarsag lover ſaa ſtore Virkninger; men det er ſandt. Saa længe Menneſket ikke kunde tale, ſaae, hørte følede og ſmagte det blot; men det tænkte ikke. Saa længe Menneſket ikke kunde ſkrive, tænkte det lidet og taledet ſlet. Tungen og Griffelet gjorde endelig Menneſket til det, han ſkulde blive. Hans Begreber bleve lyſe, da han ſøgte at med- dele dem; de bleve methodiſke, da han gav dem en vis Barighed, der gjorde dem ſkikkede til For- bedreng og Uddannelse. Og denne Wei, ſom det hele Menneſkelige Kiøn tog, for at vorde klogere, er og endnu ſtedſe den eneſte for de enkelte Menneſker.”

Du, mit Barn, har alt gjort det ene ſtore Skridt til Viſdom. Du har hørt Viſe tale, eller har læſt, hvad du havde ønsket at høre af dem. Er det nu til Dags ikke nogen ſtor Berømmelse

Berømmelse meer for et Fruentimmer, at hun læser; saa er det endnu stedse een, at hun læser af Lærelyst, for at blive fornuftigere og bedre. Forsængeligheden, som nu har vendt sig til denne Side, tilintetgør Læsningens Værd, i det den forvender sammes Diemed, og forvandler Visdommen til en blot Pynt. Hundrede føle, i det de læse en Bog, ingen Fornøielse stærkere, end at de forudsee det Dieblik, da de vil kunne sige: Jeg har læst den. — Du, mit Barn, kender Læsningens Diemed bedre, og du mangler endnu kun noget Mod og Øvelse, for ganske at opnaae det..

”Vor Siæl er en Maler, der enten maler Originaler efter Naturen, eller Copier af gode Originaler. Hine ere deres egne Følelser, deres egne Jagttagelser og Slutninger; disse ere alle de Begreber, som vi erholde ved Undervisning og Lektüre. Gode Mestre forfærdige Copier kun som Skoler — saa kalde de deres Øvelsesstykker — for at faae et rigtigt Die og en fast Haand; flette blive staaende derved og grunde derpaa deres hele Berømmelse.”

”Det

”Det kommer altsaa dervaa an, at ansee, det andre af deres Erfaringer ved en lang eller ved en kort Række af Slutninger have udledt — thi til Erfaringer lader sig dog ved Enden alt bringe tilbage — som om vi havde draget det af vore egne. Før vi selv tænke, maae vi først lære at tænke efter en anden. Det er altsaa det andet Skridt, det du vel og alt har forsøgt, men som du nu maae gjøre end mere behiørtet: Bliv af en Læserinde til en Forfatterinde! Naar du læser, saa adskill Tanken fra Udtrykket; tag dens Pynt af, og afbryd undertiden den Fornøielse, hvormed hos ethvert Menneske Nysgjærigheden forener Fremgangen saa længe, indtil du med et Par Ord kan tænke dig det, Forfatteren har sagt dig paa Sider. Sæt disse Par Ord paa Papiret; de ere saa dine, saavel som Tanken, de udtrykke. Store Bøger kunne paa denne Maade forvandles til Blade, der for os ere mere værde, end Bøgerne, og som alt bringe os et Skridt nærmere til den Evne selv at skrive noget Læseværdigt.”

”Men ikke længe vil disse Udtoge være blot affortede fremmede Tanker; du vil i kort Tid

Lid

Tid ubvilse dine egne i dem. Ideerne antænde
 hinanden, som de elektriske Funke. Naar Siæ-
 len eengang er i Arbeide og i Bevægelse, naar den
 eengang har Granskningens Traade i Haanden, saa
 gaaer den hurtig fra fremmede Begrebers Efter-
 dannelse over til egne Frembringelser. Før man
 veed kommer af vore Fornemmers egne Skat en
 Tanke frem, der for sig selv var for svag til at komme
 i Veiret, men nu, fordi den ligger nær Forsatterens
 Tanke, opvækkes og hæves af denne. — Forsøg det,
 mit Barn; thi jeg er ved dine Evner vis paa,
 at det maa lykkes dig; og er det kun eengang
 lykkedes dig, saa er jeg ligesaa vis paa, at du vil
 fare fort. Tænkningen giver os en saa reen og
 en saa levende Forsielse, at, hvo der kun eengang
 i sit Liv har sinagt den, kan aldrig siden undvære den.

Ober det gamle Ordsprog:

Mange Lille smaa
 Gjør' en stor Na.

Vore klare Forsædre, langt fra ikke de Bar-
 barer, som mange af deres letfindige Efterkom-
 mere,

mere, jeg vil haabe af Uvidenhed, troe, havde blandt andre gode Skikke ogsaa den: at indfløde de vigtigste Sandheder, de brugbareste Leve-regler i kiernefulde Smaaerim. De troede retteligen i denne Form bedre at kunne indpræge i de Unges Forstand de vigtigste Regler, for vor Levnet og Wandel; end ved vidtløftige Forklaringer over Dyder og Laster, dem Ungdommen enten ikke fattede, eller, om den end i det nærværende Dieblkk fattede dem, dog for deres Vidtløstigheds Skyld lettelig vilde glemme. —

Disse Tankerim, Tankesprog, Ordsprog, eller hvad man end ellers vil kalde dem, have vel samtligen kiendelige Anstrøg af den Tidsalders Smag, de skulde deres Tilværelse; men de indeholde tillige en Skat af de nyttigste Sandheder, den brugbareste Levnersphilosophie; derfor vil de og, saalænge Dyd og Pligt ere i Agt hos Menneskene, stedse beholde et høit Værd — stedse holdes værdige til at fremdrages af Forglemmelsens Mærke. —

Den største Deel af disse Oldtidens ærværdige Mindesmærker have vi rimeligviis tabt; men en stor Deel ere dog endnu tilbage. Et Ud-

valg

valg af disse, med korte oplysende Forklaringer over deres Indhold, vilde vist være en meget nyttig — kunne og blive en ganske behagelig, Bog.

De fleste af Dem mine Veninder! kende sikkerlig ovenstaaende gamle Ordsprog — have maaske vidst det udenad siden deres tidligste Ungdom; men netop af den Aarsag, har det maaskee ogsaa hidindtil, for de fleste af Dem, været Ord uden Betydning — De have maaskee hundrede Gange læst det eller hørt det af andre; maaskee har det ligesaa tit svævet paa Deres Læber, og dog have de intet tænkt sig ved det — og hvorfor ikke? Fordi De engang vidste det uden Betydning og ingen siden gjorde Dem opmærksomme paa dets Indhold. Dets gammeldags Udseende har maaskee ogsaa kysset en deel fra at betragte det nærmere. Alligevel indeholde disse faae Ord den umodsigeligste Sandhed, en Sandhed som i Synderlighed fortjener at tages til Eftertanke af Dem, mine Veninder. En Levereget — hvis Forsømmelse har styrtet mange, i øvrigt saare elskværdige og haabefulde Personer, af Deres Køn, i uafseelige Ulykker — hvis Efterlevelse med sikker Skridt sikkerlig engang vilde føre dem til Naale —

let —

let — det Maal til hvilket alle deres Bestræbelser
uafsladelig bør sigte — huuslig Lykfsalighed —
alle Lykfsalighedsers Fylde. —

Mange Vekke smaae gjør' en stor Na,
d. e. det som i sig selv er lidet og ubetydeligt
kan tilfsammentaget og ved Tidens Længde komme
til at udgiøre noget heel Betydeligt. — Ikke
fsandt mine Veninder! En Skilling er jo dog en
saare ubetydelig Ting. De fleeste blandt Dem
anseer den i det mindste vist som saadan; at bort-
væbste, eller for at betiene mig af et mildere Ud-
tryk, uden Nødvendighed at udgive, een Skil-
ling om Dagen, holde De altsaa for en saare stor
Ubetydelighed — og dog udgior denne Ubetyde-
lighed — den foragtelige lille Skilling — for et
eneste Aar 3 Rdlr. 4 Mk. og 13 Sk., for 10 Aar
38 Rdlr. 2 Sk. — for 50 Aar skulde den udgior
den betydelige Sum 190 Rdlr. 10 Sk. Det heele
er alligevel ubetydeligt vil De sigte — kan gierne
være; men neppe troer jeg alligevel De sagde
dette, dersom de nogensinde havde betænkt,
at med 3 Rdlr. 4 Mk. og 13 Sk. vilde mange af
Deres nødlidende Systre kunnet betale et helt
Aars Huusleie — Med 38 Rdlr og 2 Sk.
vilde

vilde De kunne have ophiulpet en fattig Haand, verks-Familie — Ved at skienke de 190 Rdlr. 10 Sk. til en eller anden nyttig Stiftelse kunde De gjøre Deres Minde hædret endog hos den sildigste Efterlæggt. — Men vedblev De endnu at paastaae, at ovenstaaende dog alligevel er ubetydeligt: saa vilde jeg svare: det var ogsaa kun en Beregning over en eneste Skillings Beløb og det endog kun i 50 Aar, men hvormange iblandt Dem lade sig vel nøie med kun at bortløse een Skilling om Dagen. De fleste bortgive vel saaledes 10:20:30 ja nogle iblant Dem vel 100de Skilling om Dagen; og det, som vel ikke sielden tresser ind, i et større Tidsløb, end 50 Aar. —

Frygtede jeg ikke for at blive Dem kiedsommelig — jeg skulde da ved anstillede Beregninger, gjøre det end mere indlysende, hvor aldeles ubetydeligt den Tings Værdie maatte være, som ikke med et passende Forhold i Mængden og Tid, skulde udgiøre en Sum hvor med et eller andet Nyttigt kunde bevirkes. —

De prøve engang selv at regne lidet efter — Resultatet af deres Undersøgelser skal sætte Dem i Forbauselse. —

Kun

Kun faae Mænd have Lyft eller Veilighod til at beftaftige fig med deres Hufes indvortes Befkyrelfe, den hele huuslige Oeconomie er faaledes ganske overdraget Deres Opfigt — paa Deres fligdelofe eller flogelige Adfærd hermed beroer desværre alt for ofte en Mands hele timelige Vel og Bee — herpaa igjen tusinde andres — paa disse tilfammentagne igjen den hele Stats. —

Stiadeløshed i den huuslige Befkyrelfe har allerede i lang Tid været en meget gangfe Feil; man anfeer den endogfaa faare tilgivelig, men den er det ikke. — Bee den fom ikke i Tide aflægger den — den er Moder til Armod — og de grovefte Forbrydelser ere fom oftest Armodens Døtre; forbyde Gud det nogensinde flulde komme dertil, at man ikke engang anfaae det for en Feil. Edle Sparfomhed, godlidende simple Huuslighed! I flulde da ikke mere pryde vore Boliger, maafkee vil Amerikas ufordærvede Børn tilbyde eder et venligt Frifted. Den Stat, hvori denne Feil var almindelig, flulde ligne et blomftrende Træe, hvis Rod en lille Orm lumflelligen gnaver; — den Forbigaaende frydes ved dets pragtfulde Søn, men end en Stund, og fee dets visnende Lav omfpreedes

spredes af Vinden en Stund endnu, og den affældige
Stramme vil blive dens Offer — det nærede
Fordærvelsen i sit Inderste. —

Saa gyselig den Ulykke — saa trøstende er
det Held De kan udbrede. Det staaer til Dem selv,
om de kommende Slægter skulde signe eller —
Dem. Ved enhver af Deres huuslige Sysler — en-
hver endog den saashuende ringeste Udgift
være denne vigtige Sandhed Dem i frisk Minde —
For enhver af Dem vil mere end eet Tilfælde ind-
træffe, hvor dets Esterlevelse vil for Dem være
yderst vigtigt — stedse betænke De — ”Mange
Bække smaa, gjør en stor Aa” — hvor mangen
betænkte det ikke og blev den Mand's Svøbe, hvis
Lyst og Glæde hun engang skulde have udgiort. —

O maatte disse Linier vække en eneste af
Dem til alvorligen at betænke dette — lede Dem
tilbage fra den Fordærvelses Afgrund, paa hvil-
ken De saa ubekymrede vandrer, maatte den holde
kun en eneste tilbage fra Sorgløshedens frygte-
lige Afgrund; den Stund paa hvilken jeg nedskrev
dette, vilde jeg evig erindre med uskrømt Glæde.
Haabet herom gjør mig det nærværende Dieblø
lykkeligt.

Balvise

Melodie: Fryd dig ved Livet. o. s. v.

Visdommen siger:

Fryd dig, mens Hjertet slaaer!

Timen, som viger,

aldrig du faaer.

Dit Liv er lige et Skuespil,

bedrøvet, lystigt, som du vil:

du klogeligt da mene saa:

det lystigt være maa. Visdommen siger o. s. v.

Naar du kun Livets Jammer seer,

og endser ei den Fryd, som leer,

din hele Kolve hører til

et grusomt Sørgespil. Visdommen siger o. s. v.

Naar ei af Fryd og Sorg du veed,

og hvert Minut har Redsomhed,

du spiller, lige til du dør,

kun Vaas fra Helsingør. Visdommen siger o. s. v.

Men

Men er du tro hver Glædens Ven,
da lønner Glæden dig igien:
du da, til Døden siger Stop,
et Lystspil fører op. Wiisdommen siger o. s. v.

O Ven, luk aldrig Hjertet i
for Skyldfrie Løiers Giekeri!
Maaskee tilsidst du kræsen fandt,
at ædelst Fryd var Tant. Wiisdommen siger o. s. v.

Her straaler Fryd i Diets Glands;
her vinke Skiemt og Viin og Dands;
nyd da det Glædens Dieblif,
du her af Skiæbnen fik. Wiisdommen siger o. s. v.

Om end din Bei lidt knortet er,
dog mangen Rose smiler der:
spil Livets Farce munter ud,
og pak dig saa med Gud! Wiisdommen siger o. s. v.

Lil et Ideal.

Den Elſkte, ſom jeg aldrig ſaae,
o maatte hun min Sang forſtaaе;
Jeg er ſaa tit den Hulde nær,
og veed endnu ei, hvor hun er. —

I hver en venlig Morgenblund
jeg kyſſer hendes røde Mund;
paa Land og Søe og hvor jeg er,
jeg hendes Billede kun ſeer.

I Gaar, da jeg i Skoven var,
og Maanen blinked' ſkøn og klar,
i Ellebuſken hvor jeg laae,
jeg ſaae den Pige hos mig ſtaae.

Saa ofte gaaer jeg Haand i Haand
ved Siden af min elſkte Land,
og trykker hende til mit Bryſt,
og aander ſalig Minneløſt. —

Men o! nu føler jeg kun Qual;
Maaske jeg Arme aldrig ſkal
den gode hulde Pige ſaae,
ſom jeg ſaa tit i Drømme ſaae.

Hør Beste! naar i Dæmrings Skin
en Taare triller paa Din Kind
saa tit Du denne Viise seer;
da troe mig, Du min Pige er,
Ja ganske sikker er Du den,
som fødtes mig af Himmelen;
o! sig kun, at Du elsker mig
saa vil jeg flyve glad til Dig!

I en Stambog.

Saae er Støvet's lykkelige Dage;
Ven! Du vist nok mangan Taare saae,
Hørte haanet Dyd, og Uskyld klage;
ofte saae en Niding hædret gaae,
men Du saae vel ogsaa Maanen blinke
sødt til Venskabs blide Samfund ned;
saae den kælne Elskovssterne vinke
Dig til himmelsk, skyldfrie Kiærlighed.
Held Dig, at Du Jord og Maane saae;
Held Dig, at Du den forlade maae.

S i æ l e r o e.

Mel. Ei Gratier men Landets Piger.

Kan Kroesi Guld, kan Moguls Skatte
Dig Savn af Siælfred erstatte?
nei Misro quæler Arm og Rig.

Den flyver om de høie Loster,
og sniger sig i lave Loster,
men endser ei Dit bange "Vig!"

Den Hæderskrans, hin Tinding pryder,
mon den til varig Røe indbyder?
o nei! kun siebliffelig

Du fryder Dig ved hine Palmer!
Ehi see! de grønne Blade falmer;
og da, o Ven, hvad trøster Dig?

De Edelsten' i Kronen tindre,
de, maaskee de kan Uro hindre?
flue medynksfuld mod frie Syd!
og af! de Edle, som der blødt,
det sande Sagn Dig jo afsødte:
"Behersteren nød aldrig Fryd!"

Ei Guld, ei Magt, ei borget Hæder
den skønne Sjælefred Dig stæder!
i eget Jeg den søg, min Ven!
kan Du med roligt Die skue
de Bierge, som med Fald Dig truer,
vid da: at Du besidder den!

O! denne Eiendom ei sviger
Hver som fra Dydens Spor ei viger.
Den lyser ham i mørke Stund;
Den er hans trygge Borg hernelen,
og naar han freidig vandrer heden,
den styrker ham i sidste Blund.

Det er ikke sandt.

Du er, saa siger Du, ulykkelig.
Det er ei sandt; det skal jeg strax bevise
Dig:

Du er jo elsket af en yndig Pige,
man kan ei være elsket og ulykkelig tillige.

Haabløs

”Haabløs Elskovs tunge Kummer
”lindres kun ved Gravens Slummer”
det ser ikke sandt: Den lindres ogsaa ved,
at den Grumme sjenker os sin Kierlighed.

Hagelveiret

eller

Trøst i Ulykke ved en ædel Kone.

Den 17 Julius kom jeg til min Vens i det ***ste
beliggende Landgods. Ham, jeg for ti Aar siden
havde forladt som en ung endnu ikke ansat Mand,
uvis, om, naar og under hvilke Omstændigheder
jeg igien skulde see ham, omarmede jeg som lyk-
kelig Mand og Fader, og som Besidder af et
rigt Gods i en behagelig Egn. Indtrykket, dette
gjorde paa mig den første Aften, var kun for-
virret og blandet; deels formedelst Træthed af
Reisen paa en saa heed Dag, der endtes med
Torden og Lynild; og deels formedelst det endnu
vedvarende Uveir. Hint tillod mig uagtet al

An-

Ansfrængelse ikke fuldkommen Deeltagelse; og dette forstyrrede Opmærksomheden paa os selv.

Men den næste Morgen! O! aldrig vil jeg glemme den! Alle de, som af Erfaring kiænde Saligheden af en saadan Morgen, som man tilbringer i Selskab med en længe savnet, og nu endelig igien omfavnet Ven, maae tilbagekalde de glade Bevægelser de paa en saadan Fest have erfaret, for at føle, hvor lykkelig jeg var.

Frokosten, til hvilken vi samlede os, besluttede vi, at indtage paa den uden for Salen værende Balkon, der skaffer en frie Udsigt over Haven og Marke. Den vederqvægede Engs friske Grønne, og de rige Kornagres fornygede Kraft efter Gaarsregnen forfriskede vort Die. Alt, saa langt jeg kunde see omkring mig, tilhørte min Henrik — med dette Fornavn vil jeg kalde min Ven —; og jeg hang ved hans Læber, da han med Omhyggelighed betegnede mig med Fingeren alle sin Eiendoms Dele, saa langt det laae for os; og med geografisk Næagtighed angav de Dele, jeg ikke saae; da han med kiændelig Taknemmelighed forregnede mig, at fra Aar til Aar havde Velstanden i hans landlige Stæde til-

taget

taget, og under hans Veiledning ogsaa Bøndernes Velstand; at den forestaaende Høst vilde overtræffe alle de forrige Aars, og at Han og hans Emilie alt forud frydede sig ved, ved deres Lykkesgods Tilvært at blive mere i Stand til, at forbedre nogle af deres Naboers kummerlige Omstændigheder, og at kunne understøtte en offentlig Anstalt i Nærheden af dem. Ved denne foreløbende Oversigt over det Hele i hans Forsatning indviede til den glædeste Stemning, satte vi os endelig ned til Kaffeen; jeg imellem Henrik og Emilie; ved vore Fodder legede Børnene. Vi spøjte med dem. Til de første Barndomsaar steg vor Erindring tilbage, og fremdrog enkelte Scener; men dette ufuldkomne Arbeide ophørte, da vi kom til den Tidspunkt, hvor vi vare bleven revne fra hinanden. Alt, hvad siden sparsomme Breve kun i Korthed havde sagt, gientoges nu i al Udførlighed; Alt, hvad Han og Hun tilforn kun havde betydet om deres Planer for Fremtiden, og om deres Almeenaands Udvidelse, hvad jeg kun som i Dæmring havde viist dem om mine Udsigter, blev af dem udført indtil det Enkelte, af mig bragt dem nærmere for Diet. —

Saa-

Saalendes havde vort Livs hele Skueplads nu aabnet sig for vore Blik. I Forgrunden, lyfte det Forgangne med alle mangfoldige Afsvælinger af de oplevede Hændelser og Tildragelser; i Baggrunden en smilende Fremtid; i dens Skjød alle vore Ønsker og Forhaabninger under en god Regents Styrelse.

O! hvilken Salighed har Skaberen gydet i Erindringen af nyde Glæder, og Anelsen af forestaaende Lykke, og hvor meget yndigere og mere tiltrækkende bliver denne Salighed, naar i det hele blander sig Træk af huslige Glæder, og udgøre Hovedskatteringerne i Maleriet! —

Timer svandt som Minutter for os; Talens Flod rev dem bort med sig. Aftenen havde maaffee fundet os paa samme Sted; vare vi ikke blevne bortkysede af Dagens opstigende Hede.

En Grotte modtog os i sin Kjalighed; her holdt vi Middagsmaaltid under Fortsættelse af vore Samtaler, og først efter Klokkeren fem erindrede den fjerne Torden os paa andre Stenstande uden om os. I det Dieblik traadde Gartneren

ind med ængstelige Blik. Et stort Uveir, meente han, vare nær; og de rødlige Skyer lode befrygte et Hagelveir.

Forbausede forlode vi vor fortrolige Ensomhed, og et Blik paa Skyerne over os gjorde den meddelte Formodning kun alt for sandsynlig. De idelige Lyn og den lydligere Torden drev os til Huset; og neppe havde vi naaet det, saa fulgte en Scene, paa hvilken vi ikke ved noget Varsel vare forberedte. Det var det første Hagelveir, jeg har oplevet, og maatte det og være det sidste! Skybruddet, Stormvindenes Hysen, Hagelens Raslen, den rullende Torden, Vinduernes Klirren paa Husets vestre Side, nogle Overtroiske Tjenestefolks Haandvrien, Børnenes Skrig, min Bens og min egen Bedrøvelse, opfyldte mig med en Beleirings Skræk; og den Dag tilgav jeg Overtroen, at den kunde ansee Uveir for Straf.

Endelig lagde sig Oprøret i Naturen, og Frygten for fuldkommen Undergang i vort Bryst. I Dødsangestens Sted traadde Bedrøvelse, Forvirring, Fortviøvelse, efter som Gemytterne vare meer eller mindre sølsomme, og tænkte sig Følgerne
meer

eller mindre farlige. En Lykke for os alle var, at vi i de næste Timer bleve adspredte ved nødvendige Syssler. Vandbække surrede giennem den nedre Deel af Huset, saa Værelser vare blevne ubeskadigede af Regn, Hagel eller Storm. Hvorhen Diet vendte sig uden for Huset, traf det paa Vdelæggelsens Mærker.

Henrik irrede omkring paa sine ødelagde Aagre. Emilie forglemte sig og Sine formedelst Omsorgen for tre af hendes Diger, der vare stærkt beskadigede af Haglen, og ikke uden Livsfare. Jeg tog mig af Børnene.

Først seent paa Aftenen vendte Henrik tilbage. "Alt er forloret!" meer sagde han ikke. Ogsaa Emilie kom fra de Beskadigede, dem hun havde ladet pleie. Det var en gyselig Aften. — Man har ofte anmærket det som beundringsværdt at det menneskelige Legeme kan udstaae Kulden under Nordpolen og Heden under Linien. Endnu beundringsværdigere er det vel, at Sielen i et Nu kan, uden ganske at tabe sin Kraft, bortrykkes fra det gladeste Haabs Ild til Fortvivelsens Kulde; fra frydfulde Tildragelsers oplivende Varme til sorgelige Begivenheders forstenende

Indtryk

Indtryk. Men rigtig nok var og hos os Siælekræften næsten tabt. Stum Smerte var i Stedet for den veltalende Glæde; intet Ord blev vexlet, kun Suk gienløde, Taarer nedrandt fra Diet.

Jeg burde have afbrudt dette Stille og trøstet; men ogsaa mit Mod var borte. En lignende Scene, som den jeg nu saae, randt mig i Tankerne fra min tidligere Ungdom; Erindringen af Glædens og Modgangens mindre Omverling forenede sig dermed, og da jeg nu, efter en det menneskelige Hierte sædvanlig Vanart, syntes som af Skiæbnen udseet til sliq Omverling; saa kom jeg selv til at behøve den Trøst, jeg burde have givet andre. I Følelsen af min Afsmagt sneg jeg mig op paa mit Kammer, for her først at udgræde min Smerte. men Sønnen der, som Shakespear siger, med Forglemmelsens Svamp forjager alle Sorger af Siælen, forbarmede sig over mig. Ved Opvaagningen tidlig paa Morgenens fandt jeg mig siddende i Lænestolen.

Denne Opvaagning, hvor forskiællig fra Opvaagningen i Gaar Morges! Til min Bedrøvelse kom endnu Mismodighed over mig selv at jeg i Aftes saa quindagtig havde forladt det

Bekym.

Bekynde. Jeg gik op og ned i Stuen, men blev ikke længe alene. Ruffen, en gammel ærlig Karl, traadte ind, og hans nedslagne Blik opfyldte mig paa nye med Medlidenhed.

”Hvor staaer det, Gamle?” spurgte jeg ham. — ”Alt nedslaaet af Hagelen!” svarede han med et dybt Suk, og Taarene stod ham i Øinene. ”Ja, Hr. * * * *,” blev han ved. Kone og Børn kunne døe for mig, og det skal ikke gaae mig saa nær. Der har vi sexten Uger tidlig og sildig været paa Marken; har knapt spist os mætte, og nu er alt omsonst; for al Sved ikke engang Straae.”

Jeg gjorde intet andet, end saae paa ham, den ærlige Karl, hvorledes han saaledes stod der, og syntes at forekomme sig selv, som en Aftakket, af Tienesten jaget, fordi dog hans Arbeide nu slet intet indbragte hans Herre. Saa meget synes kun Arbeidets Frugt, ikke Arbeidet selv, at adle de til Virksomhed vante Mennecker.

”Og vor kiære Madam,” sagde han videre, ”hende har jeg i mine Dage aldrig seet saa nedslagen: og Herren seer saa stift og fortredeilig hen for sig. Børnene græde; kort: det er siden i
Gaar

Saar her i Huset, som Verden var fast overende
Ikke sandt, vor Herre Gud kunde dog vel have
afsværgt alt det. Imidlertid maae det være got;
hvad Gud gjør, er velgiort! og saa tænker jeg, og
har alt sagt det til min Kone: hvem der føder
Ravnene, tænker jeg, han vil —

”Han vil, faldt jeg ham i Talen, heller
ikke lade Menneskene forhungre: ikke sandt ærlige
Gamle, det mener I?” Og hermed trykte jeg
ham Haanden, og gav ham mine Klæder, som
han var kommen for at hente, og stødte ham næs-
ten ud af Døren, og jeg bag efter, for at gaae
ned i Salen, med dette under Tillidens Opbrus-
ning bankende Hjerte. Jeg lukkede Døren hastig
op. Alle Gardinerne vare nede for Vinduerne,
Balkonen var tillukket, ingen Udsigt til Odelæg-
gelsens Steder. Henrik sad i Sophaen i en vis
Sandfæsløshed, Emilie ved Siden af ham, med
meer Fatning og Rolighed i Blikkene. Hun
kom mig imøde, og med et Haandtryk, der i det
Dieblik gjorde mig meget lykkelig, sagde hun
til mig: ”Jeg takker Himlen for, at De dog er
hos os.”

Henriks

Henriks Svar paa min Morgenhilsen, var meget kort, og gjorde mig forlegen. "Hvor gaaer det?" spurgte jeg endelig, for dog at sige noget.

"Som det kan gaac en Tigger;" svarede han med en Tone og et satirisk Smil, der virkede paa mig som en Bespottelse imod Kuskens Trøstesprog.

"En Tigger?" sagde jeg fuld af Forundring.

"En Tigger?" faldt Emilie ind, "og her er dog din Ven endnu, som i Gaar gjorde dig saa rig."

Det var, som om hun med disse faa Ord indgød mig en kjaek Selvfølelse, og blandede i min Mishag over hendes Mand's Modløshed Stoltheds Bevægelse. Hurtig vendte jeg mig til hende, og svarede med uvilkaarlig Omfundtlighed. "O! min dyrebare Veninde, Vennen i Lidenskab taler anderledes, end den gode Husholder; og det, at en Ven bærer Medlidenshed, bliver i vore Dage regnet for intet."

Han slap min Haand, som han hidindtil havde holdt i sin, og spurgte mig med forandret

Tone:

Tone: "Vil Du og fylde midt Hjerte med Kummer, det er allerde for trangt for Næringsforgerne? See der"! han førte mig til Vinduet, løstede Gardinet op, "see der! i Gaar og i Dag". Det var mig intet nyt, og dog igien et meget hierteskerende Syn, som den ødelagte Mark viiste Diet: især, da Erindringen af Gaarsmorgenen igien blev saa livagtig for mig. Min Dømsfætteligheds Yttring angrede mig, og neppe vilde jeg have tilgivet mig den, var den ikke under qvindelig Veltalenheds Fortrylselsesstav bleven til en Trøstens Kilde.

Emilie nærmede sig ham, lagde sin Haand paa hans Skuldre, og med hin Trøstnings og Hengivenheds bedende Tone hvormed en adelig Kone saa let kan formilde, den mandlige Hefstighed, sagde hun:

"Alt er jo endnu ikke tabt. Du gaaer virkelig for vidt, kære Mand, indtil Uafnemmelighed for vidt. Dette Aar er efter mange frugtbare det første ufrugtbare; og denne Ulykke er den første, siden jeg kom i Besiddelse af Dig. Himlen vil prøve mig, om jeg i onde Dage ligesaa meget som i gode føler, hvad jeg besidder i dig;

og jeg skal nu opfylde den anden Deel af min
Eed, og lindre din Ulykke. O! bedste Mand!
bort med denne Modløshed, som nedtrykker mig.
Den er mig et bedrøveligt Deviis paa min Ufor-
muenhed i at hielpe Dig, af! kun at trøste Dig.
Tilforn var jeg dog Noget, af! hvad vil jeg fra
nu af være dig!"

Han saae paa hende med stille Bemod, som
om denne Uttring krænkede ham som en Bebrei-
delse: hun mødte dette Blik med hendes af Be-
vægelsens Taarer straalende Øie, og med bedende
Omheds Mine. "Tag Alt," blev hun ved med
større Varme, og greb hans høire Haand, "tag
Alt, hvad Din ødselende Godhed har givet mig
af Kostbarheder; indskrænk vor Husholdning,
forde enhver anden Opoffring af mig. Til en-
hver skal Du finde mig villig; men vend kun
tilbage til Din Munterhed, jeg vil i Dine glade
Blik finde alle en rig Høsts Skatte, og i Din
Fatning al Velstandens Overflødighed."

Her sank hun ham, overvældet af Jølelsen, i
Armen, og han trykte hende maalløs til sit Bryst.
Jeg stod fuld af Beundring; jeg havde maattet hen-
synke i Tilbedelse af denne himmelske Trøsterinde.

O!

"O! dette Dieblig, min Henrik," raabte jeg, "er ikke for dyrt kjøbt for alle en Høsts Skatte!"

"Ikke for dyrt kjøbt! nei! ikke for dyrt!" udpressede han med bævende Sremme; "o min Emilie! Du mit Alt!"

Børnenes Mellemkomst forstyrrede denne den mest rørende Omheds Scene, jeg nogensinde har bivaanet. Bange nærmede de Smaae sig, og da de saae deres Forældres Dine fulde af Taarer, begyndte de selv at græde høit.

"Kommer, kære Børn! til eders Moder," sagde Henrik, "hun vil aftørre eders Taarer. Det er altsammen got igien. Takker, takker Gud hver Dag for en saadan Moder."

Jeg har hos saa Menneſker ſeet en ſaa haſtig Overgang fra Fortviſeſe til Overmod af Tillid, ſom hos Henrik. Guld af Miſfornoiſeſe over ſin forrige Modløſhed oprullede han Gardienerne, hvormed han havde villet forhindre Synet af Odelæggeſen, og aabnede og Balkonens Dør, der og i ſamme Diemed var blevet lukket. "Jeg Kujon! ſagde han til ſig ſelv, ved min Emilies Haaud vilde jeg driftig gaae den

stændigste Død imøde, og skulde ved hendes Side gysse for at see mine ødelagte Marke!" Saa meget havde hans Kones Betsalenhed aabnet ham en ganske anden Synspunkt af det lidte Tab, og al hans Umage gik ud paa, at vise sin Siæls Kone den af hende bevirkede Møjlighed og Fatning.

Og med hvilken Kunst vidste hun at nedstemme denne Opbrusen til rolig Betragtning: og at forvandle den levende men dog kun forbigaaende Bevægelse til blivende Fornemmelse!

Efterat vi virkelig igien havde sat os ned paa Balkonen, fortaalte hun en fire, fem Exemppler paa Embedsmænd, som ved lignende Ulykkes Tilfælde, i Stedet for at blive fattigere og mindre velhavende, vare blevne rigere og mere velhavende. De havde nemlig ved flige Leiligheder meget ofte lært nærmere at kiende det Indvortes af deres Økonomie, og mange af deres Folks Redelighed eller Uredelighed, den de havde for megen eller for liden Tillid til; vare ved Misvæxtes Aar og ved Dyrtid blevne nødte til Indstrænkninger i deres Husholdning, den de siden holdt ved som stedsevarende Besparelser; vare vel

og faldne paa flere Erhvervelses Grene, havde
stedse meer trukket sig tilbage fra larmende For-
nøielseris Ruus til huslige Glæders Rolighed.
Kort, sagde hun ved Enden, lige uløkkelige Til-
fælde ere som Koldfebre, der ret udmatte een, men
gjøre bag efter sundere.

Fra disse Exempler gik hun over til sin egen
Forsatning. Hun fortalte enkelte, os endnu
ubekjendte, Tilfælde fra Gaarsdagen; og i Alt,
hvad af hende var bemærket, hvad af hende, som
vi snart erføre, i Stilhed var skeet til hendes
Mands Beroligelse og Opmuntring, viste sig en
Jagttagelsesgave, en religiøs Overveielse og
Hiertets Godhed, som maatte give hendes forrige
Ytring en uforgængelig Kraft.

D r ø m m e n .*)

Hf Kummer træt, og træt af mørke Tanker
jeg kasted' mig paa Leiets ned,
udrakte Haanden efter Haabets Anker;
men intet fandt at holde ved.
Da kom du, Søvn! — Kom ofte, qvægsom Lise!
Ulykkeligens svage Trøst!
thi dine Tryllespyner stundom vise
sefv Kummeres Søn et Glimt af Lyst.
Misund ham ei, naar Martens blide Drømme
for ham isfjænke Glædens Maal;
er det ei nok, han vaagen maae udtømme
saa mangen beedst og bitter Skaal?
O Nat, o skønne Drøm! lod du mig finde
den Fryd, som vaagen nægtes mig.
Lad mig fortælle den for min Veninde,
som er i Dag saa lykkelig:
Jeg var paa Søen — rundt om, allevegne
jeg saae kun Hav og Himmelen;

et

*) Fra et Kruentimmer til sin Veninde den 5 Marts
1796 i en Brevtafle, paa hvis ene Side var
broderet en landlig Hytte og paa den anden en
bekrandsjet Stotte.

et Skib, bestemt til fjerne Himmelvege,
foer med mig giennem Bølgen hen.
Med eet oprøres Havet — høie Bølger
flaae vældige mod Skibet ind,
og Skrald paa Skrald, og Lyn paa Lynet følger,
og ængster følt mit svage Sind.
Midt i min Angst jeg saae din Aand, du Huske!
Som aldrig — aldrig fra mig veeg.
Men ogsaa den forsvandt — og Dødens Kulde
sig giennem hver en Aare sneeg.
Jeg sank, saa syntes mig, i Dødens Arme;
men vaagned' paa et yndigt Sted,
saa frie for Sorg og Kummer, Suk og Harme,
som Evas første Salighed.

Jeg laae ved Foden af en landlig Hytte
i Danas blomsterstrøede Favn;
lidt borte blev jeg vaer en yndig Støtte,
paa den stod min Venindes Navn.
Og mine Ungdoms Glæder saae jeg dansse
i faver Kredse med Haand i Haand,
Jeg saae dem glade Støtten at bekrædse
Velsignende din blide Aand.

Her,

Her, sagde jeg, her vil jeg rolig glemme
den Uret jeg saa ofte leed;
her vil jeg mine Kummers Taarer hømme,
og leve skilt i sandlig Fred.
Til denne Støtte vil jeg daglig ile,
og signe dig og Børn og Mand,
ved denne Støtte mine Been skal hvile,
naar jeg gaacr til et bedre Land.

* * *

Min Drøm forsvandt — jeg var ei lykkelig,
men dog velsignede jeg dig.

Om den gode Tone.

Mængden giver den fornemme Tone dette Navn.
I en mindre lav Klasse hædret man dermed hin
kunstige Tone, sammensat af pedantiske Smaa-
ting, af tvungen Ynde, af urimelige Overdri-
velser, af slaviske Smigrerier, af Sædvanens
Prydelser, og af en spodsk Maade at snakke paa,
opfunden af Forsængeligheden for at udmærke sig
fra

fra Menigmand i Mangel af mere væsentlige Udmærkelsesmidler. Man paatager sig der en ubegrænset Haan for enhver kraftfuld Følelse, enhver gavnlig Kundskab, Moden er dens første Videnskab, og det Behagelige er den eneste Gienstand, den værdiges at tage i Betragtning. Man beviser der ved en Sarkasme, man ræsonerer ved det Latterlige. Egenkiærlighed, Taabelighed, Ustædighed, Mangel paa Religion forkyndes af Personer, som vilde rødme over at mistænkes for en Gudhengiven Bevægelse eller en fornuftig Studering. Da man imidlertid ikke kan quæle ethvert Begreb af Velvillighed, Retfærdighed og Mod, erstatter man den første med Høflighed, og de to andre ved falske Begreber om Ærekiærlighed (point d' honneur).

Den foregivne gode Tones Fordomme forgifte enhver den naturligste Trøst. Fordærvede Hjerters Misundelse tilbyder sig, med Latterlighed at overhulle de sandeste Nydelser, som de ikke mere kunne modtage. Hengivenhed for en Egtemage, Omhed for Børn, Ordens Aand, Smag for Ensomhed, eller Tilbøjelighed til Belgisrenhed, ere Dyder hos en slet og ret Borgerkone,
som

som en Dame næsten ikke tør vedgaae, eller som hun over i Løndom, saafremt hendes ædle Siæl elsker dem.

Stedsse at leve i eens Tone, er at være fremmed for den almindeligste Fremgangsmaade og de sædvanligste Følelser. Der er ingen Klasse, som mindre kiænder Verden, end den man betegner under Navn af Verdensfolk. En af deres Fordomme er ogsaa at indbilde sig, at de spille en saare betydelig Rolle i Selskabet overhoved, som de synes i visse Henseender at styre ved deres Exempel. Men i det man efterligner dem i Pynt og Kredentser, har man og vedtaget i øvrigt at betragte dem fra en latterlig Side, ligerviis som man behandler Fruentimmerne med et Udortes af Underdanighed, og som man i Sagen selv gjør til Slaver; som man morer med Smaating, og afholder fra enhver vigtig Gienstand.

Naturen straffer denne falske gode Tone over den Foragt, den viser dens Love: offentlig smiler den til den, men hævner sig i Løndom, ved Redsomhed, Bømmelse og Begten af dens egen Nsmagt; imedens den giemmer sine
 sødeste

sødeste Gunstbeviisninger for hine kunstløse Væsener, som tage den til Veileder, offre til den i Ensomheden, og villigen undvære Skindet, naar de kun nyde en grundet Virkelighed. — Være Fruentimmerne mindre omspredte, da skulde de have mere Originalitet i deres Karakter; de skulde kunne vedligeholde denne Naivitet, denne Oprigtighed, der maatte være farlige i Tanslen: de skulde mindre være et Bytte for hine Misforståelser, hine Uroligheder, hin Misundelse, hint Medbeileri, som ængste dem i en Levemaade, hvortil de ingenlunde vare bestemte: de skulde mere taalmodig see deres Yndighedens Aftagelse, og deres Dage skulde henrinde i en fredelig Kreds af Syssler overeensstemmende med deres Natur. — De Unge skulde og lettere bosætte sig; en Mand skulde ikke frygte for at ødelægge sig paa Bryllupsdagen, og at underholde sin Kone dyrere end en Figurantinde uden at have den Fordeel at kunne stifte ligesaa tidt: han skulde mindre bestemmes i sit Valg af Sierrighed eller Mangsyge, end af sin Tilboielighed. Men under de nærværende Sæder, hvad er der som skulde kunne overtale ham til at følge den? Hun skal leve mindre

mindre for ham, end for andre; han skal tabe sin Frihed, sit Vellevnet, og kassere sin Ære, uden at kunne tilbytte sig en Veninde og stille huslige Glæder.

Intet beviser bedre, til hvilken Grad Verdensfolkene ere dem selv til Byrde, end den flaae Syffel, hvorved de uden Ophold at søge at glemme sig. Hvorledes er det muligt, at en saa barnagtig Tidsfordriv, som den at blande Kort, og følge deres eensformige Sammensættelser, har kunnet blive saa almindelig? Det er Skik at finde saare fornuftigt, hvad man sædvanlig gjør; men tænker man det allermindste derover, er der ikkun faae Skikke mere synderlige og mere urimelige, end den Vigtigheds Mine, hvormed det hele Næbne Europa opoffrer den interessanteste Deel af sine Dage til at blande Spader og Auser. Man kunde ikke opfinde noget mere tiensligt til at fortørre Aanden og Hjertet. At en Gierrig spiller i Haab om at vinde, at en Forsretningsmand undertiden søger at afbryde sine Tankefs Alvor ved en flau Syffelsættelse, eller at en Tungsiindig deri kan glemme sig selv, det lader sig begribe: men at Folk, som Fornøielse samler,

drø

deri hver Dag kunne finde de største Fornøielser, det lader sig ikke begribe.

Den sande gode Tone, i enhver Stand, er den, som bestaaer i en dyrket Aand, behagelige Manerer, delikat Fremgangsmaade, en ædel Overbærelse mod Fraværende, og en vedligeholdt Opmærksomhed for at skaae de Nærværende, man roser med Godhed, man laster med Varsomhed, man anvender det Latterlige ikke uden paa det Lastværdige, Flaahed og Evang ere forviiste derfra, man er hverken træg eller letsindig, hverken andægtig eller fræk: man blander kunstigen Indsigter og Uvidenhed, Vnde og Fornuft, Aand og Godmodighed, Følelse og Mundterhed. Man taler, naar man vil: man tier, naar man intet har at sige. Mørkhed blander sig ikke med Lune, og selv Nykker tilgives. Spil er kun en sielden Tidsfordriv, en Nødhielp, næsten ydmygende, aldrig en uundværlig Fornødenhed. — En sund Sædelære, en blid Philosophie pryde uformærkt endog de mindste Samtaler, og deres høieste Gienstande behandles med en Lethed, som viser at man betragter dem, som en af Samtalens naturligeste Gienstande.

Enhver

Enhver giver villigen sin Mening efter, enhver agter den Andens, enhver henbærer sit Løs til den fælles Masse: det Personlige forener sig med det Almindelige; man taler om sig selv, uden at frygte for at lide; Oprigtigheds Tonen beviser Tillid. Raadvildhed finder der Raad, Evang Understøttelse, Ulykke Trost.

Hvilken Forskiel imellem disse Vennefæltskaber, og hine glimrende Kredse, hvor fyrretive Fruentimmer gaae hen at udframme deres Pynt, og tredive Mandspersoner deres Orkesløshed! hvor man igiennem Drugens Fernis, og den fremkunstlede Skoggerlatter, see Redsomhed og Evang frembrøde; hvor enhver almindelig Samtale er umulig, enhver særdeles tvungen. Men — den blotte Erindring dysser mig i Søvn. —

Hvorpaa bør Ægteskaber bygges?

Fornuftig Tilbøielighed er den eneste rigtige Grund, hvorpaa man med Sikkerhed og Tillid bygger Bestlutningen til Ægteskab. Det

er vel stedse vanskeligt, maaskee umuligt, at efterspore en menneskelig Tilboieligheds Gang indtil dens første Begyndelsespunkt og med Visshed bestemme, om udvortes Behag, eller indvortes Hviagtelse var det første, som hendrog vor Opmarksomhed paa en Person; men saa meget lader sig med Rette fordre, at man ikke tillader sig at opstige til den Grad af personlig Tilboielighed, som opvækker Tanken om et ægtefabeligt Forhold, førend man først tog Fornustens paa Raad, og har dens Bifald for sig. Har vort ubevogtede Hjerter alt tidligere bestemt sig for en Person, saa vil Fornustens Stemme siden formege meget lidet over os, vi ere blevene uskikede til alle rolige, koldblodige Prøvelser, og vor bestukne Forstand foregøgler os tusinde falske Slutninger, fordi vi nu ville skaffes ved den. Vil man altsaa ikke blot gjøre Minen, men for Alvor være fornustig, saa slutte man et Forbund med sine Dine, og tillade sig ikke med Behagets opslagende Blik, at betragte en Person, førend man ikke i det mindste først har fornummet Hvgters offentlige Stemme om ham. Da udforske man, saa meget muligt, Karakterens

Eg

Soliditet, uden herved i sine Domme at lade sig føre vild af Omgangsmanerernes større eller mindre Artighed. Mænd, som mindst forstaae sig paa modiske Galanteriers indsmigrende Fias, ere som oftest de æmteste og bestandigste Ægtefæller, naar den sødtalende Smigrer mestendeels slagrer ligesaaledes i Ægteskab, som i Selskabet. Man overseer aldrig herved den udvortes Lykkesstilling. Uden et sorgfrit Udkomme gives ingen varig Lykke i Ægteskaberne, og mangen god Pige har her alt ved sin Omhed's formentlige Heroismus, som skal gjøre Under, bedraget sig. Ved denne Heltesmhed indbilder man sig stærk nok til, med Lethed at bære den i Tiden tungt trykkende Armødsbyrde, og med smilende Mod at kunde beseire Besværligheder, som forekomme enhver Fornuftig uovervindelige. Heroismus er overalt i Naturen forbi-
brusende, begeistrende Følelse, som rigtig nok paa en kort Tid giver vore Kræfter den høieste Grad af Spænding, men just derfor snart trættes af sig selv. Med en saadan opvakt Anstrængelse af indvortes Kraft at ville for Livstid leve fort i Ægteskabet, og altsaa derpaa grunde en blivende Tilstand,

Tilstand, er altid Daarlighed, som man i Tiden undgiælder med Taarer. Vilde De ikke selv erklære den unge Krieger for et æventyrligt Svimmelhoved, som uden tilstrækkeligt Levnetsmiddel og Vaaben dristede sig at drage til Feldts og ved sit Modds uberegnede Styrke at slaae en fiendtlig Hær paa Flugten? Enhver Stand er vant til et vist Tal af Fornødenheder, og om man endog en Tidlang ikke agter dem, tidlig eller sildig føler man dog, at man undværer; og alt denne Følelse i sig selv er foruroligende Forskyrrelse af Lykken. Fin-
 der man en fra Lykkes Gavernes Side noksom udrustet Person ogsaa fra Karakterens Side ikke forkastelig, finder man ham i Henseende til Hoved og Hierte værdig den rene Agtelse, da, kun da først tillade man sig et Forsøg af dens fulde Ind-
 tryk paa vore Følelser. Den maae for vore For-
 nemmelser aldeles intet Modbydeligt, intet
 Tilbagestødende have, det forstaaer sig af sig
 selv; den maae ved et vist legemligt Velbehag
 drage os til sig med sagte Magt. Bliver dette
 under ovenansførte Betingelser bemærkeligt, da
 fatte man en behiøvet Beslutning, om endog hine
 phantastiske Sving af en arkadisk Omhed, som
 kun

kun spøger i fastende berusede Digteres Hjerne og som overalt kun er en billedrig Indbildningskrafts Værk, ikke erfares. Ved en saadan fornuftig Tilbøielighed, som stytter sig paa Karakterens Fasthed, paa Hjertets Velvillie, paa giensidig Agtelse og uhyklet Fromhed, faaer man hinanden i Aarenes Fremstreden stedse kjærere, naar Phantastekjærlighedens sprudlende Varme ofte alt i Egtestandens første Uger begynder at gaae over til en drøbende Kulde.

Om Mesalliancer.

I filosofisk Forstand maatte man dermed betegne en Forbindelse mellem to Personer, som ere hinanden ganske ulige, som ved de forskiellige Grader i deres Dannelser, i deres Smag, i deres tilvante Fornødenheder, i deres Umgangsmanerer, kort i deres udvortes og indvortes Forhold ere affondrede og i og ved sig selv adskilte fra hinanden. At parre sige Personer med hinanden, giver rigtig nok det uligeste Svand! det skænder sig selv, giver sig til Pris for offentlig Haan og daglige hemmelige Lidelser, Kræn-

Els

tæller, Beskæmmelser. Kun et nederdrægtigt
 Gemyt kan indgaae slige i sig selv ugysdige For-
 bindelser. Men i borgerlig Forstand fornædret
 man ved disse Skændselsnavne enhver Forbin-
 delse, som er bleven knyttet mellem to Personer
 af adelig og borgerlig Stand. Lad den borger-
 lige Deel besidde nok saa mange erkjendte Fortrin
 paa Aand og Hierte, nok saa meget udvortes
 begunstigende Formuesovermaal, for at kunne
 holde lige Skridt med enhver det dannede Men-
 neskes Finhed, lad de to Forbundne i deres hele
 Tænke og Tilbøielighedsmaade kunne nok saa
 inderlig stemme overens og være det lykkeligste
 Par paa Jorden, deres Giftermaal er en Mes-
 alliance. Den ned- eller opstegne Deel udstødes
 af sin Caste, uden nogenfinde at vorde optagen i
 den indtraadte. Man seer let, at her en uret-
 færdig Standstoltheds Fordom, der er Borger-
 standen lige saa egen som Adelen, tyrantiserer
 Menneskeheden til dens aabenbare Skade. Der
 maae i ethvert velindrettet borgerligt Selskab
 være bestemte Afdelinger og udmærkende Vægs-
 bevisninger, dem den ikke vilkaarlig kan kaste
 fra sig, som det hele Selskab bærede dermed til

dets Anliggendes vægtfuldere Fuldbyrkelse. Men da det qvindelige Køn bliver næsten ganske udelukt fra alle offentlige Forretninger, saa seer jeg ikke hvorfor man og indskrænkede dette med hine vilkaarlige Skrænkter, eller meget mere hvorfor det troer sig selv indskrænket dermed. Konen følger jo ellers overalt Mandens Standspunkt, og har, saalænge det endnu ikke har sluttet sig til ham, næie taget, slet ingen Rang. Dannelsens Grad bestemte derfor et Fruentimmer bedst hendes Classe. Saa længe imidlertid en anden, meer vilkaarlig Bestemmelse endnu tilintetgæver det længselfulde Ønske af en inderligere Endrægtighed mellem Mennesker af lige Dannelse, saa længe endnu Fødselsret bestemmer Døttrenes Skæbne og behersker denne eller hin mig bestægtede Families Tænkemaade, saa længe vilde jeg dog ikke af en falsk Heroismus hengive mig som et sørgeligt Offer og ved et utidigt Brud af Fordommens Lænker sønderrive de naturlige Bænd, som ved tidligere Pligter forenede mig med min Familie. Et saadant Brud strider mod Klogskab, og tilvisse og mod den Taknemmelighed, man er sin Familie skyldig. Man udstødes me-

stendels

stendels af den, affondres fra sin Omgangskreds, uden alligevel at finde en anden optagende, og maae inden sit omgiærdede Husrum vente af sin Siæls Heroismus sin hele Tilfredshed. Stiger man efter den nuværende Tidernes Forfatning fra en høiere Standspunkt ned til en lavere, saa vil man snart med Mishag ved Horisontens Indskrænkning mærke, at man staaer lavere, end man tilforn var vant at staae.

Gjægemoderens Rede.

Naturens Elsker! Hørde, hvad veed jeg, maae see Philosoph, jeg henlevede mine Ungdoms Aar i en Landsby.

Det var i den favre Alder, Kiærlighedens Aarstid — jeg tager feil, jeg vil sige Ufkyldighedens. Jeg kiændte ikke Livets Ulykker; og vædede stundom Taarer mine Dine, saa var det ved at see andre græde. Den forbigangne Tid kiændte jeg ikke, og uden at ymte engang der gaves en tilkommende, syntes jeg, fornøiet alene med det nærværende at alt i Naturen gif mig efter Dnske.

J min Uvidenhed om det Onde, uden Kundskaben om det Gode havde jeg varm Følelse for Dmhed, for Venfkab. Kiærtegn henrykkede mig med Glæde; jeg holdt af alle dem som vare omkring mig; og uden at vide Erkiændtlighed var en Dyd, var jeg erkiændelig.

Ingen elskede heftigere. Ved saa lykkelig en Stemning, med en saa skøn Vane skulde jeg maaskee have seet min Ungdom, maaskee mit hele Liv glide hen i fuldkommen Lyksalighed; men en saadan Lyksalighed er ikke til for Mennesket.

Jeg kommer tilbage til mine første Aar. Dagen var gandske Dag for mig, thi den var uden Skyer. Jeg nød alle Naturens Belgierninger, Himmel og Etjernerne, uden at kiænde deres Skabere. Jeg fremstammede hans Navn; og hans Godhed beskyttede mig, førend jeg kunde kiænde den. Alting loe for mit svage Diekast. Alle Blomster syntes mig lige skionne; og jeg vilde aldrig have kunnet udlede dem, der havde Fortrinet i mit Hierte.

Kildens Vand var mig hver Dag eens klar. Jeg holde meget af at følges med Bækken, der løb midt igiennem Landsbyen. En hemmelig For-

Fornøielse bandt mig til dens Bredde. Hvor mangen Gang misundte jeg ikke Sommerfuglen der udbreder sine lette Vinger over Vandfladen, og retter sin Flugt efter dets Løb. Der traf jeg Hyrderne og de unge Hyrdinder paa min Alder og med dem spøgede jeg, saa lang Dagen var. Hver Dag havde Yndigheder for mig, eller rettere sagt, der var kun en eneste Dag til i mine Tanker. Havde man da spurgt efter min Alder, jeg skulde ikke kunne have sagt det.

Jeg var Familiens kærester Barn. Ingen Forhindring stod mig i Veien. Fri i mine Handlinger, ledede et lykkeligt Instinkt mig stedse og stedse rigtigt. Naturen troe, lydig dens første Love, uden Undervisning, uden Lærer, overladt min egen Villie, som Intet modsatte sig, havde jeg ingen Fiende at bestride, og uden Veiledning, gik jeg sikkert og beqvemt.

Aldrig naar jeg faldt i min Barndom, havde man den Umage at tage mig op fra Jorden; jeg var maaskee blevet vred over denne fremmede Undsætning; thi Mennesket føler tidlig sin Styrke og sin Uafhængighed. Ikke desmindre er det et Bøsen der vilde blive utæmmeligt, hvis man ikke i Tide lærte det at adlyde.

Ny-

Mydende en Frihed, som Intet i Verden indskrænkede, og som jeg aldrig misbrugte, bal- trede jeg mig om Vinteren i Sneen, som jeg om Sommeren rullede mig mellem Roserne. Hver Morgen befandt jeg mig i Midten af Hiorden og unge Hyrder paa min Alder. Jeg legede med dem og undertiden naaede jeg til En- gen, sørend de. Undertiden reiste sig Smaatræt- ter mellem os, men de bleve snart afgjorte. Jeg tabte engang min smukke Hat for Colins Skyld, som var beprydet med Glemmigikke'r; Han græd derover, jeg gav mig til at græde ligeledes, og jeg løb til at omfavne ham.

Papa Mama, saaledes kalte jeg mine For- ældre, disse saa søde Navne, som forynge mit Hierte; gave mig hver Dag smaae Tvebakker, som jeg gienste til de yngste Lam i Hior- den; denne udmærkede Omsorg forhvervede mig mine Legebrøders Venskab, og jeg ansaaes mellem dem for den ædelmodigste og smukkeste Hyrde, enskiont jeg var klædt næsten ligesom de andre Landsbye Børn — maaskee for at vænne mig paa et Slags Maade til Lighed, eller i det ringeste i den Hensigt ikke at ydmyge mine Lege- brødre;

brødre; da Forsængelighed er den første Lidens-
skab i det menneskelige Hjerte.

Mama, den bedste Kone paa Jorden, havde
den Tid kiøbt mig Faar, de levede med mine
Selskaberes som lode dem græsse tilsammen. Hær-
delsen afgjorde, hvor de skulde overnatte. Den
første Hyrde som nævnede dem, modtog dem for-
trinligviis i sin Stald. Dog var jeg deres
Herre, og mine unge Venner deres Oppassere.
Det var en Lov Mama havde givet, og Alle ad-
lød; de smaae Lam alene, som mine Faar gave
af sig, bestemtes den klogeste blandt Hyrderne.

Hvert Aar, St. Hans Aften, efter Jldens
Optrændelse paa Hviene, en Dag alle Børn ven-
tede med Utaalmodighed, forsamlede vore Mødre
sig hos den ældste i Landsbyen, og raadsløge ind-
byrdes, hvilken Hyrde der havde allerbedst opfyldt
sine Pligter Aaret igiennem, for at tildømme
ham Prisen. Jeg erholdt den engang. Man
forestillede mig tre Lam, alle fødte af mine
Faar. De skulde tilhøre mig; Mama tier smi-
lende over min Forvirring.

Jeg vender mig mod Colin som nogle
Maaneder i Forveien, maaskee af Banvare havde
flaaet

flaaet Hatten af mig og stedse lod meget bekymret derover; jeg tilbyder ham dem; han omfavner mig. Alle Mennesker, der bivaanedes denne Scene af uegennyttigt Venfkab, fælde Taarer. Men Lyksalighedens Alder var forbi. Al hvorfor er Menneskets Liv ikke en evig Varndom!

Jeg blev større, Fornuften kom maaskee en Smule tidligere hos mig, end hos andre Børn paa min Alder, der blive mere omhyggelig opdragne end jeg; men maaskee er de første Forelæsninger af Naturen mere værd, end dem af vor forsængelige Opdragelse. Den kom, endelig kom den, denne langsomme Fornuft, og min Moder tænkte paa mine Studeringer. Min Fader som jeg neppe havde kiendt havde efterladt hende mange Børn ved sin Død, alle i en spæd Alder. Hun fikkede mig 3 Mil fra sin Bopæl hos en Lansbye Præst af hendes Bekiendtskab, en retskaffen Mand. Stedet heder Martin de la Cluse.

Endskjønt Hr Pilon min Lærer forekom mig ved første Diekast en smule alvorlig, var han dog af en overbærende Karakter, og saa længe han levede, var jeg ham hengiven.

Jeg

Jeg husker indtil denne Dag hans straa-
takte Præstegaard, Brønden i Gaarden, som jeg
ikke maatte komme nær, Haven, hvori jeg kun
kom med hans Tilladelse og frem for alt det gode
Blommetræ med Røneklæder hvorved jeg trakte-
rede mig, naar Præsten reiste ud at besøge sine Sog-
nefolk. Paa det nær, hørte jeg hans Forelæs-
ninger som den unge Thelemak Mentors.

Jeg har besøgt disse min Ungdoms fortryls-
lende Steder 20 Aar førend jeg beskriver dem her.
Jeg fandt i Landsbyen den gode David, min
gamle Legebrosder. Vi vare opdragne tilsammen.
Bed en uhørt Belgierning, var han blevet Sog-
neprest paa vor første Opdragelses Sted, og han
havde foretrukket dette Kald skjønt det var maa-
deligt, for andre, man havde tilbudt ham; thi
han yndede dette vort barnlige Opholdssted
lige saa meget og mere end jeg. Da jeg besøgte
ham var han meget til Narene, mit første Ord
var at spørge ham, hvor er Blommetræet? Han
førte mig der hen. Disse Erindringer ere søde
for Sielen.

Vi forlode aldrig hinanden David og Jeg i
vore Studere-Aar. Fra Præsten kom vi til
Skolen

Skolen i Grenoble, og stedse holdt vi af hinanden. Ak, hvorfor er han nu ikke meer, da jeg siger dette. Uden Tvivl venter hans klagende Skygge i Landsbyen, hvor han var saa elsket, at jeg skal offre nogen Nøgelse paa hans beskedne Grav. Jeg erindrer mig stedse et Brev, som min gamle Selskaber skrev mig til nogen Tid for sin Død, med denne Udskrift; "Til Hr. Pollin, Præsteborger i Grenoble". Det var et temmeligt godt Spørgerie over min Dovenskab. Imedens min Ven opfyldte en Præstes saa ærefulde Pligter, var jeg blevet tilbage mellem min Familie, som fordærvede mig en Smule, og hvor jeg ikke be-
 stillede noget.

Disse Smaaheder morer uden tvivl Læseren lidet, men det er mig i det mindste vigtigt at han ikke fatter nogen slet Tanke om min Person.

Jeg troer at have fortalt det i mit troe Maleri af min Landsbye — jeg havde sammen-
 skrevet en Bog i mine Fritimer over Politiken; og jeg havde begivet mig til Paris for at lade den trykke. Jeg beder om Forladelse at jeg erindre det paa nye, det er for Eren allene at have dediceret den til min Fødeprovinds.

Ankommen til Paris med den yderste Begierlighed at kende Videnskabsmand, førte min gode Stierne mig snart i Selskab med nogle af vore Vise. Min Lykke vilde, at det var Mænd af første Fortieneste.

Det, som indtog mig meest var ikke det Simple i deres Opsørsel, det ventede jeg mig; men jeg var gandske forundret over at see dem leve i Eensomhed; naar jeg spurgte om Aarsagen svarede man mig at det var for at lade sig see engang med des større Glæde. Opoiffrede alene til Studering og Tænken, fattede jeg ikke hvorledes Misundelsen kunne angribe dem. Denne har stedsse forekommet mig en Last hos smaa Sieler, de middelmaadiges Fortviivelse og Straf; og uden at paastaa mere Fuldkommenhed end mine Lige, kan jeg sige, at jeg holder meget af at rose, det er en Trang formit Hierte; jeg holder meget af at træffe Folk over mig.

Med levende Følelse af andres Fortienester; med Mistillid til mine egne svage Talenter, og den liden Forraad af Kundskaber, jeg medbragte fra min Provinds, kan man slutte

sig til i Forveien, at jeg kun sildig kunne frem-
vise mig paa Verdens farlige Vei; og hvorfor til-
smiler den mig nu, ved Enden af mine Dage,
da jeg ikke kan naae den?

Maaske vil man vide om jeg ikke i det rin-
geste medens mit Ophold i Paris arbejdede paa
min Lykke. Jeg har stedse været saa ligegyldig
derover, at man vil have Banskelighed med at
begribe det. Jeg kunde frembyde Synderligheder
i denne Henseende, dersom Publikum var til
for at standse sin Opmærksomhed ved en Person,
der hverken veed at interessere det eller skal tiene
det til Forfærdelse. Aldrig i mit Liv har jeg an-
holdt om nogen Naadesbevisning. Ingen Vel-
gierning hviler paa mit Hoved; og mine Brø-
dre og min Familie have stedse baaret Omsorg
for mig.

Jeg afbryder af Frygt at ligne disse Malere,
som i deres Fritimer male sig selv nok mangan-
gang. Paa Tilbagereisen fra Hovedstaden, hvor
jeg havde stræbt at bevare Sæder og Grundset-
ninger i Midten af et stort Folk, der ikke agter
dem meget; umaadelige Bye! hvor jeg fandt
en Mængde Skribentere og Talere, der tilbage-
toge

toge Diebliffet efter ved deres Handlinger, den Lovtale, de havde holdet Dyden; uden at agte mere end det mindste Antal iblandt dem; — ankom jeg endelig i min Fødeprovinds, og indstibede mig til min Landsby.

Saa ofte jeg kunde, reiste jeg hen at besøge mine Brødre, der tilbragte en Deel af deres Tid paa Landet og den anden i Grenoble.

Foruden de store Skønheder, som ere udbredte omkring denne lille By, Hovedstaden i Dauphiné; foruden Pragten af dets Beliggenhed, det bestandige Syn af Alperne, som standse med Forundring Reiserens Diekast; og maiestætisk bepryde Dalens Bassin, det rigeste og prægtigste i Verden, ligger der en yndig Landsbye, i nogen Frastand fra dens Enemærker, paa Ryggen af et smukt Bimberg. Man kalder den la Tronche. Om Foraaret besøger Folk hobevis denne behagelige Slette; og gaaer paa Mont-Fleuri at offere til Sanct Epine. Disse smaa Andægtigheder naar de ikke gaae over til Overtroe, nærer Gudsfrygtighed. De ere ikke paa urette Sted i min Afhandling og jeg ønskede man agtede dem mere.

En Dag, jeg vandrede i denne landlige Bye, indhegnet med en utallig Mængde Hækker, og hvis snevre Stier hæve og sænke sig smaae Hvelvinger, og som jeg holder meget af; da jeg vandrede mod Courans Høider, hvorfra man overseer Mont-Fleuris Kloster, fandt jeg en Giggemoders Nede; det var Kiærligheds Narstid, og den første Dag i Maj. Neden var bygt i en ung Piil i det Tykke i Krattet. Jeg opdager den: Moderen iagttager mig uophørlig neden fra Hvelvingen af dens elskværdige Tilflugtssted, med en Tillid, der beroliger mig, men tillige gjør Indtryk paa min Siel. Jeg vover neppe at slaae Dine paa den. Hvilken Yndighed finder jeg ikke i dens Dine! man har nok Ret at sige Moderligheden forskønner Kiærligheden. Hver Morgen besøger jeg den. En Gang vover jeg at nærme mig den temmelig; der fattes lidet i at jeg jo rækker Haanden ud, for at kareffere den; den flyver ikke bort. Uroligheden tager Overhaand i mit Hierte; jeg kan ikke leve langt borte fra den: jeg besøger den flere Gange om Dagen. Mit Brnst slaaer af Kiærlighed; jeg var besvimet, hvis jeg havde forarsaget den

mindste

mindste Bekymring: Jeg var bange en eller anden forvildet Dreng skulde opdage dens Tilflugtssted. Jeg sov ikke; jeg frygtede, ah! hvad frygter ikke Omheden! at et forgiftigt Insect, en slem Slange skulde nærme sig dens Bolig. Lykkeligvis skeete ingen af disse Ulykker. En velgørende Stjerne vaager over min Yndling. Skisnt dens Rede var tæt ved en lille Bei, som man gif temmelig ofte, fuldendte den dog i Fred Opdragelsen af sine Smaae. Jeg indfinder mig Dagen og Timen, da de toge deres første Udflugt. Moderen i deres Spidse lærer dem at flyve fra Green til Green paa de unge Træer og paa de slagrende Qviste paa Smaabuskene. Da jeg saae dette, kunde jeg ikke holde mig længere for Glæde. Jeg vil lægge dem paa ny i deres Rede, eller rettere i min Varm. Een iblant dem bliver mig til Deel. Den havde taget sin Flugt imod Præstegaarden, som laae tæt ved det Sted hvor disse elskværdige Smaa havde modtaget Lyset. Den styrter sig paa Kirkegaarden, og setter sig paa en Gravsteen; det er den som skjuler en af mine Venners Aske; den, ah! hvori Støvet af min Broder maatte nedsænkes.

Var:

Barthelemi! Saalænge jeg lever, skulde mine sidste Tanker være rettede mod dig. Jeg skal hellige dig dem i mine Skrifter.

Ideal af Petrarca's Laura.

Det Kiærligheds Ideal Petrarca bar hos sig og i sine Digte uddannede med utrolig Kunst og Omhu, er tilvisse ikke den ubetydelige Idee, man sædvanlig tænker sig ved den. Laura maa i Person eller livagtig have været for Petrarca, hvem hun vil; Petrarca's Aand var hun en Idee, hvorpaa han som paa Billedet af en Madonna, levendes og i Himmelen, saaledes anvendte sin Phantasies, sit Hjertes, sine Erfaringers hele Rigdom, endelig og alle før ham blomstrende Provensaldigteres Ektonheder, at han stræbte at gjøre hende i sit Sprog til høieste, evige Billed af al sædelig Qvindeskiønhed. Paa grafsk Bliis kunde dette ikke skee; en nøgen Grazie eller en Venus Urania kunde eller vilde han ikke male; han valgte derfor de Træk, som i hans Tidsaand, i den provensalske Poesie, i

Be-

Begreberne af hans Religion og deres Fremstillingse laae adspredte, som Stof for et reent qvindeligt Ideal af sædelig Humanitet, og dannede sin Madonna deraf, den jordiske og himmelske Laura. Dette viiste han i Virkning paa sig selv, paa sit eget Hjerter, og det i mangeslags Omstændigheder, i Virkning paa sine Svagheder saavel som paa sit Gemets ædlere Side; herved alene blev det tiltrækkende og undervisende. Thi en Skønhed, som ingen Kiærlighed opvækker, en Kiærlighed, som kun er Beundring, og sukker uden Kamp med sig selv, uden Feil og Svagheder, ere uden Ynde og Anvendelse. Af alt sædeligt Skönt i qvindelig Charakter plukkede Petrarca Blomsterne, og bandt til sin jordiske Veninde, — han maaskee kun hist og her i sin Ungdom tør have seet, som var en anden Mand's Kone og Moder til Børn, som maaskee ikke forstod disse Digte; i det mindste ikke saae dem (thi de fleste og skønneste ere digtede efter hendes Død) — en udsædelig Krands om hendes uskyldige Tindinger. Hvo der kiænder den provenzalske Poesies Smag, hvo der kiænder Dantes Beatrice vil ikke tvivle herpaa, og beklage den Møie,

Petrarcas Levnetsbeskriver, en af den foregionte Lauras Efterkommere, har havt med Anvendelsen af ethvert Træk, som skal angaae hendes Person. Enhver Elsker kan og bør finde sin Laura i Petrarcas Digte; han skal og deri finde sit Hierte med alle Svagheder og iagttage den Kænselse, som en reen qvindelig Charakter bør og kan bevirke i saavel Ynglingens som Mandens Gemyt. Derfor staaer Laura der: og jeg veed ikke, om der gives et skønnere Diemed med Kærligheds Poesien? naar denne Art Poesie eengang skal være til. Mod Amors romerske Digtere, Horats, Tibull, Properts gjør Petrarca, i Henseende til Ideen af hans versi volgari, en ikke mindre Forstiaal, end den han i Folge af Sprogene, Nationerne og Tiderne selv maatte gjøre. Fra de tydske erotiske Digtere staaer han i samme Forhold affondret. Da dog vel imidlertid Ingen forarges over at han i sin Kærlighed bringer Gemyt, og ikke blot behandler den som et Trangens og Convenientsens Bærk: anseer jeg og Petrarcas Laura som et Ideal, der ikke vil forsøre nogen Yngling, der som et gamle Tiders Madonna Billed, i et saa skönt Sprog vil

vil gavne enhver ædelbaaren Yngling. Petrarcas
Følelser i Henseende til Venskab imod Venner
vare ikke dette Ideal imod, og Italien, Rom,
hans Sprog, Mennekeheden vare hans Gemyts
evige Laura.

L i t e r a t u r .

Profaiske Forsøg (af K. L. Rahbek.) Fjerde
Samling. Kbhavn. 1796. paa Schulz's For-
lag. 219 S. 8vo.

Madamme Velsted, en Rectorenke lever om
Sommeren hos hendes Broder Konferentsraad
Alleborg paa hans Lystgaard uden for Byen.
Sophie hendes Datter og Arnekiær en Sprog-
mester have med Moderens Minde i lang Tid
havt Godhed for hinanden. Imidlertid kommer
Konferentsraaden ved sin Odselighed alt mere og mere
i Forlegenhed, og for at redde sig eller i det ringeste
at vinde Tid arbejder paa et Partie imellem sin
Søsterdatter og Major Torbensen en rig Ostindi-
aner, som han i dette Diemed byder ud paa sin
Landgaard. Torbensen kommer rigtig nok efter
Indbydelsen, men tillige kommer høist uindbudt
Advokat Hillbek, Arnekiær's Ven med en Fordring
paa Konferentsraaden af 800 Rdlr. Sidste
B b 2 søger

søger vel paa allehaande Maader' at vinde Tid til anden Morgen da Verelobligationen vilde gaae af Kraft; men hans Plan opdages og Hillbek rider pludselig bort for at faae ham notarialiter beskikket. Dette hører Arnekjær, han op søger ilende Hillbek, og betaler ham af sin egenomme alle Pengene. Konferentsraaden frapperes herover, han samtykker endog i Arnekjærs Giftermaal. Torbensen der imedens disse Brouilleries har erklæret sig for Madamme Velsted og Sophie, strafalder sin Plan, da han erfarer hvorledes Sagerne staaer; og vender sig til Madamme Velsted selv, som ikke er uvillig at laane Dret til hans Andrag. Hillbek og Velsted og Torbensen forene sig nu at bringe Konferentsraaden igien paa Fode; og Stykket endes.

Hvis, som Eschenburg etsteds siger, Hensigten med ethvert Lystspil er ikke alene at more, men ogsaa at udvikle Følgerne i det menneskelige Hierte, at fremstille levende dets Godhed, dets Svaghed, dets Vanart, og derved at indprøge os Følelse for Dyd og Moralitet; saa tvivler Anm. at nogen vil kunne nægte nærværende en udmærket Plads imellem den danske Thalias Døtre.

Det skønneste Sprog, den fineste og den vittigste Dialog, der overhovedet udmærker Forf. alle-

allevegne, henrykker her saa uafbrudt, at man maae læse det atter og atter for at opdage den ogsaa her er den meest udarbejdede Deel, at Intrigen og Situationernes Behandling maaskee ikke saa aldeles ville undgaae Kunstdommernes Kiiil, f. E. de overflødige Optrin mellem Alleborg og Huusfolk 3 — 3 og 4. og Slagterscenen 1 — 2.

Om Forf. har Ret til at tage sine Gaver tilbage fra nogle af sine Venner for igien at bortskienke dem til andre, er et Spørsmaal, Forf. alene har Ret at besvare; men at et Stykkes Historie aldrig kan blive dets Undskyldning paa denne Maade, er igien et Spørsmaal, som Anmældereren troer sig at have Ret paa den bestemteste Maade at benægte.

Man kan lade sig opgive Enderium til Viser. Man kan lade sig foreskrive af Venner eller Veninder Act: og Scene: Antal til Skuespil; men hvis Skuespil og Vise ikke blive saa gode, saa læse værdige, som uden dette Tilfælde, bør man kun ogsaa straffe sine Venner og Veninder med deres Læsning.

S. G. S.

2.

Gustaf Wasa, Christl Tragoedie i 3 Acter.
 Versene af Kellgreen, Musikken af
 Nauman; oversat ved S. S. Guldberg.

Uden

Uden Tvivl den vægtigste Tragoedie i Verden; hvis det ellers er en Tragoedie, som endes med Fryderaab.

I Førstningen troede Recens. at Scenen var i Himmelen, da der i det mindste spiller lige saa mange Personer af den anden som af denne Verden, han blev siden overbevist ved Læsningen at den var paa Jorden og det tilgavns.

Det er glemt at anmærkes, om den Løve, der stiger ned fra Himmelen med Overrigs Skjots engel, har Binger eller ikke; i sidste Tilfælde er det en Feil mod Costumet, da der, — det Rec. vitterligt er — kun findes een Løve i Himmelen, den nemlig som udgjør det 4de Dyr for Tronen, og her paa Jorden holder det venetianske Vaaben; hvilken har Binger og Glorie.

Det er sagt at Gustaf Basa var det lyriske Dramas Triumph, og rigtig nok synes 50 Sanges Opførelse at bevise dette for et Publicum, der udpeeb Doktoren og Apothekeren.

Översættelsen er overhovedet skion og correct; kun Blu og Gru vil ikke rime sig saa godt i Rec. Grammatik som her; og Bror, Mor, Far i Tragoedie — Det være endog soit disant — er ingen Prydelse; ruse frem, forstaaer ingen Dansk uden af Kontexten.

S. G. S.

3.

Landsbyen Aguielas, af J. B. Pollin, oversat af Franck ved J. K. Spst. Rhynhos Schulk 50 S. 8vo.

Et skönt Maleri af landlige Optrin, men som ikke kunde have blevet lokaliseret.

”Naar Philosophen overtænker Landlivets Lyksalighed, giennemvandler Eneboligerne, studerer Kærligheds evige Love, da søger han sin Siel opløste sig til Gud, de landlige Ideer forene sig i hans Hierte med de religiøse.

”Mine have dvælet ved Sielens Udødelighed, dette svage Værks moralske Hensigt”.

Saaledes taler Pollin; Pollin har opnaaet sin Hensigt.

J Oversættelsen Pag. 24 staaer Tablaaer; hvorfor ikke f. Ex. Skilderier, Malerier; Pag. 42 Gesant (Gesandt?) hvorfor ikke Udsending, Sendebud?

J. G. S.

4.

Guldstændig Confectyr og Conditorbog, eller grundig Underviisning til selv at forfærdige alle muelige Sorter Conditorsager — En Haandbog til Brug for Huusmodre, Mandes

og Fruentimmer-Rofke, udgivet af K. Friedel Conditør Enke i Berlin. Andet omarbejdet og forøget Oplag Rhyn. 1795 trykt paa A. Soldins Forlag hos Seest foruden Fortale og Indhold 150 Sider 8vo med 12 Figurer i Kobber.

Sielden nyder, endog i længere Tid, et Bærk hos os den Lykke at opleve meere end een Udgave. At det første Oplag af den anmeldte Bog efter nogle Maaneders Forløb atter gjorde et nyt Oplag fornødent synes i det mindste under nærværende Omstændigheder at være et ikke ringe Beviis paa dens Værd. Det var at ønske at man kunne ansee flige Bøger som unødvendige, men saalange det bliver en Nødvendighed for, om ikke den største, saa dog sikkerlig en saare stor Deel af vore Fruentimmer, ikke at være ukyndig om flige Lekkeriers Tillævelse, saalange vil det og være en Ubesindighed at ringeagte eller plat udforfaste en saa god og hensigtsmessig Anviisning som nærværende. Papir og Tryk er ulige bedre end i første Udgave.

A. A.

